

ANTONI MIRÓ

HISTÒRIES (DE LA NOSTRA HISTÒRIA)

mua

Museu Universitat d'Alacant
Museo Universidad de Alicante

Universitat d'Alacant
Universidad de Alicante

Vicerectorat d'Extensió Universitària
Vicerrectorado de Extensión Universitaria

ANTONI MIRÓ

ANTONI MIRÓ

HISTÒRIES (DE LA NOSTRA HISTÒRIA)

MUSEU UNIVERSITAT D'ALACANT
2010-2011

ANTOLOGIA
50 ANYS I PANYS
1960 - 2010

ESQUERRA 2010
(Acrílic i metall s/ llenç, 162x114)
Barcelona
Procés

[UA] [VEU]
Universitat d'Alacant
Vicerectorat d'Extensió Universitària

[MUA]
Museu de la Universitat d'Alacant

Rector
Ignasi Jiménez Raneda

Vicerectora d'Extensió Universitària
Josefina Bueno Alonso

Director MUA
Mauro Hernández Pérez

EXPOSICIÓ

ANTONI MIRÓ. HISTÒRIES (DE LA NOSTRA HISTÒRIA)
Museu de la Universitat d'Alacant, desembre - abril 2010-2011

PRODUCCIÓ
Museu de la Universitat d'Alacant

COMISSARI
Carles Cortés

COORDINACIÓ
Mauro Hernández Pérez

COORDINACIÓ TÈCNICA
Sofia Martín Escribano

DISSENY
Antoni Miró
Manuel Vidal
David Alpañez

COL-LABOREN
Stefano Beltrán Bonella
Rosa Cuadrado Salinas
Bernabé Gómez Moreno
Remedios Navarro Mondéjar

EXECUCIÓ DEL MUNTATGE
Servei de Manteniment de la UA
Serveis Integrals de Cultura, Alcoi
Art-Exprés, Alcoi - Barcelona
Itinerart, Ontinyent

ISBN: 978-84-95990-77-8

DIPÒSIT LEGAL: A-1118-2010 - 3a Edició

© De l'edició, Antoni Miró i Museu de la Universitat d'Alacant, 2010
© Dels textos, els autors, 2010
© De les imatges, els autors, 2010
© De les obres, Antoni Miró

ORGANITZEN:

COL-LABOREN:

HOMENATGE

A Antoni Gades
A J.A. Mestre i Moltó
A Júlia Caromines
A Adrià Miró
A Alfred Luchetti
A Nel Amaro

CATÀLEG

COORDINACIÓ DE TEXTOS
Carles Cortés, Encarni Vicente i Raül García

DISSENY
Amb-disseny

MAQUETACIÓ
Ausiàs Miró

TEXTOS
Armand Alberola
Romà de la Calle
Josep Forcadell
Daniel Giralt
Emili La Parra
Jesús Pradells
Wences Rambla
Isabel-Clara Simó
Josep Sou
Salvador Espriu

ARXIU I DOCUMENTACIÓ
A. Miró, Sofia Bofill i Ausiàs Miró

ASSESSORAMENT LINGÜÍSTIC
Servei de Promoció del Valencià de la UA

TRADUCCIÓ DE TEXTOS
Catalina-Denissa Toma

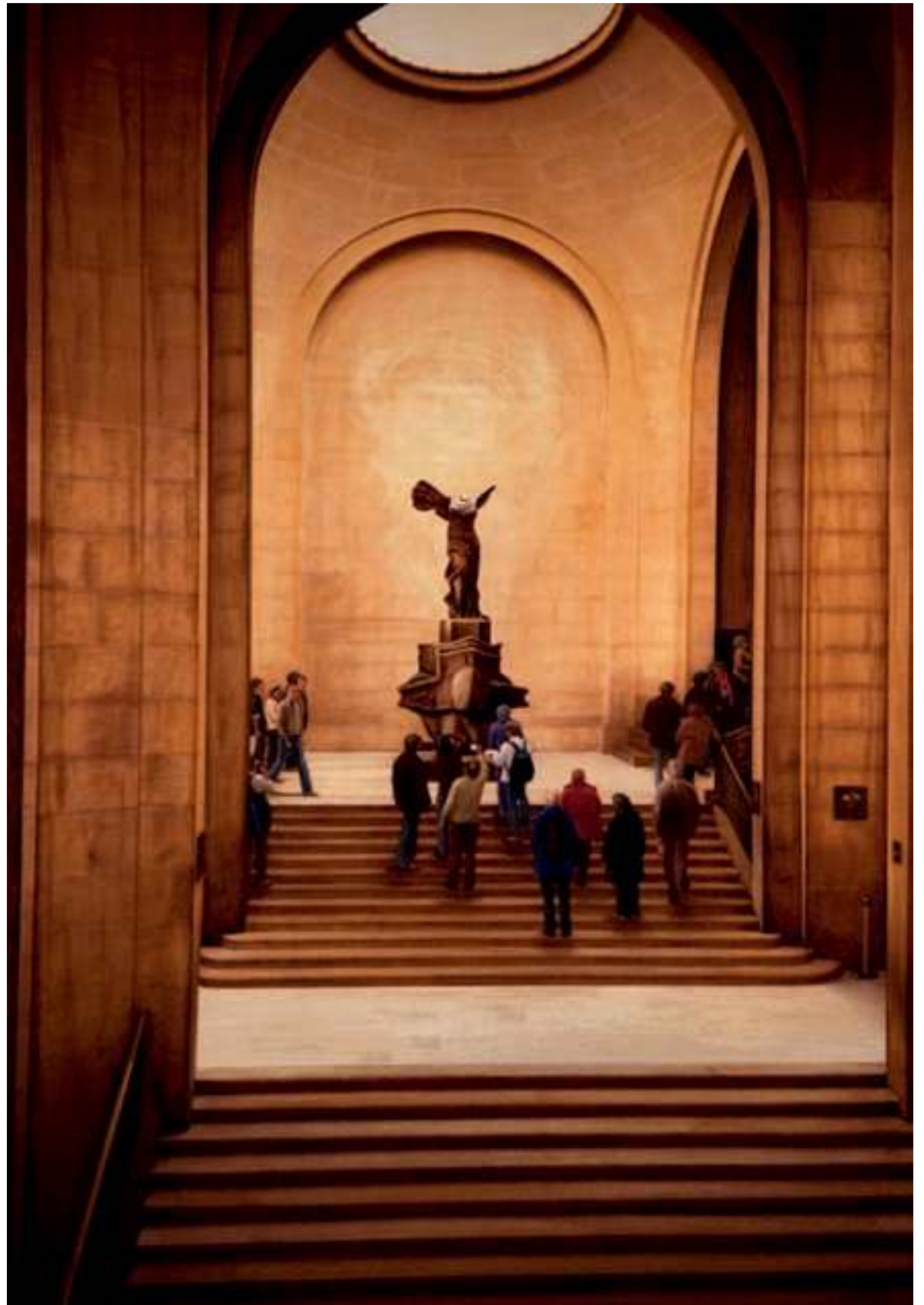
FOTOMECÀNICA I IMPRESSIÓ:
Gràfiques Alcoi

EDITA:
ÍVORI-ART, Alcoi

ESQUERRA 2010
(Acrílic i metall s/ llenç, 162x114)
Expo. Juli González al MNAC
Barcelona

VICTÒRIA AL LOUVRE 2010
(Acrílic s/ llenç, 162x114) París

6

L'AITANA DES DEL SOPALMO 2010
(Acrílic i collage/paper, 80x60) A Joan
Coromines

Una mirada personal

El Museu de la Universitat d'Alacant ha tingut des del 1999 una dedicació ferma a la difusió de l'art contemporani i la creació més actual. Dins d'aquest objectiu hem tingut entre nosaltres l'obra dels artistes més universals i reconeguts de la nostra terra. Ara és l'ocasió d'obrir les portes amb un repàs per l'obra d'Antoni Miró. Una mirada personal que ens ofereix sobre la història i sobre la seua realitat més immediata. Un recorregut crític i incisiu sobre una societat, la de la segona part del segle XX i l'inici del XXI, que ofereix un dels artistes més compromesos que tenim al nostre costat.

La Universitat d'Alacant està fermament compromesa en la lluita contra les injustícies i les desigualtats, per això la mirada de l'obra de Miró ens serveix per a entendre el món que ens envolta i l'evolució de la nostra societat. Per aquest motiu, *Històries (de la nostra història)* està dissenyada com una eina divulgativa i de reflexió. Volem que, una vegada més, el nostre alumnat i la gent més jove que ens visite pugua entendre i comprendre els motius que han dut l'artista al plantejament del seu treball. Una faena minuciosa i pulcra que és, en definitiva, un clar exemple de la qualitat de l'artista en totes les disciplines que ha desenvolupat al llarg de la seua trajectòria: pintura, escultura o dibuix, entre tantes altres. Un reconeixement que la Universitat d'Alacant devia a un artista que constantment ha portat el nom de la nostra institució i de la nostra terra al llarg del món. El seu reconeixement internacional és una bona mostra de tot això.

Deixem les portes del nostre Museu obertes per tal que tothom pugua assaborir la visió personal i lúcida d'Antoni Miró, una visió de la realitat més pròxima. Perquè l'art sempre pot oferir-nos sorpreses com les reflexions pictòriques d'aquest artista, el nostre Antoni Miró.

Ignasi Jiménez Raneda
Rector de la Universitat d'Alacant

NIGERIANES 2010 (Acrílic i metall
s/ lleng, 162x114) Kurami
Col·lecció MUA, Alacant

MUSEU DE BARCELONA 2010 (Acrilic s/ llenç, 162x114) MACBA, Barcelona

8

1 LLATINA 2010
(Pintura objecte, 40x26)
A Vicent Andrés Estellés

Sobre Antoni Miró

Deia Michel Stanesco que "le page d'un manuscrit enluminé est bien différente de celle d'un livre imprimé: son espace est minutieusement calculé en fonction du texte, des images et des marges". Així és com s'ha d'entendre la relectura de la història que fa Antoni Miró en *Històries (de la nostra història)*. Una revisió de la realitat, amb la crítica subtil i de vegades directa de la societat. Miró usa sovint els elements que té al seu abast; en primer lloc, la pintura, els colors, el llenç, la matèria; en segon lloc, el discurs, les paraules, la literatura. L'artista sap adaptar al seu llenguatge el missatge que busca. Tot això per construir una de les trajectòries artístiques més sòlides i alhora cíviques de la nostra cultura.

Antoni Miró és un autor compromès. Un referent per a la defensa de les llibertats dels pobles, de les dones, dels homes, de tota persona que necessita lluitar per la seua individualitat. El compromís personal que sempre ha mostrat i l'ajuda que sempre ha oferit a la nostra Universitat és una realitat que sempre hem de reconèixer. Així, en diverses ocasions, amb mostres més petites, Miró ha cedit per a la nostra institució la seua obra que tractava aspectes diversos de la nostra societat. Per tot això, era el nostre deure que la seua pintura i la seua escultura estigueren ara al nostre voltant. El visitant del MUA podrà gaudir d'un recorregut didàctic sobre la lectura de la història que l'artista ha fet en els més de cinquanta anys dedicats a la creació.

Des dels quadres de l'"Òpera Prima", mostra dels primers temptejos del pintor, a les peces de la reconeguda sèrie "Pinteu Pintura" o "Vivace", podem assaborir el *savoir faire* de Miró, l'alta qualitat de les seues composicions, des d'uns orígens on es va sentir atret per l'expressionisme a les evolucions posteriors del pop-art, fins arribar a la darrera col·lecció "Sense Títol", marcada, sense dubte, per una vinculació amb la realitat més absoluta. Un joc de cromatismes i de materials que no han impedit la barreja de forma i discurs en una trajectòria ferma i inquietant. Un artista prolífic i experimentador de les tècniques que continuarà donant a la nostra societat mostres tan intenses i completes com la que ara presentem al Museu de la Universitat d'Alacant.

Josefina Bueno Alonso
Vicerectora d'Extensió Universitària

MOMA QUEENS 2003 (Pintura objecte,
120x40x40) Nova York,
col·l. particular, València

SHARE MOMENTS 2010 (Acrylic
s/ Ilenç, 162x114) Nova York

10

GUGGENHEIM MUSEUM 2003
(Pintura objecte, 70x40x40) Nova York

D'història va la cosa... (introducció)

Tot comença l'any 1944 quan Antoni Miró naix a Alcoi, com no podia haver estat d'una altra manera. Ell va ser carrosser en el negoci familiar fins que un bon dia va despertar la necessitat d'expressar els seus sentiments, la seua visió del món, a través de la pintura. L'art li va servir per a oferir al món sencer els seus aguts comentaris, l'allau de retrets que naixien en la seua ment. Eren temps difícils en aquest país; la dictadura ofegava llibertats i els artistes de la generació de Toni Lluitaven per tots nosaltres, perquè algun dia tinguérem una pau real i un estat que ens deixara ser com volguérem. Així va fer la primera exposició individual el 1965, després de rebre un primer premi per un quadre el 1960, als setze anys. De seguida vingueren les fundacions dels col·lectius Alcoiart (1965-1972) i del Gruppo Denunzia, a Brescia (1972). Iniciava d'aquesta manera una trajectòria marcada, sens dubte, pel compromís cívic i social, pel sentit de denúncia de la seua obra. Per això, potser, va acostar-se en els seus orígens a l'expressionisme figuratiu com una eina per a visualitzar el patiment de l'ésser humà. A finals dels anys seixanta es va dirigir cap al neofigurativisme, amb una plena identificació amb el moviment anomenat Crònica de la Realitat. De la mà del pop-art i del realisme va barrejar els codis lingüístics per a fer bastir millor el seu missatge crític. Estem en els anys seixanta i l'artista desenvoluparà les sèries "Les Nues" (1964), "La Fam" (1966), "Els Bojos" (1967), "Experimentacions" i "Vietnam" (1968).

Amb els setanta, el sentit de retret davant de les injustícies socials creixerà en les col·leccions "L'Home" (1970), "Amèrica Negra" (1972), "L'Home Avui" (1973) i "El Dòlar" (1973-80). Miró denunciava el poder del capitalisme, a través del símbol de la moneda nord-americana, que pressionava governs i instituïa dictadures com la xilena. Va ser arran de la presentació d'"Amèrica Negra" quan l'artista va iniciar de ple el reconeixement internacional de la seua obra. Des d'aquell moment, la pintura i l'escultura de Miró estan presents en nombrosos museus i col·leccions arreu del món. D'igual manera, aquest és el punt d'arrancada de l'estudi exhaustiu a què ha estat sotmesa la seua obra, amb un gruix considerable de publicacions. En les tres dècades següents, fins a l'actualitat, assistim a la consolidació d'aquesta trajectòria, amb les sèries "Pinteu Pintura" (1980-90), "Vivace" (1991-2001) i "Sense Títol" (2001). Antoni Miró ha perfeccionat la seua tècnica pictòrica, amb un joc de cromatismes força suggeridor que li dóna una personalitat marcada cada vegada més per la reflexió

COM UNA ESCUMA 2010 (Acrílic s/ taula, 35x35) A V. A. Estellés

11

NÒMADA-1, 2010 (Acrílic s/ llenç, 116x116) Somàlia

DIAGONALS 2009 (Acrílic i collage/
paper, 76x56) De Barcelona. Col·l.
Xavier Badenes, Elx

sobre la realitat. Tot barrejant diversos nivells de discursos, amb el plantejament de temes de denúncia ecològica, social, política o cultural, l'artista basteix una de les trajectòries més sòlides de la pintura valenciana contemporània. Cal afegir també la revisió que dels clàssics artístics i literaris ha fet en els darrers anys, sobretot en "Pinteu Pintura". Miró ret homenatge a les figures intel·lectuals i artístiques que han deixat una empremta en la seua formació —no oblidem el caràcter d'autoaprenent del pintor— a l'hora que planteja una experimentació permanent de les eines del llenguatge artístic.

És per això que la mostra que ara presentem és un recorregut per tota la trajectòria de l'artista. L'espai de la sala Naias ofereix els primers temptejos de Miró amb la pintura en els anys seixanta i setanta. Des del personal *Paisatge Alcoi* (1962) al retrat de la vida alcoiana dels anys seixanta amb *El bevedor* (1960) o la visió crítica d'*Esclau i esclavitzador* (1973-1974), la realitat que ha conegut l'artista sempre ha estat sotmesa a la seua lúcida visió crítica. El públic espectador podrà gaudir de peces úniques —procedents del fons personal del pintor— que fan entreveure el treball minuciós i el creixement formatiu que s'insinua en cada peça. Les obres realitzades en homenatge a escriptors, pintors o lluitadors de les llibertats també estan presents en la mostra, com *A Che Guevara* (1970), *Admirant Velázquez* (2006), *A Enric Valor* (2007) o *A Joan Fuster* (2007). Amb una voluntat crítica contínua, ha abordat diversos nivells discursius, des de la denúncia de la fam i la destrucció que hi hagué a Biafra —l'estat que es va independitzar de Nigèria i que només va tenir tres anys d'existència— en *Biafra-4* (1970) a la reivindicació de la bicicleta com un mitjà de transport més acord amb el medi ambient en *Bici aèria* (1996), a les conseqüències humanes de la guerra d'Irak en *Dones a Bagdad* (2004) o a l'holocaust jueu en *Ciutat sense sortida* (2005). La defensa d'un espai cultural i polític català també es troba present en diverses obres de l'exposició, com el suggeridor muntatge de *Felip V* (1977), *Temps del Tirant* (2007), entre altres. Un gruix de temes abordats en una mostra intensa i extensa, una de les més completes que el públic espectador haurà pogut veure sobre l'artista en els darrers anys.

L'inici cronològic de l'exposició ha de servir perquè puguem observar la revisió de la història dels darrers cinquanta anys al nostre país. Aquesta és la invitació que fem a tothom; caldrà recordar diversos esdeveniments que hem conegut a través dels mitjans de comunicació per tal de situar el discurs crític de cada quadre de Miró. Des dels períodes de fam a Àfrica, la lluita pels drets civils dels afroamericans, el colp d'estat de Pinochet, la transició democràtica

BICI PLEGADA 1997 (Pintura objecte,
136x98x33) col·l. particular

espanyola després de la mort de Franco, la recuperació de les llibertats dels valencians, la consecució d'una entitat cultural i política catalana, les agressions contra el medi ambient, els excessos de l'urbanisme, la repressió de la dona en el món àrab actual, el creixement de les classes desfavorides, la fam, els atacs islamistes a Occident, són alguns dels temes que podem localitzar en les imatges d'aquesta mostra. Tot això a través dels ulls crítics i irònics d'Antoni Miró, un artista que ha sabut combinar de manera subtil la recreació artística amb la concreció d'un valor de conscienciació ideològica. És per això que *Històries (de la nostra història)* és una mostra en la qual tothom pot sentir-se identificat, perquè les pintures parlen de nosaltres mateixos, del nostre passat, del nostre present i de les perspectives de futur.

La mostra es completa amb una col·lecció d'escultures en acer Corten que recullen un dels elements de desenvolupament més recurrents en totes les sèries de Miró: l'erotisme. El cos de la dona esdevé l'objecte de recreació de diverses situacions –algunes de les quals situades en escenes de la cultura clàssica– en què la bellesa i la provocació atrauen, sens dubte, el públic que les contempla.

Cal destacar igualment l'aportació que ha representat aquesta mostra per a l'estudi de l'obra d'Antoni Miró, en referència als vuit textos que acompanyen les imatges d'aquesta publicació. Hem volgut demanar a diversos especialistes en l'obra d'Antoni Miró un estudi des de diferents perspectives d'anàlisi, per tal de completar la recepció que puguem fer de la seua obra. Així, cal ressaltar els comentaris de Daniel Giralt-Miracle, Wences Rambla, Romà de la Calle i Josep Sou, des de la perspectiva de la crítica d'art, que valoren de manera global l'aportació estètica de la pintura de Miró. Un altre grup d'estudiosos han abordat la mostra des d'un vessant històric, ja que analitzen la seua aportació a la revisió de la història i dels seus esdeveniments. Ens referim als textos d'Emili La Parra, Armand Alberola, Jesús Pradells i Josep Forcadell. Tot valorant l'empremta de la seua obra en el panorama cultural de les darreres dècades, cal destacar el text introductor de l'escriptora Isabel-Clara Simó. Un conjunt, doncs, de textos analítics que observen la vàlua de la mostra oferida i que basteixen, sens dubte, una nova base per a l'estudi posterior de l'art d'Antoni Miró. D'història va la cosa... de la seua història, de la nostra història... Aquest és el seu mestratge, la realitat vista a través dels ulls crítics i lúcids d'Antoni Miró.

Carles Cortés

Comissari de l'exposició i biògraf de l'artista

HOME D'ESQUENA 1988 (Acrílic s/ llenç, 200x200) col·l. particular, València

SOLDAT AMB DOLAR 1974 (Acrílic s/ llenç, 70x70) Col·l. particular, Milà

LLUITA D'INFANTS 1972 (Acrílic s/ taula, 100x100) col·l. IVAM, València

El combat d'Antoni Miró (presentació)

Antoni Miró és un artista diferent; i no sols perquè hagi trobat camins nous, formes expressives terriblement originals, ni tampoc perquè aboca en cada obra tota la seva saviesa tècnica i artística; no: és diferent perquè s'involucra en nosaltres. Ell és l'antítesi de la torre d'ivori, on els senyors del pinzell solen tancar-se. Ell s'involucra, es compromet. No ens deixa sols, ni permet que l'art sigui una barrera. Tot el contrari: l'art d'Antoni Miró és un vincle. Un vincle on diposita no sols la seva dignitat sinó també la nostra precària i angoixada dignitat.

L'ésser humà és temps. És història. Transcorre pels segles com una criatura que passés els seus ditets per l'aigua del mar: sense deixar-ne rastre. De vegades, però, hi ha una pedreta, un minúscul univers que fa un dibuixet a l'aigua. De vegades és una roca gegantina que marca onades o configura ella la lluïssor del mar, que esdevé combatiu i la colpeja. Antoni Miró és aquesta roca. Ell no es deté deixant-se endur pel flux de l'aigua, sinó que hi oposa resistència: combat. Combat amb lucidesa i amb les armes poderoses d'uns pinzells i uns pots de pintura.

A Antoni Miró el fan riure les modes: ell és la seva moda! I pinta per denunciar la realitat, per mirar-la amb ulls de foc, per trencar el silenci de la resignació i de la fatalitat. Quan mira la nostra història, Miró està amb els vençuts, però no arrossegant els peus en retirada, sinó indignat i irònic, posant un mirall davant dels vencedors i deixant que la seva calavera s'hi reflecteixi amb la seva lletjor fètida.

Antoni Miró és un combatent. I tanmateix, és tendríssim i carregat d'amor. Digueu-li solidaritat, si voleu...

EL TEU CAP 2010 (Acrílic i metall s/ llenç, 81x116) Barcelona

15

CONJUNT D'ESCULTURES 2008-09 (Acer cortén, aprox. 20x30 cm. Tirada 50)

Isabel-Clara Simó
Esriptora

HEURA BLAVA 2010 (Pintura objecte, 24x108x28) Pintura del natural

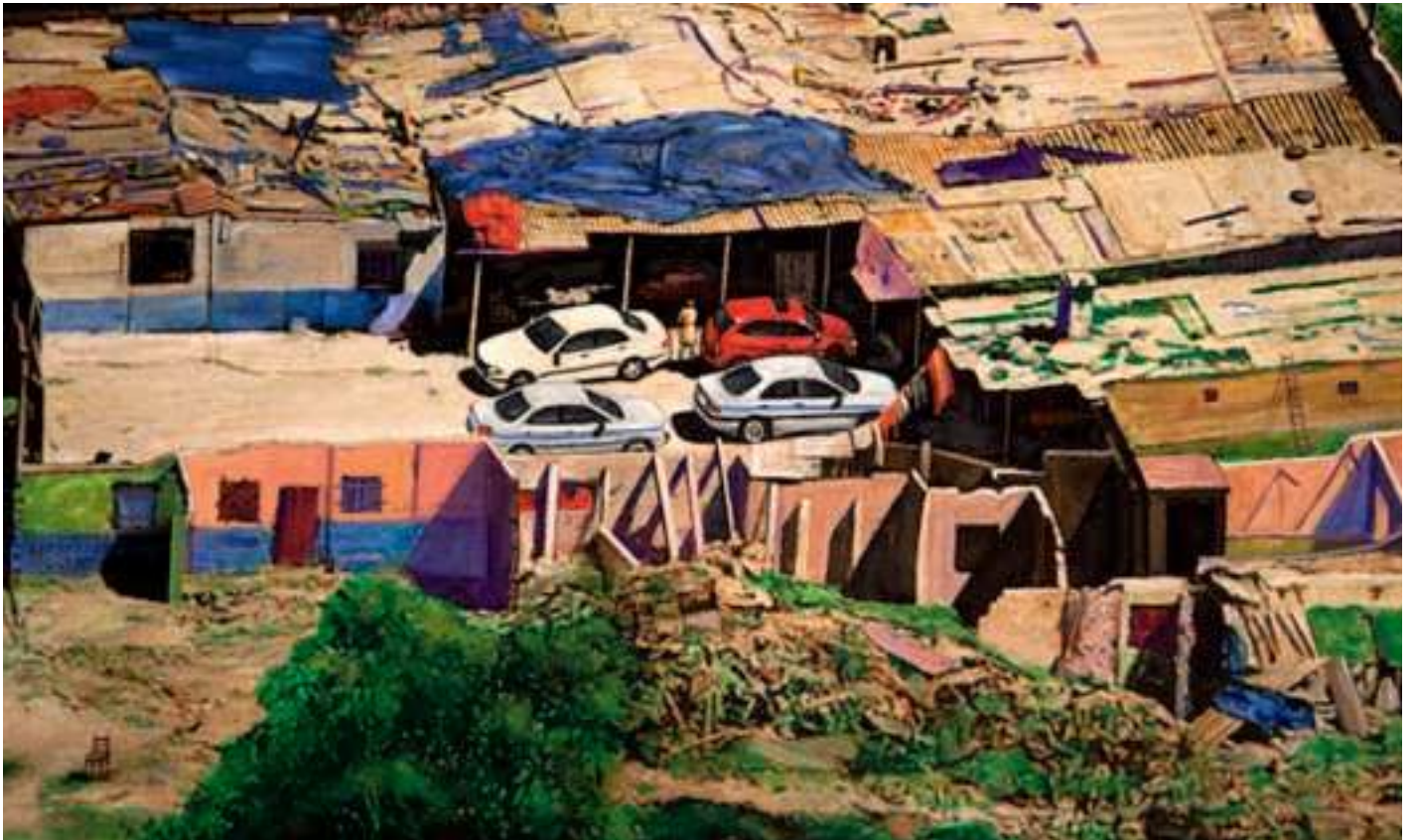
HEURA DE COLOR 2010 (Pintura objecte, 35x102x40) Pintura del natural

MANIFESTACIÓ 2010 (Acrílic s/ llenç, 162x228-díptic) Balçans

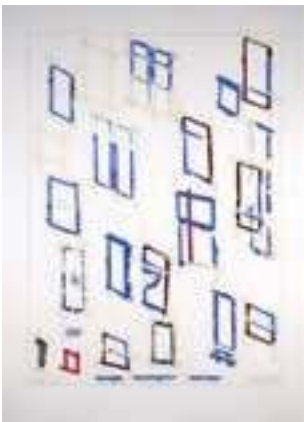
GRAN MADRID 2010
(Acrilic s/ llenç, 162x114)
Barranquillas

FINESTRA CAPTIVA 2010
(Acrílic s/llenç, 162x114) Almagro

20

FINESTRES 2009 (Acrílic i collage/
paper, 76x56) País Valencià

HISTÒRIES (DE LA NOSTRA HISTÒRIA)

ESCRIUEN

ARMAND ALBEROLA

ROMÀ DE LA CALLE

JOSEP FORCADELL

DANIEL GIRALT-MIRACLE

EMILI LA PARRA

JESÚS PRADELLS

WENCES RAMBLA

JOSEP SOU

POEMA

SALVADOR ESPRIU

NOTA

FINS A LA PÀGINA 152 LES IMATGES FORMEN PART DE LA SÈRIE "SENSE TÍTOL"
A PARTIR DE LA PÀGINA 153, LES IMATGES PROCEDEIXEN DE LA RESTA DE SÈRIES

CENTRE BEAUBOURG 2010
(Acrilic s/ llenç, 116x81) París

TRES I UN 2010
(Acrilic i collage/paper, 76x56) París

Antoni Miró: art i compromís solidari

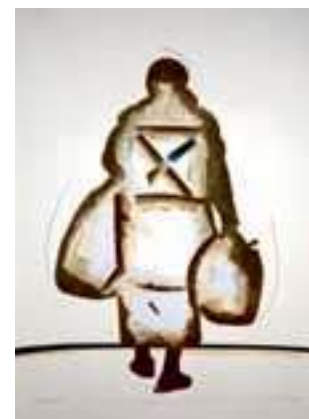
Vaja per endavant que aquestes línies no estan escrites –tampoc volen estar-ho– des de la perspectiva del crític d'art a l'ús; entre altres motius perquè no m'hi considere qualificat. No obstant això, contemplar el conjunt de l'obra d'Antoni Miró –aquest "solitari far que aguaita nit, molt a migjorn del nostre país rar", tal com el definira Salvador Espriu– suggereix tantes coses que no puc restar impassible. En aquest sentit, l'exposició antològica que el Museu de la Universitat d'Alacant dedica a l'artista alcoià serveix d'excel·lent excusa per a permetre'm posar en relleu allò que, des del meu punt de vista, constitueix un exemple paradigmàtic de trajectòria intrínsecament vinculada a la realitat sociopolítica d'un país i d'unes gents, en uns moments de la història en què no era fàcil prendre determinades decisions i manifestar, sense embuts, actituds ben concretes i arriscades.

Antoni Miró és d'aquell tipus de persones que, al llarg de la seua vida, ha sabut combinar la seua indubtable vàlua com a pintor, gravador o escultor amb sobrades mostres de compromís. A hores d'ara no descobriré tot el que Miró –l'*home que pinta*– ha representat i representa per a la cultura, en el sentit més ample del terme, d'aquestes terres del País Valencià i, per extensió, de la resta de l'estat espanyol i del món en general. Fa uns anys, quan Antoni (Toni) Miró va fer els seixanta, vaig escriure com admirava –i per què no dir-ho: envejava– els qui, com l'artista que viu i treballa en el Mas del Sopalmo, són capaços de traslladar al llenç, a la taula, al cartó o a qualsevol superfície, imatges, colors i sentiments que, ràpidament, ens mouen a contemplar amb goig la bellesa, a emocionar-nos davant el missatge que amaguen, a fer-nos participants d'una reflexió profunda o a involucrar-nos en la rebel·lió incruenta que propugnen. La contemplació de moltes de les obres de Miró m'ha conduït a aquests destins.

Que un museu com el de la Universitat d'Alacant –i no n'hi ha molts com aquest al nostre país– aculla la mostra antològica d'un artista inconformista, compromès i reconegut com Antoni Miró és una bona mostra que, per sort, certes coses comencen a canviar –d'altres no– en el complex i, de vegades, inextricable àmbit acadèmic en què, en més ocasions de les necessàries i recomanables, la *cultura* adopta vestidures incomprensibles, disfresses innecessàries que semblen reclamar rituals d'iniciació per als no adeptes. Tanmateix, hi ha persones que en altres àmbits –en la societat civil, *al carrer*– són capaces de transmetre valors, ensenyaments, educació i cultura a través, en aquest cas, del seu art. No està de més que la universitat els recupere, els adopte, els atraga cap a ella i els cedisca espais i protagonisme perquè la seua obra pugui ser admirada, analitzada, absorbida, reconeguda, valorada i arrelada en les seues essències. Això és, des del meu punt de vista, el que ocorre en aquesta ocasió amb Antoni Miró. Perquè aquell jove que a mitjan anys seixanta del segle passat va anotar, amb decisió, en el seu diari que "volia ser pintor" és avui dia un home consagrat que va assolir, fa

IMMIGRANT 2010 (Acrílic i collage i metall/paper, 76x56) Barcelona

CONJUNT D'ESCULTURES 2008-09
(Acer cortén, aprox. 20x30 cm.
Tirada 50)

HOME CARGOL 2010 (Acrílic i metall
s/ llenç, 65x65) Barcelona

AMOR A LA MÚSICA 2010 (Acrílic
s/ llenç, 65x65) Barcelona

PENSIONISTA 2010 (Acrílic i metall
s/ llenç, 65x65) Barcelona

ja molt de temps, aquella meta que es va marcar en la llunyana adolescència. No sense esforç, com proven les hores i llegües *mironianes* transcorregudes i transitades pels racons variats que l'art ofereix a aquells que, com ell, estan dotats del do particular i màgic que els permet convertir-se en amos de la capacitat de generar bellesa i transmetre emocions i sentiments.

És una mica retòric adduir que, després d'una trajectòria tan dilatada, el llenguatge plàstic d'Antoni Miró ha anat evolucionant; encara que, en la meua opinió, hi ha certs aspectes que, com a claus identificatives, s'han mantingut incòlumes en la seua obra, l'han impregnada i l'han feta recognoscible: la mediterraneïtat, la defensa d'una opció cultural i nacional i la forta càrrega social, de denúncia i rebel·lia. Jo continue veient vius els traços del realisme social militant nascuts en anys de bel·ligerància al si del Grup Alcoiart o del Grup Denunzia en les obres –i no solament en les més "antigues"– que s'exposen en l'Antològica del MUA: l'oposició als totalitarismes, a l'opressió, a la intolerància, al racisme, a la manipulació, a la violació dels drets humans, a la guerra...

El temps transcorregut no l'ha fet retrocedir gens en els seus principis, en el seu compromís. Al contrari, li ha permès decantar el seu llenguatge expressiu i la seua capacitat de comunicació. El seu aspecte extern quasi no ha canviat. Manté aquell aire professoral que em va impactar quan el vaig conèixer: sobri, senzill, discret, de parla pausada i assossegada en l'expressió, sense estridències però ferm en les seues conviccions. Per això, no em costa en absolut imaginar-me'l, amb els llargs cabells blancs destacant damunt de les robes sempiternament negres, impartint alguna classe d'història en les aules universitàries, tot i que sé que no li agrada parlar en públic. Desgranaria la significació de les sèries "Amèrica Negra", "L'Home Avui", "El Dòlar" i les seues diferents interpretacions (l'imperialisme americà, la tragèdia xilena després del colp de Pinochet o la nostra història més pròxima com a país). El veig comentant "Pinteu Pintura", "Vivace" o el més recent "Viatge" a les arrels gregues de la seua mediterraneïtat en què, a més, s'identifica plenament amb autoretrats ocasionals en els llenços, picant l'ullet a un passat ben present al seu art, mentre forja en metall retalls d'aquella realitat llunyana exhumats dels vells cràters perquè el sol, la pluja o el vent els envolten i immortalitzen.

Especialment, potser perquè sóc historiador, sempre m'ha agradat la sèrie "Pinteu Pintura". Fins i tot he arribat a pensar que, usant alguns dels seus quadres o escultures, podia enriquir visualment les meues classes i oferir al meu alumnat una visió un tant insòlita del comte duc d'Olivares, de Carles III –el rei caçador sobretot i reformista *malgré lui*–, de Velázquez i les *meninas*, de la rendició de Breda en forma de "llances imperials", de la recreació de Goya i les seues obres... Però l'actualitat i la història d'un país també desfilen davant els nostres ulls gràcies al treball, metòdic i minuciós, de l'artista del Sopalmo. I aquesta mostra antològica recull una galeria de personatges que han marcat l'esdevenir sociocultural d'aquestes terres (Pau Casals, Joan Coromines, Ovidi Montllor o Joan Fuster), la resistència

contra la perenne desigualtat –veieu els seus *captaires*–, el particular homenatge a Picasso, Bacon o Leonardo da Vinci, el crit contra el patiment de les persones independentment de la seua nacionalitat o religió, el rebuig frontal a la guerra o la visió sempre crítica i premonitòria d'alguns fets i d'algunes situacions que ens han marcat: teniu, per si hi haguera cap dubte, la denúncia sobre les corregudes de bous.

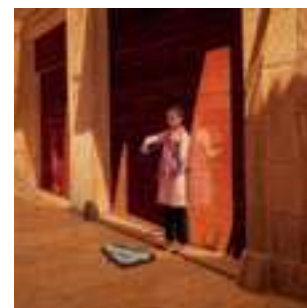
En aquest mateix any 2010 he deixat escrit en la introducció del meu últim llibre que la universitat, com a institució creadora i transmissora de sabers universals, estava en deute amb les persones que, des d'àmbits aliens, havien contribuït a construir un espai en què la gent del carrer poguera adquirir cultura i educació, les eines fonamentals que ens fan lliures. En aquell text em referia a Raimon, el poeta i cantant de Xàtiva que tant ha fet –per exemple, i a part d'altres coses– perquè l'obra dels autors clàssics en llengua catalana arribara a tots els racons d'un país complex i, en ocasions, perplex. En el termini d'un any, Raimon rebrà el reconeixement de la Universitat d'Alacant, que li ha atorgat el doctorat honoris causa per les seues contribucions decisives efectuades *des de fora* però amb solvència, dignitat, eficàcia i valor cívic. Perquè els temps no eren fàcils. Antoni Miró, bon amic d'aquest i de la totalitat de referents socioculturals que han contribuït a la construcció i manteniment de les senyes d'identitat d'aquestes terres, també ha recorregut un camí semblant portant el seu art per bandera i contribuint, amb la seua proverbial generositat, perquè cap projecte cultural quedara sense la seua ajuda: mai no importava el lloc ni les circumstàncies en què fóra requerit. Miró ha pintat, gravat o esculpit la nostra història, la de tots, la més llunyana i la més actual, i ha deixat la seua empremta en les institucions que van tenir la sort de comptar amb la seua col·laboració. I ho ha fet des de les seues profundes conviccions, des del més pur activisme sociopolític, combatent amb les armes més belles que l'ésser humà pot emprar, amb treball metòdic i pacient, i sense renunciar mai a arribar, amb la seua veu plàstica –l'altra procura mantenir-la sempre en un pla molt secundari–, a tots els racons de la sensibilitat dels altres despertant sentiments ocults i contribuint perquè, en temps gens fàcils, el país recuperara identitat i, a poc a poc, anara despertant-se. No cal dir que l'obra de Miró és avui en dia tan necessària com ahir. No tinc cap dubte que ell mateix n'és conscient i que continuarà amb els seus afanys regalant-nos en forma d'art el seu compromís total. Com ho ha fet sempre.

Aquesta exposició antològica que solament pot recollir una selecció de la seua àmplia i generosa tasca converteix l'artista del Mas Sopalmo en un membre més d'aquesta comunitat universitària que li ret homenatge i confirma el que de bon tros és una evidència: que tard o d'hora el reconeixement arriba a aquell que se'l mereix. Sens dubte aquest és el cas d'Antoni Miró.

Armand Alberola Romà
 Historiador (Universitat d'Alacant)

AL MARGE 2010
 (Acrílic s/ llenç, 65x65) Barcelona

MÚSICA A MONTCADA 2010
 (Acrílic s/ llenç, 65x65) Barcelona

IMMIGRANTS 2010
 (Acrílic s/ llenç, 65x65) Barcelona

BARCELONA ÉS BONA 2010
 (Acrílic s/ llenç, 65x65) Barcelona

DEMANAIRE 2010 (Acrílic i metall s/ llenç, 65x65) Barcelona

SUPLICANT 2010 (Acrílic s/ llenç, 65x65) Barcelona

DEMANANT 2010 (Acrílic i metall s/ llenç, 65x65) Barcelona

VELLA A PARÍS 2010 (Acrílic s/ llenç, 65x65) París

MENESTEROSA 2010 (Acrílic i metall s/ llenç, 65x65) Barcelona

MENDICAR 2010 (Acrilic s/ llenç, 114x162) Barcelona

La trajectòria artística d'Antoni Miró

Antoni Miró (Alcoi, 1944) ha sabut, sens dubte, combinar en la seua trajectòria personal, amb sorprenent eficiència, una gran versatilitat d'iniciatives, tant directament de tipus creatiu –des d'una eficaç dedicació a molt diverses modalitats de propostes estètiques– com atenent de forma incansable al foment i la promoció cultural. Una activitat que de vegades ha anat de la mà de grups artístics dels quals ha format part activa; així, hem de recordar la seua participació en el Grup Alcoiart, un grup de mútua estimulació i efectivament clau en els inicis formatius de Miró que va esdevenir un front de resistència conjunta davant el difícil panorama immediat en què es movien en els anys seixanta, encara sota el franquisme. *Facit indignatio versum*.

Cronològicament no és fàcil d'establir en el ja considerable conjunt de la seua producció artística una certa periodificació pel que fa a la utilització dels recursos, tècniques i opcions estilístiques, ja que, de fet, Antoni Miró –sobretot abans d'abordar decididament els camins del realisme social– no dubtava a experimentar amb tot el que, d'una manera o una altra, arribava a les seues mans i aconseguia despertar el seu interès.

En aquest sentit, al llarg dels anys de progressiva fermança personal –com a inquiet autodidacta, practicant i convençut– no consta de trobar desiguals incursions tant en plantejaments abstractes com en respostes figuratives, cobrint així, en aquesta franja cronològica, un ampli espectre estilístic, segons els distints mitjans artístics en què anava treballant i el coneixement i domini dels quals li han anat possibilitant després el manteniment d'aquesta versàtil capacitat que li permet ara continuar abordant, amb plena desimboltura, el quefer pictòric, l'escultura, el mural, l'obra gràfica més diversa, la ceràmica, el *collage* o el *mail-art* o tot dialogant també amb les noves tecnologies, com a estratègies operatives.

Tanmateix, juntament amb l'esmentada inquietud investigadora i experimental, bolcada directament en els diversos vessants dels llenguatges estètics i en els distints mitjans expressius, hom pot així mateix ressaltar –com una mena de comú denominador, que es manté al llarg del seu itinerari artístic– aquest ferm tarannà d'entrega i compromís amb la realitat circumdant i amb el pols global de l'existència quotidiana que, sobretot, s'evidencia i madura en les sèries pictòriques produïdes al llarg de les darreres dècades. Una bona mostra de la seua voluntat experimentadora és el conjunt d'aiguaforts sobre Sigmund Freud del 1983, on Miró va voler anar més enllà dels simples límits de la referència retratística per a penetrar, històricament i expressivament, en la singular riquesa de la mítica personalitat de Freud.

És així com l'extens conjunt de treballs artístics arreplegats sota les respectives denominacions d'"Amèrica Negra" (1972), "El Dòlar" (1973-80), "Pinteu Pintura" (1980-90), "Vivace" (1991-2001) o "Sense Títol" (des del 2001) –per esmentar algunes de les sèries potser més rellevants i característiques del seu itinerari– són, sens dubte, plenament representatives d'aquesta atenció que Antoni Miró sap prestar, estratègicament, siga a l'extrapolació de l'oportuna cita referencialment històrica, a la seua reutilització –gairebé emblemàtica– com a forta imatge simbòlica, productora, per això mateix, d'eloqüents contrastos, siga a l'escarida i eficaç intersecció dels estrictes valors plàstics amb els valors

EM RENTAVA LES MANS 2010
(Pintura objecte, 41x27) A V. A. Estellés

pròpiament existencials, sempre, això sí, des d'una perspectiva marcadament social, ecològica, didàctica o cultural.

Molt més radicalitzat en els seus propis plantejaments que altres opcions potser anàlogues o històricament paral·leles, el quefer artístic d'Antoni Miró –primerament com a crit de denúncia i alliberament, després certament com a reflexió assossegada i incisiva a propòsit de la seua pròpia activitat pictòrica, és a dir sobre el mateix fet de pintar pintura o sobre l'aclaparant situació de l'entorn humà i natural– ha anat adoptant, tanmateix, en moltes de les seues singulars propostes una creixent gradació expressiva, al recer dels efectius registres de l'humor, de l'oportuna ironia o àdhuc, donat el cas, de la sàtira despietada i directa.

De fet, a través dels muntatges compositius que, amb no poca agudesa i enginy, adopta en els seus treballs sempre acurats, basats generalment en els explícits codis i estratègies lingüístics propis dels mitjans de comunicació de masses, aconsegueix assegurar –des de dins i fent seus els mateixos recursos que futeja– una inquietant funció catàrtica sobre el subjecte de la recepció artística, que certament no pot limitar-se, sense més, a ser neutral o indiferent contemplador de l'argumentada temàtica que se li ofereix.

Exemples recurrents de com utilitzar, amb indiscutible eficàcia, el tarannà cominatori dels efectes visuals, les intervencions plàstiques d'Antoni Miró mai no estan exemptes d'un eloqüent índex reflexiu. Perquè si és evident –com bé s'ha insistit una vegada i una altra– que pot ser la seua una "pintura de conscienciació", no és, a més a més, menys cert que en el seu procés creatiu s'inclou, almenys en igual mesura, un destacat grau d'autoreflexió del quefer artístic sobre si mateix, la qual cosa duu, alhora, cap a la creixent "conscienciació de la pintura".

Possiblement, a l'empara d'aquest incisiu replegament autoreferencial sobre el fet pictòric, les diverses experiències, tècniques, procediments i recursos es conjuminen plenament per a construir millor aquest particular llenguatge plàstic –amb una empremta personal pròpia – que no s'exhaureix exclusivament per ser un *mitjà* per a la comunicació ideològica sinó que, juntament, es constitueix en registre d'una evident comunicació i experiència estètiques.

Així succeeix per exemple, de manera, per cert, molt singularitzada –s'ha de reconèixer sense embuts–, en la ja extensa sèrie pictòrica titulada "Vivace", on la funció estètica i la funció social s'articulen íntimament, a través de la cadena dels seus jocs metafòrics, al voltant d'un vehicle emblemàtic i ecològic. Un Miró conscienciat i crític en el món que l'envolta que ha sabut reinterpretar la història, la cultura i la seua realitat més immediata, des del quefer artístic i el compromís creatiu. Cal esmentar així la seua dedicació com a cartellista, en plena sintonia amb tantes institucions i associacions que han pogut gaudir de les seues imatges per a la difusió de la seua activitat. Amb la sèrie "Sense títol", la darrera obra de Miró, trobem de nou el seu ferm compromís ètic i estètic, a la recerca d'un món més just i més humà. Aquesta és, sens dubte, la gran contribució del pintor alcoià.

RITA NO 2010
(Acrilic i collage/paper, 56x76) Visca el Cabanyal

MENDICAR 2010 (Acrilic s/ llenç, 114x162) Barcelona

TORTURA BBA 2010 (Acrílic i metall s/ llenç, 162x114) L'Irak

32

TORTURA BBA 2010 (Acrílic i metall s/ llenç, 162x114) L'Irak. Procés

BURKA POLÍPTIC 2010 (Acrílic s/ llenc, 486x456-políptic) Afganistan

NECRÓPOLIS (Dia i Nit) 2010 (Acrílic s/ llenç, 162x228-díptic) Nova York

WHITNEY MUSEUM 2003 (Pintura
objecte, 100x40x40) Nova York

36

PONT DE BROOKLYN 2010
(Acrilic s/ llenç, 162x114) Nova York

Història d'un temps i d'un país

Molt a migjorn del nostre país rar,
aguaita nit un solitari far.
Salvador Espriu: "Món d'Antoni Miró"

Per un amic...

Antoni Miró i Bravo (Alcoi, 1944) és un treballador metòdic i incansable, un observador compromès i un pintor inquiet i exigent, que, pel desig de continuar l'ofici familiar, ha treballat també el ferro i el bronze. Impressiona comprovar la diversitat de tècniques i suports o l'amplitud de temes i mirades d'aquest creador. La seua obra ha sigut estudiada i presentada per experts —amics alguns d'ells, és cert, però sempre crítics i rigorosos—, com ara Romà de la Calle, Manuel Vicent, Wences Rambla, Joan Àngel Blasco, Isabel-Clara Simó o Ernest Contreras. Més sintèticament, però amb igual entusiasme, Antoni Miró ha sigut reconegut per artistes, per poetes com Salvador Espriu, Joan Valls, Rafael Alberti, Josep Corredor-Matheos, Vicent Berenguer, Francesc Bernàcer, Marc Granell, Josep Piera, Jaume Pérez Montaner, Josep Pérez i Tomàs, Eusebi Sempere, Pablo Serrano, Ovidi Montllor, Antonio Gades...

Jo, en canvi, no tinc els rudiments per a recórrer l'obra de Miró com ho faria un crític d'art, ni inspiració per a glossar-la com saben fer els poetes. Si tinc l'honor de participar en aquest catàleg, si done el meu punt de vista sobre una part del treball que ací s'exposa, deu ser pel poc que sé d'història, per la molta admiració que em susciten les pintures d'Antoni Miró, pel compromís amb aquesta terra on el món, com diria Bernardo Atxaga, s'anomena País Valencià —un compromís llargament compartit i debatut amb l'alcoià—, i sobretot per la sincera amistat que m'uneix a Toni. Ja sabeu què diu la dita: per un amic... el que faça falta!

La bona literatura

M'agrada la història, les històries de totes les cultures i pobles. Per això, m'agrada llegir els historiadors que, com els bons novel·listes, basteixen discursos per a ajudar-nos a entendre la realitat complexa o una petita parcel·la d'aquesta. Des del *Gènesi* bíblic, l'*Odissea* d'Homer o les quatre grans cròniques, els bons narradors contenen històries, pinten realitats, creen mons. La facultat de concebre una realitat nova —si és que hi ha res radicalment nou en l'art— és el que ens atrau dels creadors. Hi ha qui compara l'art amb la creació del món i l'artista amb una mena de déu o deessa. Isabel-Clara Simó va més enllà i afirma que Antoni Miró és déu i és dona, per allò de la creació i la productivitat. Permeteu-me, doncs, que em fixe en les pintures en què Antoni Miró, amb la llavor fecunda d'altres històries, gesta una nova visió de la història mateixa, per a donar a la llum de la nostra mirada versions sorprenents de la realitat, criatures inquietes, sovint inquietants, sempre creixents.

Al llarg de tota una dècada i amb una bona dosi de provocació, ironia i causticitat, Antoni Miró ens va obsequiar amb visions alternatives d'obres mestres de la pintura. Com aquella poesia-eina que vindicava Celaya, allunyada de la neutralitat maleïda dels qui només veuen evasió en la cultura, l'obra de Toni és una arma carregada de futur. El pintor d'Alcoi va fer una obra compromesa amb tots els

METROPOLITAN MUSEUM 2003
(Pintura objecte, 120x40x40) Nova York, col·l. particular

MUSEU DE MÉRIDA 2003 (Pintura objecte, 100x40x40) Extremadura, col·l. Museo Nacional de Bellas Artes, l'Havana

QUATRE PALS 2009
(Acrílic i collage/paper, 76x56) Pals

homes i pobles ofegats per la dictadura franquista, per l'imperialisme nord-americà, per la pobresa i l'exclusió d'aquesta societat dita "del benestar". Vietnam, Xile, Cuba, els Estats Units, Gaza, Bagdad, Auschwitz, el nostre país... no hi ha res que siga aliè a un pintor compromès i honrat.

Una anècdota, el detall d'un personatge o d'una història, la mosca al cap de *la Gioconda* o l'as de bastos al barret del comte duc d'Olivares són l'esquer amb què Miró ens enganxa. La resposta emotiva i intel·ligent de l'espectador és pràcticament inevitable, ara som nosaltres els qui haurem d'acabar el relat, repensar el motiu i, tal com ha fet l'autor, passar pel sedàs de la crítica la intenció de la imatge primera. Què provoca, si no, *Manhattan people?* o *Sedutta ed abbandonata?* Moltes preguntes i la necessitat d'explicar o de recrear el que ens conta l'autor, intencionadament, a mitges. Cadascú en fa la seua lectura perquè, com més va, més suggeridora i oberta és l'obra de Miró, que passa una part de la responsabilitat de la història narrada a l'observador dels seus quadres. Per això ens diu "pinteu pintura" i no "mireu la meua pintura".

Pinteu Pintura

A partir dels anys 80 del segle passat, vaig començar a veure de més a prop l'obra d'Antoni Miró. M'hi van ajudar el fet de venir a viure a Alacant i una visita al Museu d'Art Contemporani d'Elx amb Sixto Marco. Em van impactar les pintures del període "Pinteu Pintura" (1980-1990), un cicle que algú ha qualificat com el determinant en la creació del món proteic i més característic d'Antoni Miró. La imatge i els mons de "Pinteu Pintura" captiven l'espectador. Amb icones de la contemporaneïtat llampant (marques de cotxes de luxe, de tabac, de begudes, naips...), llenços que formen part de l'imaginari pictòric col·lectiu (Velázquez, el Bosch, Ticià, Mondrian, Goya, Picasso, Dürer, Magritte, Toulouse-Lautrec, Dalí, Joan Miró...) i barreges o collages provocadors, Antoni Miró ens obliga a mirar amb uns altres ulls obres mestres i sacralitzades, ens fa còmplices de la seua mirada i ens convida a continuar el camí que ell ha encetat.

És un plaer amb un punt de desassossec contemplar l'urna de terracota que hi ha al Louvre on un matrimoni etrusc jau feliç i amb un somriure relaxat. N'hi ha de molt semblants al museu etrusc de Volterra. Són històries plaents que han arribat al final. Què degué passar abans? Com va ser la vida d'aquella parella? Segurament volien que se'ls recordara units i satisfets d'estar-ho. Aquestes són les meues cabòries en mirar una urna funerària. Qui sap ara què podia haver passat abans i sobretot després en les versions que Antoni Miró fa de *La rendició de Breda*? En l'original de Velázquez, Justí de Nassau, líder de l'heroica defensa de Breda, lliura la clau de la ciutat a Ambrosi Spinola, general de les tropes dels Àustria, i l'ocupant, amb un gest de cavalleritat, deté la reverència del vençut. El pintor alcoià es fixa en el joc de les llances, les anques del cavall dels vencedors i, especialment, en el contacte entre vencedor i vençut que recrearà en multitud d'ocasions i formats, amb elements i motius diversos, amb metàfores i jocs metonímics per a pensar el present i altres contextos polítics.

A més de *Les llances* i tal com va fer l'Equip Crònica, Antoni Miró ha reinterpretat també *Las Meninas*. Sota el mestratge d'Antoni Miró, la família de Felip IV adquireix una vida mai imaginada pels personatges. Com en l'original barroc, no són elles les protagonistes autèntiques sinó els reis que les miren complaguts o l'espectador, que se sent colpit o interpel·lat per una història feta de retalls, d'altres batalles, sense massa respecte pel pas del temps i els fets històrics.

OU-DOS 1998 (Bronze, 11x5'5x5'5)

L'OU 1998 (Bronze, 10'5x5'5x5'5)

L'AITANA 2010 (Acrílic i collage/paper, 76x56) A Joan Coromines

Alguns amics, homenots i mites

Al llarg de la seua professió, Miró ha estimat i pintat la seua família i molts amics, com ara els enyorats Antonio Gades (*Gades, la dansa*, 2001) i Ovidi Montllor (*Héctor-Ovidi*, 2005, *Proletariat 2006*). Però la seua galeria d'il·lustres està dedicada a grans pintors i els seus personatges: Picasso i el Guernica (*Gora Euskadi, Visca Picasso*, 1985); Velázquez i el comte duc d'Olivares (*Retrat eqüestre*, 1982-1984); la Gioconda (*La Gioconda*, 1973, *La famosa Gioconda*, 2008), Dalí i el rellotge que es fon (*Temps d'un poble*, 1988-89) o la dona que mira per una finestra la mar i l'infinit amb un cel de Joan Miró (*Mediterrània*, 1988), entre d'altres.

Uns altres retrats de Miró són els d'homenots insignes de la nostra cultura: Enric Valor, Joan Fuster, Joan Coromines, Antoni Gaudí, Pau Casals. Són fars que en la distància il·luminen les nostres singladures personals, la llarga travessia col·lectiva. Hi ha també dos personatges, determinants per a entendre la psique i la polis, que no podien faltar en la iconografia d'Antoni Miró: Sigmund Freud i Karl Marx. I, per descomptat, el mite revolucionari més reproduït entre els joves dels 70 i els 80: Ernesto *Che* Guevara (*A Che Guevara*, 1970; *Home lliure*, 2001). I, al costat d'aquests grans noms, els anònims que han d'emigrar, els qui pateixen l'opressió, els qui demanen almoïna, els qui sobreviuen i lluiten a Palestina, els qui, des de la diferència, reclamen el dret a ser considerats iguals.

Mireu com miren l'art

Durant la dècada dels 90, Antoni Miró es va dedicar a observar i posar sobre les parets màquines que construeixen i destrueixen la costa, conduccions d'alta tensió, canonades amuntegades, pilots de cigarrets i de cartutxos, monstres d'una civilització que devora l'entorn humà i el paisatge. Davant d'això, el pintor fugí i planteja una alternativa. La bicicleta esdevé el tòtem amb què crea un món utòpic sobre un paisatge difús de tons blavosos celestials. L'erotisme fresc i mediterrani de la "Suite Eròtica" (1994) anticipa l'admiració pel món grec. Immers ja en aquest nou mil·lenni, Antoni Miró farà el seu viatge particular a Grècia: la bellesa de l'escultura i l'arquitectura clàssiques contemplada per aglomeracions de turistes de l'art, romeus de monument a monument. Una bona mostra d'aquella estada a Grècia, amb escala al Louvre per a saludar la *Victòria de Samotràcia*, es va exposar al castell de Santa Bàrbara d'Alacant la primavera de 2008.

Aquests darrers anys, Antoni Miró s'ha fixat en els espectadors i en els espais de l'art. Les grans obres passen a un segon terme: *La Gioconda* del Louvre contemplada per una munió de curiosos i fidels, espectadors de reverència fugaç i foto apressada; estudiosos i amants de l'art que transiten a l'ombra del Partenó o sota el sol d'Epidaure, passejants de museus grecs en actitud d'afecte i respecte als qui van fer aquell temple, aquell teatre o aquell *kurós* de Súnion. Aquest viatge a Grècia es complementa amb el pelegrinatge pels grans museus de la cultura occidental, el British, el Metropolitan, el Guggenheim, el Louvre, l'estació museu d'Orsay, el Reina Sofia... Itinerari formatiu en què els contenidors, catedrals de l'art, són ara l'objecte de la seua atenció. Com els disciplinats aprenents d'una antiga acadèmia, Antoni Miró ha iniciat ara, amb seixanta anys complits, un viatge pels clàssics grecs i les obres dels grans museus. Sap que el tresor que promet Ítaca és el viatge mateix i l'aprenentatge que comporta la ruta. Estic segur que en traurem nous plaers intel·lectuals. Bon viatge, amic Antoni!

Josep Forcadell

Historiador i filòleg (Universitat d'Alacant)

RECORDE LA SANEFA 2010 (Pintura objecte, 40x26) A V.A. Estellés

GADES-22-JAMÁS NI YUGOS NI TRABAS, 2010 (Litografia-GD/llenç 81x60)

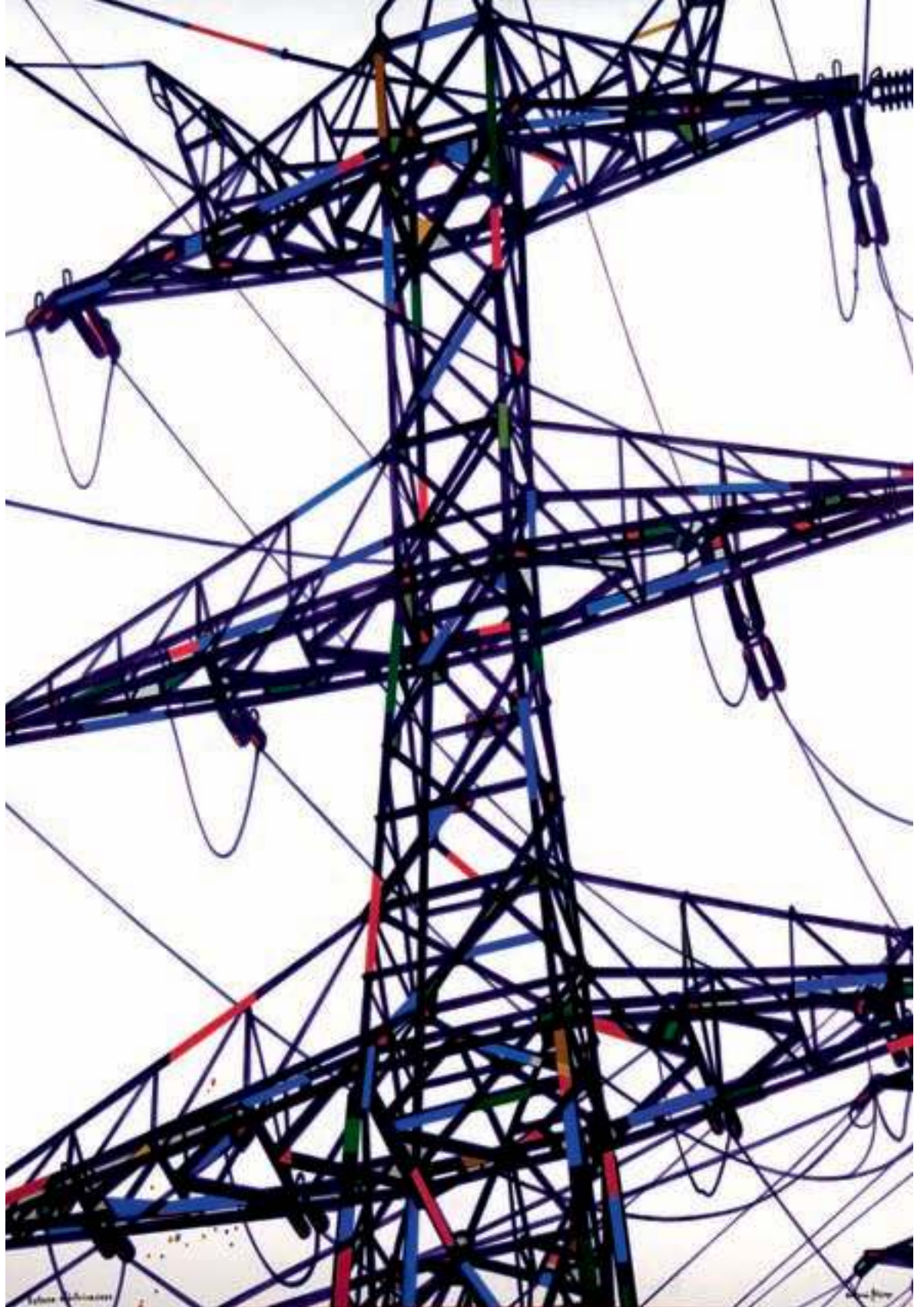
MUSEU DEL XXI 2009 (Acrílic s/ llenç, 92x65) Lleó

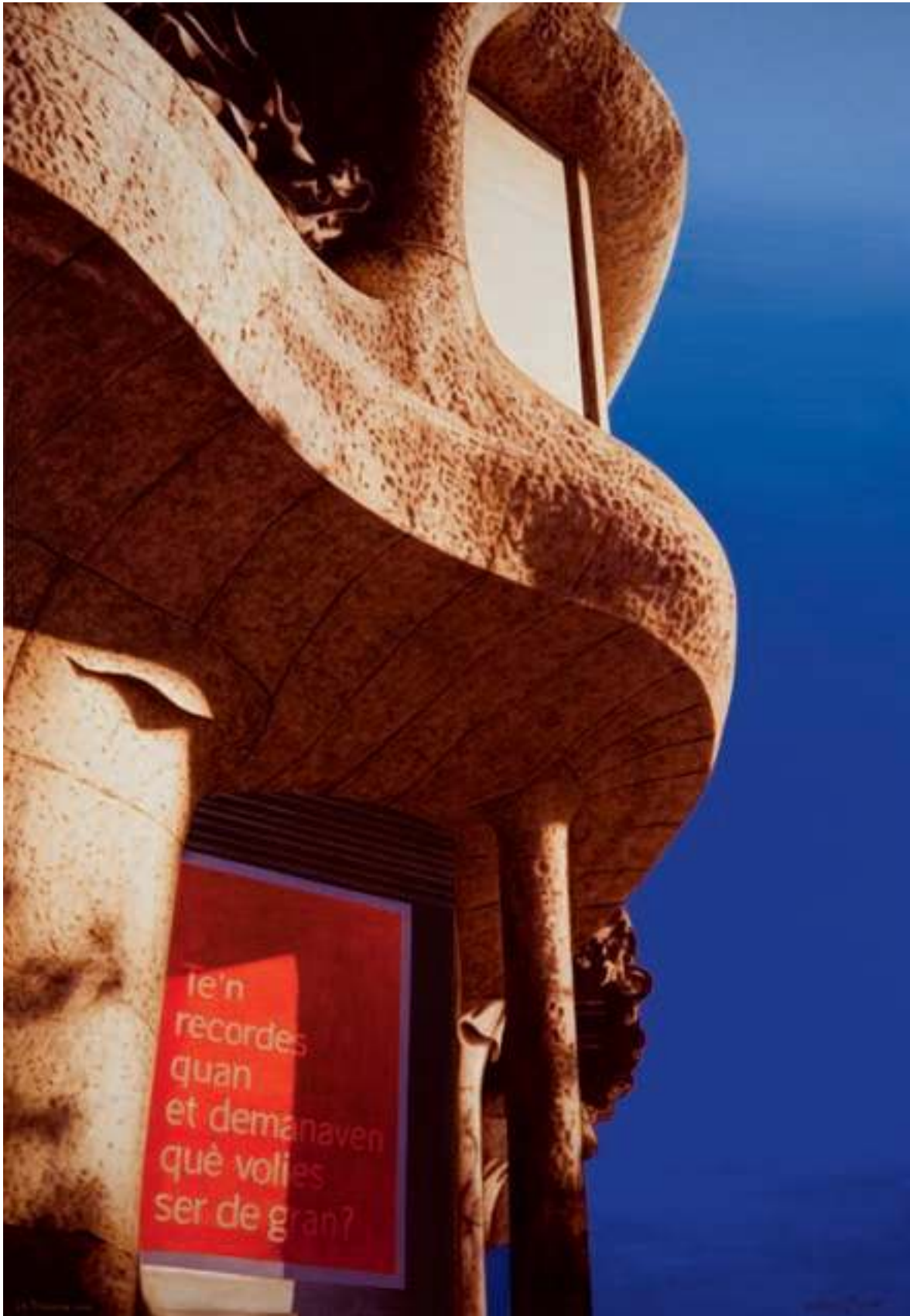
ESTESA ELÈCTRICA 2009
(Acrílic s/ llenç, 162x114) Catalunya

40

GULBENKIAN LISBOA 2003
(Pintura objecte, 70x40x40) Portugal

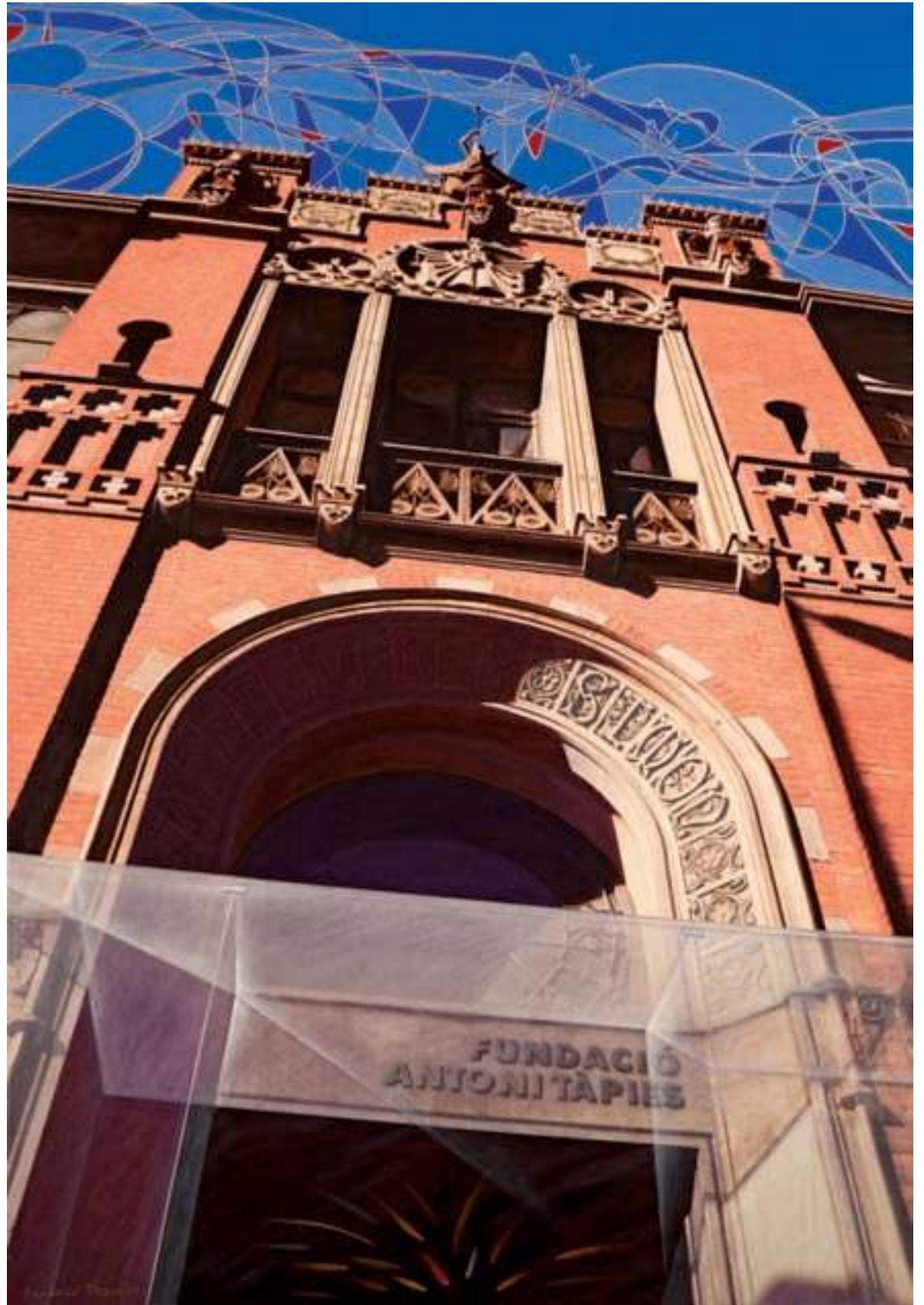

LA PEDRERA 2010 (Acrilic s/ llenç, 116x81) Barcelona

NATURAL HISTORY MUSEUM 2003 (Pintura objecte, 70x40x40) Nova York

FUNDACIÓ TÀPIES 2010 (Acrílic
s/ llenç, 116x81) Barcelona

42

CAMISA TREMOLANT 2010 (Pintura
objecte, 41x27) A.V.A. Estellés

ÀNGEL DE FANG 1997
(Pintura objecte, 68x98x69) València

BICI DE L'ALGUER 2010
(Acrílic s/ llenç, 65x92) Sardenya

BICING 2010
(Acrílic s/ llenç, 65x92) Barcelona

CAMÍ DE LA SERRETA 2010
(Acrílic i collage/paper, 56x76) Alcoi

DOBLE PARELLA 2010 (Acrílic s/ llenç, 81x116) L'Havana

El Llibre dels fets d'Antoni Miró

No sé quantes obres deu haver realitzat Antoni Miró des que es dedica a l'art, però fins i tot ignorant-ho és evident que la seva és una carrera molt prolífica, canviant en els temes i mutant en l'execució. No obstant això, però, en totes les seves creacions hi descobrim un segell personal i unes obsessions constants que són les que van portar Joan Francesc Mira a definir-lo de manera brillant com un "fabricant de fantasies i suggeriments".

Antoni Miró forma part d'aquella generació de pintors del nostre país que, fatigada de l'informalisme eixorc, sobreexplotat pels grans mestres de l'abstracció, no va caure en aquella figuració amanerada d'arrels cubistes o expressionistes (que es va denominar nova figuració) sinó que va obrir els ulls davant la realitat per a fer una crònica del que veia, per a denunciar les guerres, la discriminació racial, l'explotació dels homes, l'hegemonia dels imperis (econòmics o militars), l'assolament del nostre planeta, les misèries de la nostra pròpia història. Com molt bé va explicar el mateix Antoni Miró a Joan Vicent Hernández (*Avui*, 8.8.1976): "Pinte el que no m'agrada".

Certament, si en la majoria dels casos, i d'acord amb la vella sentència llatina *verum, bonum et pulchrum*, l'art s'ha associat amb la idea de bellesa i bonesa, Miró ha optat per defugir els esteticismes agradosos perquè ha preferit fer una anàlisi descarnada de l'existència, i ho ha fet utilitzant un llenguatge que no té res a veure amb la tradició de les belles arts, sinó amb la imatgeria sorgida dels mitjans de comunicació moderns, uns mitjans que en general podem afirmar que proporcionen una mirada més mecànica que reflexiva i, per tant, més freda i distant, i tot i així la pintura de Miró esdevé un manifest, una proposta analítica en la qual, sense caure en els tòpics del *pop-art*, ni en l'hiperrealisme fàcil, s'hi integren art, societat i temps moderns, expressats amb una estètica pròpia, que no deixa de ser un reflex fidel de la mirada d'Antoni Miró, un artista que "mira la realitat i la transforma. La transforma en tres sentits, diferents i simultanis: la transforma donant-li sentit; la transforma rescatant-la de la quotidianitat que fa opacs els objectes i les persones, i la transforma projectant-t'hi el seu món alternatiu, que és creació de l'artista", com va definir amb lucidesa Isabel-Clara Simó en el catàleg *Antoni Miró. Els ulls del pintor*.

Si generacionalment Miró és a prop de l'Equip Crònica, de l'Equip Realitat, de Genovès, de Canogar, etc., conceptualment, els seus plantejaments són dissímils. Ell ni es va formar en les escoles de belles arts tradicionals, ni en les escoles d'arts i oficis, ni va participar en els cercles promotors del realisme crític. Tampoc l'unia cap lligam especial amb els grups artístics de la ciutat de València ni compartia les especulacions filosoficopolítiques que van derivar en

L'AIGUA DE LA SÍNIA 2010
(Pintura objecte, 41x27) A V. A. Estellés

LLEÓ DE COLOR 2008
(Acrílic s/ llenç, 50x65) Lleó

les dites "cròniques de la realitat". Miró procedia (de fet havia estat un dels fundadors) del Grup Alcoiart, més aïllat i menys afí a teories estètiques o ideològiques, encara que també acusava l'impacte de les transformacions socials radicals que s'estaven produint aquí i també arreu del món i volia afegir-se a la denúncia, cosa que va fer amb un llenguatge directe i entenedor i, en el cas concret d'Antoni Miró, vinculat a l'esperit del col·lectiu italià Gruppo Denunzia.

L'opció crítica de Miró, com va precisar Joan Fuster, tenia dos protagonistes: l'home i la societat, motiu pel qual els xocs, les contradiccions, les incongruències, els maltractaments van esdevenir el centre de la seva obra. Una actitud que no ha variat amb el pas dels anys perquè sempre ha afirmat que la pintura ha d'opinar i que ha d'estar immersida en la societat en què viu, per la qual cosa és aquest objectiu, d'una manera més o menys evident, el que marca la diferència respecte les altres formes de mirar la realitat.

Amb tot, per a Antoni Miró és tan important allò que vol comunicar com la manera de comunicar-ho, el fons i les formes. És per això que en la seva obra trobem tant pintures, com gravats, relleus, escultures, cartells, fins i tot peces realitzades amb mitjans digitals, i l'ús d'aquestes tècniques no podem perioditzar-lo, com ja ha comentat amb encert Romà de la Calle, perquè la independència de Miró l'ha portat a utilitzar tothora la tècnica que en cada moment específic li permetés (i li permeti) expressar amb eficàcia el seu compromís amb la gent i la vida, sense transcendentalismes, però amb una explícita voluntat de denúncia i sempre amb ironia.

I si la seva ha estat denominada una pintura de conscienciació és perquè no es limita a una autoreflexió sinó que busca la complicitat estètica i ideològica de les persones que contemplen la seva obra. Probablement per aquesta raó tendeix a l'esquematisme, a la simplificació dels recursos plàstics i manlleua de la història de l'art, del cinema, del còmic, de la publicitat o de la televisió, recursos que facilitin o provoquin el diàleg amb l'espectador, amb el que Miró vol interactuar perquè en el fons, cada una de les seves obres respon a una meditació, i és un lament o un crit d'alerta, perquè és un pintor d'idees, que sap conjuminar els continguts ideològics i l'expressió plàstica i aconseguir un equilibri particular que és el que personalitza el seu treball, una creació que, vista amb perspectiva, m'atreviria a dir que constitueix un nou *Llibre dels fets*, perquè en el seu conjunt esdevé una narració dels esdeveniments més importants de la seva vida, escrita en plural de primera persona, com va fer el rei Jaume.

L'ARBRE AL MUSAC 2008
(Acrílic i collage/paper, 76x56) Lleó

Daniel Giralt-Miracle
Crític d'art

47

COM UN PEIX 2010
(Pintura objecte, 41x27) A V. A. Estellés

MUSAC DE LEÓN 2009 (Acrílic s/ llenç, 114x162) Lleó

CASTELLA I LLEÓ VIÀTICA 2008 (Acrílic s/ llenç, 65x92) Lleó

FOLKLORE COREÀ 2009
(Acrílic s/ llenç, 116x81) Seül

COREANA ATAVIADA 2009
(Acrílic s/ llenç, 92x65) Seül

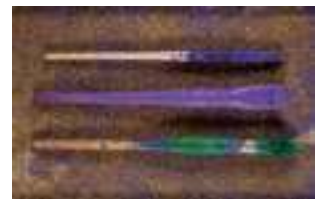
TAMBORS A SEÜL 2009
(Acrílic s/ llenç, 65x92) Corea

PALAU REIAL DE SEÛL 2009
(Acrílic s/ llenç, 162x114) Corea

ET REBIA COM L'AIGUA 2010
(Pintura objecte, 27x41) A.V.A. Estellés

MUSEU DE CONCA 2009 (Acrílic i collage/paper, 76x56) Casas Colgadas

MÚSICA A CONCA 2009 (Acrílic s/ llenç, 92x65) Conca
"A Julián Pacheco"

CASA PENJADA 2009 (Acrílic i collage/ cartró, 95x71) Conca

FUNDACIÓ PÉREZ 2009
(Acrílic s/ llenç, 92x65) Conca

FIRES 2009
(Acrilic s/ llenç, 65x92) Conca

MUSEO CASAS COLGADAS 2009
(Acrilic s/ llenç, 162x114) Conca

Homenatge "A Julián Pacheco"
Gruppo Denunzia

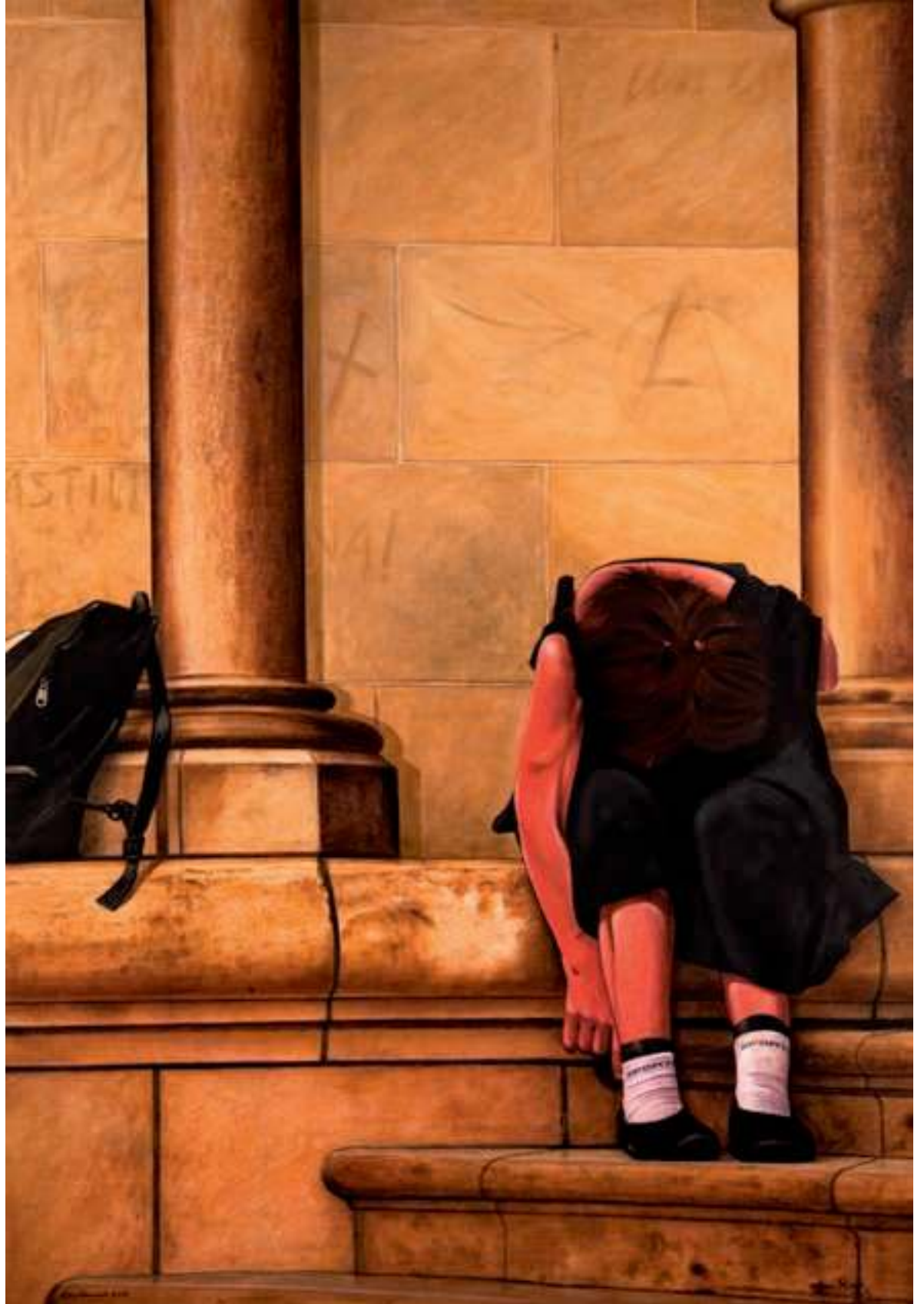
MUSEU D'ART ABSTRACTE 2009
(Acrilic s/ llenç, 92x65) Conca

DESCOMPOSICIÓ 2009 (Acrílic i collage/paper, 112x75) Barcelona

ESGOTAMENT 2009
(Acrílic s/ llenç, 162x114) Conca

AMOR DE SOBTE 2009
(Acrílic s/ llenç, 92x65) Barcelona

KIEFER A BILBO 2009 (Acrilic s/ llenç, 81x116) Bilbo

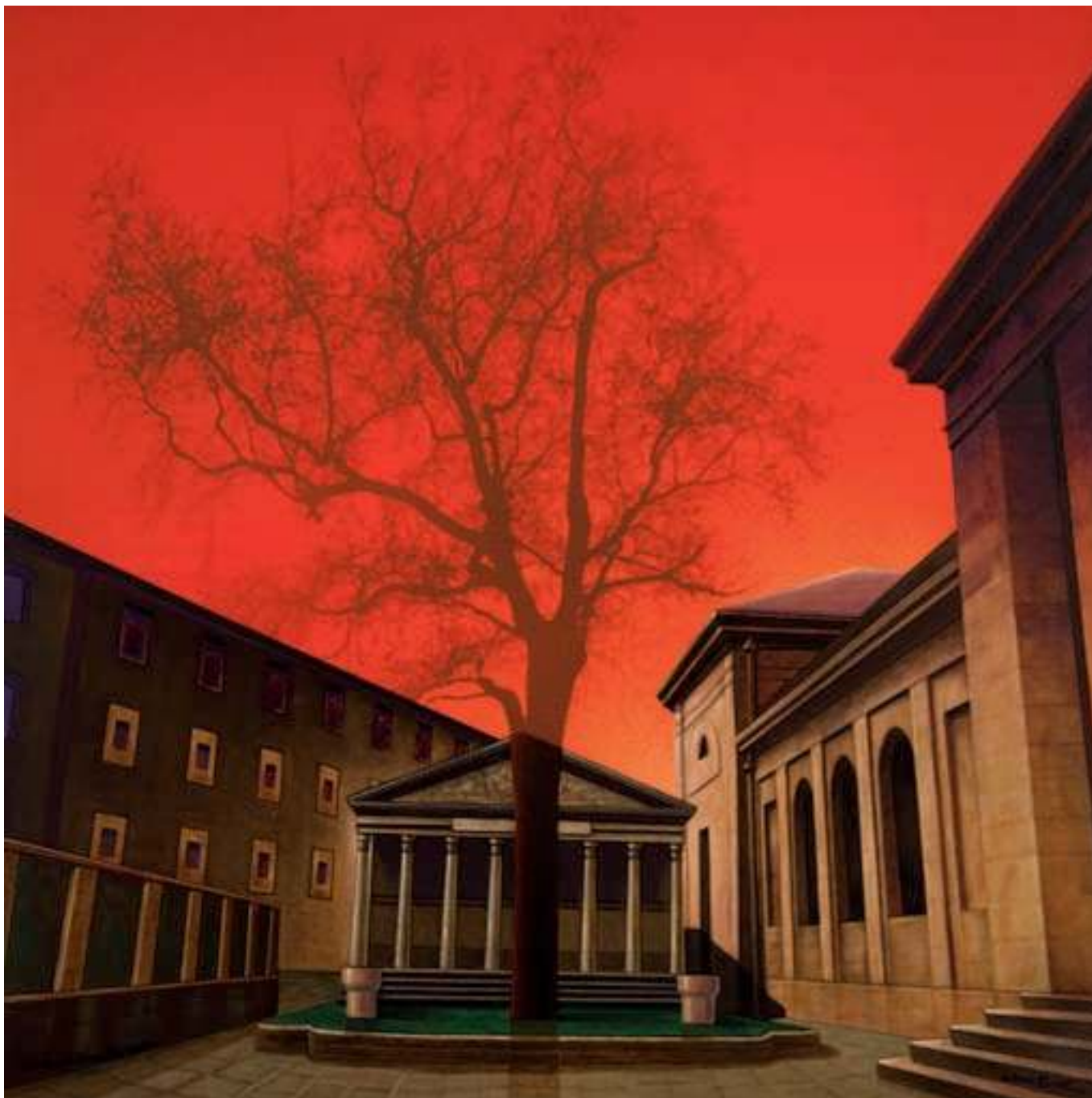
VALISA DE ROJO 2009 (Acrilic s/ llenç, 116x81) Buenos Aires

LA CASA DEL EMBRAGUE 2009 (Acrilic s/ llenç, 65x92) Xile

MENDICANT 2009 (Acrilic s/ llenç, 92x65) Barcelona

L'ARBRE DE GERNIKA 2008 (Acrilic s/ llenç, 81x81) Euskadi

La guerra

En un assaig il·luminós sobre Toni Miró, publicat el 1989 pel San Telmo Museoa de Donostia amb el títol de *Diàlegs*, va escriure Romà de la Calle: "recorrent Antoni Miró a molts mites de la història, n'intensifica a la seua manera la desmitificació per a passar des de la ironia, com a catarsi, a l'acció crítica com a objectiu paral·lel i insuperable de la vivència estètica."

La frase, al meu entendre, descriu perfectament una de les facetes d'aquest artista, situat en la línia del realisme social i plenament compromès amb els problemes i amb els assoliments del seu temps. D'aquest compromís sorgeix el seu acusat interès pel passat, perquè ell sap molt bé que aquest passat ha conformat la situació actual. Per aquest motiu la història ocupa un lloc central en l'obra de Toni Miró. A ella recorre de manera crítica –unes vegades amb una forta dosi d'ironia, unes altres amb autèntica amargor– per a complir la funció catàrtica de què parla el crític esmentat. De manera que l'espectador de les creacions plàstiques de Toni Miró mai queda neutral, a pesar que generalment l'artista utilitza imatges ben conegudes per tots, ja que han sigut reproduïdes amb freqüència en multitud de mitjans. Toni les reinterpreta i mostra en nous contextos summament suggeridors, producte del seu permanent interès per l'experimentació estètica.

En aquesta exposició del MUA són diverses les obres que al·ludeixen a un fenomen constant en el temps, que ha condicionat totes les societats. Em referisc a la guerra. D'aquestes obres, tres m'han cridat especialment l'atenció. Porten els títols següents: *Vietnam*, *Record d'Hiroshima* i *Ciutat sense sortida* (aquesta última mostra l'entrada al camp de concentració d'Auschwitz-Birkenau des de dins, un punt de vista poc usual). Les tres al·ludeixen a experiències que han marcat intensament la segona meitat del segle XX. Auschwitz, Hiroshima i Vietnam són noms genèrics utilitzats per a designar l'extermini d'éssers humans en camps de concentració, la mort massiva i indiscriminada causada pels bombardejos atòmics i les guerres imperialistes del nostre temps. Els tres casos plantegen el problema del mal en la cultura contemporània i són utilitzats així mateix com a referents de la repressió política, les tortures, els funestos efectes de les dictadures, l'opressió dels poderosos sobre els febles... i altres efectes de la guerra, com la fam i la utilització dels xiquets com a soldats en les societats que pateixen aquesta maledicció en tots els continents, especialment a Àfrica, assumpte a què es refereixen altres quadres d'aquesta exposició.

Auschwitz, Hiroshima i Vietnam són fonamentalment experiències il·lustratives de la guerra total contemporània. El concepte *guerra total* no va nàixer en el segle XX, però durant aquesta centúria, i especialment a partir de la Segona Guerra Mundial, va adquirir un nou significat. Des de llavors, per *guerra total* no solament s'entén la implicació de tota la població dels països bel·ligerants en l'esforç bèl·lic, sinó abans de res un desplaçament del centre de gravetat dels objectius de la guerra: l'activitat bèl·lica ja no se centra en la destrucció de l'exèrcit enemic, sinó en l'extermini i la immobilització mitjançant el terror de la població civil. En una guerra com la de 1939-1945, en la qual no va tardar a quedar patent que la guanyaria el bàndol que disposara del suficient potencial demogràfic i capacitat productiva per a mantenir

RECORD D'HIROSHIMA 2002
(Acrílic s/ llenç, 65x50) Japó

VIETNAM-5 1968
(Sintètic/cartró, 100x69) fragment

el complex aparell militar i pal·liar a l'instant l'enorme destrucció causada pel nou armament, era fonamental minar la capacitat de resistència de la població civil. Per tant, van passar al primer pla els bombardejos de ciutats, sense discriminar els objectius, i la repressió massiva de la població, a part d'altres elements, com els propagandístics i els sistemes de coacció de diferent índole. El bombardeig de Guernica, també present en aquesta exposició, va ser, com és ben sabut, un assaig en aquest sentit. Però la realitat o, si es prefereix, l'evolució dels mecanismes utilitzats van sobrepassar molt les previsions i van abocar a resultats inusitats.

Auschwitz és la primera referència d'aquesta nova situació. El seu nom simbolitza el genocidi i la deshumanització de la població sotmesa a una dictadura, com va reflectir dramàticament Primo Levi en el seu relat *Si això és un home*. Però convé tenir en compte, al fil de les investigacions actuals, que aquesta operació no pot quedar reduïda a un grup molt concret, sobre el qual es faça recaure tota la responsabilitat per a eximir d'ella uns altres. El genocidi nazi no va ser obra únicament dels integrants de les SS, encara que aquests van ser els seus protagonistes principals i els seus executors més vesànics. Hi van participar així mateix i entre uns altres els aparells governamentals de propaganda dirigits per Goebbels, els caps de ferrocarrils destinats al transport de presoners i deportats, metges i científics encarregats de vigilar la puresa de la raça, funcionaris del ministeri nazi d'Assumptes Exteriors, els governs i l'aparell policial dels països satèl·lits del Tercer Reich i el mateix exèrcit alemany, la Wehrmacht. La denúncia d'Auschwitz, doncs, adquireix una dimensió universal.

Hiroshima evoca la destrucció en condicions físiques horroroses de milers d'éssers humans, xiquets i ancians entre ells. L'obtenció immediata de la rendició de l'enemic va ser la raó principal del govern de Truman per a ordenar els bombardejos d'Hiroshima i Nagasaki a l'agost de 1945, però els estudis actuals no es limiten a aquest argument. Posen en relleu que també hi va intervenir el desig d'experimentar el poder destructiu de la bomba atòmica (com també de justificar les elevadíssimes despeses ocasionades en la seua fabricació) i la pretensió de manifestar la preeminència dels Estats Units, no solament davant el Japó, per a dissuadir-lo d'una actuació com la que aquest país va iniciar a Pearl Harbor, sinó també davant la resta de les potències mundials.

Vietnam, en certa manera continuador de l'objectiu assenyalat, simbolitza la guerra imperialista contrarevolucionària desenvolupada a Àsia i, mitjançant múltiples formats, en diverses regions d'Amèrica Llatina. Una guerra destinada a assegurar el control nord-americà i impedir el triomf de processos revolucionaris que en el marc de la guerra freda van ser entesos com a amenaces als interessos econòmics i geoestratègics dels Estats Units. Però Vietnam simbolitza, així mateix, la capacitat de resistència de la població civil a través de la lluita guerrillera quan està convençuda de la justícia de la seua causa. És a dir, té un efecte alliberador, com perfectament va entendre el Che Guevara –així mateix present en aquesta exposició en dues magnífiques obres– quan va llançar la proposta de crear "un, dos, molts Vietnams" per a lluitar contra la desigualtat social.

Auschwitz, Hiroshima i Vietnam representen la guerra total del nostre temps que sense solució de continuïtat es propaga per tot el planeta amb intensitat variable i en espais més

HOME VIETNAM 1969
(Ferro, 110x55x40) fragment

o menys extensos. Un tipus de guerra protagonitzat, com ha escrit l'historiador Gabriele Ranzato, per homes que sovint no estan necessàriament motivats per una ideologia, sinó fonamentalment disposats a emprar tots els mitjans disponibles –fins i tot els mai imaginables i els que causen repulsió als qui els utilitzen– per a vèncer o afeblir l'enemic. I aquest enemic és un ésser humà. El quadre de Toni Miró titulat *Repartidor de misèria* (2006), amb la imatge d'un jeep militar conduït per un soldat, ho expressa eloqüentment. Misèria material, física, però també metafísica, perquè la guerra del nostre temps és una guerra total, la principal conseqüència de la qual és la deshumanització.

En la línia crítica i alliberadora que caracteritza les creacions plàstiques de Toni Miró, tal vegada no siga inútil, per a finalitzar aquest comentari, recordar el poema que obri el llibre de Primo Levi *Si això és un home* (recórrec de nou a aquest text perquè em sembla el testimoni més eloqüent i esquinçador de la deshumanització causada per la guerra del nostre temps):

Els que viviu segurs
En les vostres cases calentes.
Els que us trobeu, en tornar de vesprada,
El menjar calent i els rostres amics:
Considereu si és un home
Qui treballa en el fang
Qui no coneix la pau
Qui lluita per la meitat d'un panet
Qui mor per un sí o per un no.
Considereu si és una dona
Qui no té cabells ni nom
Ni forces per a recordar-ho
Buida la mirada i freda la falda
Com una granota hivernal.
Penseu que això ha succeït:
Us encomane aquestes paraules.
Graveu-les en els vostres cors
Quan sigueu a casa, quan aneu pel carrer,
Quan us fiquen al llit, quan us alceu;
Repetiu-les als vostres fills.
O que la vostra casa s'esfondre,
Que la malaltia us impossibiliti
Que els vostres descendents us tornen el rostre.

Emili La Parra López
Historiador (Universitat d'Alacant)

1-OCTUBRE-63 1998 (Acrílic s/ llenç, 200x200)
L'Havana "A Ché Guervara"

57

REPARTIDOR DE MISÈRIA 2006
(Acrílic s/ llenç, 200x200 díptic) USA

CIUTAT SENSE SORTIDA 2005
(Acrílic s/ llenç, 116x81)
Auschwitz-Birkenau (Polònia)

58

MONTSERRAT 2010
(Acrílic i collage/paper, 76x56)
Barcelona

MONTSERRAT 2008
(Acrílic i collage/paper, 76x56)
Catalunya

MONTSERRAT AL MNAC 2009
(Acrílic s/ llenç, 92x65) Barcelona

EL MAR, EL SOL I TU 2009
(Collage/paper, 22x16)

60

SENSE SOSTRE 2009 (Acrilic s/ llenç, 65x65) Madrid

MERCAT GLOBAL 2009 (Acrílic s/ llenç, 65x65) Lublin
 TRANSPORTISTA COREÀ 2009 (Acrílic s/ llenç, 65x65) Seül
 LA NOVA ERA 2009 (Acrílic s/ llenç, 65x65) Lublin

LA FLORISTA DE LUBLIN 2009 (Acrílic s/ llenç, 65x65) Polònia
 SENSE SOSTRE 2009 (Acrílic s/ llenç, 65x65) Madrid
 MÚSICA A TOLEDO 2009 (Acrílic s/ llenç, 65x65) Toledo

LA MANCA DE CONCA 2009 (Acrílic s/ llenç, 65x65) Conca
 AIDEZ 2009 (Acrílic s/ llenç, 65x65) París
 J'AI FAIM 2009 (Acrílic s/ llenç, 65x65) París

TARDOR A PARÍS 2009
(Acrílic s/ llenç, 81x116) París

BICI-MURAL 2009
(Acrílic s/ llenç, 65x92) Barcelona

Antoni Miró: la història de la realitat

Amb aquesta exposició que la Universitat d'Alacant acull sobre la trajectòria artística d'Antoni Miró fem balanç dels més de seixanta anys de vida d'un pintor. Més de quaranta anys dedicats exclusivament a l'art. Un treball minuciós i continu marcat per les referències cíviques, pel compromís social d'un artista que creu en la utilitat i en la capacitat de persuasió dels intel·lectuals. Un compromís que també es reflecteix en la trajectòria de Miró a l'hora de participar en col·lectius que afavorisquen la relació i la influència entre els artistes.

Perquè la pintura mironiana ha deixat petjada en diversos artistes. Des del seus diferents estudis, siga des d'Altea, siga des del Sopalmo, ha estat constantment connectat amb els artistes i intel·lectuals més destacats de cada moment, tant a l'estranger com al país, un repte que el porta a mantenir una relació epistolar amb escriptors, artistes plàstics o crítics d'art de gran interès per als estudiosos de la seua obra i del context social i cultural dels últims cinquanta anys del nostre país.

S'ha de dir que no estem davant un pintor que s'haja aïllat físicament en el seu estudi; en realitat, Antoni Miró sempre ha estat plenament connectat a l'actualitat i ha estat capaç de viatjar d'alguna manera al lloc on estan els seus quadres, que s'han convertit en una extensió de la seua manera de ser i de pensar. La seua obra, siga en mostres individuals o en mostres col·lectives, ha estat i està present en més de cinquanta països. I encara en l'actualitat, Miró té una especial cura amb totes les convocatòries en les quals participa, fent un seguiment exhaustiu de l'organització i el desenvolupament de les mostres, ajudant en tot moment a oferir la millor visió possible per al visitant. Així mateix, Miró se'ns presenta com un artista que no es preocupa en absolut per la crítica dels sectors més conservadors i que, en diverses ocasions, han intentat impedir la difusió de la seua obra.

És un artista amic d'artistes que es preocupa constantment perquè ell, millor que ningú, sap el que costa dedicar-se a aquesta labor. No és estrany, per tant, que es definisca com un "treballador de l'art" de la mateixa manera que altres persones són proletaris de les indústries o de les empreses, amb la diferència evident de la condició d'assalariat d'ell mateix, una condició que li atorga una independència envejable i que, a més, dóna suport a l'espai creatiu més aconseguit de Miró: el seu mas del Sopalmo, un espai que li dóna multitud de satisfaccions i que és un dels condicionants més grans de l'evolució de la seua pintura en les últimes dècades. Podríem afegir, ara més que mai, que Toni Miró ha sigut un historiador en potència, en la mesura que ha interpretat els esdeveniments de la història que més li han colpit a través del seu pinzell. Una revisió dels fets que ens ha aportat una de les mirades més lúcides i crítiques del nostre entorn en els últims quaranta anys.

GUITARRA 2008 (Acrílic i collage/taula, 35x35) col·l. Nou Mil·lenni, Barcelona

VIOLA DE GAMBA 2008 (Acrílic i collage/taula, 35x35) Milà

MEMORIAL CASSIÀ JUST 2010
(Bronze, 34x17x11) Generalitat de
Catalunya, Barcelona

No podem oblidar en aquest breu recorregut de la seua figura, a través de la seua particular visió de la història, el compromís irrenunciable cap als seus amics i cap a qualsevol iniciativa cultural o cívica que tinga caràcter progressista i que busque la denúncia de les injustícies socials tan presents en la seua obra. I és que en el Miró pintor hi ha tres elements bàsics del Miró persona: la preocupació social, la reflexió nacional i el gust per les persones. Un interès per la bellesa interior de les individualitats conegudes que engloba els tres eixos apuntats.

I en aquest sentit ideològic, cal destacar la profunda influència de l'escriptor Joan Fuster en la formació del pintor. L'escriptor va explicar a la generació d'Antoni Miró que feia falta superar la manipulació historiogràfica que havia ocultat el fracàs industrial i social del País Valencià, que s'havia de posar fi a una imatge estereotipada i que s'havia d'oferir una idea més moderna i global d'una societat justa i conscient de les desigualtats socials, al mateix temps que se situava en el marc cultural que li pertanyia. L'obra de Miró és conseqüència directa d'aquests postulats, i es converteix en una resposta decidida i activa al clam de Fuster. És evident que no és l'únic artista influït per les idees de l'assagista, però segurament es tracta d'una les trajectòries que queden més marcades per la seua influència i de manera més homogènia.

Una vegada evidenciat el vessant social de la seua obra, queda clar que la pintura de Miró està sempre al costat dels perdedors, i més en els últims anys, quan ha sigut capaç d'afegir temes com el sexe o l'urbanisme forassenyat, destructor de la naturalesa, des d'una ironia que immediatament fa còmplice l'espectador de la seua obra. I és que el contingut sempre és la base inicial creativa de la seua obra: fer comprensible allò que el preocupa.

Per acabar, m'agradaria posar l'accent en la continuïtat de la figura d'Antoni Miró més enllà de la seua obra. Una preocupació pel pas del temps, que a la manera de Marcel Proust, sent créixer l'angoixa davant de l'avanç cronològic. La millor manera de superar aquest sentiment és la de deixar constància del seu pas per la vida, la participació constant i la producció interrompuda. El temps passa, però la seua empremta i el *savoir faire* de Miró queda.

Aquesta mostra és una gran ocasió per a contemplar aquesta empremta, aquest compromís i aquesta visió del món que Antoni Miró ha desenvolupat al llarg de la seua carrera, deixant-nos guiar pel camí traçat per aquest autor per a gaudir de les seues obres i la seua evolució en el món de l'art. I, per què no, la seua profunda i particular revisió de la història.

MEMORIAL CASSIÀ JUST 2010
(Bronze, 34x17x11) Generalitat de
Catalunya, Barcelona

L'HORA DE PALS 2008
(Acrilic s/ llenç, 46x33) Pals

LA FONT DEL MUTT 2008 (Acrilic i
metall s/ llenç, 162x114) Nova York

67

PALS AL CAPVESPRE 2008
(Acrilic s/ llenç, 162x114) Empordà

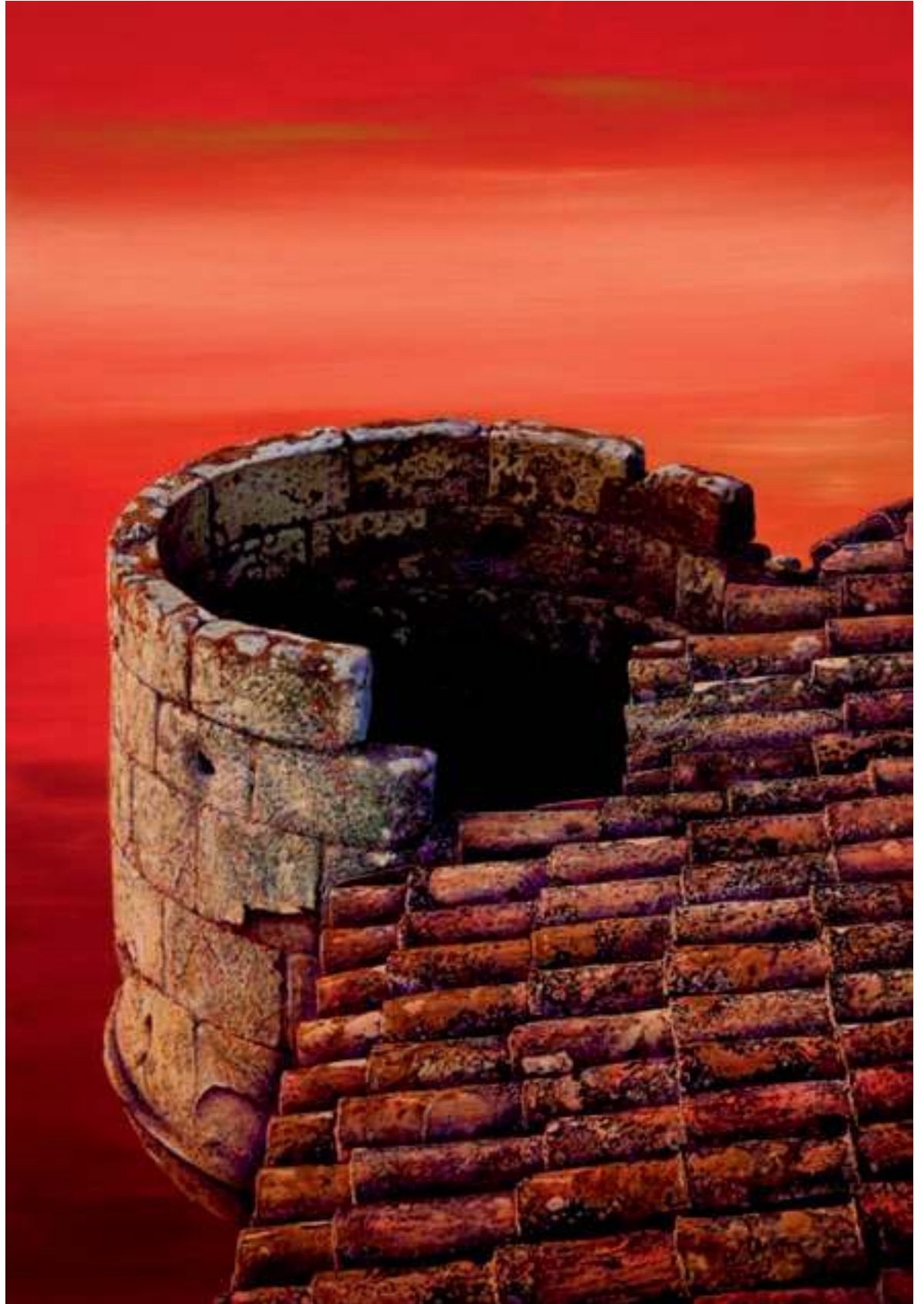

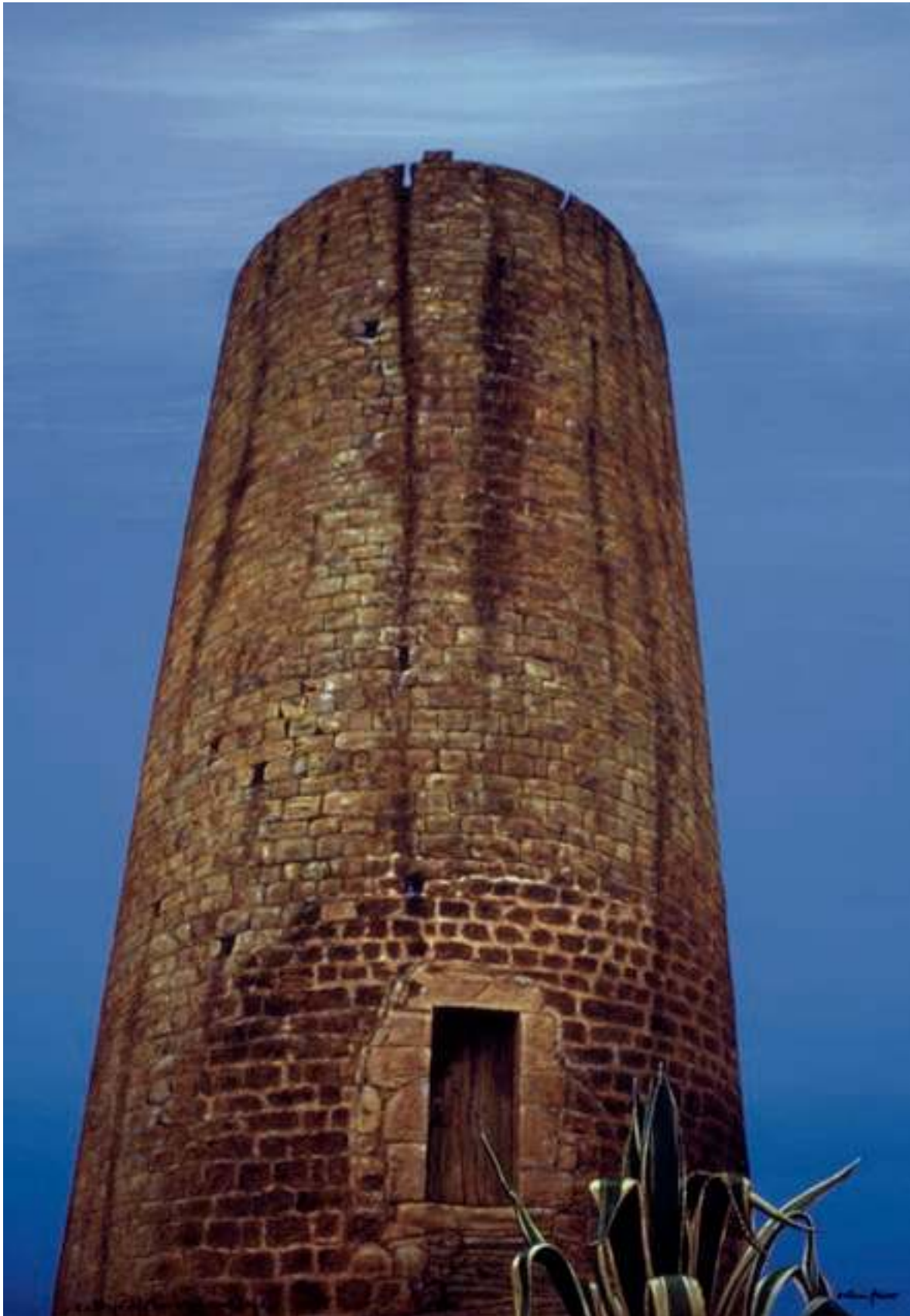
TORRE DEL MORO 2008
(Acrilic i collage/paper, 76x54) Pals

CA LA PRUNA 2009
(Acrilic s/ llenç, 92x65) Pals

68

CARRER DE LA CREU 2009
(Acrilic s/ llenç, 92x65) Pals

TORRE DE L'HORA ENFOSCANT 2008
(Acrilic s/ llenç, 116x81) Pals.
Col·l. particular

LA TORRE DE PALS 2008
(Acrilic i collage/paper, 76x56) Pals

MUSEU D'OUS 2008 (Acrílic s/ llenç, 65x92) Figueres

EL MUSEU MUVIM 2008 (Acrílic s/ llenç, 116x166) València. Col·l. R. Llorens, Alcoi

LA DANSE DE MATISSE 2008 (Acrílic s/ llenç, 114x162) MAM, París

ESTUDIANT MATISSE 2008
(Acrílic i collage/paper, 56x76) MAM, París

EL MUVIM 2008
(Acrílic s/ llenç, 116x116) València,
Museo de Arte Moderno de Santo Domingo

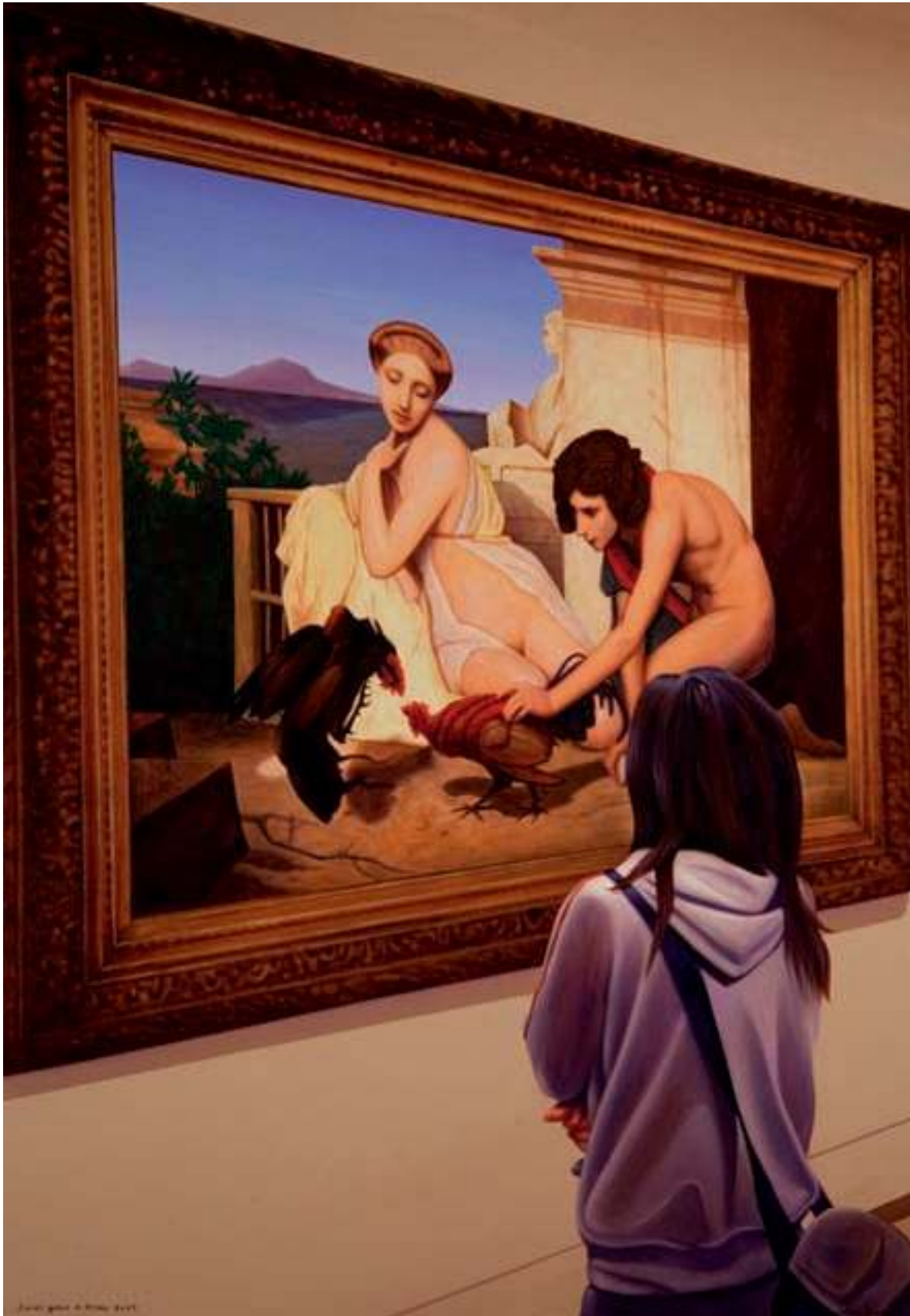
VENUS DE MILO 2009
(Acrílic s/ llenç, 162x114) Louvre, París

72

CARTRÓ-GUITARRA 2008
(Acrílic i collage/taula, 35x35)

INSTRUMENTAL 2008
(Acrilic i collage/taula, 35x35)

JOVES GRECS A ORSAY 2009
(Acrilic s/ llenç, 116x81) Paris

74

GRAN GALERIA DEL LOUVRE 2008 (Acrílic s/ llenç, 81x116) París

SOTA EL POMPIDOU 2008 (Acrílic s/ llenç, 81x116) París

NU SUR FOUND ROUGE 2009 (Acrílic s/ llenç, 65x92) L'Orangerie, París

L'EQUIP DE CARDIFF 2008 (Acrílic s/ llenç, 65x92) MAM, París

PINTORA DE FLORS 2008 (Acrílic s/ llenç, 92x65) Musée d'Orsay, París

MANET A ORSAY 2008 (Acrílic s/ llenç, 92x65) Orsay, París

PICASSO A L'ORANGERIE 2008 (Acrílic s/ llenç, 65x92) L'Orangerie, París

MIRANT A MONET 2009 (Acrílic s/ llenç, 92x65) L'Orengerie, París

PINTOR A ORSAY 2008 (Acrílic s/ llenç, 92x65) París

76

ESTUDI A ORSAY 2008 (Acrílic s/ llenç, 92x65) París

DOCTOR GACHET 2009 (Acrílic s/ llenç, 92x65) Orsay, París

El compromís artístic i polític d'Antoni Miró

1. El realisme social valencià dels anys seixanta del segle passat sorgeix en una època conflictiva i tibant, dominada per desequilibris de naturalesa social, cultural, política i econòmica. Situacions que van obligar un significatiu nombre d'artistes a prendre partit per a passar a propiciar, primerament, un procés de conscienciació amb la seua obra, i després el desencadenament d'una reacció més o menys espontània en la societat mateixa a la qual dirigien els seus missatges.

Circumscrivint-nos al context cultural alacantí i en concret a l'artista a qui va dedicat aquest text, Antoni Miró, es pot dir que ens trobem davant dos grups amb problemàtiques semblants a les de les comarques de més al nord, on es trobaven Estampa Popular de València, Equip Crònica i Equip Realitat. Em referisc al Grup Alcoiart i al Grup d'Elx, l'adscripció dels quals al que es va anomenar "realisme social" o "crònica de la realitat" va ser plena, si bé els seus membres no van arribar a una comuna integració del llenguatge artístic tan gran com els artistes de València i van preferir mantenir les seues respectives individualitats i trajectòries personals. Les dues agrupacions van nàixer, doncs, en un context social i econòmic certament procliu per al desenvolupament d'aquest tipus de realisme. D'una banda, hem de tenir present que la societat alacantina de mitjan anys seixanta es caracteritzava pel predomini dels aspectes industrials sobre els agraris. D'altra banda, la sequedat del clima i la pobresa del sòl no permetien una economia mixta com la que va poder desplegar-se en altres comarques de la geografia valenciana. De manera que, ciutats com Alcoi o Elx van orientar el seu sistema productiu cap a activitats relacionades fonamentalment amb el tèxtil i el calçat respectivament.

En aquest sentit, la conflictivitat laboral, els problemes de desarrelament social causats per la immigració, un creixement ràpid i mal controlat de l'urbanisme, etc., eren elements que van incidir negativament en la vida de les persones que envoltaven o entre les quals se situaven aquests grups artístics, i van portar a estimular entre els seus components la reflexió crítica. Reflexió que van traslladar a la seua activitat artística amb els mateixos desitjos de conscienciació social que ja es trobava en els grups de València. Així ho assenyalava Romà de la Calle, estudiós d'aquests col·lectius en el seu moment, quan el 1988 escrivia en *Art-Sud*: "Ja des dels seus començaments els dos col·lectius encaren la presència del factor l'humà en el contradictori context social que el desenvolupament de la indústria comporta en aquesta dècada. Tal experiència els era àmpliament familiar i coneguda a partir de la immediata realitat quotidiana oferida pel mateix entorn humà, amb els respectius devessalls de la immigració portada pel particular desenvolupament industrial. Aquest concret fenomen urbà i el seu ineludible fonament industrial seran, doncs, una dada reveladora que sociològicament ha de relacionar-se amb la gènesi i orientació dels dos grups artístics".

NEW YORK CITY 2003
(Pintura objecte, 70x40x40) Nova York.
Col·l. Efe Serrano, Cieza

MANHATTAN ISLAND 2003
(Pintura objecte, 100x40x40)
Nova York

2. Parlar de l'art i de l'itinerari vital d'Antoni Miró ve a ser pràcticament el mateix, ja que sempre ha estat treballant pel mateix fi amb un clar i gens ambigu objectiu a través d'un esforçat viatge per un camí recte, sense desviacions ni falsedats. És a dir, darrere d'escrutar la realitat humana i viva, llançant una penetrant mirada per a efectuar una anàlisi de l'estat de la qüestió, interrogar-se sobre les incongruències i injustícies que l'ésser humà és capaç de fer i escometre sobre els seus propis semblants. I tota aquesta indagació Miró la qüestiona i ens l'explica a través d'unes personals imatges al llarg de més de quatre dècades de trajectòria artística

I en aquest camí que va emprendre i en el qual continua sent el mateix, manté la seua coherència. A saber, és el camí de la coherència conceptual i política, de la franquesa expositiva i de la persistència en unes tècniques i mitjans que, fins i tot amb l'evolució pertinent, ha sabut mantenir a la seua manera sense escoltar el cant de sirena que les modes contínuament deixen sentir. De manera que, fidel al seu full de ruta, ha sabut servir-se de l'instrument adequat –l'eina plàstica i mental– per a portar a felíç terme la manifestació del seu pensament i els seus desvetllaments. I això mitjançant la rotunda brillantor de les seues formes pintades, acolorides, gravades, fetes alt o baix relleu, d'embaum exemptes, etc. Formes clares, imatges directes, composicions sense titubejos.

I en aquest discórrer vital i artístic pel qual ha anat diversificant les seues imatges, però sempre –insistisc– darrere d'un mateix objectiu on el factor vital, el social i l'ètic van sempre entrelaçats, va arribar a un estadi, no fa molt, que sembla que li faltava per tocar: el de fixar-se –és a dir, abordar amb més insistència– en tots aquests aspectes que dic que són la seua destinació, la seua meta. Aspectes a observar i escodrinyar a la llum d'un nova situació, d'un nou talp, d'un àmbit singular on s'imbriquen d'una manera especial: la ciutat.

Però abans d'arribar ací, recordem: Miró és un personatge que estima la naturalesa, que s'envolta d'ella, que es cabreja davant els continus afronts que rep. No és baladí que en el mas del Sopalmo on viu i treballa siga això, la manifesta reivindicació de la seua inserció en la naturalesa mateixa a l'hora d'exercir la quotidianitat de la seua vida i la dels seus. I això és el que l'ha portat en els últims anys a treballar també, extensament i intensament, en una sèrie: "Vivace", on tot el que gira entorn la naturalesa, el paisatge i la filosofia de la sostenibilitat queda magníficament exposat mitjançant les seues imatges vibrants.

3. Així doncs Miró, tot i que fins aquest moment que apunte no ho haguera explicitat pictòricament, no per això havia deixat de reparar en aquest ampli espai en continu canvi que comporta la ciutat; faltaria més. Però sí que ha ocorregut una cosa innegable: pel fet d'haver passat a abordar-la específicament, a centrar-se plàsticament en aquest espai o lloc –com a base de convivència, desenvolupament i d'injustícies– a fi d'explorar el seu significat. El significat propi que comporta des que l'home alçara les ciutats, s'hi assentara i es refugiara darrere de les seues muralles físiques i mentals. I això des de fa milers d'anys. Però no vull –que ningú s'espante– retrotraure'm a l'antiguitat, ni tan sols a l'arrancada de les ciutats medievals.

TIMES SQUARE 2003
(Pintura objecte, 100x40x40)
Nova York

BICICLETA ABS 1992
(Dibuix, 38x28) Col·l. particular

LES GALERIES 2008
(Acrílic s/ llenç, 162x114) Alcoi

AMBELLÓ 2004
(Acrílic i metall s/ llenç, 81x116)
Almagro

MUSEU SERRALVES 2004
(Acrílic s/ llenç, 92x65) Porto. Col·l.
Xavier Badenes, Elx

No necessitem anar tan lluny. Simplement ens situarem en el moment actual, el de la ciutat contemporània. Aquesta ciutat que modernament desperta cada dia, s'alça imparable... com va dir el futurista Umberto Boccioni quan va titular el seu memorable quadre de 1911 *La città che sale*. Més encara, situem-nos, com fa Miró, en una cosmòpolis ben coneguda, i fixem-nos en el succés ocorregut fa uns anys en aquesta: en la ciutat de les ciutats, en la Babilònia de la modernitat: Nova York. I per què? Perquè sembla que a partir dels successos del denominat 11-S, que com a sorprenent toc d'alerta va recórrer tot l'orb, és quan Toni Miró s'hi fixa de forma especial i es pregunta què està ocorrent en la ciutat, en aquest àmbit específicament humà i teòricament dissenyat per a la interacció de les persones. I així, repara a fons en com la societat i les seues més variades formes de viure-la (de viure la polis) tenen molt a veure amb la potent organització sistèmica de salut, cultura, escolarització, benestar i conflictes, rebutjos o acolliment, que representa la ciutat. En fi, la crítica mirada del nostre artista té molt a veure, per tant, amb les ciutats com a mapa o àmbit de convivència, sociabilitat, intercanvi de parers més o menys democràtic; però també amb la gent que allí acudeix: els emigrants, els refugiats que hi acudeixen des de llocs inhòspits per guerres i fams, a la moderna ciutat occidental, com a esperançada terra de promissió. Terra promesa que no acaba ser del tot un venturós refugi per a tota aquella gent, atès que també té les seues contradiccions. Contradiccions que es resolen de la manera més dispar i fins de manera sagnant en nombroses ocasions.

4. La ciutat, com a conglomerat de gent i generadora d'esdeveniments i successos, ve a ser en termes dramaturgics un gran teatre on, des de l'alba fins al vespre, succeeixen una infinitat de coses enmig de la cridòria i bullícia més ensordidores, quan no enmig del silenci més espès. Cada dia la ciutat es desperta i engega l'espectacle: persones precipitades que van a les seues ocupacions, captaires i venedors de bagatel·les per les cantonades, imitacions de cantautors en els passadissos del metro. Escultors del seu propi cos que amb el mim més quietista i abstret delecten uns vianants i són menyspreats per uns altres. No falten dibuixants de carrer, tiradores de cartes i de la bona ventura. Ni venedors de paperines, mig amagats en un carreró o a l'empara de l'arbreda d'un parc. Tampoc hi falten, per descomptat, rapaços fent el despistat a veure quina bossa de quina senyora despistada arrabassen d'una estirada.

Però la ciutat és així mateix un conglomerat d'interessos. No oblidem que les ciutats han esdevingut, des de les ciutats-estat gregues fins a les seus de la capital dels moderns estats, en centres de poder. Quin millor exemple que recordar l'eix Roma-Berlin-Tòquio, d'infausta memòria; o que per a parlar d'un país es faça esmentant-ne la capital oficial: segons París, tal i tal cosa; el govern de Londres està disposat a no sé quina cosa; disminueix la tensió entre Moscou i Washington després de posar fi a l'enfrontament que... En definitiva, la ciutat centre de poder, eix de tripijocs del signe més variat, però també camp d'acció de moltes coses interessants. I entre aquestes, i més parlant d'un artista, no podem –a part de per la seua funció social– deixar d'observar, com així ho fa Miró, en aquests contenidors d'art que són els

MILLENNIUM DES DEL WHITNEY
2003 (Acrílic s/ llenç, 92x65)
Nova York

TATE MODERN 2004 (Acrílic s/ llenç, 92x65) Londres. Col·l. Pepe Pina, Novelda
MACBA 2004 (Acrílic s/ llenç, 65x92) Barcelona. Col·l. Palau Comtal, Cocentaina

GUGGENSHEIM MUSEOA 2003 (Acrílic s/ llenç, 92x65) Bilbo
VALÈNCIA PRODUCTIONS 2005 (Acrílic s/ llenç, 116x116) Col·l. IVAM, València

CAVIL-LACIÓ 2000
(Acrílic i metall s/ llenç, 150x150)
L'Havana

museus; a pesar que podríem pensar d'alguns si és art o banalitats el que tanquen o mostren. D'aquesta manera, Toni Miró, viatger impenitent d'altra banda, no ha deixat d'oferir-nos, en la corresponent sèrie de creacions sobre aquest tema, la seua particular visió d'aquests llocs, centres també de poder encara que sota una altra especificitat. I així són paradigmàtics els seus *blocs* de pintures-objectes, allargats com allargada és la factura de les imatges dels gratacels que *construeix* Miró; interessant el retall interior que del MACBA barceloní ens ofereix, o l'exterior del Museu Serralves a Portugal; sense oblidar la sala de Turbines de la britànica Tate Modern o el buit de l'escalinata de l'IVAM valencià. Escenes i escenaris que ens presenta per mitjà d'imatges concises, netes, de configuració essencial i nítida geometria. En altres quadres es percep un cert aire deconstructiu: de formes més esclatades, com ocorre amb la imatge del Guggenheim bilbaí, o calidoscòpicament fragmentades com la que representa el Guggenheim de Nova York.

Sembla, per tant, que Miró qüestiona amb els seus enfocaments i retalls iconogràfics, és a dir, mitjançant la construcció i la forma (tectònica i aparença) de l'estructuralitat, les mateixes estructures institucionals o polítiques que formen part del fet expositiu i dels museus. Sort de metonímia i metàfora conceptuals que teixeix plàsticament amb una gran finesa, com qui no vol la cosa, com qui no vol forçar la màquina... la qual cosa possiblement és la manera més intel·ligent de fer una crítica o qüestionament eficaç.

5. I de continuar mirant pel retrovisor de la història del seu particular periple creatiu –on, insistisc, Miró trenca el compromís ètic i social amb la seua forma de fer-nos-ho visible a través de les seues imatges–, no tenim més remei que detenir-nos en les obres de la sèrie "L'Home Avui" (1973). Realitzacions que assumien l'etapa històrica en la qual canvis socials i revolucions culturals, més o menys locals, parcials o universals, posaven a la nostra consideració fets i situacions relatives a l'ésser humà inserit en un moment àlgid del regirat esdevenir polític. Uns anys abans ens trobem amb les pintures i metal·lògràfiques sobre "Vietnam" (1968) que, per cert, en aquest mateix període convivia amb altres obres de caràcter abstracte i de fisonomia geomètrica *mineralista* sota el títol de "Relleus visuals", per a passar, algun temps més tard, a trobar-nos amb la sèrie d'obres que *retraten* sense ambages, descarnadament, l'"Amèrica Negra" (1972) o el que comporta "El Dòlar" (1973-1980).

En les pintures de "Vietnam" Miró denunciava aquell conflicte, brutal xoc entre les ànsies expansionistes dels americans de llavors i els seus fills, que es van veure abocats a una absurditat quan la majoria d'ells estava per la pau, en concordança amb els moviments pacifistes que recorrien tot l'occident davant de l'escalada bèl·lica d'aquells anys. Anys als quals, en el decurs del temps, havia precedit el que va comportar la discriminació i submissió dels negres americans en el seu propi país, i l'adoració de tot el que comportava la societat de consum representada per la moneda americana. Això és el que es transmetia, consegüentment, en les esmentades sèries "Amèrica Negra" i "El Dòlar". Sèries en què Miró posava de manifest,

TEMPS D'UN POBLE 1988-89
(Acrílic s/ taula, 98x136), Col·l. Vicent
Miró, Alcoi

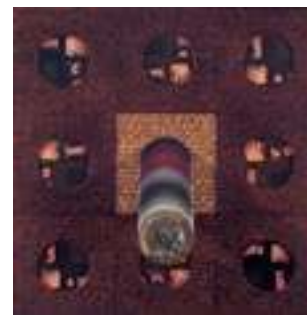

de manera crítica, la brutalitat d'aquells esdeveniments, d'una banda, i d'una altra banda, la falsa idolatria del que representava el bitllet verd com a nou objecte-tòtem de dominació a escala mundial.

En definitiva, obres que ens permeten comprovar que el compromís social i polític de l'alcoià és constant: és el que l'ha portat a explorar molts temes i fer-ho mitjançant registres variats. I així fins a desembocar en la sèrie "Pinteu Pintura" (1980-1991), un dels segments més llargs i insistits del seu itinerari plàstic i que bé pot pensar-se que constitueix una brillant metaforització del seu permanent compromís amb el País Valencià. De manera que així, d'aquesta manera, podríem i podem continuar fins a l'actualitat: trajectòria, la de Miró, sembrada de sèries sota la seua persistent mirada cap a tot el que implica el compromís cultural i polític, humà i solidari, que l'ha portat a exposar en tants països i quedar representat en nombrosos museus i institucions; com també a donar motiu a una infinitat d'escrits, articles, catàlegs i llibres. No m'estendré més. He estat convidat a escriure, juntament amb altres crítics, com a acompanyament a l'ampli i excel·lent text que Carles Cortés, comissari de l'exposició, ha elaborat conscienciosament amb l'afecte que la seua profunda amistat amb Toni requereix.

En conclusió –una conclusió parcial i limitada si es vol, ateses les circumstàncies de la meua breu intervenció, però crec que pertinent i necessària–: en Antoni Miró forma i expressió, contingut i continent posseeixen un substrat sense fissures que és difícil de trobar en altres autors pel que fa al seu sentit unificador i multipoliedric alhora. Certament s'ha parlat molt –jo mateix ho estic fent ara– de la seua pintura com a *vis política*, però crec que això no ha de fer-nos oblidar que la seua personalíssima versatilitat artística, constatada a través de nombroses tècniques i recursos lingüístics, ha sigut i és capaç de sobrepassar les barreres entre les diferents disciplines artístiques i fer, per exemple, que una *visual line* o direcció visual pensada per al pla il·lusori de la representació bidimensional no siga una cosa molt diferent, en els seus efectes comunicatius, de la manera en què disposa, posem per cas, una escultura o projecta els relleus d'una placa mural, a fi d'aconseguir un sentit visual de resultat semblant. O que, per posar un altre exemple, la nitidesa d'una peça ceràmica no haja d'envejar res a la precisió amb què modula el seu dibuix –ja en potencie la linealitat objectual, estructural o d'ombreig– plasmat sobre el paper o configurant pictòricament una determinada imatge en el llenç. En definitiva, obra gràfica, mural, escultòrica, gravada, etc., que àdhuc respectant els corresponents estatus mediàtics (entès això ja com a material diferenciat, ja com a distinció qualitativa dels respectius acabats finals i efectes visuals, tàctils o tots dos), manté la coherent base sintàctica de la seua formalitat organitzativa. La qual, enllaçant tots aquests extrems, s'aprecia que ho fa amb el domini i soltesa de qui sap expressar el mateix –el seu persistent contingut d'enjudiciament crític de la realitat en el sentit més ampli i intens– a través de diferents vies i al llarg de les diverses etapes per les quals ha transcorregut la seua plàstica.

Wences Rambla
Crític d'art (Universitat Jaume I)

OVIDI FA DE VICENT A XILE 1977
(Pintura objecte, 118x118x25) Museu de Belles Arts de València

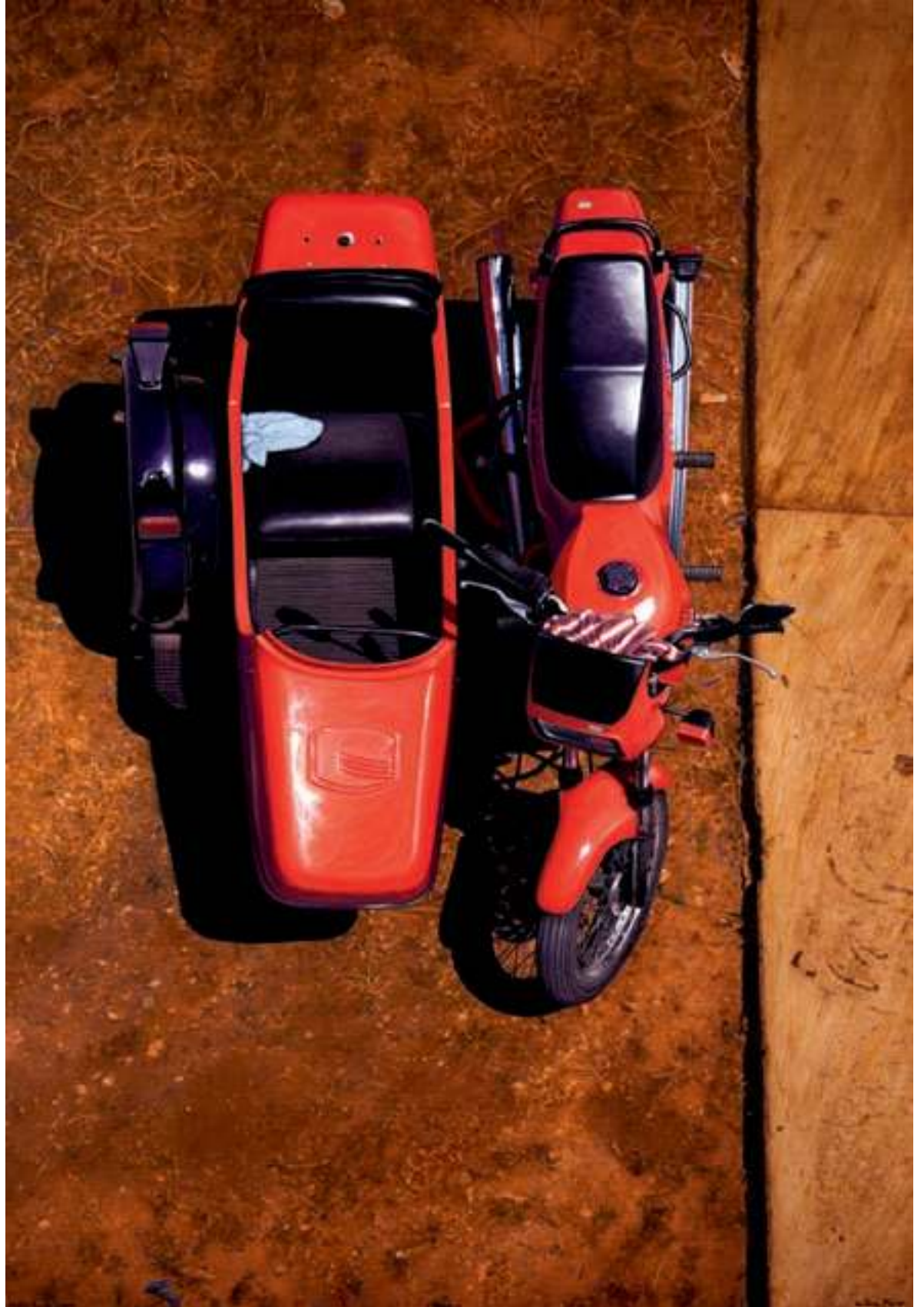

HOME 1970
(Pintura s/ llenç, 116x91) MACBA, Barcelona

FUTUR NEGRE 1972
(Acrílic s/ taula, 80x80), Col·l. particular

MOTO ROJA 2009
(Acrilic s/ llenç, 162x114) L'Havana

84

SIDE-CAR 2009 (Acrilic i collage/
paper, 112x75) l'Havana

MUSEO DE ARTE CUBANO 2008
(Acrilic s/ llenç, 162x114) L'Havana

ESQUERDA 2008
(Acrilic i collage/taula, 35x35)

LA GIOCONDA A L'HAVANA 2009
(Acrílic s/ llenç, 92x65) Cuba

PARÍS A L'HAVANA 2009
(Acrílic s/ llenç, 92x65) Cuba

EL GRANMA 2009 (Acrílic s/ llenç,
92x65) L'Havana

NO HAY YOGURT 2009 (Acrílic s/ llenç,
92x65) L'Havana

86

EL AÑO DECISIVO 2004 (Acrílic
s/ llenç, 65x81) Cuba. Col.-l. Particular

AL VOLTANT DEL MUSEU 2008
(Acrilic s/ llenç, 162x114) L'Havana

HOMENATGE A GADES

LA LLIÇÓ D'ART 2009 (Acrílic s/ llenç, 114x162) MNBA, L'Havana

VIVA FIDEL 2008 (Acrílic s/ llenç, 65x92) L'Havana

CIUTAT PENYORA 2007 (Acrílic i metall s/ llenç, 162x228-díptic) Nova York, Museo Nacional de Bellas Artes, l'Havana

LA FAMOSA GIOCONDA 2008 (Acrilic s/ llenç, 81x116) París

CONJUNT D'ESCULTURES 2008-09 (Acer cortén, aprox. 20x30 cm. Tirada 50)

L'ESTACIÓ D'ORSAY 2008 (Acrílic s/ llenç, 114x162) París

GRAND PALAIS DE PARÍS 2007
(Acrílic s/ llenç, 162x114) París, Col·l. Comisió Nacional de la Competència, Madrid

QUAI BRANLY 2007 (Acrílic s/ llenç, 162x114) París

LES NYMPHÉAS 2007
(Acrílic s/ llenç, 162x114) L'Orangerie, París

LE PALAIS DE TOKYO 2007
(Acrílic s/ llenç, 116x81) MAM, París

LA VICTÒRIA DECAPITADA 2006
(Acrílic s/ llenç, 92x65) París

MONTMARTRE 2008
(Acrílic s/ llenç, 116x81) París

MUSÉE DU QUAI DE BRANLY 2006
(Acrílic s/ llenç, 65x92) París

MUSÉE DU LOUVRE 2006
(Acrílic s/ llenç, 81x116) París

POMPIDOU RESPIRA 2007
(Acrílic s/ llenç, 116x81) París

94

SALA CENTRAL D'ORSAY 2007 (Acrilic s/ llenç, 65x92) París

LES PEINTRES DE LA VIE 2007 (Acrilic s/ llenç, 114x162) Beau-Bourg, París

SOLOMON G. MUSEUM 2006 (Acrilic s/ llenç, 81x232-díptic) Nova York

TARENTINE NUA A ORSAY 2008 (Acrilic s/ llenç, 81x116) París

PINTANT A RENOIR 2007 (Acrilic s/ llenç, 65x92) Musée d'Orsay, París

Les ciutats del silenci

Una gran ciutat és, per desgràcia per a molts, un gran desert
Thomas Fuller

Què no deu haver-se dit ja al voltant de l'obra de l'artista alcoià Antoni Miró? Una allau de paraules, si més no ben assenyades, sinceres, agosarades, instruïdes, etc., commouen la densa bibliografia sobre el pintor del Sopalmo. Un munt de reflexions, de raonades troballes i d'espivals analítiques, s'han bastit com a corpus elemental de coneixement del seu quefer creatiu. I bé. Doncs anirem per la nostra feina particular. I des de la modèstia, però també des de la passió, afavorida en aquest cas per l'afecte, haurem de dir la nostra, tot solcant un camí, encara que difícil, no menys atractiu. Les sendes de la intuïció i de les emocions, que pensem que rau en el si de la immensitat pictòrica que significa l'abordatge de l'obra del pintor, ens serviran per a practicar una aproximació des de la medul·la fins les finíssimes aromes que vagaregen en la superfície de la pell.

Si atenem a la retòrica tradicional, el binomi ciutat i silenci semblen ser una afirmació de contraris, perquè el tràngol ciutadà esdevé molt allunyat d'allò que considerem que és el silenci. Però no en aquest cas concret que ens ocupa. Les ciutats que ens presenta Antoni Miró en els seus quadres resten transitades per un silenci espès, dur i ben difícil d'empassar-se'l. Ciutats, però, que presenten l'objecte creatiu, o significatiu, una substància informativa reblida de personatges. Homes i dones que viuen sols, que miren sols, que trauen la mà demanant almoïna, que supuren la misèria cridanera d'un desarrelament impropï d'humanitat. I recordem les paraules de Valeri Màxim, que ara ens fan peça, "les ciutats són un miserable reducte on es contenen totes les derrotes humanes", per a significar el valor simbòlic de la ciutat deserta, la ironia fonamental que alena als edificis on rau el poder, encara que siga el poder cultural, la tràgica soledat dels homes que diuen, i no parlen, amb la mirada trista i fugissera. De vegades els fumerols dels automòbils són les petjades d'una civilització captivada pels eufemismes de l'existència benestant i buida. "Ciutat gran, soledat gran" dirà, i li ho prenem de bestreta, Estrabó. I tot això, la soledat, el silenci, la química dels desheretats, creixen al brollador de les aigües fecals del clavegueram en què s'han transformat, de debò, les ciutats i, potser també, els pobles.

Creiem, molt sincerament, que Antoni Miró, amb ferma disciplina espartana, calla i retria, del paisatge urbà que l'envolta o coneix, la millor escena, per a convidar-nos a esguardar la veu del silenci. En un agosarat salt en el buit, ens precipita a contemplar les imatges precises que ens hauran de bastir les simfonies de l'absència o de la soledat participada. L'home viu sol, i morirà sol, encara que ens adonem que les mans aprofiten per a prémer-les en el complex reialme de la desesperada necessitat d'afectes. Antoni Miró, de la mateixa manera que ens

ESGLAONS BLAUS 2008
(Acrílic i collage/paper, 76x56)
País Valencià

GRATACELS 2003 (Pintura objecte,
120x40x40) Nova York

NY MILLENNIUM 2003
(Pintura objecte, 100x40x40)
Nova York

mostra Píndar en les seues odes, moltes vegades aconseguix una major impressió de les coses quan calla que quan guarda silenci. Silenci que fa mal, perquè és un fidel reflex de les mancances i de la pressura. Silenci que foragita el misteri de la vida quotidiana, immersos com estem en la jungla malalta de les ciutats, ara impotents per a bastir la tendresa, i potser el reconeixement de l'altre. Recordem Sartre: *l'enfer, c'est les autres*.

També, però, les ciutats buides, que amb massa dificultat alenen pels porus saturats de misèria, precipiten, com si d'una vulgar reacció química es tractara, l'embaum dels pretèrits. La corba a l'esquena de l'àvia ens fa mal; la mà estesa del pidolaire ens repugna; la cigarreta amagada del transeünt que demana és, si més no, una forta ironia; l'home estès, fart de vi barat, anuncia l'ensorrament possible dels alts castells que viuen als refranys ridículs. *Recomanar sobrietat al pobre és grotesc i insultant a la vegada. És com dir que menja poc a aquell que es mor de fam*, li demanem prestat a Oscar Wilde. I la fúria, que quasi és, però, imperceptible, encara que resta ben present en les paraules mai no dites, relisca per les extremitats dels quadres tan ben pintats, tan ben acabats, tan exquisidament il·luminats. Una fúria que es mastega als queixals de l'enteniment, profunds com la gorja immensa de l'entranya suburbial. A l'epicentre del caos fumejen els vehicles, saturen l'atmosfera de química podridura, bàlsam del suïcidi col·lectiu. Cotxes que no fan soroll, escàpols com són de la senda versemblant de la història. De vegades tot s'assembla al somni. Al misteri que viu en els somnis. I en aquest cas Antoni Miró, com ho fa també Joseph Conrad, aboca: *vivim com somniem: sols*.

El silenci però, n'estem ben segurs, pot esdevenir-se, per la màgia oculta en la profunditat de les esperances treballades, a poc a poc, i per als homes, també per a Antoni Miró, una mena de recurs audible, si ara escoltem les veus cordials del sentiment i de la voluntat de reeixir. *El silenci és el mur que envolta la saviesa*, assegura un vell adagi àrab. I Antoni Miró ha triat, no de bades, la nit per a laborar a l'obrador del Sopalmo. Un silenci furtiu, folrat de veus anònimes que s'escolen, al través dels pinzells polits de la perfecció, al bell mig de la multitud que habita la intel·ligència. I tots, ara, sense malenconia, però amb certa nostàlgia de futur, van prenent veu, i van dient la seua, perquè el pintor, l'artista, com un demiürg generós, presta la gràcia de la representació. Des del no-res, creix l'andròmina d'una vida possible, mercè a la voluntat, que mai no s'atura, del pintor. *El silenci és el gran art de la conversa*, opina i defensa William Hazlitt. Cobra veu el silenci perquè existeix la singular estratègia de la comunicació plàstica, o el que és el mateix, perquè habita en el si del silenci la necessitat de gaudir dels beneficis de la comunicació.

Des de la pintura, des del conreu de l'art d'Antoni Miró, i pels camins d'un silenci reconegut en la distància, retrobem, a cada passa que fem, una voluntat de fer molta feina per la cultura, la pròpia, és clar. Silenci propi, revestit d'esforç i sense claudicacions, que dirigeix les seues passes cap a l'àmbit principal de la cultura. Emergir mons, créixer edificis cridaners, potser neuràlgics, espremer els cítrics de la fantasia i viure tantes vides que possibiliten la trobada eficaç dels homes: la cultura allibera ben de debò. O només la cultura és franca matèria

QUATRE BARRES 2002
(Acrílic s/ llenç, 81x116) La Mancha.
Col·l. particular, València

primera que nodreix la substància primordial de l'esperança. Ja tenim alguna cosa. També ho testimonia Unamuno: *solament la cultura dóna llibertat*. Ho podem prendre com una garantia de futur. I això ho sap i ho coneix a la perfecció Antoni Miró, ja que és un nord que, des de sempre, guia la seua particular conversa amb la pintura, el seu particular univers creatiu que li facilita, com cap altra cosa li ho permet, el compromís cívic i la passió per a viure abraçat a la terra. I quan parlem de cultura sabem el que estem dient. No es tracta d'una cultura de masses, d'una cultura farcida de la desproporció i de victòries, d'una cultura que empeny la roda del consum insubstancial, d'una cultura d'enrenous i tan càustica, no. Es tracta, però, d'una cultura arrelada a la matèria cordial, d'una cultura que fa guanys sense adonar-nos-en, sense sorolls, però pesant com una gota d'essència damunt del vestit del diumenge. *La cultura és una cosa i el vernís una altra*, ens ajuda a matisar Ralph Emerson. Doncs en la pintura d'Antoni Miró viu, franca, la senzillesa, dins l'objecte pictòric. I entenem el criteri d'austeritat perquè ens trobem ben instal·lats en el si d'una realitat que participa en l'elemental viatge de la compassió humana. Que d'això també es tracta. Per a sentor, i per a indiferència, ja tenim bons exemples a les ciutats on habita el silenci llampant. Ens agrada reconèixer-ho, com més i més esguardem la pintura d'Antoni Miró, i com Filliou, ens transformem en infants, amerats de subtilesa. I això, ens sembla, està molt bé. També ens recorda Nietzsche que *la senzillesa i la naturalitat són la darrera finalitat de la cultura*.

En cap moment, però, tot el que hem anat desballestant al llarg d'aquest petit article d'aproximació al pintor Antoni Miró, i al seu treball creatiu, resta lluny de conseqüències plàstiques en el reialme de la bellesa. No podem oblidar, ni volem, que es tracta d'un artista, i que labora per conquerir, mitjançant una tasca aprofundida, i també acariciant, les engrunes precises de bellesa que es requereixen per a participar als altres la seua voluntat: ser un home complet, en què el compromís amb la societat estiga ben clarament raonat i precís. Segurament no es tracta d'una bellesa a l'ús, més aviat podríem referir que assistim a l'obra del qui es mira l'existència a través d'uns ulls que orbiten al voltant de la condició d'humanitat. Exercici natural per a Antoni Miró, a qui agraïm el regal que ens fa quan visita, una vegada darrere de l'altra, l'essència fràgil de la memòria. Perquè també, com assenyala David Hume, *la bellesa de les coses existeix en l'esperit d'aquell qui les contempla*. Una espècie de vasos comunicants en l'exercici de mirar. Mirar i reconèixer el talent, també la capacitat de capficar-se en la sensibilitat de les persones. I això és ben fantàstic. Perquè *la bellesa és immortal en l'art*, com bé assegura Da Vinci. El seu conreu ens facilita el viatge cap al coneixement, i des del coneixement podem, ben bé, guanyar la llibertat.

Josep Sou

Escriptor i crític d'art (Universitat Miguel Hernández)

CIUTAT SEGRESTADA 2006
(Acrílic s/ llenç, 81x116) Nova York.
Col·l. particular

MANHATTAN MARRÓ 2007
(Acrílic i metall s/ llenç, 116x116)
Nova York

TEATRE MUSEU DALI 2008
(Acrilic s/ llenç, 81x116) Figueres

WANTED 2007
(Acrilic s/ llenç, 114x162) València.
Col·l. Logística de l'Art, València

SARDANABALL 2004
(Acrilic s/ llenç, 65x81) Catalunya

98

GRAN CRANI POST PAU 2008
(Acrilic s/ llenç, 200x200-díptic)
Pierola Pithecus Catalaunicus,
Hostalets de Pierola, Barcelona

CRANI-GOS 2007
(Acrílic s/ llenç, 162x114) Sopalmo

RAMADÀ 2007 (Acrílic s/ llenç,
162x114) Melilla

MUSEU DALÍ 2007
(Acrílic s/ llenç, 162x114) Figueres

BANY DE MASSES 2007
(Acrílic s/ llenç, 162x114) Vaticà

BURKA-BLAU 2007
(Acrílic s/ llenç, 162x114) Kabul

A JOAN FUSTER 2007
(Acrílic s/ llenç, 162x114) Sueca

A ENRIC VALOR 2007
(Acrílic i metall s/ llenç, 162x114)
València

A PAU CASALS 2007
(Acrílic s/ llenç, 162x114) Buenos Aires

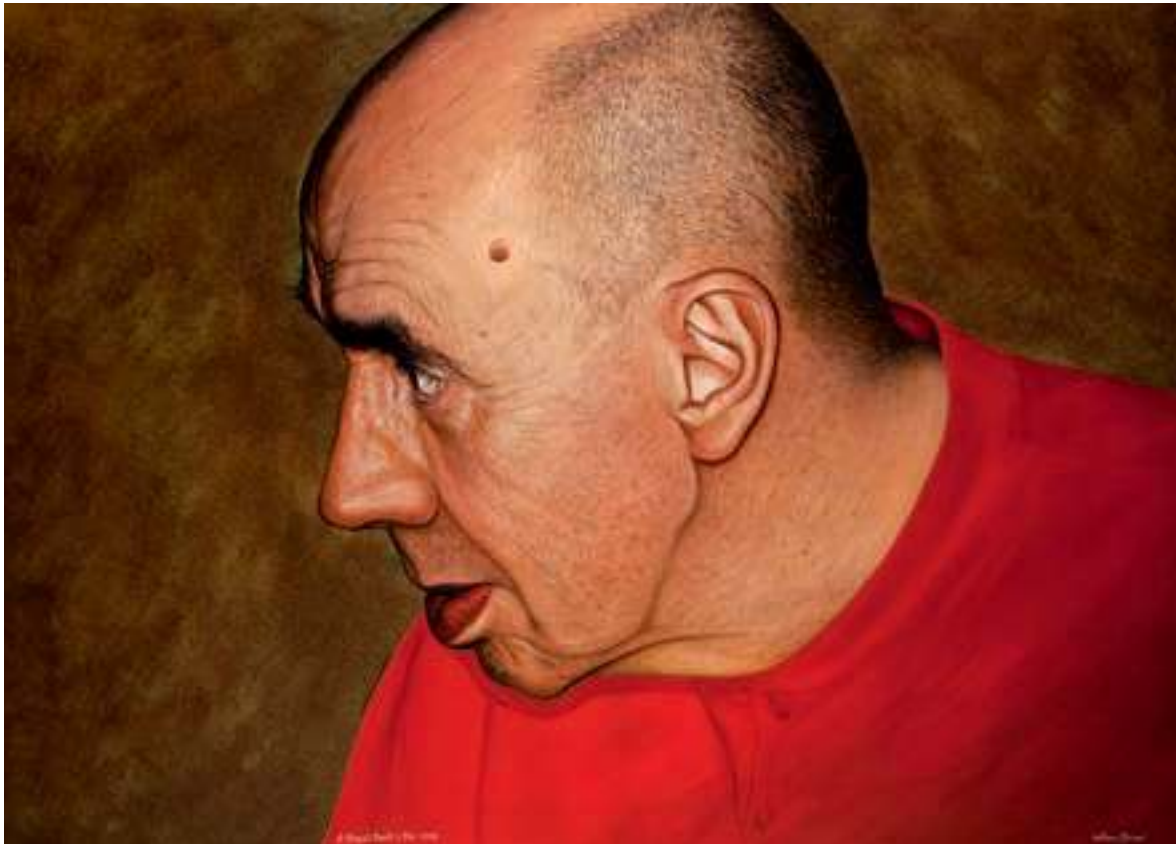
A JOAN COROMINES 2007
(Acrílic s/ llenç, 162x114) Barcelona

100

PAU CASALS 2010
(Acrílic, collage i metall/paper, 76x56)
Buenos Aires

A MIQUEL MARTÍ I POL 2008
(Acrílic i metall s/ llenç, 114x162)
Roda de Ter

ROIG NUET 1991
(Acrílic s/ taula, 98x68)
Col·l. Montserrat Sans, Roda de Ter

AL PRESIDENT COMPANYS 2010
(Sis obres sobre llenç i paper de
diferents formats) Barcelona

PRESIDENT COMPANYS 2010
(Litografia-GD , 56x76) Col·l. Comissió
de la Dignitat, Barcelona

DISCÒBOL 2007
(Acrílic i collage/paper, 76x56) Roma

VICTÒRIA DE SAMOTRACIA 2007
(Acrílic i metall s/ llenç, 162x114)
París. Col·l. particular

COLUMNA I NÚVOLS 2007
(Acrílic i collage/paper, 76x56) Olímpia

DISCÒBOL DE MIRÓ 2007
(Acrílic s/ llenç, 116x81) Roma.
Col·l. Quique Martínez, València

POSIDÓ 2007
(Acrílic i metall s/ llenç, 162x114)
Atenes. Col·l. particular

NIKE D'EPIDAURE 2007
(Acrílic i metall s/ llenç, 162x114)
Atenes

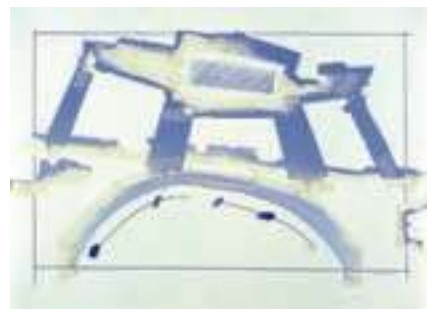

DUES COLUMNES D'APOLO 2006
(Acrílic i collage/paper, 54x76) Corint

VISITA A L'ACRÒPOLIS 2007
(Acrílic s/ llenç, 81x81) Atenes. Col·l. particular

TEMPLE DE ZEUS OLÍMPIC 2007
(Acrílic s/ llenç, 81x81) Atenes. Col·l. particular

ARC ADRIÀ D'ATENES 2006
(Acrílic i collage/paper, 54x76) Atenes

IMMIGRANTS a TARIFA 2006
(Acrílic i metall s/ llenç, 81x116) Cadis

IMÀN SOMALÍ 2007
(Acrílic i metall s/ llenç, 114x162)
Somàlia. Col·l. J.Mª Barrachina,
Barcelona

UN MAR DE "PATERES" 2006
(Acrílic s/ llenç, 81x116) Fuerteventura

CLONACIÓ 2007
(Acrílic s/ llenç, 114x162) Barcelona

106

DONES CAMÍ DE KERBALA 2005
(Acrílic i sorra s/ llenç, 162x228,
Díptic) L'Iraq. Col·l. Vicent Sanz,
Alaquàs

VISCA LA REPÚBLICA 2007
(Acrílic s/ llenç, 114x162) Seül

TURQUINO, HABANA LIBRE 2004
(Acrílic s/ llenç, 65x92) L'Havana, Cuba

DIBUIXANTS A CRACÓVIA 2005
(Acrílic s/ llenç, 81x116) Polònia

MORIR A MADRID 2005
(Acrílic s/ llenç, 65x65) Madrid

NY, PLÀ MITJÀ 2006
(Acrílic s/ llenç, 33x46) Nova York.
Col·l. particular, Alcoi

FUGISSERA 2006
(Acrílic s/ llenç, 33x46) Alcoi

NY PRIMER PLÀ 2006
(Acrílic s/ llenç, 33x46) Nova York

BICI-JARDI 2006
(Acrílic s/ llenç, 33x46) Alcoi

NY I FUMEROL 2006
(Acrílic s/ llenç, 33x46) Nova York

ABU GHRAIB 2006
(Acrílic s/ llenç, 65x92) L'Iraq. Col·l.
Permanent Palau Comtal, Cocentaina

NY I FUM 2006
(Acrílic s/ llenç, 33x46) Nova York

VISITA AL PRADO 2006 (Acrílic s/ llenç, 46x33) Madrid. Col·l. particular

MIRANT A BOTICELLI 2006 (Acrílic s/ llenç, 46x33) Madrid. Col·l. Galeria Efe Serrano, Cieza

INFANTA MARGARITA 2006 (Acrílic s/ llenç, 46x33) Madrid. Col·l. particular

ACORDIONISTA 2006 (Acrílic s/ llenç, 46x33) Madrid

N'EST PAS UNE PIPE 2006 (Acrílic s/ llenç, 46x33) Alcoi

CADIRA DE VAN GOGH 2006 (Acrílic s/ llenç, 46x33) Alcoi

RECORDANT L'11-M 2005 (Acrílic s/ llenç, 116x81) Madrid. Col·l. Particular

KAZIMIERZ 2005 (Acrílic s/ llenç, 116x81) Polònia

MOMA MAMA 2005 (Acrílic s/ llenç, 92x65) Nova York

PATHANS A PESHAWAR 2006 (Acrilic s/ llenç, 200x450, políptic) Pakistan

PATHANS I BUZKASHI 2006
 (Acrilic i traçador s/ llenç, 200x200, Diptic) Pakistan.
 Col·l. Palau Comtal, Cocentaina

BUZKASHI 2006
 (Acrilic i metall s/ llenç, 200x200, diptic) Pakistan. Col·l. Bancaixa, València

CARNÍVORS-1-2-3-4-5-6-7-8-9-10 2006
(Acrílic s/ llenç, 10 de 65x65) Sopalmo

STANLEY TOOKIE WILLIAMS 2006
(Acrilic i traçador s/ llenç, 200x100)
California

KARLA 2005
(Acrilic s/ llenç, 65x65) Texas, USA

MANIFESTANTS 2006
(Acrilic s/ llenç, 116x114) Sarajevo

LA VOLUNTAT 2005 (Acrilic i metall s/ llenç, 65x65) Barcelona

POLÍPTIC 2004-2005 (Acrílic i metall s/ llenç, 65x65) Madrid, Barcelona, Varsòvia, Toledo, Roma

LA BONA VENTURA 2005
(Acrílic i metall s/ llenç, 65x65) Madrid

LA VOLUNTAT 2005
(Acrílic i metall s/ llenç, 65x65) Barcelona

SÚPLICA 2005
(Acrílic s/ llenç, 65x65) Madrid

VIURE DE CARITAT 2005
(Acrílic i metall s/ llenç, 65x65) Varsòvia

PIA ALMOINA 2005
(Acrílic s/ llenç, 65x65) Barcelona

MÚSIC POBRE 2004
(Acrílic s/ llenç, 65x65) Varsòvia

ALLARGAR LA MÀ 2005
(Acrílic i metall s/ llenç, 65x65) Madrid

PIDO UNA AYUDA 2005
(Acrílic s/ llenç, 65x65) Toledo

REQUERIMENT 2005
(Acrílic i metall s/ llenç, 65x65) Madrid

REPARTIMENT GLOBAL 2005
(Acrílic i metall s/ llenç, 65x65) Roma

DEMANAR ALMOINA 2005
(Acrílic s/ llenç, 65x65) Madrid

BUSCAR-SE LA VIDA 2005
(Acrílic i metall s/ llenç, 65x65) Barcelona

VIU DE MENDICAR 2005
(Acrílic i metall s/ llenç, 65x65) Madrid

MÚSIC CANSAT 2005
(Acrílic s/ llenç, 65x65) Barcelona

FER EL PLORICÓ 2005
(Acrílic i metall s/ llenç, 65x65) Varsòvia

PER L'AMOR 2005
(Acrílic i metall s/ llenç, 65x65) Madrid

TORRE EIFFEL 2006 (Acrilic s/ llenç, 92x65) París

METROPOLITAN 2006 (Acrilic s/ llenç, 81x116) Nova York

GRAND PALAIS 2007 (Acrilic s/ llenç, 65x92) París, Col·l. particular

CAIXAFORUM 2005 (Acrilic s/ llenç, 92x65) Barcelona

OBSERVANT MURILLO 2006 (Acrilic s/ llenç, 65x92) Madrid

LA SALA DEL GRECO 2006 (Acrilic s/ llenç, 92x65) Madrid

ADMIRANT VELÀZQUEZ 2006 (Acrilic s/ llenç, 92x65) Madrid

RIBERA A LA SALA CENTRAL 2006 (Acrilic s/ llenç, 65x92) Madrid

MUSEU REINA SOFIA 2005
(Acrílic s/ llenç, 92x65) Madrid

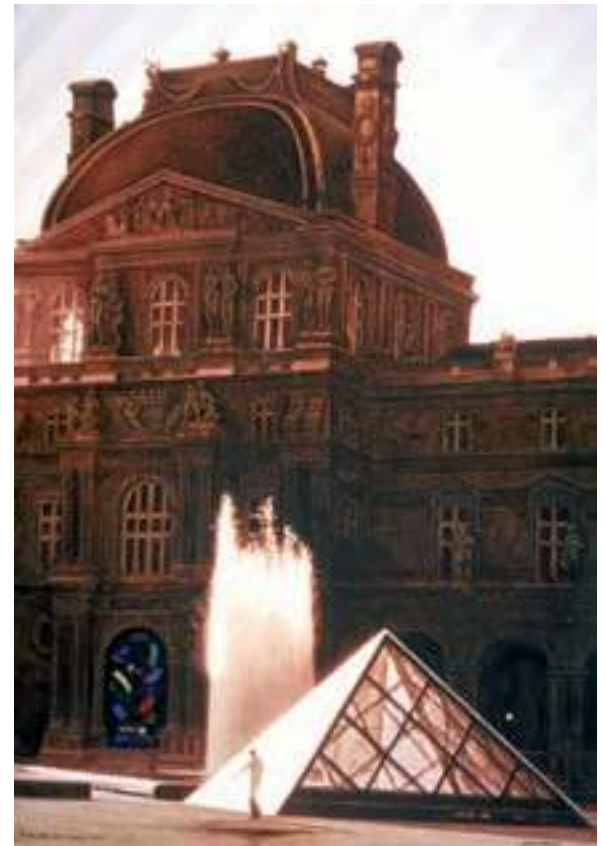

WARHOL I PERFIL 2003
(Acrílic s/ llenç, 92x65) Madrid. Col.l. particular

SPOT AL MNAC 2005
(Acrílic s/ llenç, 92x65) Barcelona

PIRÀMIDE DEL LOUVRE 2006
(Acrílic s/ llenç, 92x65) París

MUSEU NACIONAL DE VARSÓVIA
2005 (Acrílic i metall s/ llenç, 116x116)
Polònia

LLIÇÓ DE SUMES 2004
(Acrílic s/ llenç, 92x65) Barcelona

HÈCTOR-OVIDI 2005
(Acrílic s/llenç i fusta, 200x85x41) Alcoi

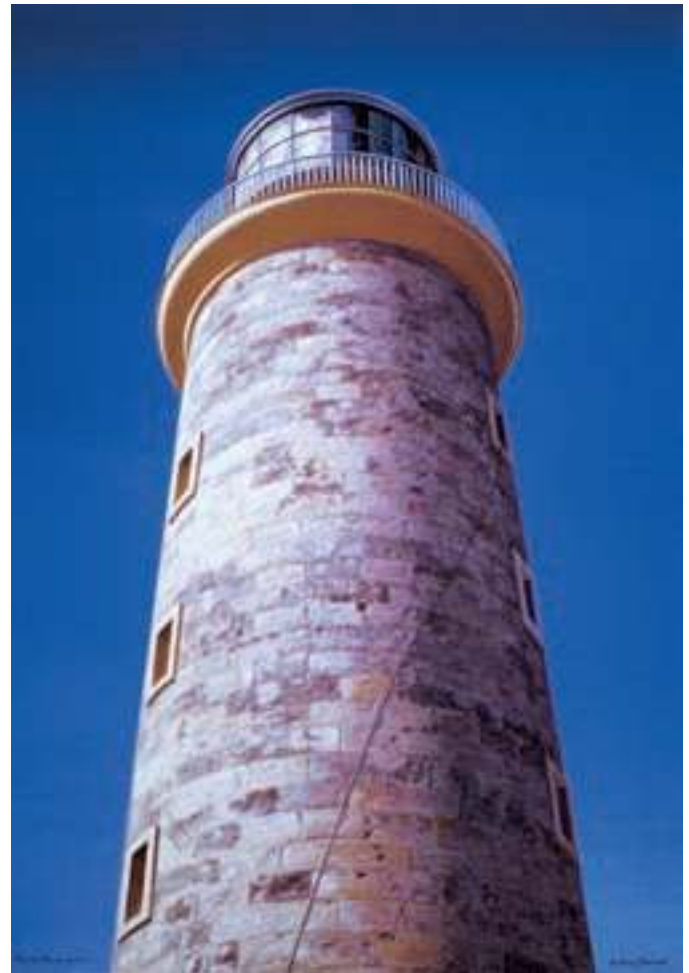
AMINA I WASILA 2004
(Acrílic i metall s/ llenç, 116x116) Kurami. Col·l. F. Verdú, Mallorca

DONES A BAGDAD 2004
(Acrílic s/ llenç, 116x116) L'Iraq. Col·l. particular

DONES A KOSOVO 2004
(Acrílic i metall s/ llenç, 116x116) Pristina. Col·l. PMG, Universitat València

DONES A GROZNI 2004
(Acrílic s/ llenç, 116x116) Txetxènia. Col·l. IVAM, València

L'ESTADI NACIONAL "Homenatge a les víctimes de Pinochet" 2004
(Acrílic s/ llenç, 116x81) Xile

PIAZZA SAN PIETRO 2003
(Acrílic s/ llenç, 65x92) Roma

BICI XILENA 2003
(Acrílic s/ llenç, 65x92) Santiago de Xile

FAR DEL MORRO 2004
(Acrílic s/ llenç, 92x65) L'Havana, Cuba

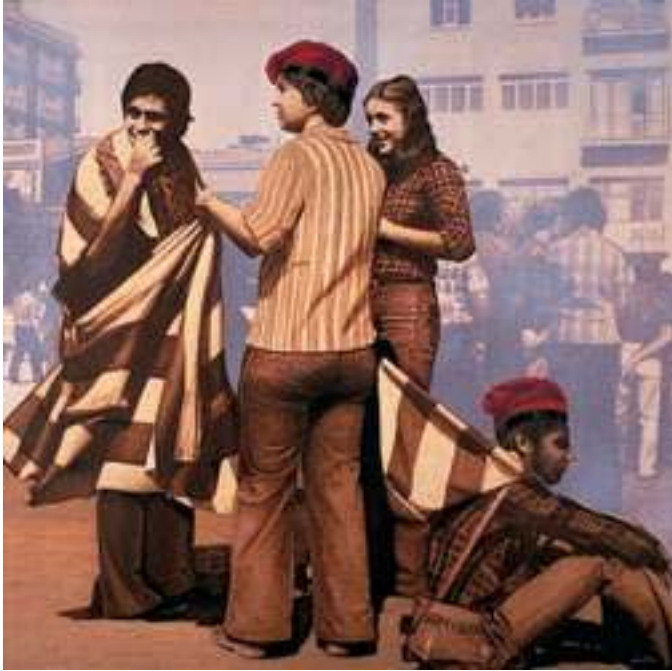

ELEVADOR DA GLORIA 2004
(Acrilic s/ llenç, 116x81) Lisboa. Col-I. E. Vidal l'Olleria

NO A LA GUERRA 2004
(Acrilic s/ llenç, 81x116) Londres

GAZAFUTUROLOGIA 2004
(Acrilic s/ llenç, 81x116) Palestina. Col-I. particular

ESCAC I MAT 2004
(Acrilic s/ llenç, 116x81) New York

LA MANI "SOM I SEREM" 2004 (Acrilic s/ llenç, 116x116) Sant Boi
COMENÇA L'ESPECTACLE 2004 (Acrilic s/ llenç, 92x65) Barcelona

TAXI-CAB 2003 (Acrilic s/llenç i fusta, 191x241, diptic) Londres
COLUMNA DE TRAJÀ 2004 (Acrilic s/ llenç, 116x81) Roma

DESERT DE KUWAIT 2004
(Acrílic s/ llenç, 100x200) Kuwait. Col·l. Permanent Palau Comtal, Cocentaina

MARCEL DE PERFIL 2003
(Acrílic s/ llenç, 40x40) S. Pasqual, Ibi. Col·l. Artesfera, Benidorm

DESTRUCCIÓ MASSIVA 1 2003
(Objecte-tècnica mixta, 60X60X4) Sant Pascual, Ibi

MARROQUÍ AMB BICI 2003
(Acrílic s/ llenç, 65x92) El Marroc

PLAÇA DE MARRÀQUEIX 2003
(Acrílic s/ llenç, 92x65) El Marroc. Col·l. J. Oriola, Alcoi

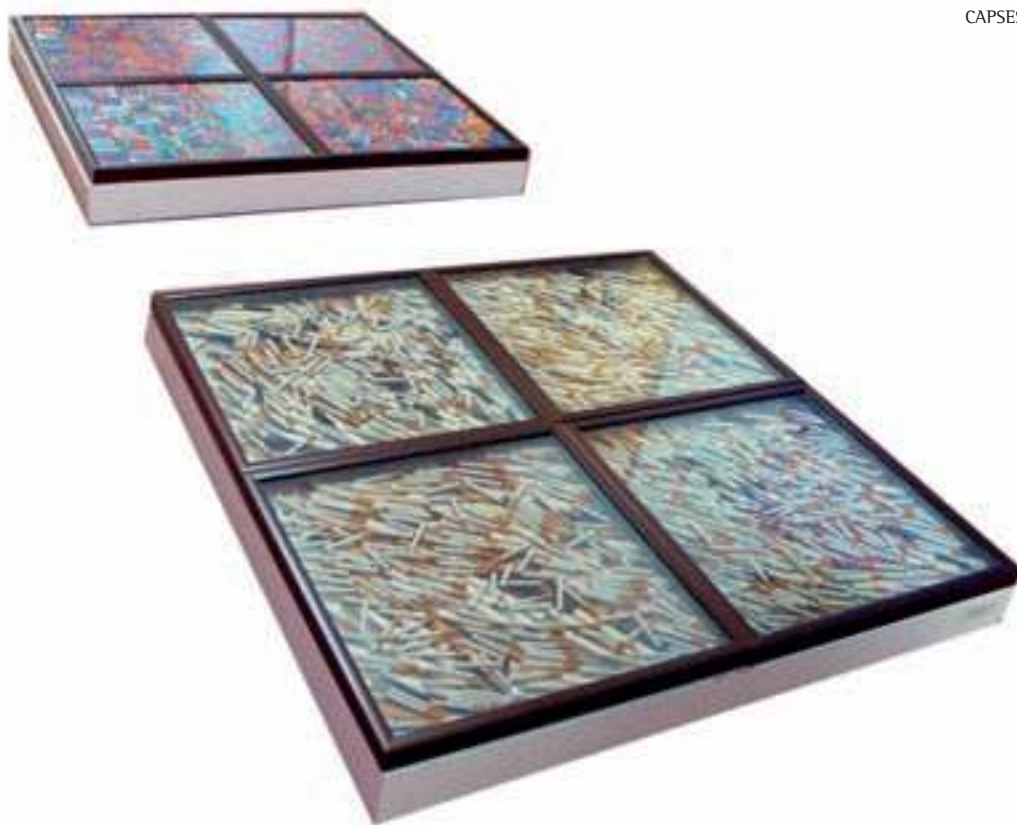
DONES A MARRÀQUEIX 2003
(Acrílic i metall s/ llenç, 92x65) El Marroc. Col·l. J. Mas, Calp

DONES AL MERCAT 2004
(Acrílic i metall s/ llenç, 65x92) El Marroc. Col·l. J.Mª Barrachina, Barcelona

DESTRUCCIÓ MAS-IVA 2003 (Objecte-tècnica mixta, 60x60x4) Made in USA

130

PINTAR A BOTTICELLI 2003
(Acrílic s/ llenç, 65x81) Madrid. Col.l. Vicent Sanz, Alaquàs

DESIMBOLTURA 2003
(Acrílic i metall s/ llenç, 65x92) Madrid

DISCOVER CARD 2003
(Acrílic s/ llenç, 92x65) Nova York. Col·l. particular, València

CAPGIRADA 2003
(Acrílic i metall s/ llenç, 92x65) Madrid

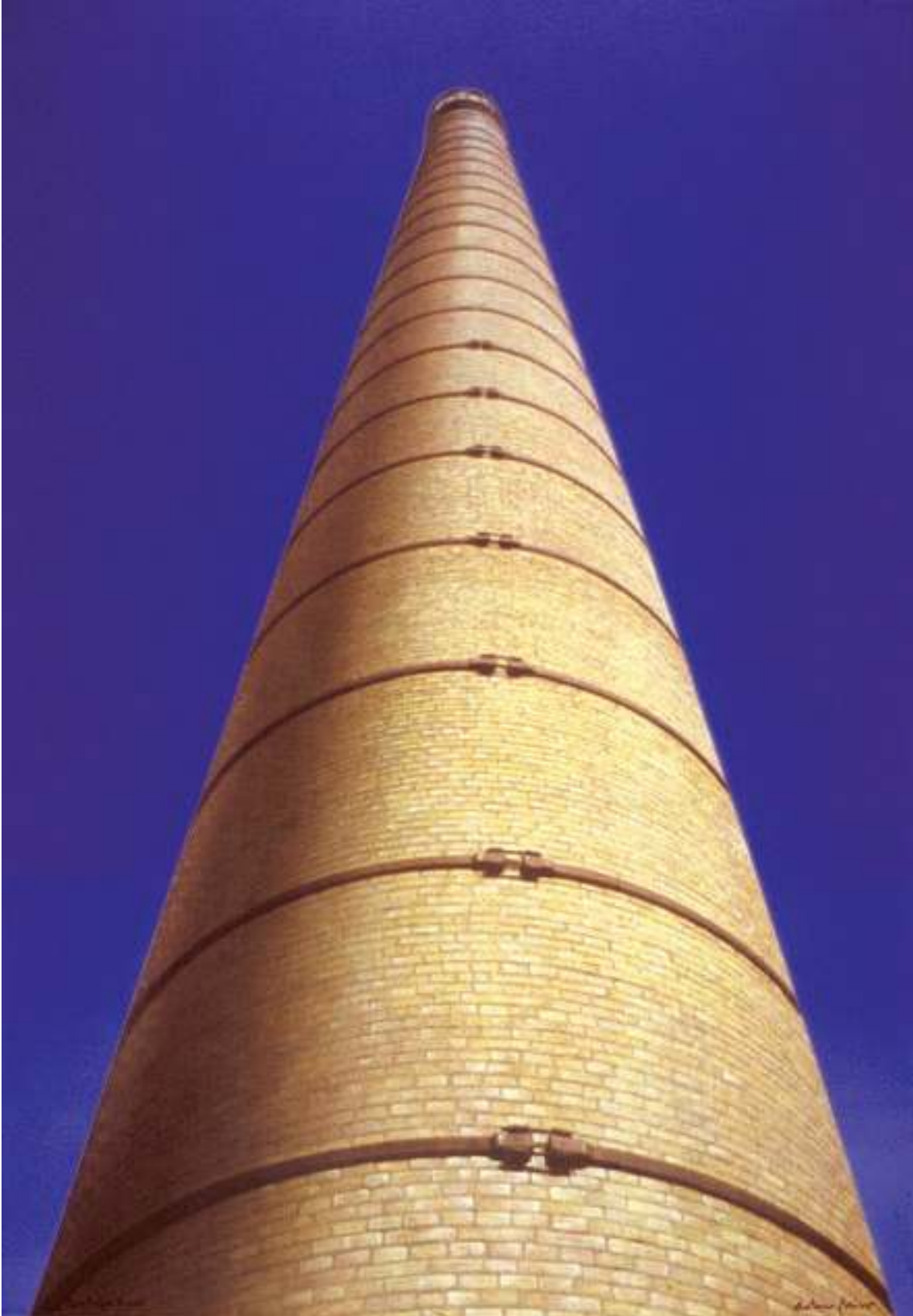
TAXI FARE 2003
(Acrílic i metall s/ llenç, 65x92) Nova York

I LOVE NEW YORK 2003
(Acrílic s/ llenç, 92x65) Nova York.
Col-I. particular, València

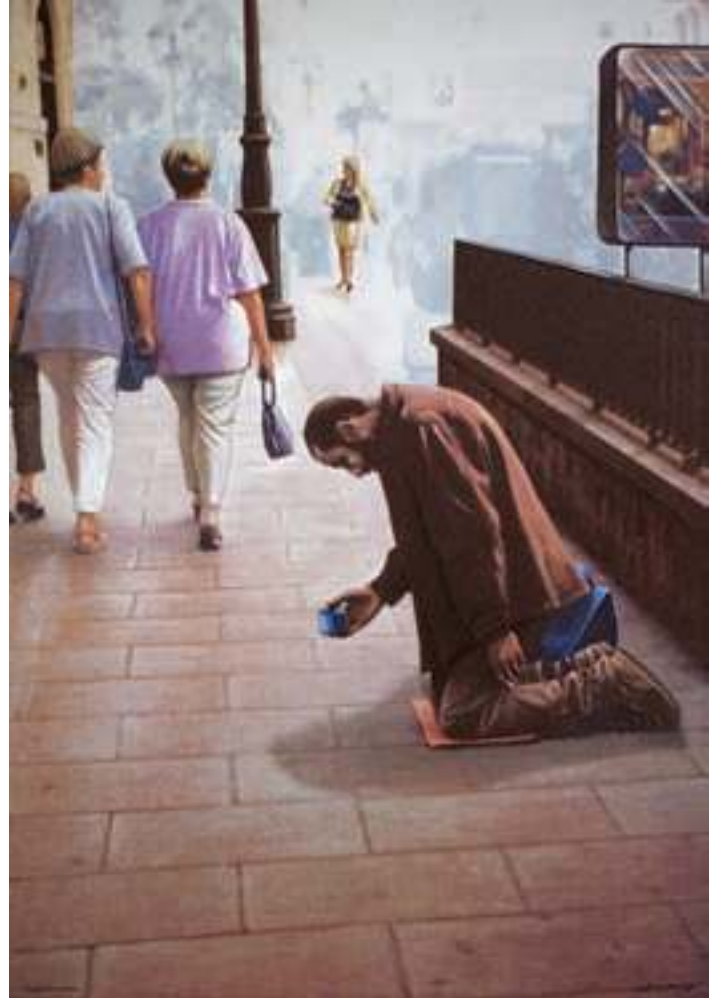
AL CREPUSCLE 2010 (Pintura objecte,
40x26) A V. A. Estellés

ACUMULACIÓ 2002
(Acrílic s/ llenç, 33x46) Sopalmo

LA CARTUJA 2002
(Acrílic s/ llenç, 116x81) Sevilla.
Col·l. M. Torres, Eivissa

MANHATTAN TRIPTYCH 2002
 (Acrílic s/ llenç, 81x116) Nova York. Col·l. particular, València

POBRE DE PROFESSIONIÓ 2002
 (Acrílic s/ llenç, 116x81) Madrid

CAPTAIRE 2002
 (Acrílic s/ llenç, 116x81) Madrid. Col·l. particular

BICI D'ALMAGRO 2002
 (Acrílic s/ llenç, 65x92) Almagro. Col·l. Cisca Petro, Palma de Mallorca

MANHATTAN FIRE 2002
(Acrilic s/ llenç, 116x81) Nova York.
Col·l. CAM, Alacant

GRUP EN MOVIMENT 2002
(Acrilic s/ llenç, 92x65) Madrid

PIAZZA DI SPAGNA 2002 (Acrílic s/ llenç, 81x116) Roma. Col·l. particular, València

CADIRA INÚTIL 2002
(Acrílic s/ llenç, 46x33) S. Pasqual,
Ibi. Col·l. Artesfera, Benidorm

ARC SANT MARTI 2002
(Acrílic s/ llenç, 33x46) Sopalmo

NÚVOL BLAU 2002
(Acrílic i metall s/ llenç, 33x46) País Valencià

GRÈCIA AL BRITISH 2002 (Acrílic i metall s/ llenç, 81x116) Londres. Col·l. particular

INTOLERÀNCIA 2002 (Acrílic s/ llenç, 116x116) Palestina. Col·l. CAM, Alacant

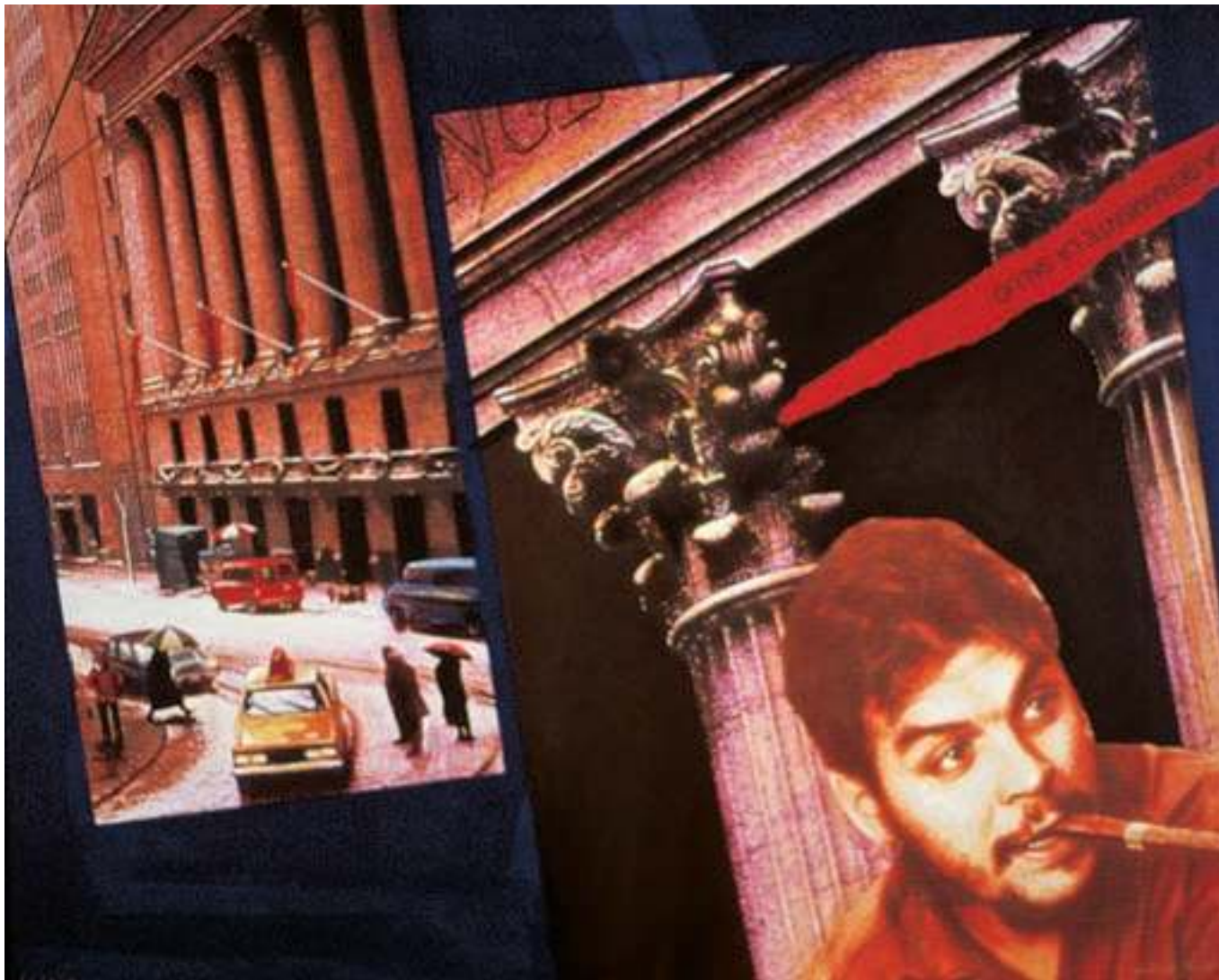

NÚVOLS I SABATA 2002 (Acrílic s/ llenç, 33x46) Sopalmo. Col·l. J. Catellano, València

CAMINAR LA MAR 2002 (Acrílic s/ llenç, 33x46) País València

ÍDOL 2002 (Acrílic s/ llenç, 65x81) Cuba. Col·l. CAM, Alacant

MAR BLAVA 2002
(Acrílic s/ llenç, 33x46) País València.
Col·l. F. Asensi, València

BIDÓ FELIÇ 2002
(Acrílic s/ llenç, 46x33) S. Pasqual, Ibi.
Col·l. particular, Alcoi

MANHATTAN PEOPLE 2002 (Acrílic s/ llenç, 116x116) Nova York. Col·l. CAM, Alacant

MAREA NEGRA 2002
(Acrílic i metall s/ llenç, 33x46) Galícia

CADIRA D'OMBRES 2002
(Acrílic s/ llenç, 46x33) S. Pasqual, Ibi

DE DUCHAMP 2002
(Acrílic s/ llenç, 46x33) S. Pasqual, Ibi.
Col·l. particular, València

GADES, LA DANÇA 2001 (Bronze-pedra, 0,6x1,57x22,50 m.) UPV, València
MUSEU CASTELL SANTA BARBARA, ALACANT 2008

25 D'ABRIL-1707 2007 (Acer cortén, 3,5x26x8 m.) Gandia
L'OCELL D'ALCOI 2000 (Bronze, 450x316x140) CAM, Col·lecció Pública, Alcoi

JOC SOLITARI 2007
(Acer cortén, 141x181x45)

CONJUNT D'ESCULTURES (Bronze)

VENUS DE BRONZINO-DOS 2007 (Acer cortén, 201x189x45) Xàbia

GERNIKABOU 2007 (Cortén, 172x118x60) Sopalmo

POCASOLTA EQÜESTRE-DOS 2003 (Cortén, 202x185x60), Sopalmo

VAN GOGH'S CHAIR 2007 (Acer cortén, 232x119x60), Xàbia

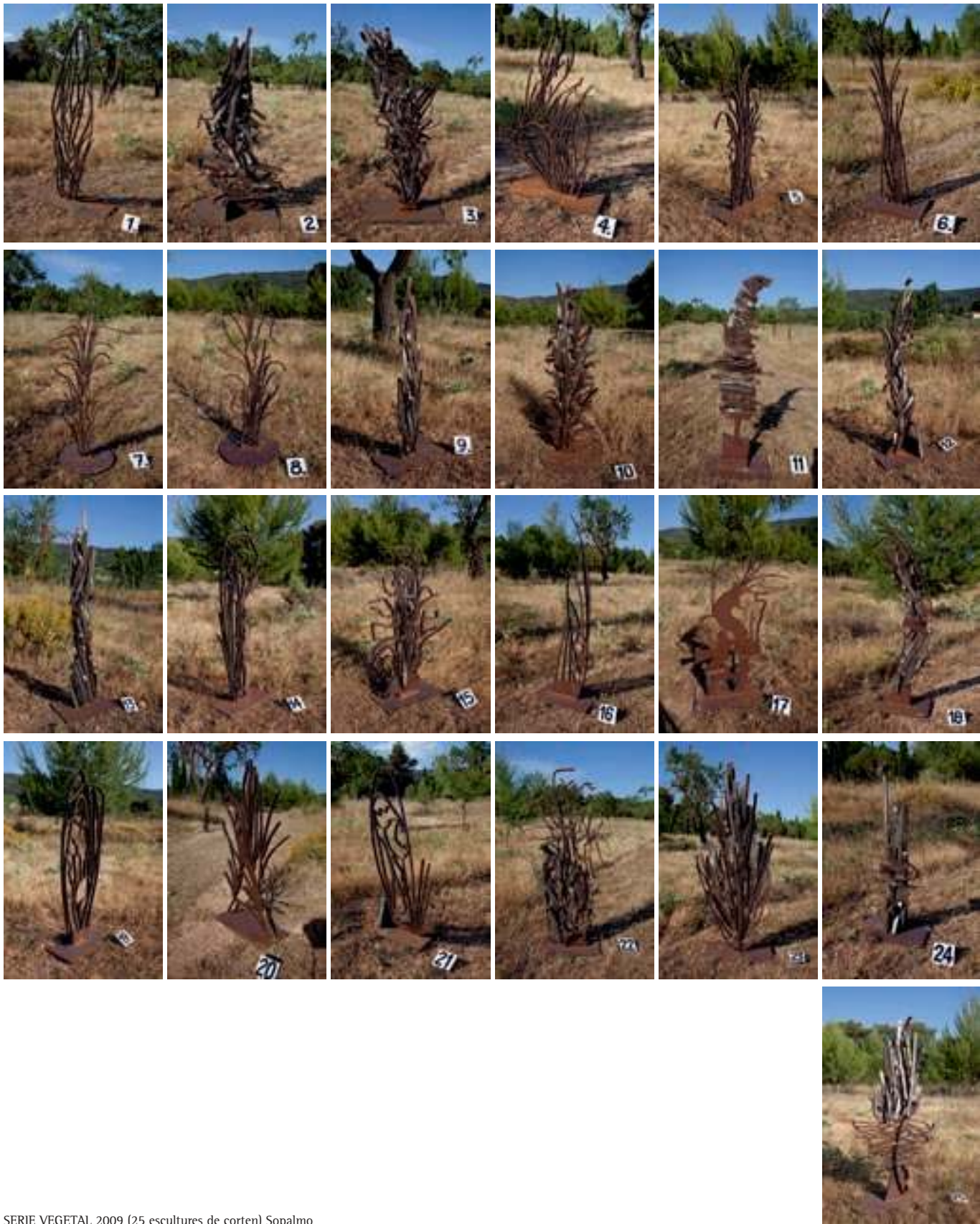
25 D'ABRIL 1707, 2008 (Acer cortén, 2,5x4x4 m.) Almansa

ALMANSA 1707, 2010 (Acer cortén, 2,90x10x1,20 m.) Col·l. Universitat d'Alacant

ALTRA VICTÒRIA 2008 (Cortén) Fragment
ESCULTURES (Acer Cortén) Castalla

SOMNI-DOS 2007 (Acer cortén, 131x200x45) Xàbia
BICIBOU 2007 (Acer cortén, 134x230x45) Elx

SERIE VEGETAL 2009 (25 esculturas de corten) Sopalmo

SOMNI 2007
(Acer cortén, 189x93x45)

150

JOC SOLITARI 2007
(Acer cortén, 141x181x45)

MAGRITTE 2007
(Acer cortén, 187x117x45)

151

BICICLETES 2002 (Bronze)

RELLEU D'AMOR 2007
(Fusta-policromada, 68x80x2) Col.l.
Benjamin Carracedo, Barcelona

RELLEU SOLITARI 2007
(Fusta, 68x84x2) Grècia

ALTRE RELLEU D'AMOR 2007 (Fusta-
policromada, 68x82x2)

DIBUIX D'AFRODITA 2007
(Fusta, 98x50x2)

RELLEU D'AFRODITA 2007
(Fusta-policromada, 98x68x2) Col.l.
V.M. Vidal, Alcoi

MEMORIAL DE PATERNA 2009 (Acer
cortén, 8x2,5x0,83 m.) " Homenatge a
les víctimes del franquisme"

BICIRELLOTGE-DOS 2004
(Acer cortén, 190x250x70)
Autovia Alcoi-Ibi, eixida 39-40

VIVACE 2001-1991

PINTEU PINTURA 1991-1980

EL DÒLAR 1980-1973

AMÈRICA NEGRA 1972

ÒPERA PRIMA 1971-1960

VALISA 2001 (Acrílic i metall s/ llenç i traçador, 116x116) Madrid

DESVALGUT 2001
(Acrilic s/ tyveck i hexacromia,
116x81) Orleans. Col-I. E. Moltó

ÍDOLS 2001 (Acrilic s/ tyveck i
hexacromia, 116x81) L'Havana

VAIXELL GUERRER 2001 (Acrílic s/ llenç i traçador, 100x200) Barcelona

HORIZÓ ROIG 2000
(Acrílic s/ llenç, 200x100) L'Havana

EL MELIC 2000
(Acrílic s/ llenç, 200x100) L'Havana

BONA NIT I TAPAT 2000
(Acrílic s/ llenç, 200x100) L'Havana

AL ALFABET 1999
(Hexacromia, 200x100) Col·l. particular

ESPIGALLS I CORBELLA 1992
(Acrílic s/ taula, 200x100) Col·l. particular

DOLÇA CUBA 1995
(Acrilic s/ llenç, 200x200) L'Havana

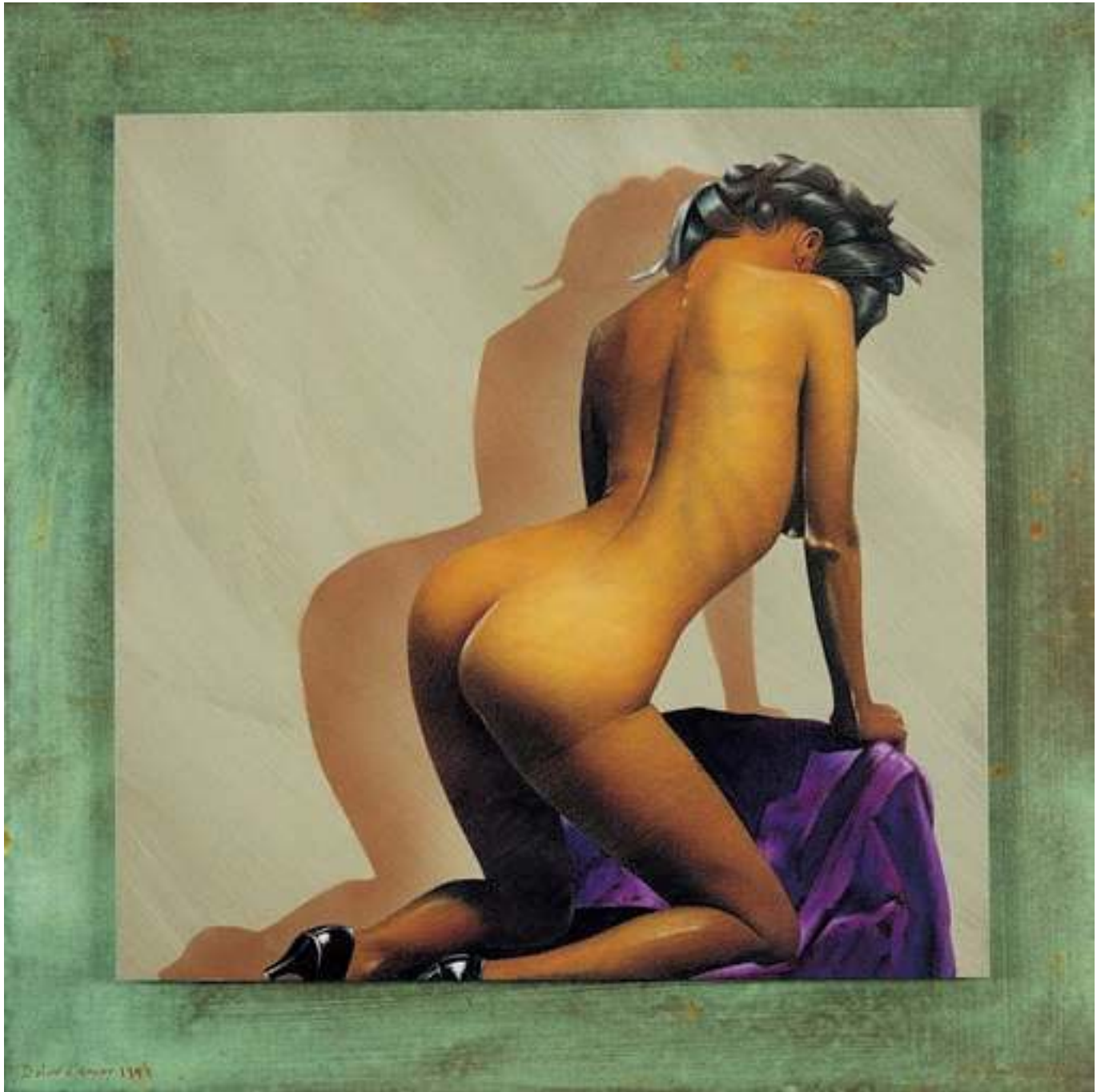
SEDUTTA ED ABBANDONATA 2000
(Acrilic i metall s/ llenç, 150x150) L'Havana

A LA VIDA (A OVIDI MONTLLOR) 2000
(Acrílic s/ llenç, 100x100) Barcelona

PROTOTIP VENÈCIA 1995
(Acrílic s/ taula, 68x98) Col·l. particular, València

DOLOR D'AMAR 1999 (Acrilic s/ taula, 45x45) Col-I. particular

SA PASSIÓ 1999
(Acrílic s/ taula, 45x45) Col·l. particular, València

VERA AMOR 1999
(Acrílic s/ taula, 25x25) Col·l. particular

BICICLE 1998 (Pintura objecte, 98x68x16) Col-I. Antoni Tàpies, Barcelona

PENJADA 1998 (Pintura objecte, 200x100x29) Col-I. particular

DUEL 1998 (Pintura objecte, 100x200x23) Col-I. particular

INTERLUDI 1998 (Acrilic s/ lleng, 300x300) Iwo Shima

PLANTACIÓ 2001 (Acrílic s/ tyveck i hexacromia, 116x81) Roma

BICI D'ESTIU 1998 (Pintura objecte, 68x98x5) Sopalmo

ANDRÒMINA 1995 (Acrílic s/ llenç, 200x200) Parc Natural d'Ibi

BICI-PISA 1997 (Acrílic s/ taula, 45x45) Itàlia, Col·l. particular, València

DIÀLEG 1996 (Acrílic s/ taula, 98x68), Col·l. particular, València

AIGUAMOLL DE PALS 1996 (Acrílic s/ taula, 68x98) Col·l. particular

BICI ÀERIA 1996 (Acrílic s/ taula, 68x98) Col. particular

BICI DOS TEMPS 1996 (Acrílic s/ taula, 98x68) Col·l. E. Lucas, València

GERNIKA SOUVENIR 1996
(Acrílic s/ taula, 68x98) Col·l. particular

ÀLIGA DISSECADA 1996
(Acrílic s/ llenç, 200X200) Barranc del Cint, Alcoi

NORAI 11 DE SETEMBRE 1995
(Acrílic s/ llenç, 200x200) Barcelona

BICI DE MANYÀ 1996
(Acrílic s/ taula, 98x68) Col·l. particular

NO EM VOL 1999
(Acrilic s/ taula, 25x25) Col·l. particular

OIL COMPANY 1995
(Acrilic s/ llenç, 200x200) Mallorca

171

PROCÉS DE CAMUFLATGE 1993
(Acrílic s/ llenç, 200x200) Sant Cugat, Col·l. Bancaixa, Alacant

BICI-BRESCIA 1995
(Acrílic s/ taula, 68x98) Col·l. particular

BICICLETA D'AVI 2002
(Acrílic s/ llenç, 116x81) Sopalmo. Col·l. particular, València

LITORAL MEDITERRANI 1993
(Acrílic s/ taula, 98x98), Col·l. particular

CULTURA AMENAÇADA 1993
(Acrílic s/ llenç, 200x200) Col·l. Bancaixa

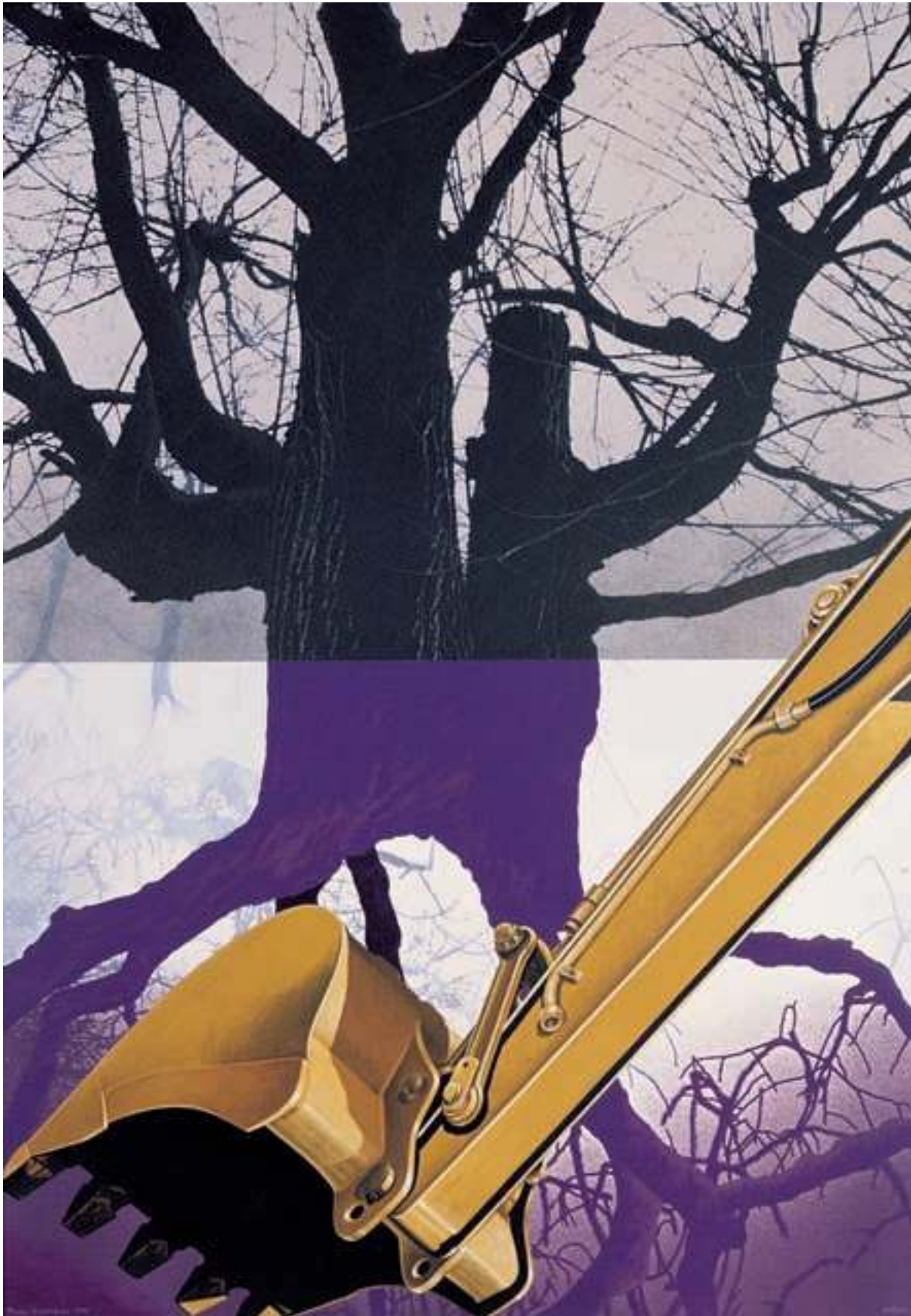
BICI D'AIGUAMOLL 1992
(Acrílic s/ taula, 98x98), Col·l. particular, Benidorm

ZEBRES ESCÀPOLS 1994
(Acrilic s/ taula, 98x136) Àfrica. Col·l. J.A. Gisbert, Alacant

CARPA AMB BICICLETA 1992 (Dibuix, 38x28) Col·l..particular

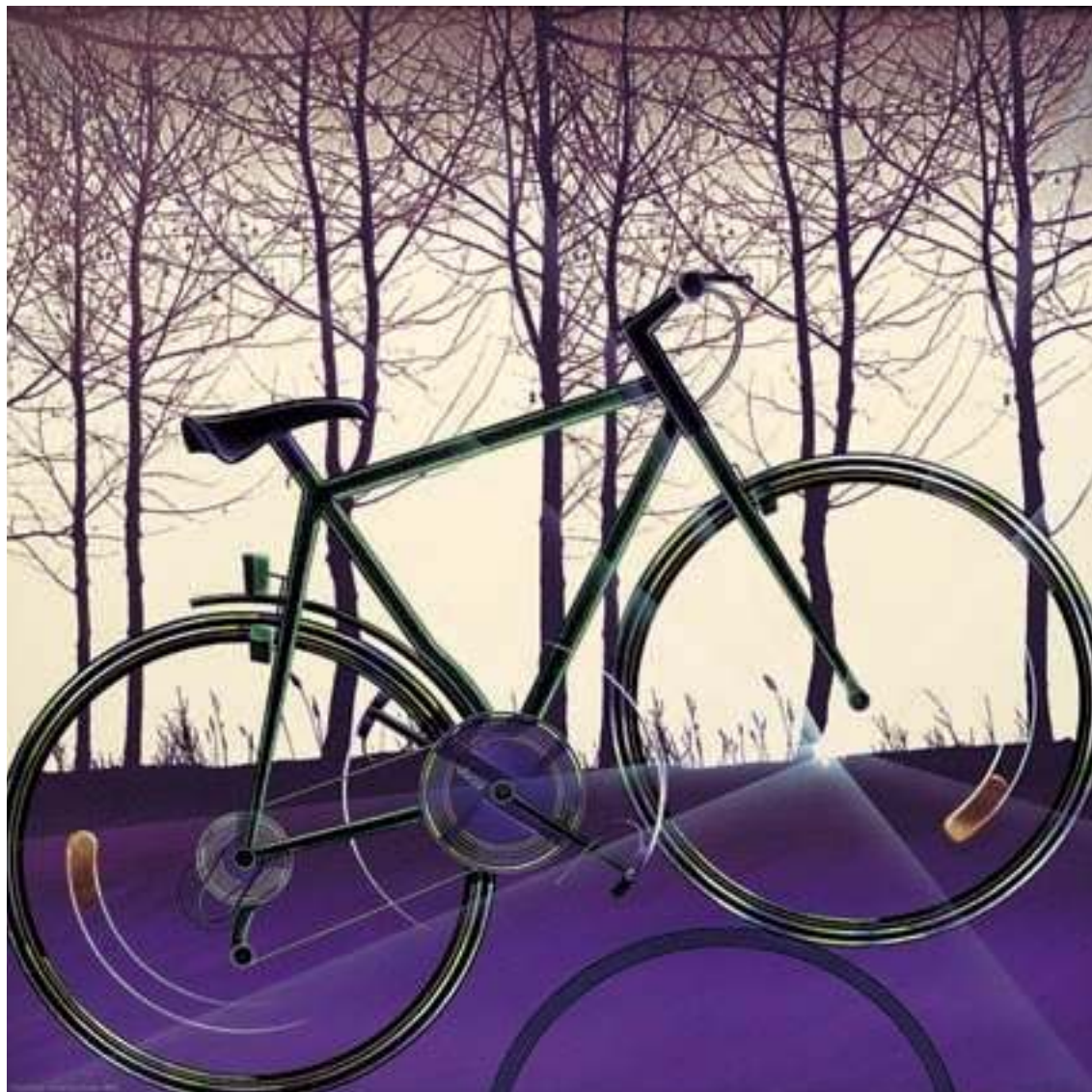
INSECTE EXTERMINADOR 1992
(Acrílic s/ taula, 98x98) Col·l. particular

TRES BRANQUES 1993
(Acrílic s/ taula, 136x98) Catalunya.
Col·l. particular

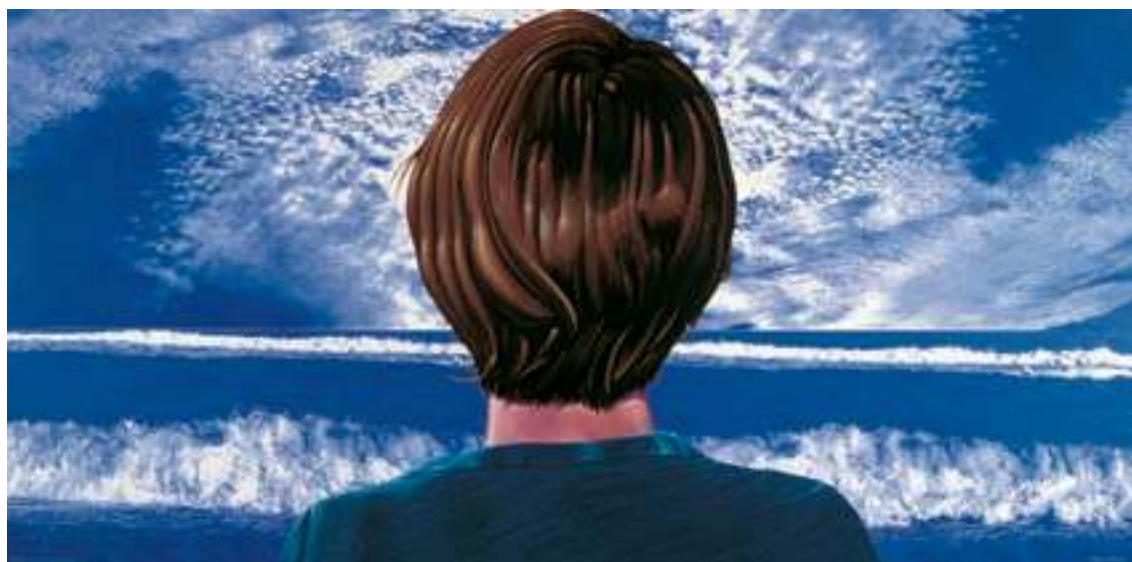
HAGUÉS POR 1997
(Collage/ dibuix, 45x30) Col·l. particular

AGRESSIÓ AMESURADA 1992
(Acrílic s/ taula, 98x98) Col·l. IVAM,
València

176

AUSIÀS AL CAPVESPRE 1992 (Acrílic
s/ taula, 100x200) Col·l. particular

BICI DE PLUJA 1995
(Acrílic s/ taula, 98x68) Col·l. particular

VELOCÍPEDE TURBO 1991
(Acrílic s/ taula, 68x98) Col·l. particular

BICI-BOU-BLAU 1991
(Acrílic s/ taula, 68x98) Col·l. particular

EMPORDÀ I BOIRA 1992 (Acrílic s/
taula, 98x68) Col·l. particular, València

COSTA BLANCA 1993
(Acrilic s/ llenç, 200x200)

BICICLETA GTI 1991 (Acrilic s/ taula,
68x98) L'Alcoià. Col·l. particular, Altea

TRAÇ 1991 (Bronze, 190x45x20)

TORS ANTROPOMORF ACÉFAL 1991
(Bronze, 26x47x53)
(modelat del natural en viu i fos amb bronze després de fer un poliéster amb fibra de vidre)

VENUS MEDITERRÀNIA 1993
(Bronze, 95x66x40) Costa Brava

VENUS NÒRDICA 1993
(Bronze, 98x36x30) Suècia

SAMOTRÀCIA VICTORY 1993
(Bronze, 98x49x48) Grècia

**PINTEU
PINTURA**

ESTIMAT JOAN 1991
(Serigrafia , 76x53) Sueca. Col.l. UPV. Dénia

INTRÚS A COFRENTS 1989-90 (Acrílic s/ llenç,
100x100) Col.l. PMG. Universitat de València

FINESTRA AMB SOLETAT 1980 (Dibuix, 53,5x39,5)

CARRER AVINYÓ 1987 (Acrílic s/ taula, 98x68)
Col·l. particular

OP-POP 1989 (Acrílic s/ llenç, 100x100) Col·l. particular

VIOLÍ DEL PINTOR 1990 (Acrílic s/ taula, 50x50) Col·l. particular, Xativa

FUNCIONAL I DECORATIVA 1990 (Acrílic s/ taula, 100x100) Col·l. particular, València

DUPOND'S 1990 (Acrílic s/ taula, 50x50) Col·l. particular

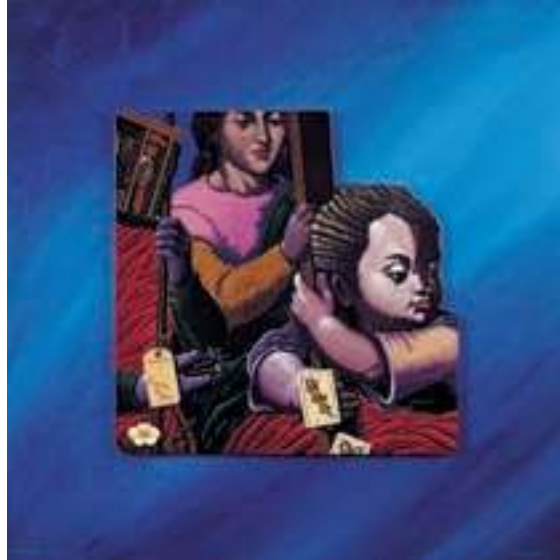

DALÍ, PLA I PERSPECTIVA 1989 (Acrílic s/ llenç, Dip-200x200) Col·l. particular
VALLS D'AVANT D'UN MIRÓ 1987 (Acrílic s/ taula, 24x20,5) Alcoi

AMIC GADES 1989 (Acrílic s/ llenç, 100x100) Col·l. particular
RETRAT D'ESPRIU 1987 (Acrílic s/ taula, 98x68), Col·l. particular

EL NEGRET 1981-91 (Acrílic s/ taula, 100x100) Col·l. CAM, Alcoi

QUI TÉ POR 1988 (Acrílic s/ taula, 200x200) Col·l. particular, Alcoi

DONAMÒBIL I ALCALDE 1988-89 (Acrílic s/ taula, 100x100) Col·l. PMG, Universitat de València

GALA-ACRÒBATA 1988-89 (Acrílic s/ taula, 100x100) Col·l. particular, Alcoi

184

FINESTRA NUA 1990 (Acrílic s/ taula, 50x50) Col·l. particular, València

PSICOANÀLISI DE LA PINTURA 1988 (Acrílic s/ llenç, 200x200) Col·l. Particular

GALA AMB ROIG I BLAU 1991 (Acrilic s/ taula, 98x68) Col-I. particular

SENSE NOM 1990 (Acrilic s/ taula, 98x68) Catalunya. Col-I. particular

FELIP IV 1981-91 (Pintura objecte, 80x80x9) Col-I. particular

EXTREMITAT SUPERIOR ANTROPOMORFA 1991 (Pintura objecte, 100x100x23) Moldejat en viu de Gades, Altea

FELÍ FELIP 1989 (Acrílic s/ llenç, 200x100)
Museu de L'Almodí, Xàtiva

ALTA SOCIETAT TARONGERA 1985 (Serigrafia 66,5x49)

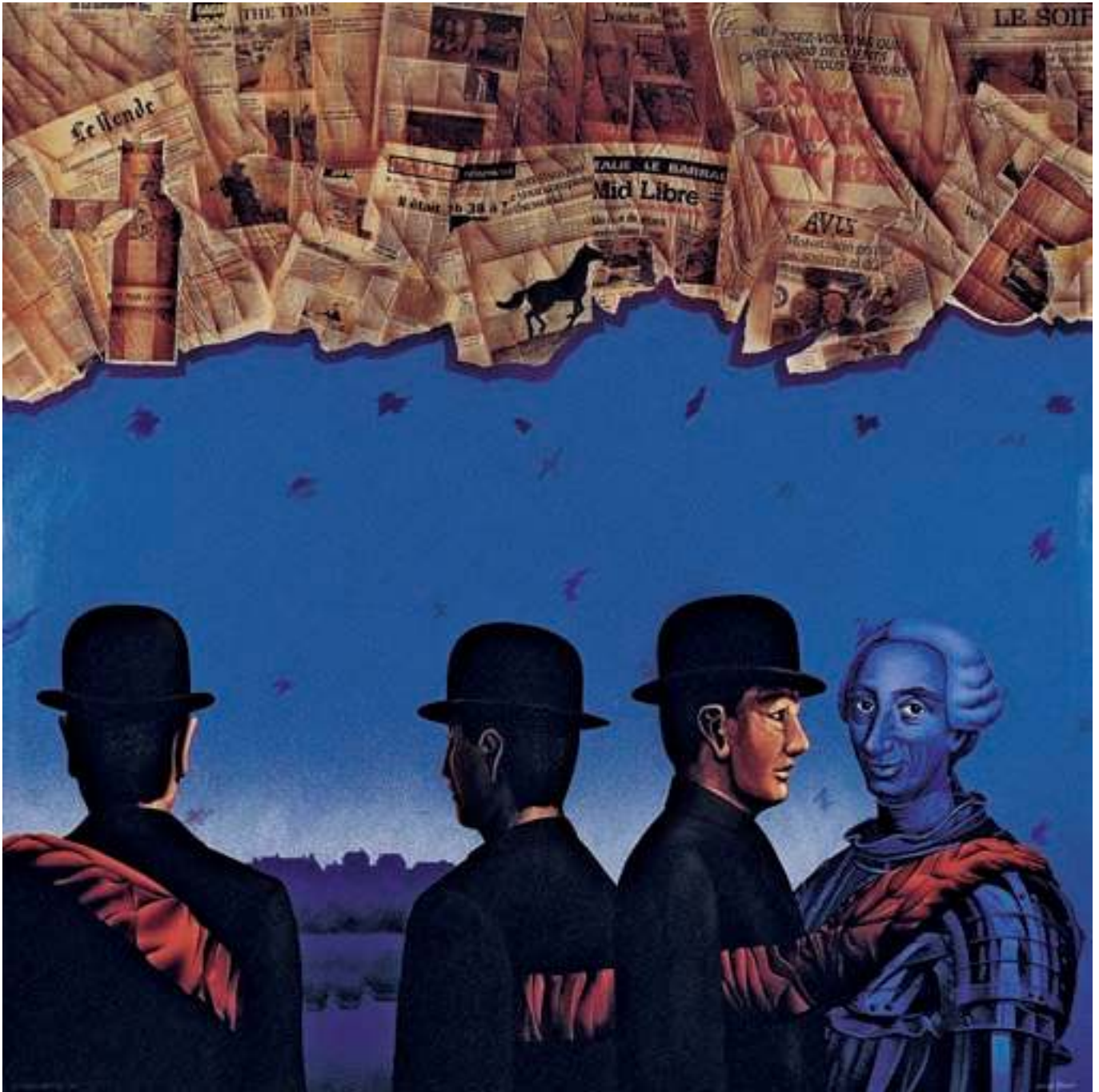
ESTIMAT GAUDÍ 1989 (Acrílic s/ llenç, 200x100) Col·l. particular

MEDITERRÀNIA 1988
(Acrílic s/ llenç, 200x200) Col·l. Bofill Abelló, Barcelona

BODY BLUE 1990
(Acrílic s/ taula, 98x68) Col·l. particular, Alcoi

HERMITAGE DE NIT 1990
(Acrílic s/ taula, 98x68) Col·l. Monleón, València

EL MISTERI REPUBLICÀ 1988
(Acrílic s/ taula, Díptic, 200x200) Col·l. particular

MÓN DE BACON 1988-89
(Acrílic s/ llenç, 200x200), Col·l. particular

SENYORA SENYERA 1987
(Acrílic s/ taula, 98x68) Col·l. particular

LA PARELLA 1990 (Acrílic s/ taula, 80x80) Col·l. particular

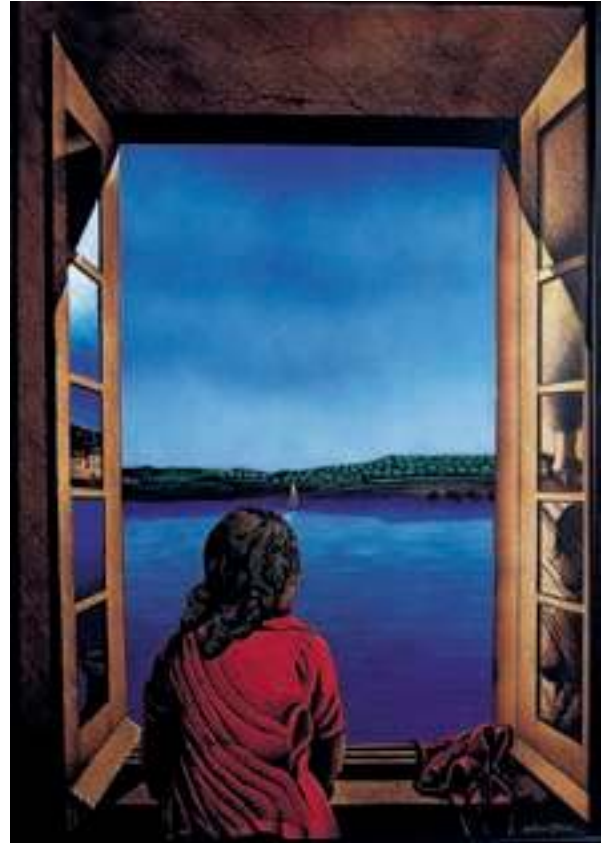

UN REI A PARÍS 1987 (Acrílic s/ taula, 98x68) Museo de Bellas Artes, Vitoria-Gasteiz

CONTRAST 1990 (Acrílic s/ taula, 98x68) Col·l. particular

RATZIA 1987 (Acrílic s/ taula, 98x68) Col·l. PMG, Universitat València

JAQUELINE 1987 (Acrílic s/ taula, 98x68) Col·l. particular

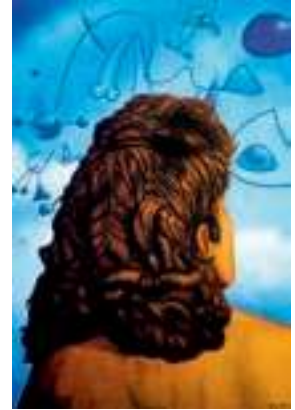

LES ESPARDENYES DELS PATRIOTES 1984 (Acrílic s/ taula, 118x90) Col·l. Ajuntament d'Alacant

GALA I OCELLS 1987
(Acrílic s/ taula, 98x68)

EL PINTOR I LA MODEL 1987 (Acrílic s/ taula, 98x68) Col-I. particular

LA MODEL I EL PINTOR 1987 (Acrílic s/ taula, 98x68) Col-I. Particular

INTERIOR 1986 (Acrílic s/ taula, 98x68) Col. Ausiàs Miró, Alcoi

CIRURGIÀ A EUSKADI 1986
(Acrílic s/ taula, 98x68),
San Telmo Museoa, Donostia

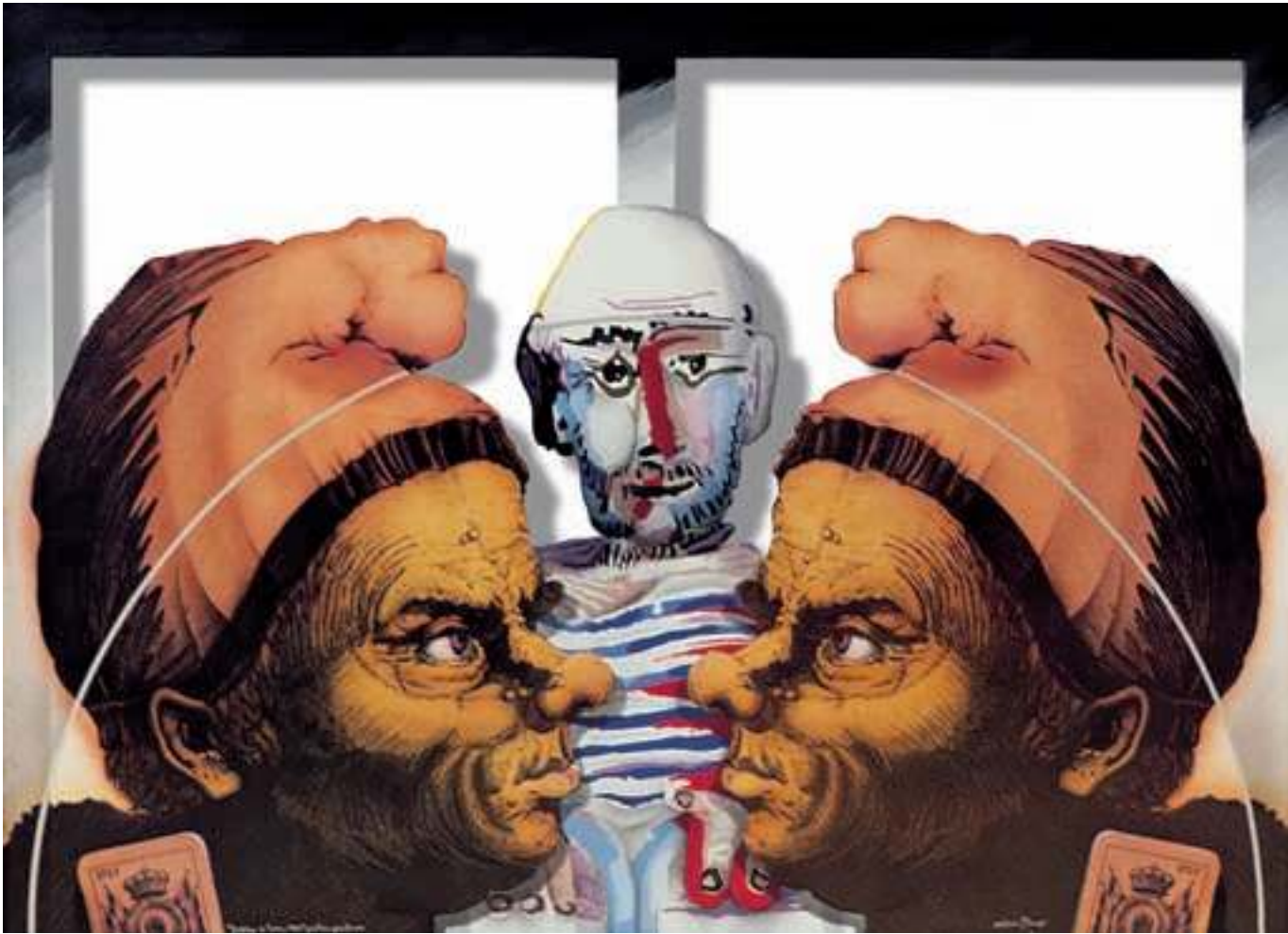
DALI RETALLABLE 1986
(Acrílic s/ taula, 98x68)

ÒPERA XINESA I PAGÉS 1989 (Acrílic s/ llenç, 100x200) Col·l. Arte y Naturaleza, Madrid

ARISTIDE ESGUARDANT GALA 1988 (Acrílic s/ taula, dip.-200x200)

DIÀLEG A TRES 1987 (Pintura objecte, 98x136), Col·l. IVAM, València
CONJUNT D'ESCULTURES DE PINTEU PINTURA (Bronze)

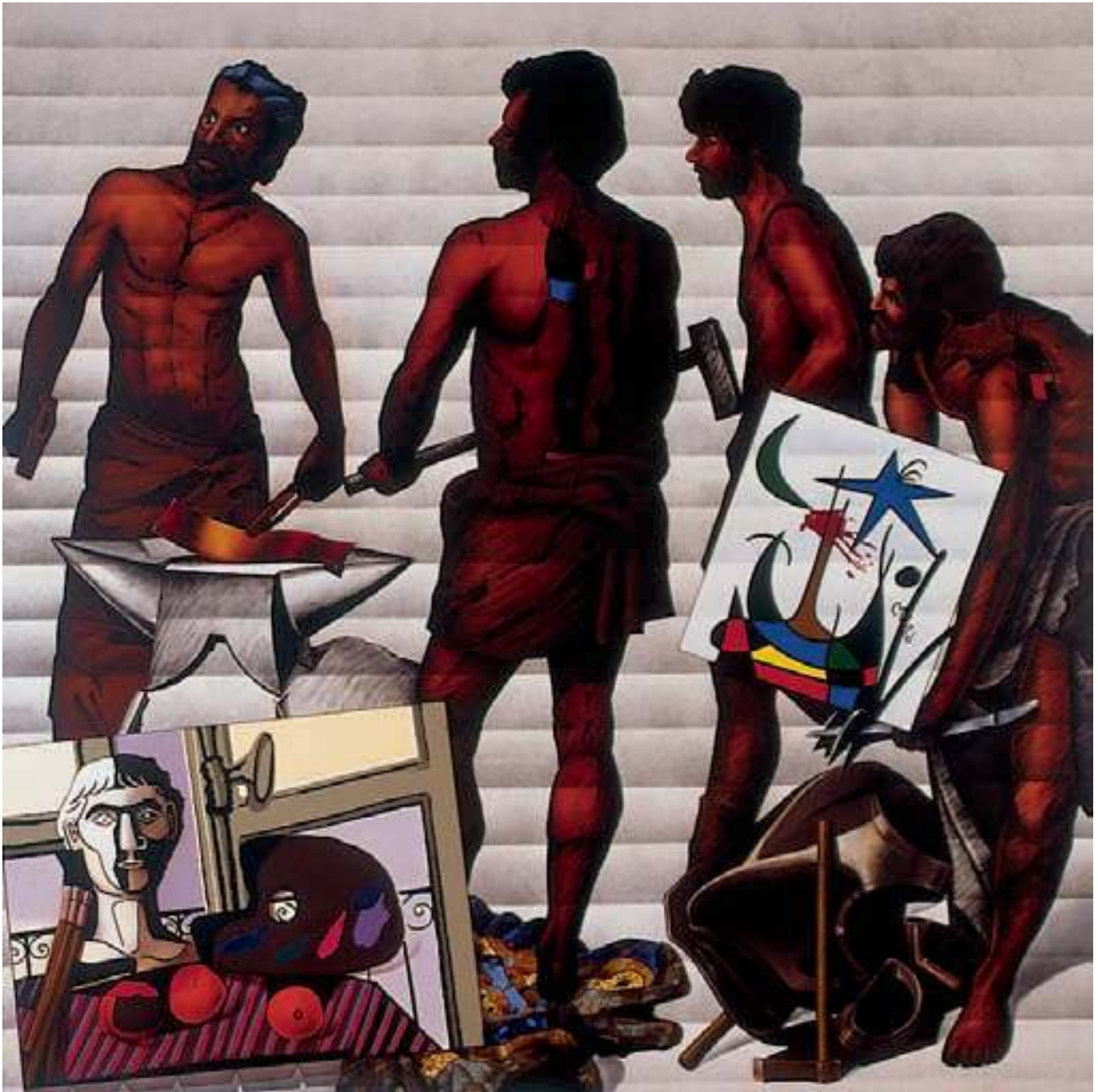
ISOP BUSCA MÚSICS 1981-91 (Pintura objecte, 2-183x153) Col-I. particular

MENIP 1981-86 (Pintura objecte, 206x140x140), Col-I. particular

ENCLUSA I MALLAIRE 1981-88 (Pintura objecte, 2-190x150)

MENINA-NINA 1980
(Acrílic s/ taula, 70x70) Col·l. Bofill Abelló, Barcelona

FORNALL DE FICCIONS 1985-88
(Acrílic s/ llenç, 200x200), Museu Mubag, Alacant

GORA EUSKADI, VISCA PICASSO 1985
(Acrilic s/ llenç, díptic-200x200) Col-I. F. Verdú, Mallorca

MARGARIDA SENSE CAPELL 1980-81
(Acrilic s/ taula, 100x80) Col-I. particular

L'OBRE MALFERIT 1982-85 (Acrílic s/ llenç, 100x100) Col·l. particular

TROMPE L'OEIL 1981-86 (Acrílic s/ taula, 200x400, fragment) Col·l. Mirofret, Alcoi

REPRESSIÓ NO, CULTURA SI 1982-85 (Acrílic s/ llenç, 100x100) Col·l. J.A. Català, Mallorca

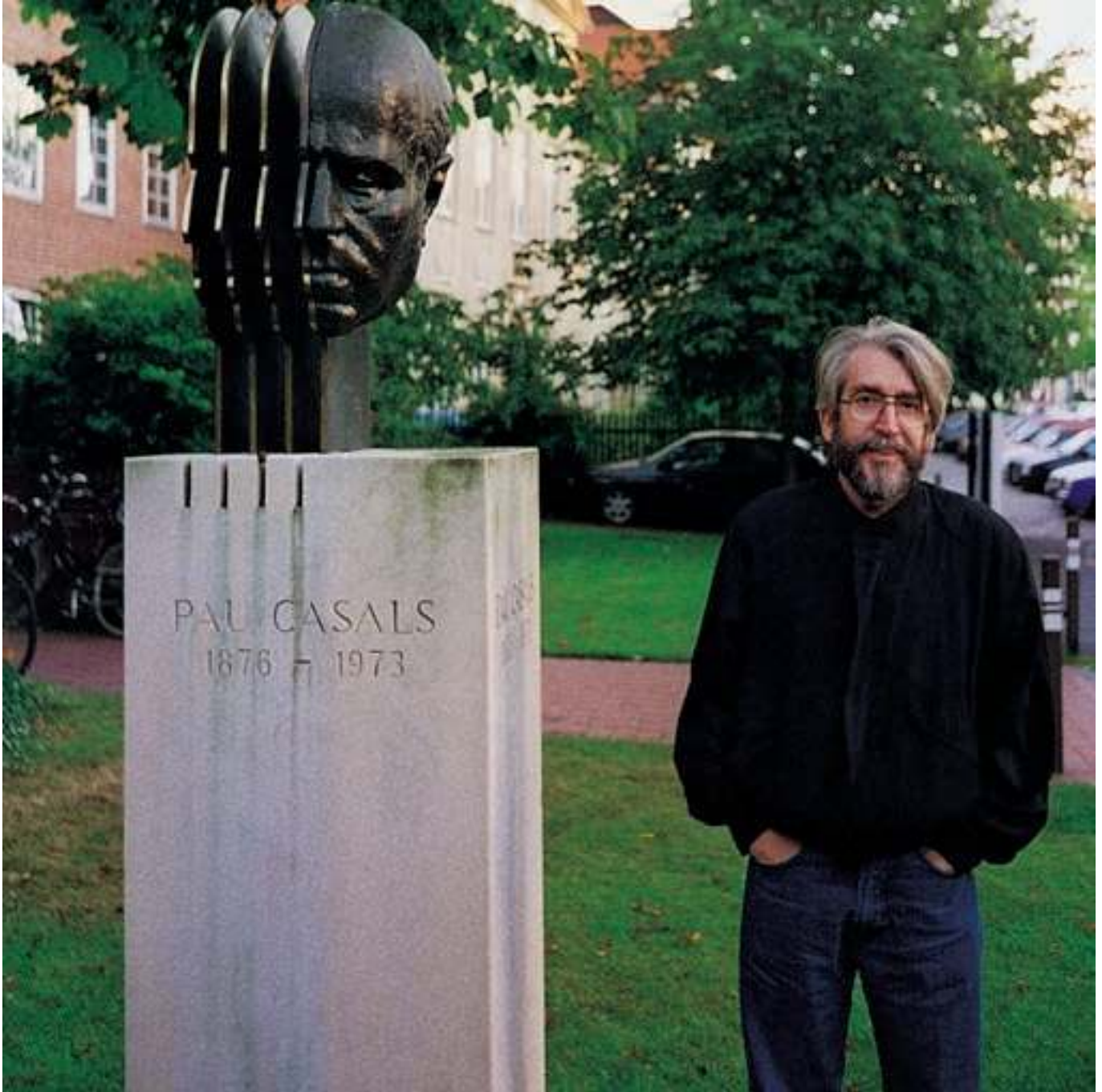
PERSONATGE ESGUARDANT GERNIKA 1985 (Acrílic s/ llenç, 200x200) Col·l. Museu D'art Contemporani D'Elx

RETRAT EQÜESTRE 1982-84
(Acrílic s/ llenç, 200x200-díptic) Col·l. particular

TORNA EL COMTE-DUC 1981-82
(Acrílic s/ taula, 80x80) Col·l. particular

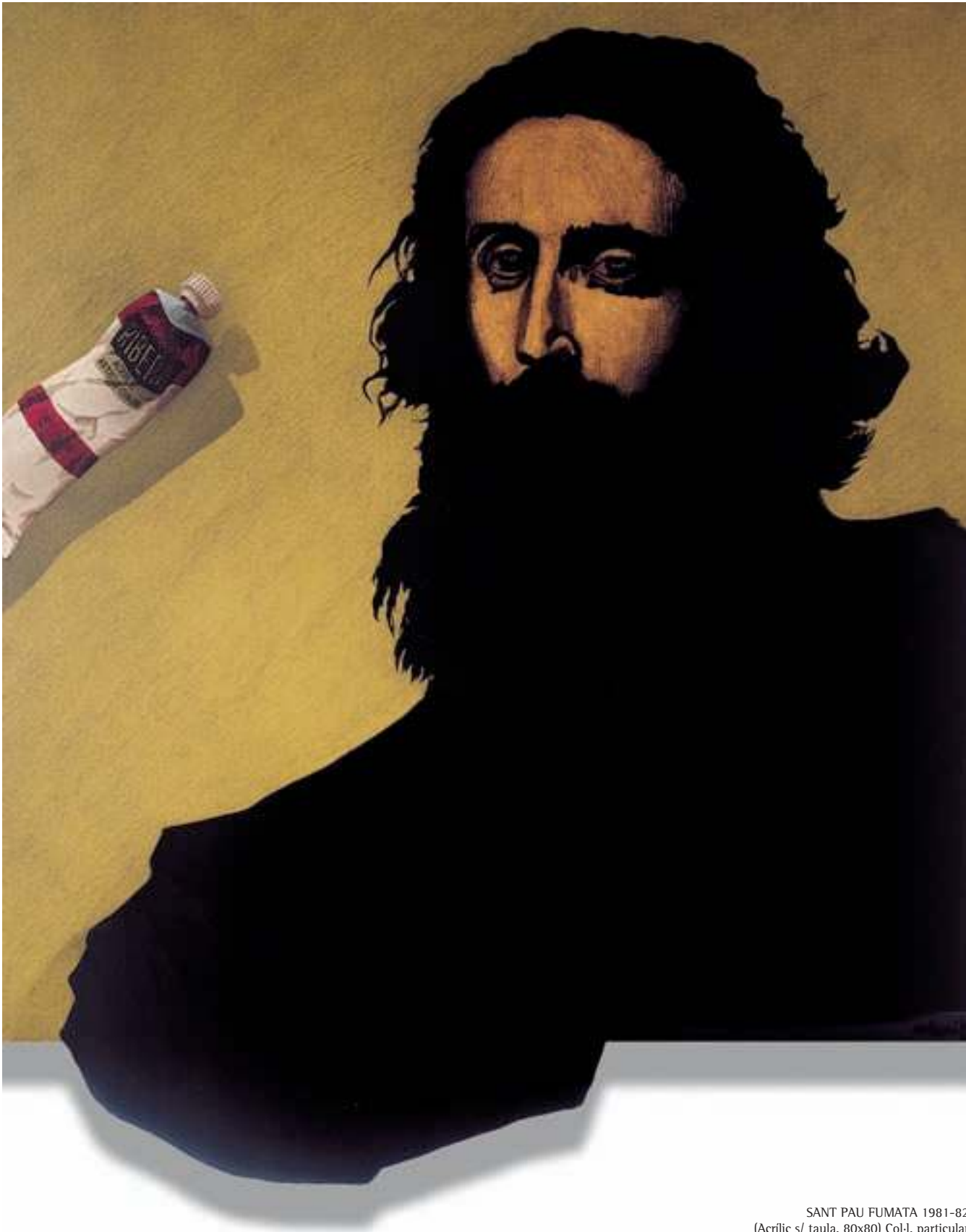

PAU CASALS
1876 - 1973

LA TARDOR (FREUD 1935) 1983
(Aiguafort , Planxa de 33x25)

A PAU CASALS 1984-85 (Bronze-pedra, 257x60x60 col·labora
Castejon i Vidal) Col·l. Herzog August Bibliothek, Wolfenbüttel

SANT PAU FUMATA 1981-82
(Acrilic s/ taula, 80x80) Col-I. particular

M'AGRADA EL ROIG 1977
(Acrílic/cartó, 65x50) Col.l. particular

EL DÒLAR

EMIGRAR CAP A LA MORT 1981
(Acrílic/cartó, 32,5x23,5) Col.l. particular

CADIRA DE BRASSOS 1978-91
(Escultura-Objecte, 84x56x46)

EL BLAU 1979 (Acrilic s/sac, 70x70) Col·l. particular

LI DIUEN ESPERANÇA 1980 (Dibuix, 53,5x39,5) Col·l. particular

D'ALMANSA 1979 (Escultura-Objecte, 393x35) Museu de Girona
LLIBERTAT D'EXPRESSIONÍ 1978 (Pintura objecte, 60x80x10) Col-I. particular

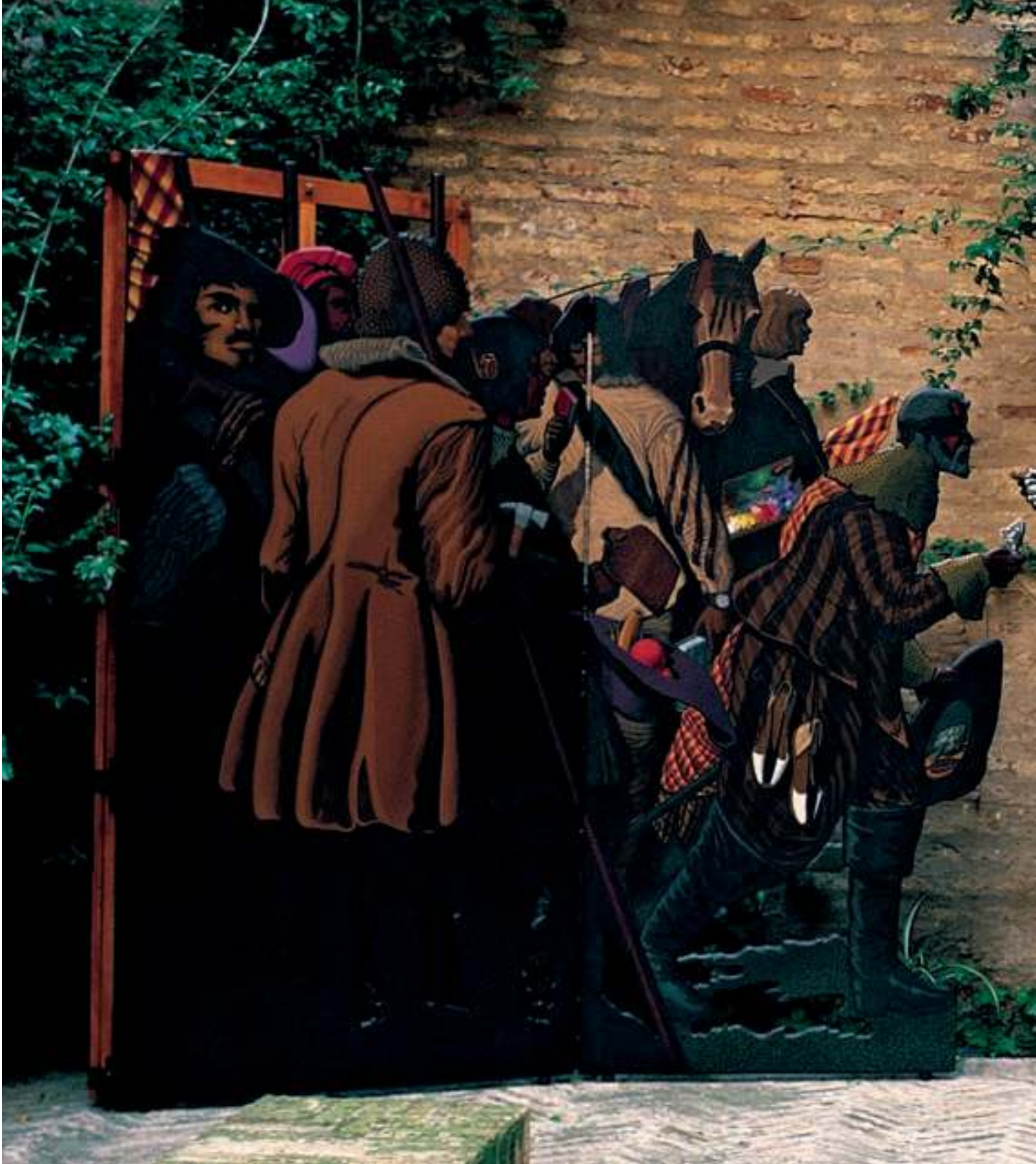
DANÇA DE LA MORT 1978 (Pintura objecte, 164x116x10) Gades
LLIBERTAT D'EXPRESSIONÍ 1978 (Escultura-Objecte, 170x80x45) Museu d'Art Contemporani de Sevilla

LA MODEL 1976-77 (Pintura objecte, 2-200x100) Col. MUBAG, Alacant

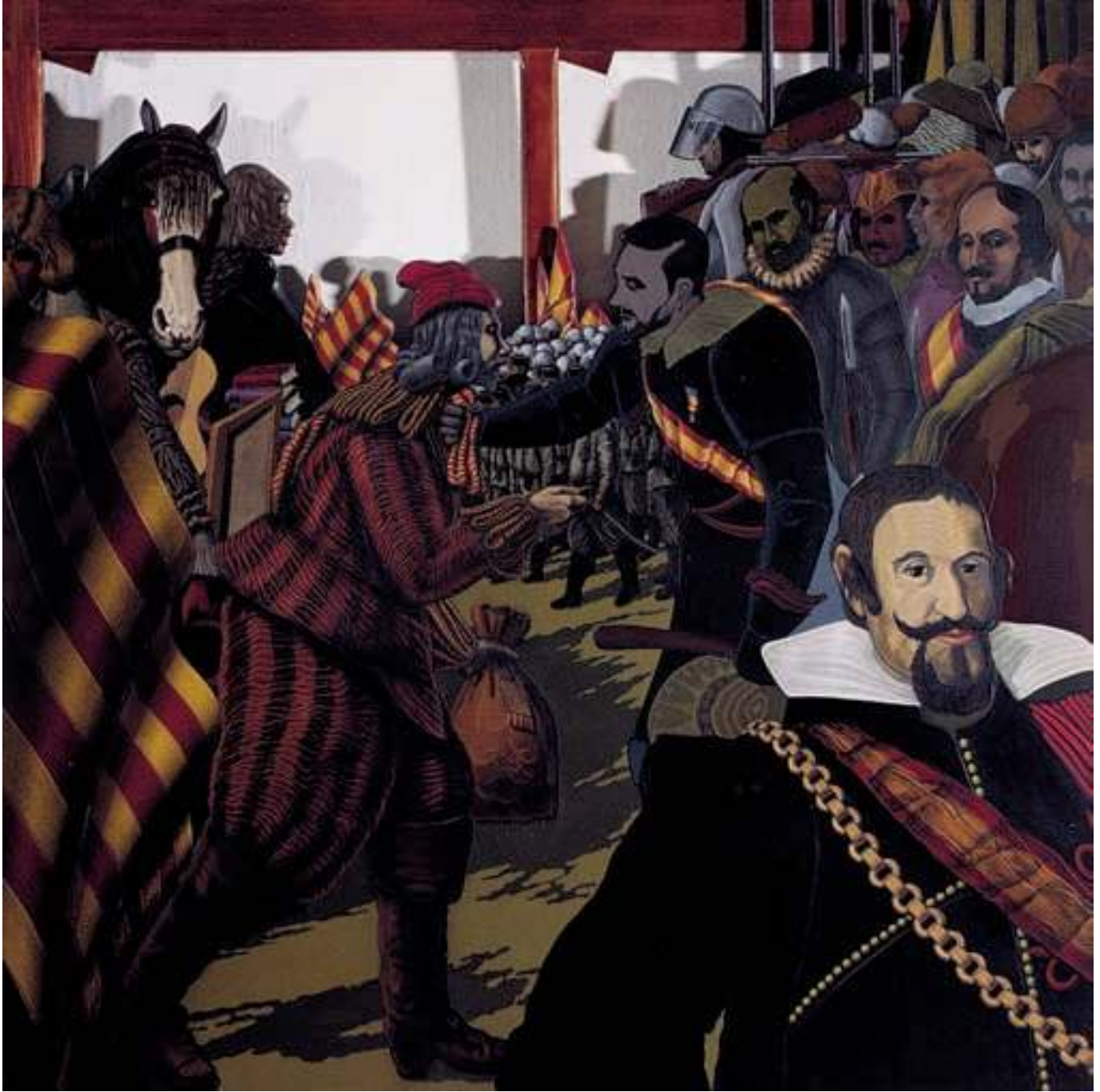

GARROTADA 1976 (Pintura-objecte, 215x100x100) Col-I. particular

LLANCES IMPERIALS 1976-77 (Pintura objecte, 250x850) Col-I. particular

LES LLANCES 1975
(Acrílic s/ llenç, 100x100), Col·l. particular, Alcoi

UN POBLE SOTA LES LLANÇES 1977
(Acrílic s/ taula, 100x100) Col·l. particular

SOBRE LA PROCESSÓ 1975-76 (Pintura objecte, 2-100x100), Col·l. IVAM, València

A MIQUEL HERNANDEZ 1976
(Pintura, 65x50) Col·l. particular

FELIP V 1977 (Escultura-Objecte,
100x80x50) Col·l. particular

BUNQUER BARRAQUETA 1978
(Poliester, 80x80x65)

FINESTRA NUA 1990 (Acrílic s/ taula,
50x50) Col·l. particular, València

CAMPEROL, FORCA, ARBRE I CADIRA
1977 (Escultura-Objecte, 200x70x42)

PEU FERIT 1975 (Bronze, 27x18x12)

HOMENATGE A PICASSO 1977
(Pintura/paper, 72,5x53)
Museu Picasso, Malaga

L'HOME I LA CIUTAT 1974 (Acrílic s/ llenç, 100x100) Col·l. particular

LA GRAN MASSACRE SUBVENCIONADA 1974 (Acrílic s/ llenç, 150x100) Col·l. particular

EL MATRIMONI "Paisatge sota un cel preciós amb ocàs blau" 1975 (Acrílic s/ llenç, 150x150)

METAMORFOSI-6 1975-76 (Pintura objecte, 2-100x70) Col·l. particular

MADE IN USA 1975-76
(Pintura obiecte - acrilic s/leuc,
150x300), Col-I. particular

METAMORFOSI 2-3-4-5-6, 1975-76
(Pintura obiecte)

DÒLAR ENFORCAT 1974
(Acrílic s/ llenç, 100x100) Col-I. Vicent Miró, Alcoi

METAMORFOSI 1975-76
(Pintura objecte)

DÒLAR PLEGAT 1974
(Acrílic s/ llenç, 50x50) Col·l. particular, Barcelona

SERVICE DU NETTOIEMENT 1975
(Acrílic s/ llenç, 100x100) Col·l. MUBAG, Alacant

HOME LLIGAT 1974 (Acrílic s/ llenç, 100x100)
Museo de Arte Contemporaneo de Lanzarote

A VIETNAM LA RAÒ HA GUANYAT 1975
(Acrílic s/ llenç, 70x70) Col·l. particular, Castelló

UNA NOIA I UN SOLDAT 1974
(Acrílic s/ llenç, 100x100) Col·l. particular

LA LLISTA DELS CECS 1974
(Acrílic s/ llenç, 100x81) Col·l.
PMG, Universitat València

216

RECORD VIU 1973 (Acrílic s/ llenç, 150x150) Museo S. Allende, Santiago De Xile

ELS INCENDIARIS 1974 (Acrílic s/ llenç, 70x70) Col·l. particular

RECERCA DE LA PAU 1975 (Acrílic s/ llenç, 50x50) Col·l. Vidal, València

LA GRAN PARADA 1974
(Acrílic s/ llenç, 70x70) Col·l. Vicenta Navarro, Altea

NUES DE DOLOR 1974
(Acrílic s/ llenç, triptic-100x150) Col·l. Diputació Alacant

ESCLAU I ESCLAVITZADOR 1973-74
(Acrílic s/ llenç, 150x150) Col·l. particular

SOU I SOLDAT 1974
(Acrílic s/ llenç, 150X150) Col·l. Galeria Punto, València

LA FUGIDA 1973
(Acrílic s/ llenç, 100x100) Col·l. particular

TRES MIL ANYS DE PALESTINA 1974
(Acrílic s/ llenç, 70x70) Col·l. particular, Madrid

HERCULUSA I DAVIET 1973
(Acrilic s/ llenç, 150x150) Col·l. particular

MADE IN SPAIN 1973
(Acrilic s/ llenç, 100X100) Col·l. particular, Alcoi

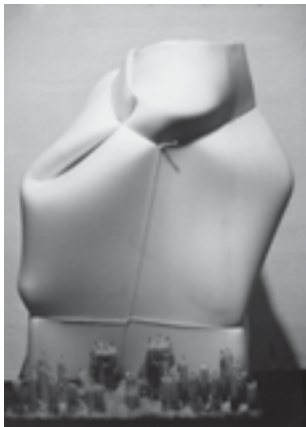

CARTELL DEL CONGRÉS DE CULTURA CATALANA, Benidorm 1976

220

FELIP V, just abans d'emigrar 1978 (Serigrafia 76x56 cm.)

SINCA D'ALTEA 1975 (Bronze, 33x15x12)

FAÇ 1970 (Bronze, 45x21x13)

HOME CORRENT 1971 (Ferro, 39x18x18)

AUTORRETRAT 3 1976 (Bronze, 37x18x20)

L'HOME DEL CASC 1974 (Bronze, 39x22x15)

HOME NUGAT 1970 (Bronze, 82x25x21)

HOME-DONA 1972 (Fe-alu, 180x120x120) Col. Cerdà, Alcoi

EL MATRIMONI 1973 (Bronze, 60x30x30)

ESTRUCTURA MÒBIL-1 1971 (Alu, 240x85x45)

DÒLAR SOLDAT 1975
(Serigrafia 70x50) de la carpeta
"One dollar" editada amb un
poema de Rafael Alberti per la
Galeria Juana Mordó de Madrid

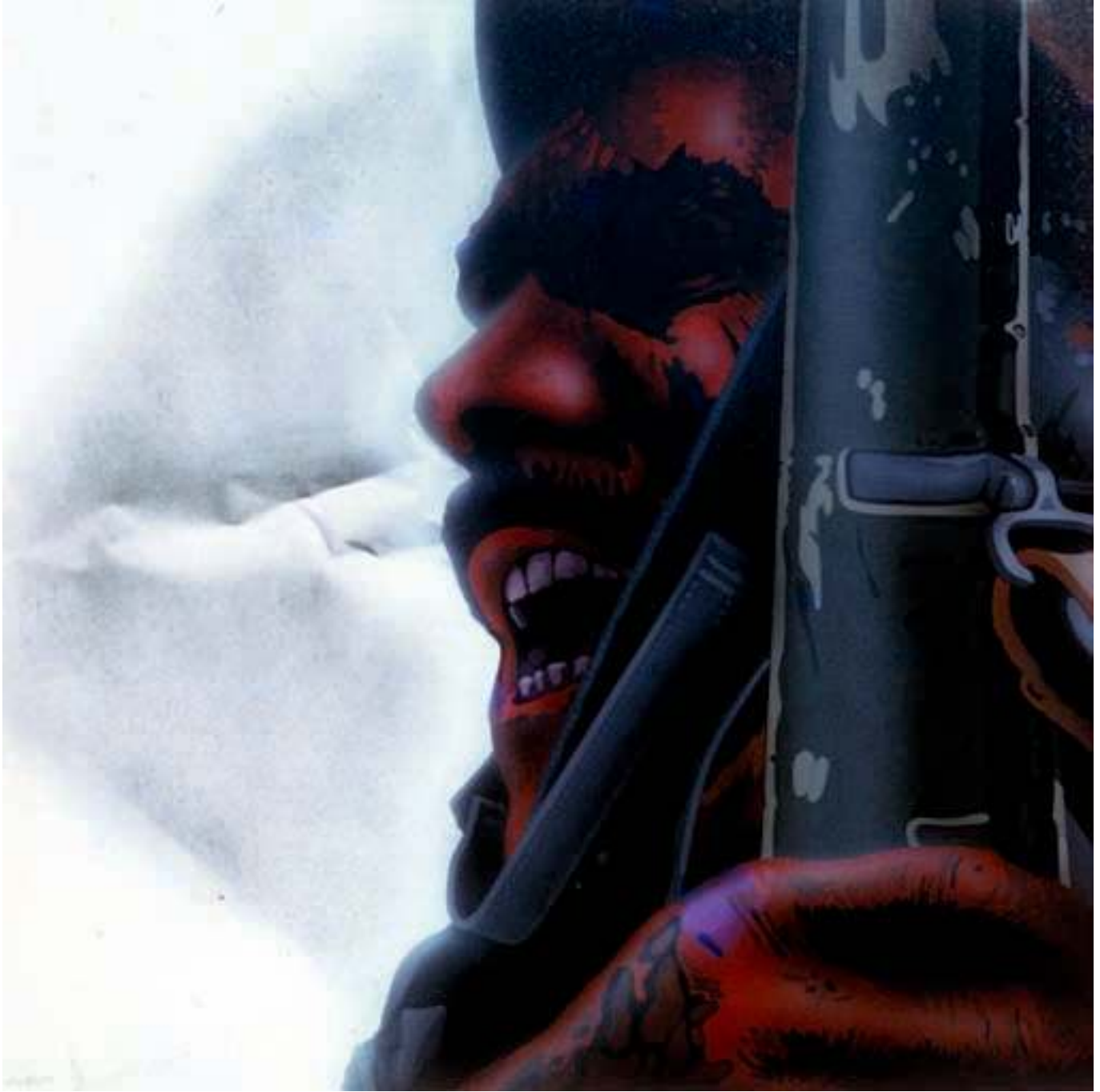

ALLENDE 1973 (Acrílic s/paper i
taula, 66x48), Col·l. Particular

FAÇ 1986 (Cement, 150x200x90)
L'HOME DEL CAPELL 1974 (Bronze, 39x22x15)
ELS PEUS 1976-80 (Bronze, 25x38x11)
EL GRAN ES FOT AL PETIT 1976 (Bronze, 25x30x60)

LA FEMELLA 1979 (Bronze, 20x11x32)
MÀ D'HOMME FOTUT 1976 (Bronze, 25x13x13)
MANS, 1977 (Bronze, 23x7x7)
JULIETA I ROMEU 1980 (Bronze, 18'x17'5x10)

RETORN MEDIEVAL 1974
(Acrilic s/ llenç, 60x60) Col·l. Bruno Rinaldi, Brescia

GUERRER ÀRAB 1973
(Acrilic s/ llenç, 100x100) Col·l. particular

LA GIOCONDA 1973 (Acrílic s/ taula, 66x48) Col·l. particular

L'ESCALADA 1974 (Acrílic s/ llenç, 70x70), Col·l. particular

VIETNAM 1972 (Acrilic s/ taula, tríptic 140x100) Col-I. Juana Ginzo i Luis Rodriguez, Madrid

AMÈRICA NEGRA

224

AMÈRICA NEGRA 1972 (Dibuix, 105x75), Col-I. Particular, Madrid

SOBRE LA GUERRA 1972 (Acrílic
s/ taula, 122x122) Col·l. particular

MÚSICA FINS LA MORT 1972
(Acrílic s/ taula, 105x75)
Col·l. Giorgio Gandara, Ancona (Itàlia)

225

BLANC I NEGRE 1972
(Acrílic s/ taula, 100x100),
Col·l. Galleria Bogarelli, Castiglione

IGUALTAT PER A TOTHOM 1972 (Acrílic s/ taula, 100x200 tríptic), Museo de Bellas Artes de Bilbao

A COPS 1972 (Acrílic s/ taula, 80x80) Col·l. particular

VIOLENCIA 1972 (Acrílic s/ taula, 80x80) Col·l. particular

RACISME CONTRA MARTIN 1972 (Acrílic s/ taula, 60x60) Col·l. particular

HUMANITAT 1972 (Acrílic s/ llenç, 60x60) Col·l. particular

MA NEGRA 1972
(Poliester 41x32x25)

POLICIA I XIQUET
1972 (Acrilic s/ taula,
50x65) Col-I. Floriano
De Santi, Brescia

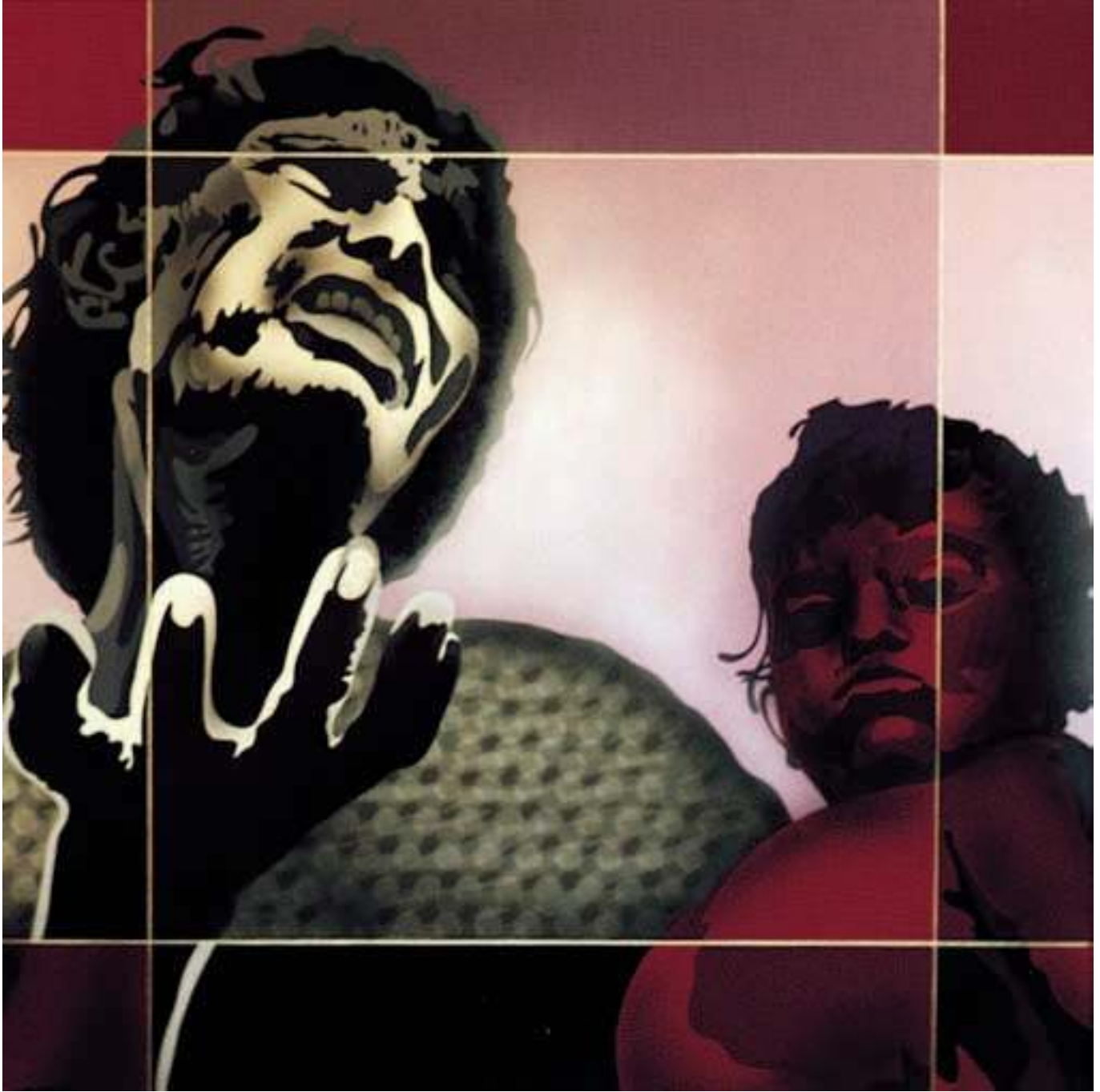

LES MANS 1972 (Acrilic s/ taula, 122x122), Col-I. particular

VEU DE PAU 1972 (Acrilic s/ taula, 50x65) Col-I. particular

L'ESPERA 1972 (Acrilic s/ taula, 100x100), Col-I. particular

MISÈRIA I XIQUETS 1972 (Acrilic s/ taula, 65x50), Col-I. particular

L'AHIR BLANC L'AVUI NEGRE 1972
(Acrilic s/ taula, 105x75) Col·l. Tonino Mengarelli, Ancona

GEST DE FAM 1972
(Acrilic s/ taula, 100x100) Col·l. particular

LA POR I ELS LLAVIS 1972
(Acrílic s/ taula, 100x100) Col·l. particular

AMÈRICA LLIURE? 1972
(Acrílic s/ taula, 105x75) Col·l. Bruno Rinaldi, Brescia

VENCEREM 1972 (Acrilic s/ taula, 100x100) Col·l· Vidal, Alcoi

MORT-10 1969
(Sintètic/cartró, 50x50), Col·l. particular

BIAFRA-4 1970
(Tècnica mixta/taula, 70x70), Col·l. particular

HOME DE FERRO 1970
(Ferro, 23'5x14x12) Col-l. Galeria Lo Spazio, Brescia (Itàlia)

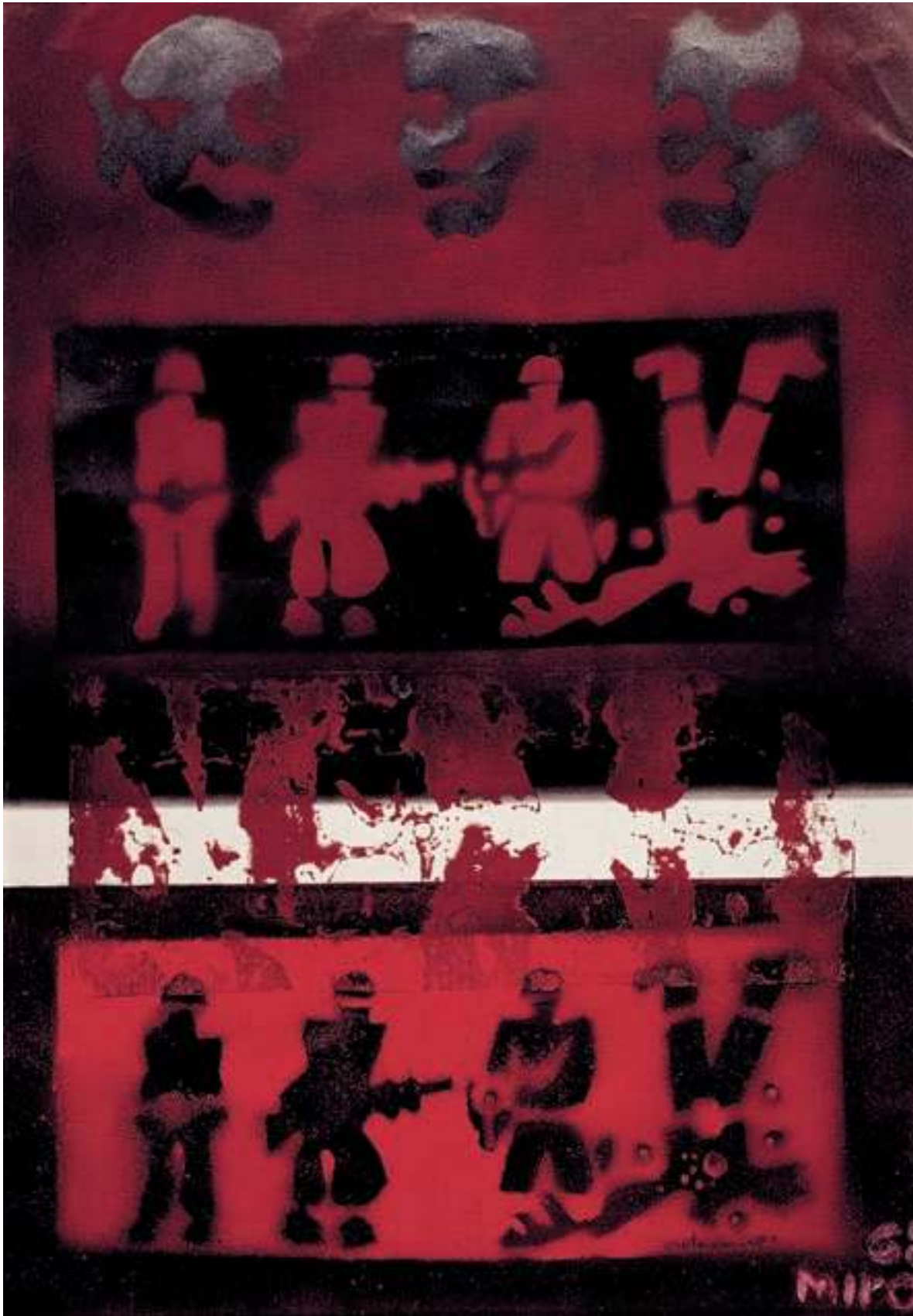
GENER-8 1969
(Sintètic/cartró, 50x50) Col-l. particular

VIETNAM, NAPALM I XIQUETS 1970
(Tècnica mixta/taula, 70x70) Col·l. Vicente Romero, Madrid

HOME VIETNAM 1969 (Ferro, 110x55x40) Col·l. J.P. Toulouse, Alacant

HOME VIETNAM 1969 (Ferro, 110x55x40) Col·l. J.P. Toulouse, Alacant

HOME NUGAT 1967 (Sintètic/cartró, 89x65) Col-I, particular

VIETNAM-1 1968
(Sintètic/cartró, 97x66,5),
Col-I, particular

237

VIETNAM-2 1969
(Sintètic/cartró, 33x23) Dover

DONA 1968 (Ferro, 39x36x24)

ESTRUCTURA-15 1968 (Ferro, 38x71x24) Woodstock Gallery, Londres

HOME FOTUT 1969 (Ferro, 60x40x30) Col. M. Winands, Hamburg

HOMENATGE A PELL DE BRAU 1968 (Ferro, 120x80x60) A Salvador Espriu. Col. J.P. Toulouse, Alacant

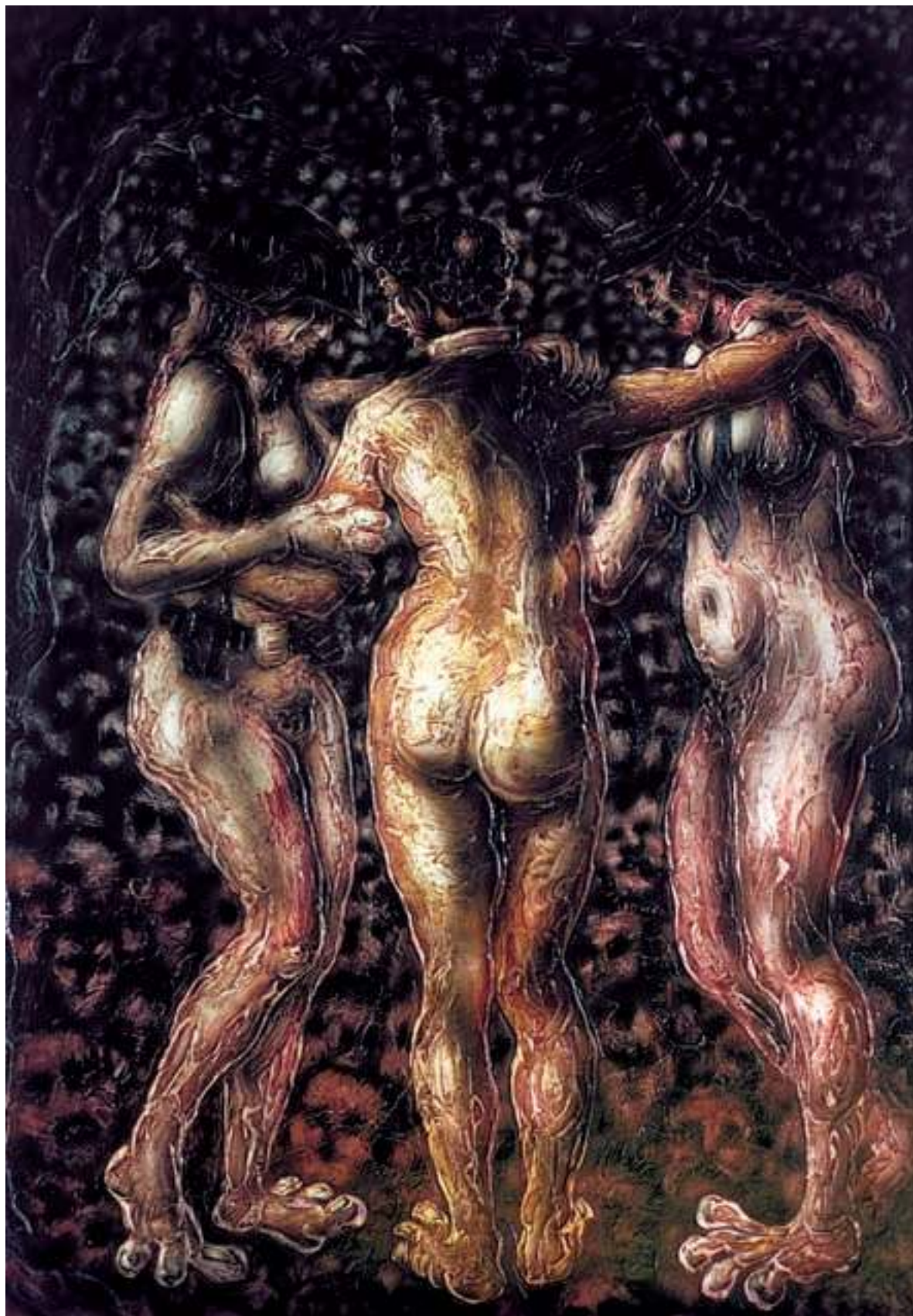
ACORD 1970 (Tècnica mixta/taula, 70x69,5) Vietnam. Col-I. particular

MANS D'AGOST 1968
(Sintètic/cartró, 96'5x66)
Col-I. particular

MÀ I FORMES 1967
(Sintètic/cartró, 89x65) Col-I. particular

LES TRES GRÀCIES 1968
(Sintètic/taula, 145x100),
Col. particular.
Precedent de "pinteu pintura"

240

ESQUIZOFRÈNIA N° 1 1967-69
(Sintètic-polièster, 152x100)
Col.l. particular

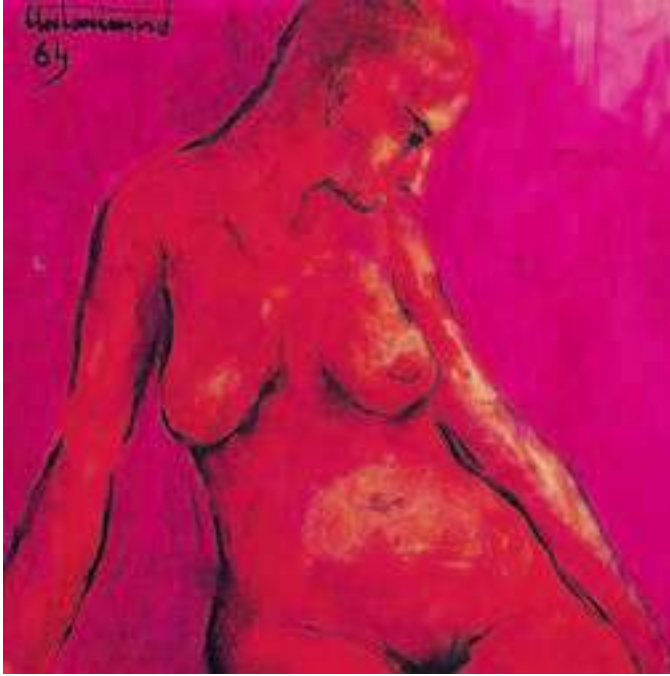

VELLES BOGES AL MANICOMI 1967
(Sintètic-polièster, 135x100)
Col·l. particular

BOIG I PURESA 1967 (Sintètic/cartró,
88,5x65) Col·l. particular

NUA-2 1964 (Oli/paper, 46x50) Col-l. particular

NINGÚ 1966 (Sintètic/taula, 114x65, fragment), Col-l. particular

FAM I TRISTESA 1966 (Sintètic/taula, 110x100) Col-l. particular

FÀBRIGUES 1964 (Oli/lleç, 61x50 fragment) Col-l. particular

ESBÒS DE NUA 1964 (Dibuix, 65x50)

PAISATGE D'ALCOI 1962
(Oli/t'blex, 122x72), Col-I. particular

MARE NUA 1966
(Cera/paper, 44x38) Col-I. particular

FAÇ DE BOGES I VETUSTAT 1967
(Sintètic/cartró, 89x65) Col-I. particular

EL BEVEDOR 1960
(Fragment)

CARETES-BRAHAMA-
PUTRA 1962 (Oli/tàblex,
98,8x28,2) Col·l. particular

ÀNGELA D'ABRIL 1964 (Oli/tàblex, 106x50) Col·l. particular

EL BEVEDOR 1960 (Oli/lleç, 82x60) Col·l. particular

RETRAT D'ANTONI MIRÓ PINTAT PER VICENT MOJA EL
1960 (Oli sobre lleç 85X65)

HISTÒRIES (DE LA NOSTRA HISTÒRIA)

ANTOLOGIA
50 ANYS I PANYS

1960 - 2010

MUSEU UNIVERSITAT D'ALACANT. MUA

TRADUCCIONES

El Museo de la Universidad de Alicante ha tenido desde 1999 una dedicación firme en la difusión del arte contemporáneo y la creación más actual. Dentro de este objetivo hemos tenido entre nosotros la obra de los artistas más universales y reconocidos de nuestra tierra. Ahora es la ocasión de abrir las puertas con un repaso a la obra de Antoni Miró. Una mirada personal que nos ofrece sobre la historia y sobre su realidad más inmediata. Un recorrido crítico e incisivo sobre una sociedad, la de la segunda parte del siglo XX y el inicio del XXI, que ofrece uno de los artistas más comprometidos que tenemos a nuestro lado.

La Universidad de Alicante está firmemente comprometida en la lucha contra las injusticias y las desigualdades, por esto, la mirada de la obra de Miró nos sirve para entender el mundo que nos rodea y la evolución de nuestra sociedad. Por este motivo, *Històries (de la nostra història)*, está diseñada como una herramienta divulgativa y de reflexión. Queremos que, una vez más, nuestro alumnado y la gente más joven que nos visite pueda entender y comprender los motivos que han llevado al artista al planteamiento de su trabajo. Un trabajo minucioso y pulcro que es, en definitiva, un claro ejemplo de la calidad del artista en todas las disciplinas que ha desarrollado a lo largo de su trayectoria: pintura, escultura o dibujo, entre tantas otras. Un reconocimiento que la Universidad de Alicante debía a un artista que constantemente ha traído el nombre de nuestra institución y de nuestra tierra a lo largo del mundo. Su reconocimiento internacional es una buena muestra de todo esto.

Dejamos las puertas abiertas de nuestro Museo para que todo el mundo pueda saborear la visión personal y lúcida de Antoni Miró, una visión de la realidad más próxima. Porque el arte siempre puede ofrecernos sorpresas como las reflexiones pictóricas de este artista, nuestro Antoni Miró.

Ignacio Jiménez Raneda
Rector de la Universidad de Alicante

Decía Michel Stanesco que "le page d'un manuscrit enluminé est bien différente de celle d'un livre imprimé: son espace est minutieusement calculé en fonction du texte, des images et des marges". Así es como se ha de entender la relectura de la historia que hace Antoni Miró en *Històries (de la nostra història)*. Una revisión de la realidad, con la crítica sutil y a veces directa de la sociedad. Miró usa a menudo los elementos que tiene su alcance; en primer lugar, la pintura, los colores, el lienzo, la materia; en segundo lugar, el discurso, las palabras, la literatura. El artista sabe adaptar a su lenguaje el mensaje que busca. Todo esto para construir una de las trayectorias artísticas más sólidas y a la vez cívicas de nuestra cultura.

TRANSLATIONS

Since 1999 the Museum of the University of Alicante had a strong commitment to the dissemination of contemporary art and contemporary creation. Within this objective we had with us the work of the most universal and recognized artists of our land. Now is the time to open the doors with a tour of the work of Antoni Miró. A personal look that gives us the history and its immediate reality. A critical view that is sharp on a society, the second term of the twentieth century and the beginning of 21st century, which offers one of the most committed artists we have on our side.

The University of Alicante is firmly committed to the fight against injustice and inequality, therefore, a gaze of Miró's works helps us to understand the world around us and the evolution of our society. For this reason, *Històries (de la nostra història)*, is designed as an informative tool and reflection. Once again, we want, that our students and younger people who visit us can understand and comprehend the reasons which led the artist approach to his work. A complete and neat job is, summarizing, a clear example of the quality of artists in all disciplines that has developed throughout his career: painting, sculpture and drawing, among many others. A recognition from the University of Alicante with an artist who has consistently brought the name of our institution and our land throughout the world. His international recognition is a good example of this.

We open the doors of our museum, so everyone can enjoy the personal and lucid vision of Antoni Miró, a vision from a closer reality. Because art can always offer surprise as pictorial reflections of this artist, our Antoni Miró.

Ignacio Jiménez Raneda
President of the University of Alicante

Michel Stanesco said that "le page d'un manuscrit enluminé est bien différente de celle d'un livre imprimé: son espace est minutieusement calculé en fonction du texte, des images et des marges".

Here is how we understand the reading of the history by Antoni Miró in *Històries (de la nostra història)*. A reality that check, with the subtle and often critical view of direct society. Miró often used elements that have reach in the first place, the painting, the colors, the canvas, the matter, on the second place, the speech, the words and literature. The artist knows how to adapt his language to the message you are looking for. All this builds

Antoni Miró es un autor comprometido. Un referente para la defensa de las libertades de los pueblos, de las mujeres, de los hombres, de toda persona que necesita luchar por su individualidad. El compromiso personal que siempre ha mostrado y la ayuda que siempre ha ofrecido en nuestra universidad es una realidad que siempre tenemos que reconocer. Así, en varias ocasiones, con muestras más pequeñas, Miró ha cedido para nuestra institución su obra que trataba aspectos diversos de nuestra sociedad. Por todo esto, era nuestro deber que su pintura y su escultura estuvieran ahora a nuestro alrededor. El visitante del MUA podrá disfrutar de un recorrido didáctico sobre la lectura de la historia que el artista ha hecho en los más de cincuenta años dedicados a la creación.

Desde los cuadros de la "Òpera Prima", muestra de los primeros tanteos del pintor, a las piezas de la reconocida serie "Pinteu Pintura" o "Vivace", podemos saborear el *savoir faire* de Miró, la alta calidad de sus composiciones, desde unos orígenes donde se sintió atraído por el expresionismo a las evoluciones posteriores del pop-art, hasta llegar a la última colección "Sense Títol", marcada, sin duda, por una vinculación con la realidad más absoluta. Un juego de cromatismos y de materiales que no han impedido la mezcla de forma y discurso en una trayectoria firme e inquietante. Un artista prolífico y experimentador de las técnicas que continuará dando a nuestra sociedad muestras tan intensas y completas como la que ahora presentamos en el Museo de la Universidad de Alicante.

Josefina Bueno Alonso
Vicerrectora de Extensión Universitaria

248

De historia va la cosa...

Todo empieza el año 1944 cuando Antoni Miró nace en Alcoi, como no podía haber sido de otro modo. Él fue carrocero en el negocio familiar hasta que un buen día despertó la necesidad de expresar sus sentimientos, su visión del mundo, a través de la pintura. El arte le sirvió para ofrecer al mundo entero sus agudos comentarios, el alud de reproches que nacían en su mente. Eran tiempos difíciles en este país; la dictadura ahogaba libertades y los artistas de la generación de Toni luchaban por todos nosotros, para que algún día tuviéramos una paz real y un estado que nos dejara ser cómo quisiéramos. Así hizo su primera exposición individual en 1965, después de recibir un primer premio por un cuadro en 1960, a los dieciséis años. Enseguida vinieron las fundaciones de los colectivos Alcoiart (1965-1972) y del Gruppo Denunzia, en Brescia (1972). Iniciaba de este modo una trayectoria marcada, sin duda, por el compromiso cívico y social, por el sentido de denuncia de su obra. Por esto, quizás, se acercó en sus orígenes al expresionismo figurativo como una herramienta

one of the strongest artistic careers while been part of our civic culture.

Antoni Miró is a committed author. A reference point for the defense of the freedom of people, women, men, or any person who needs to fight for their individuality. The personal commitment he has always shown, always support and offered to our university is a reality that we must always recognize. Thus, several times with smaller samples, Miró has transferred to our institution the work from various aspects of our society. For all this, it was our duty to his painting and sculpture been part of our fence. Visitors of the MUA (Museum of the University of Alicante) can enjoy an educational tour on the reading of the story that the artist has done more than fifty years dedicated to the creation.

Since the pictures of "l'Òpera Prima" which showed the first stages from the artistic point of view, to the pieces of the well-known series "Pinteu Pintura" or "Vivace", we can savor the *savoir faire* of Miró, the high quality of his compositions, from several sources where he was attracted by the subsequent expressionism developments to pop-art, up to the ultimate collection "Sense Títol", marked, without any doubt, by a connection of absolute reality. A set of chromatism and materials that did not prevent the mixture of form and discourse in a strong and disturbing trend. A prolific artist and an experimenter of the techniques who will continue giving our society so intense and comprehensive samples such as the one now presented to the Museum of the University of Alicante.

Josefina Bueno Alonso
Vice-President of University Extension

History is the thing...

It all begins in 1944 when Antoni Miró was born in Alcoi, and could not have been otherwise. He was going to be in charge of the family business until one day that he woke up with the need to express his feelings, his world view through painting. Art allowed him to offer the world his sharp comments, an avalanche of criticisms that were born in his mind. Times were hard in this country; dictatorship asphyxiate freedom and artists of Toni generation fought for us all, because one day we had a real peace and a state that let us be what we wanted. So he did his first solo exhibition in 1965, after receiving a the first prize for a picture in 1960, at the age of sixteen. Then

para visualizar el sufrimiento del ser humano. A finales de los años sesenta se dirigió hacia el neofiguratismo, con una plena identificación con el movimiento denominado Crónica de la Realidad. De la mano del pop-art y del realismo mezcló los códigos lingüísticos para construir mejor su mensaje crítico. Estamos en los años sesenta y el artista desarrollará las series "Les Nues" (1964), "La Fam" (1966), "Els Bojos" (1967), "Experimentacions" y "Vietnam" (1968). Con los setenta, el sentido de reproche ante las injusticias sociales crecerá en las colecciones "L'Home" (1970), "Amèrica Negra" (1972), "L'Home Avui" (1973) i "El Dòlar" (1973-80). Miró denunciaba el poder del capitalismo, a través del símbolo de la moneda norteamericana, que presionaba gobiernos e instituía dictaduras como la chilena. Fue a raíz de la presentación de "Amèrica Negra" cuando el artista inició de pleno el reconocimiento internacional de su obra. Desde aquel momento, la pintura y la escultura de Miró están presentes en numerosos museos y colecciones en todo el mundo. De igual manera, este es el punto de arranque del estudio exhaustivo a que ha sido sometida su obra, con un grueso considerable de publicaciones. En las tres décadas siguientes, hasta la actualidad, asistimos a la consolidación de esta trayectoria, con las series "Pinteu Pintura" (1980-90), "Vivace" (1991-2001) y "Sense Títol" (2001). Antoni Miró ha perfeccionado su técnica pictórica, con un juego de cromatismos bastante sugerente que le da una personalidad marcada cada vez más por la reflexión sobre la realidad. Mezclando varios niveles de discursos, con el planteamiento de temas de denuncia ecológica, social, política o cultural, el artista construye una de las trayectorias más sólidas de la pintura valenciana contemporánea. Hay que añadir también la revisión que de los clásicos artísticos y literarios ha hecho en los últimos años, sobre todo "Pinteu Pintura". Miró rinde homenaje a las figuras intelectuales y artísticas que han dejado una impronta en su formación —no olvidemos el carácter autodidacta del pintor— planteando al mismo tiempo una experimentación permanente de las herramientas del lenguaje artístico. Es por eso que la muestra que ahora presentamos es un recorrido por toda la trayectoria del artista. El espacio de las Naias ofrece los primeros tanteos de Miró con la pintura en los años sesenta y setenta. Desde el personal *Paisatge Alcoi* (1962) al retrato de la vida alcoyana de los años sesenta con *El bevedor* (1960) o la visión crítica de *Esclau i esclavitzador* (1973-1974), la realidad que ha conocido el artista siempre ha sido sometida a su lúcida visión crítica. El público espectador podrá disfrutar de piezas únicas —procedentes del fondo personal del pintor— que hacen entrever el trabajo minucioso y el crecimiento formativo que se insinúa en cada pieza. Las obras realizadas en homenaje a escritores, pintores o luchadores de las libertades también están presentes en la muestra, como *A Che Guevara* (1970), *Admirant Velázquez* (2006), *A Enric Valor* (2007) o *A Joan Fuster* (2007). Con una voluntad crítica continua, ha abordado varios niveles discursivos, desde la denuncia del hambre y destrucción que

came the foundations of Collective Alcoiart (1965-1972) and the Gruppo Denunzia, from Brescia (1972). Thus began a career marked, without any doubt, by the civic and social commitment, the sense of reporting of his work. So, perhaps, came originally figurative expressionism as a tool to visualize the human suffering. In the late sixties headed towards neofiguratisme, with full identification with the movement called Crònica de la Realitat (Chronicle of Reality). Directed by the pop-art and realism mixed language codes to better build their critical message. We are in the sixties and the artist develop the series, "Les Nues" (1964), "La Fam" (1966), "Els Bojos" (1967), "Experimentacions" and "Vietnam" (1968.)

In the seventies, the sense of portray social injustices grew in collections like "L'Home" (1970), "Amèrica Negra" (1972), "L'Home Avui" (1973) and "El Dòlar" (1973-1980). Miró denounced the power of capitalism through the symbol of the dollar, which pushed governments and dictatorships like the one in Chile. It was following the presentation of "Amèrica Negra" when the artist began a full international recognition for his work. Since then, painting and sculpture by Miró are shows in numerous museums and collections worldwide. Similarly to this is the starting point of a comprehensive study that has been made about his work, with a considerable thickness of publications. In the next three decades, until now, seeing a consolidation of this career, with the series "Pinteu Pintura" (1980-90), "Vivace" (1991-2001) and "Sense Títol" (2001). Antoni Miró has perfected his technique of painting, with a set of chromatic prompt enough that gives a personality increasingly marked by reflection on reality. Mixing various levels of discourse, with the raising of issues of environmental reporting, social, political or cultural issues, the artist builds a stronger paths of valencian contemporary painting. We must also add the review of classic art and literature that has in recent years, especially "Pinteu Pintura", Miró pays tribute to the intellectual and artistic figures who have left an imprint on his training, do not forget the self-teaching-painter at the time that posed a constant experimentation with the tools of artistic language.

That's why we are presenting the exhibition of a journey through the artist's entire career. The place of Naias offer the scores of Miró painting in the sixties and seventies. From a personal *Paisatge Alcoi* (1962) the portrait of the alcoy life of the sixties with *El bevedor* (1960) or a critical view of *Esclau i esclavitzador* (1973-1974), the reality he has known has always been a subject of his lucid critical vision. The public viewer can enjoy unique pieces, from the painter's personal background; they all do a glimpse of the painstaking work and educational growth to an implied commitment in every piece. The works

hubo en Biafra —el estado que se independizó de Nigeria y que sólo tuvo tres años de existencia— en *Biafra-4* (1970) a la reivindicación de la bicicleta como un medio de transporte más acorde con el medio ambiente en *Bici aèria* (1996), a las consecuencias humanas de la guerra de Irak en *Dones a Bagdad* (2004) o al holocausto judío en *Ciutat sense sortida* (2005). La defensa de un espacio cultural y político catalán también está presente en varias obras de la exposición, como el sugerente montaje de *Felip V* (1977), *Temps del Tirant* (2007), entre otros. Un grueso de temas abordados en una muestra intensa y extensa, una de las más completas que el público espectador habrá podido ver sobre el artista en los últimos años. El inicio cronológico de la exposición sirve para que podamos observar la revisión de la historia de los últimos cincuenta años en nuestro país. Esta es la invitación que hacemos a todo el mundo; habrá que recordar varios acontecimientos que hemos conocido a través de los medios de comunicación para situar el discurso crítico de cada cuadro de Miró. Desde los periodos de hambre en África, la lucha por los derechos civiles de los afroamericanos, el golpe de estado de Pinochet, la transición democrática española después de la muerte de Franco, la recuperación de las libertades de los valencianos, la consecución de una entidad cultural y política catalana, las agresiones contra el medio ambiente, los excesos del urbanismo, la represión de la mujer en el mundo árabe actual, el crecimiento de las clases desfavorecidas, el hambre, los ataques islamistas en Occidente, son algunos de los temas que podemos localizar en las imágenes de esta muestra. Todo esto a través de los ojos críticos e irónicos de Antoni Miró, un artista que ha sabido combinar de manera sutil la recreación artística con la concreción de un valor de concienciación ideológica. Es por eso que *Històries (de la nostra història)* es una muestra en la cual todo el mundo puede sentirse identificado, porque las pinturas hablan de nosotros mismos, de nuestro pasado, de nuestro presente y de las perspectivas de futuro. La muestra se completa con una colección de esculturas en acero *corten* que recogen uno de los elementos de desarrollo más recurrentes en todas las series de Miró: el erotismo. El cuerpo de la mujer acontece el objeto de recreación de varias situaciones —algunas de las cuales situadas en escenas de la cultura clásica— donde la belleza y la provocación atraen, sin duda, el público que las contempla.

Hay que destacar igualmente la aportación que ha representado esta muestra para el estudio de la obra de Antoni Miró, en referencia a los ocho textos que acompañan las imágenes de esta publicación. Hemos querido pedir a varios especialistas en la obra de Antoni Miró un estudio desde diferentes perspectivas de análisis, para completar la recepción que podemos hacer de su obra. Así, hay que resaltar los comentarios de Daniel Giralt-Miracle, Wences Rambla, Romà de la Calle i Josep Sou, desde la perspectiva de la crítica de arte, que valoran de manera global la aportación estética de la pintura de Miró. Otro grupo de estudiosos, han abordado la muestra desde

made a homage to writers, painters and freedoms fighters that were also present in the exhibition, as *A Che Guevara* (1970), *Admirant Velázquez* (2006), *A Enric Valor* (2007) and *A Joan Fuster* (2007), with a desire of a continuous criticism, that has addressed various discursive levels, from the complaint of hunger and destruction that was at Biafra, the state that gained independence from Nigeria and only had three years of existence. From *Biafra-4* (1970) to the demand for cycling as a means of transport according to the environment *Bici aèria* (1996), to the human consequences of the war in Iraq *Dones a Bagdad* (2004) or the Jewish holocaust in *Ciutat sense sortida* (2005.) The advocates of a cultural and political Catalan space is also present in several works in the exhibition, such as an suggester assembling *Felip V* (1977), *Temps del Tirant* (2007), among others. A bulk of issue raised in an intensive and extensive exhibition of the most complete that the public viewer will be able to see of the artist in recent years.

The chronological beginning of the exhibition has to serve us to watch the review of the history of the last fifty years in our country. This is our offer to all the world. We will have to remember several events we have known through the media to bring the critical discourse of each painting by Miró. The periods of hunger in Africa, the struggle for civil rights for African-Americans, the Pinochet coup, the Spanish democratic transition after Franco's death, the recovery of the freedoms of the valencian people, the achievement of a cultural and political Catalan entity life, the attacks on the environment, the excesses of urban planning, the repression of women in the Arab world today, the growth of the disadvantaged classes, hunger, the Islamist attacks in the West, all those are some of the issues we can find in the images of this exhibition. All this through the critical and ironic eyes of Antoni Miro, which makes him an artist who has subtly managed to combine the artistic recreation to the completion of a security awareness ideology. That's why *Històries (de la nostra història)* is an example that everyone can feel identified, because the paintings speak for ourselves, for our past, for our present and future prospects.

The exhibition is complemented by a collection of sculptures in steel *corten* which contain one of the most frequent development in all Miró's series: eroticism. The woman's body for the purpose of recreation occurs in several situations, some of which are located in scenes of classical culture, where beauty and provocation attracted, no doubt, the public sees them.

We must also highlight the contribution that has represented this exhibition to study the work of Antoni Miró, referring to the eight texts that join the images of this publication. We wanted to ask several experts on the work of Antoni Miró a study from different perspectives of analysis, to complete the reception of his

una vertiente histórica, en cuanto que analizan su aportación a la revisión de la historia y de sus acontecimientos; nos referimos a los textos de Emili La Parra, Armand Alberola, Jesús Pradells i Josep Forcadell. Valorando la impronta de su obra en el panorama cultural de las últimas décadas, hay que destacar el texto introductorio de la escritora Isabel-Clara Simó. Un conjunto, pues, de textos analíticos que observan la valía de la muestra ofrecida y que construyen, sin duda, una nueva base para el estudio posterior del arte de Antoni Miró. De historia va la cosa... de su historia, de nuestra historia... Este es su maestría, la realidad vista a través de los ojos críticos y lúcidos de Antoni Miró.

Carles Cortés
Comisario de la exposición y biógrafo del artista

Presentación

Antoni Miró es un artista diferente; y no sólo porque haya encontrado caminos nuevos, formas expresivas terriblemente originales, ni tampoco porque aboca en cada obra toda su sabiduría técnica y artística; no: es diferente porque se involucra en nosotros. Él es la antítesis de la torre de marfil, donde los señores del pincel suelen cerrarse. Él se involucra, se compromete. No nos deja solos, ni permite que el arte sea una barrera. Todo el contrario: el arte de Antoni Miró es un vínculo. Un vínculo donde deposita no sólo su dignidad sino también nuestra precaria y angustiada dignidad.

El ser humano es tiempo. Es historia. Transcurre por los siglos como una criatura que pasara sus dedos por el agua del mar: sin dejar rastro. A veces, sin embargo, hay una piedrecita, un minúsculo universo que hace un dibujito en el agua. A veces es una roca gigantesca que marca oleadas o configura el brillo del mar, que acontece combativo y la golpea. Antoni Miró es esta roca. Él no se detiene dejándose llevar por el flujo del agua, sino que opone resistencia: combate. Combate con lucidez y con las armas poderosas de unos pinceles y unos botes de pintura.

A Antoni Miró lo dan risa las modas: ¡él es su moda! Y pinta para denunciar la realidad, para mirarla con ojos de fuego, para romper el silencio de la resignación y de la fatalidad. Cuando mira nuestra historia, Miró está con los vencidos, pero no arrastrando los pies en retirada, sino indignado e irónico, poniendo un espejo ante los vencedores y dejando que su calavera se refleje con su fealdad fétida.

Antoni Miró es un combatiente. Y aun así, es tiernísimo y cargado de amor. Decidle solidaridad, si queréis...

Isabel-Clara Simó

work can do. So, you have to highlight the comments of Daniel Giralt-Miracle, Wences Rambla, Romá de la Calle and Josep Sou, from the perspective of art criticism, that value globally the aesthetic contribution of the painting by Miró. Another group of scholars, have addressed the sample from a historical aspect, in that way they analyze their contribution to the reviewing of history and its events, we refer to the texts of Emilio La Parra, Armando Alberola, Jesus Pradells and Josep Forcadell. Valuing the imprint of his work in the cultural landscape in recent decades, there is an introductory text of the writer Isabel-Clara Simó. A whole, therefore, analytical texts that observe the value of the exhibition provided and build undoubtedly a new basis for further study for the art of Antoni Miró. History is the thing ... its history, our history ... This is his mastery, reality seen through the eyes of a critic and a lucid Antoni Miró.

Carlés Cortés
Commissary Exhibitor and biographer of the artist

Introduction

Antoni Miró is a different artist, and not just because he found new paths, terribly original expressive forms, nor to pour in every work all their technical and artistic knowledge, no: it is different because it involves us. He is the antithesis of the ivory tower, where the lords of the brush enclose themselves. He gets involved, is committed. Do not leave us alone, nor allowing the art to be a barrier. Quite the opposite: Antoni Miró art is a link. A link where he deposits not only his dignity but also our poor and distressed dignity.

The human being is time. It's history. It runs through the centuries as a creature touching with the fingers through the water from the sea without a trace. Sometimes, however, there is a pebble, a tiny universe that makes a drawing in the water. Sometimes it is a giant rock that marks waves or sets the brightness of the sea, that becomes combative and struggles with it. Antoni Miró is this rock. He does not stop the flow carried away by water, but resisted: combats. Fighting lucid with the powerful weapons of some brushes and some paint cans.

Antoni Miró laugh at fashions: he is his style! And paints to expose the reality, to look at it with eyes of fire, breaking the silence of resignation and fatalism. When he looks at our history, Miró is with the vanquished, but not dragging his feet in retreat, but angry and ironic, putting a mirror in front of the winners and letting his skull reflect his fetid ugliness.

Antoni Miró: arte y compromiso solidario

Vaya por delante que estas líneas no están escritas –tampoco quieren estarlo– desde la perspectiva del crítico de arte al uso; entre otros motivos porque estimo que no estoy suficientemente cualificado para ello. Sin embargo la contemplación del conjunto de la obra de Antoni Miró –ese *"solitari far que aguaita nit, molt a migjorn del nostre país rar"*, tal y como lo definiera Salvador Espriu– sugiere tantas cosas que uno no puede permanecer impasible. Y la exposición antológica que el Museo de la Universidad de Alicante dedica al artista alcoyano sirve de excelente excusa para permitirme poner de relieve lo que, desde mi punto de vista, constituye un ejemplo paradigmático de trayectoria intrínsecamente vinculada a la realidad sociopolítica de un país y de unas gentes en unos momentos de la Historia en los que no resultaba fácil tomar determinadas decisiones y manifestar, sin ambages, actitudes bien concretas y arriesgadas.

Antoni Miró es de ese tipo de personas que, a lo largo de su vida, ha sabido combinar su indudable valía como pintor, grabador o escultor con sobradas muestras de compromiso. A estas alturas no voy a descubrir lo que Miró –el *"home que pinta"*– ha representado y representa para la cultura, en el sentido más amplio del término, de estas tierras del País Valenciano y, por extensión, de las del resto del estado español y del mundo en general. Hace unos años, cuando Antoni (Toni) Miró cumplió sesenta escribí cuánto admiraba –y por qué no decirlo: envidiaba– a quienes, como el artista que vive y trabaja en el Mas Sopalmo, son capaces de trasladar al lienzo, a la tabla, al cartón, a cualquier superficie, imágenes, colores y sentimientos que, rápidamente, nos mueven a la contemplación gozosa de lo bello, a emocionarnos ante el mensaje que encierran, a hacernos partícipes de una reflexión profunda o a involucrarnos en la rebelión incruenta que propugnan. La contemplación de muchas de las obras de Miró me ha conducido a esos destinos.

Que un Museo Universitario –no existen muchos en el país como el de la Universidad de Alicante– acoja una muestra antológica de un artista inconformista, comprometido y reconocido como Antoni Miró constituye buena prueba de que, por suerte, hay ciertas cosas que empiezan a cambiar –otras, no– en el complejo y, a veces, inextricable ámbito académico en el que, en más ocasiones de las necesarias y recomendables, lo "culto" llega a adoptar ropajes incomprensibles, disfraces innecesarios que parecen reclamar rituales de iniciación para los no adeptos. Y sin embargo, existen personas que en otros ámbitos –en la sociedad civil, en "la calle"– son capaces de transmitir valores, enseñanzas, educación, cultura a través de su arte. No está de más que la universidad los recupere, los adopte, los atraiga hacia sí y les ceda espacios y protagonismo para que su obra pueda ser contemplada, analizada, absorbida, reconocida, valorada y enraizada en sus esencias. Esto es, desde mi punto de vista, lo que ocurre en esta ocasión con Antoni Miró. Porque ese joven que, a mediados de

Antoni Miró is a combatant. And yet it is tender and full of love. Call it solidarity, if you wish...

Isabel-Clara Simó

Art and solidary commitment

First thing I should say is that these lines are not written, they do not pretend to be, from the perspective of the art critic, among other reasons because I consider that I am not sufficiently qualified for it. However, the gaze of the whole work of Antoni Miró– that *"solitari far que aguaita nit, molt a migjorn del nostre país rar"*, defined by Salvador Espriu suggest so many things that we cannot remain impassive. The anthological exhibition that the Museum of the University of Alicante dedicate to the artist from Alcoy, serves as an excellent excuse for allowing me to highlight what, from my point of view, is paradigmatic example inextricably linked to socio-political reality of a country and its people in a moment of History where it was not easy to take certain decisions, and shows very specific and risky attitudes without ambiguousness.

Antoni Miró is the kind of man that, throughout his life, has managed to combine his undoubted value as a painter, engraver and sculptor with strong evidence of commitment. At this point I will not discover what that –*"home que pinta"*– Miró has represented and still represents to the culture in the broadest sense of the term, the land of Valencia and, by extension, the rest of the Spanish state and the world in general. Few years ago, when Antoni (Toni) Miró turned sixty wrote how much I admired –and why not say: I envied– those who, like the artist who lives and works at the Mas Sopalmo are able to transfer to the canvas, to the table, the board, to any surface, images, colors and feelings ready to move to the joyful contemplation of beauty, to move us to the message they contain, to make us share a deep reflection or get involved in advocating the bloodless rebellion. The sight of many of the works of Miró has led me to these destinations.

The fact that the Museum of a University (there are not many in the country as the Museum of the University of Alicante) hosting an anthological exhibition of a nonconformist artist, committed and recognized as Antoni Miró is a good evidence that, fortunately, there are certain things willing to change. Other things aren't in the complex and sometimes inextricable academia environment, where in more occasions than necessary and advisable, and the "cult" adopt incomprehensible garments, and costumes that seems unnecessary for the initiation ritu-

los años sesenta del siglo pasado, anotó con decisión en su diario que "*volia ser pintor*" es a día de hoy un hombre consagrado que alcanzó, hace ya mucho tiempo, aquella meta que se marcó en su lejana adolescencia. No sin esfuerzo, como prueban las horas y leguas *miro-nianas* transcurridas y transitadas por los variados recovecos que el arte ofrece a quienes, como él, están dotados de ese don particular y mágico que les permite convertirse en dueños de la capacidad de generar belleza y transmitir emociones y sentimientos.

Resulta un tanto retórico aducir que, tras una trayectoria tan dilatada, el lenguaje plástico de Antoni Miró ha ido evolucionando; aunque en mi opinión hay ciertos aspectos que, a modo de claves identificativas, han permanecido incólumes en su obra, impregnándola y haciéndola reconocible: su mediterraneidad, la defensa de una opción cultural y nacional así como la fuerte carga de crítica social, de denuncia y rebeldía. Yo sigo viendo vivos los trazos del realismo social militante nacidos en años de beligerancia en el seno del Grup Alcoiart o del Grupo Denunzia en las obras –y no sólo en las más "antiguas"- que se exponen en la Antológica del MUA, su oposición frontal a los totalitarismos, a la opresión, a la intolerancia, al racismo, a la manipulación, a la violación de los derechos humanos, a la guerra...

El tiempo transcurrido no le ha hecho retroceder un ápice en sus principios, en su compromiso. Al contrario, le ha permitido decantar su lenguaje expresivo y su capacidad de comunicación. Su aspecto externo apenas si ha cambiado. Mantiene ese aire profesoral que me impactó cuando le conocí: sobrio, sencillo, discreto, de hablar pausado y sosegado en la expresión, sin estridencias pero firme en sus convicciones. Por eso no me cuesta en absoluto imaginármelo, con su largos cabellos blancos destacando sobre sus ropas impenitentemente negras, impartiendo alguna clase de Historia en las aulas universitarias, aunque sé que no le gusta hablar en público, desgranando la significación de sus series "Amèrica negra", "L'Home avui", "El dòlar" en sus diferentes interpretaciones (el imperialismo americano, la tragedia chilena tras el golpe de Pinochet o nuestra historia más próxima como país), "Pinteu pintura", "Vivace" o su más reciente "Viatge" a las raíces griegas de su mediterraneidad con las que, además, se identifica plenamente autorretratándose ocasionalmente en los lienzos y haciendo un guiño a un pasado bien presente en su arte o forjando en metal retazos de aquella realidad lejana exhumados de las viejas cráteras para que el sol, la lluvia o el viento los envuelvan e inmortalicen.

Confieso que siempre me ha gustado especialmente la serie "Pinteu pintura"; quizá porque soy historiador. Y he llegado a pensar que, utilizando alguno de sus cuadros o esculturas, podía enriquecer visualmente mis clases y ofrecer a mis alumnos una visión un tanto insólita del conde-duque de Olivares, de Carlos III el rey cazador –sobre todo- y reformista –"malgré lui"-, de Velázquez y sus *meninas*, de la rendición de Breda en forma de "lances imperials", de la recreación de Goya y sus obras... Pero la actualidad y la historia de

als for the non- followers. And yet there are people in other areas, civil society, in "the street" – that are able to transmit values, lessons, education, culture through their art. It is worth for the university to gain to itself and grant them space and prominence for their work, with that it can be seen, analyzed, absorbed, recognized the values and rooted in its essence. That is, from my point of view, what happens this time with Antoni Miró. Because that young man, in the mid-sixties of last century, scored decisively in his diary that "*volia ser pintor*" is today a dedicated man who reached longtime ago that goal he set in his distant adolescence. Not without effort, as evidenced by the hours and miles traveled by Miró elapsed and the various twists that art offers to those who, like him, are endowed with this special gift and magic that allows them to become owners of the ability to create beauty and transmit emotions and feelings.

It is somewhat rhetorical to adduce that, after such a long history, the visual language of Antoni Miró has evolved. In my opinion there are certain aspects that, as identifying keys, have remained untouched in his work, allowing and making it recognizable: his mediterranean spirit, the defense of cultural and national opinion and the heavy burden of social criticism, complaints and defiance. I still see traces of realism alive, social activist born in years of belligerence within the Grup Alcoiart or the Group Denunzia in the works, and not only in the oldest – as outlined in the Anthology of MUA, its opposition to totalitarianism, oppression, intolerance, racism, the manipulation, violation of human rights, war ...

Time has not made him retreat one apex of its principles in his commitment. On the other side, has allowed to decant his expressive language and communication skills. Its external appearance has hardly changed. Maintains that professorial air that struck me when I met him: the simple, discreet, soft-spoken and calm in the expression, without fanfare but firm in his convictions. So I can easily imagine him, with his long white hair highlighting over his impenitently black clothes, giving a history class in the classrooms of the university, although he does not like public speaking, reeling off the significance of its series "Amèrica Negra", "L'Home avui", "El dòlar" in its various interpretations (American imperialism, the Chilean tragedy after the Pinochet coup closest history as a country), "Pinteu Pintura", "Vivace" or more recent "Viatge" to the Greek roots of its Mediterranean spirit in which, moreover, fully self identified occasionally on canvas and making a nod to a past or present in their art or pieces of forged metal that reality far exhumed from the old bowls for the sun, the rain or wind wrap and immortalize.

I must confess that I have always liked especially the series "Pinteu Pintura", perhaps because I am a historian. And I've

un país también desfilan ante nuestros ojos gracias al trabajo, metódico y minucioso, del artista del Sopalmo. Y esta muestra antológica recoge una galería de personajes que han marcado el devenir sociocultural de estas tierras (Pau Casals, Joan Coromines, Ovidi Montllor o Joan Fuster), la resistencia contra la perenne desigualdad –véanse sus *captaires*–, su particular homenaje a Picasso, Bacon o Leonardo da Vinci, su grito contra el padecimiento de las gentes sea cual sea su nacionalidad y credo, su rechazo frontal a la guerra o su visión –siempre crítica y premonitoria de algunas realidades: ahí queda, por si hubiera alguna duda, su denuncia sobre las corridas de toros– de hechos y situaciones que nos han marcado.

En este mismo año 2010 he dejado escrito en la introducción de mi último libro que la universidad, como institución cultivadora y transmisora de saberes universales, estaba en deuda con quienes desde ámbitos ajenos a ella habían contribuido a construir un espacio en el que las gentes de la calle pudieran adquirir esas herramientas fundamentales que contribuyen a hacernos libres que constituyen la cultura y la educación. En aquel texto me refería a Raimon, el poeta y cantante de Xàtiva que tanto ha hecho para que la obra de los autores clásicos en lengua catalana llegara a todos los rincones de un país complejo y, en ocasiones, perplejo. En el plazo de un año, Raimon recibirá el reconocimiento de la Universidad de Alicante, que le ha otorgado el Doctorado "Honoris Causa" por sus contribuciones decisivas efectuadas "desde fuera" pero con una eficacia y dignidad dignas de encomio. Porque los tiempos no eran fáciles. Antoni Miró, buen amigo de éste y de la totalidad de referentes socioculturales que han contribuido a la construcción y mantenimiento de las señas de identidad de estas tierras, también ha recorrido un camino similar portando su arte por bandera y contribuyendo, con su proverbial generosidad, a que ningún proyecto cultural quedara sin su ayuda no importándole jamás el lugar ni las circunstancias en las que fuera requerido. Miró ha pintado, grabado o esculpido nuestra Historia, la de todos, la más lejana y la más actual y ha dejado su sello en aquellas instituciones que tuvieron la suerte de contar con su colaboración. Y lo ha hecho desde sus profundas convicciones, desde el más puro activismo sociopolítico, combatiendo con las armas más bellas que el ser humano puede emplear, con trabajo metódico y paciente, y sin renunciar jamás a que su voz plástica –la otra procura que permanezca siempre en un plano muy secundario– alcanzara todos los rincones de la sensibilidad de los demás despertando sentimientos ocultos y contribuyendo a que, en tiempos nada fáciles, el país recuperara identidad y fuera poco a poco despertando. No hace falta decir que la obra de Miró se antoja, a día de hoy, tan necesaria como antaño. Y no dudo de que él mismo es consciente de ello y de que persistirá en su empeño regalándonos en forma de arte su compromiso total. Como siempre ha hecho.

Esta exposición antológica que sólo puede recoger una selección de su amplia y generosa labor convierte al artista del Mas Sopalmo

come to believe that, using some of his paintings or sculptures, visually could enrich my classes and offer my students an unusual vision of the Count-Duke of Olivares, King Charles III "The Hunter", above all, and reformist - "malgré lui" - Velázquez and his *meninas*, the surrender of Breda in the form of "Ilances imperials", the recreation of Goya and his work ... But now and the story of a country also paraded before our eyes, thanks to the work, methodical and meticulous of the artist from Sopalmo. And this retrospective exhibition includes a gallery of characters who have shaped the sociocultural becoming of this land (Pau Casals, Joan Coromines, Ovidi Montllor or Joan Fuster), the perennial resistance-see his *captaires* inequality-his unique tribute to Picasso, Bacon and Leonardo da Vinci, his cry against the suffering of people regardless of their nationality and religion, its rejection to the war or vision-always critical and foreboding of some realities: there is, if there is any doubt, his complaint about bullfighting-of facts and situations that we have marked.

This year I wrote the introduction of my latest book that the university as an institution that develop and transmit universal knowledge, was indebted with those that came from areas outside of it, and the ones that had helped to built a space where people of street could acquire these essential tools and help us free to make up the culture and education. In that text I was referring to Raimon, the poet and singer of Xàtiva that helped to make the work of classical authors in catalan, reach all corners of a complex country and, at times, perplexed. Within a year, Raimon receive recognition from the University of Alicante, which granted a Doctorate "Honoris Causa" for his decisive contributions made from "outside" but with an efficiency and dignity worthy of praise. The times were not easy. Antoni Miró, a good friend and all cultural references that have contributed to the construction and maintenance of the identity of these lands, has also gone a similar route carrying their flag and contributing to art, with his proverbial generosity to any cultural project ran out of not caring help the place or the circumstances in which it was required. Miró painted, engraved or carved our history, all the more remote and the most current and has left his stamp on those institutions that were lucky enough to count on your cooperation. And it has done since his deep convictions, from the purest social and political activism, fighting with the finest weapons that humans can use, with methodical and patient, and without ever giving up his voice, the other seeks plastic stay always a very minor level, reached every corner of the sensitivity of others, arousing feelings hidden and contributing to that. In times not easy, the country regained identity and was slowly waking up. It goes without saying that the work of Miró seems, to this

Expo. Museo de Arte Moderno, Santo Domingo, 2009

Premi Importante Informació, Alacant 2007

Premi Individual a la "Trajectòria Artística" Premis Octubre 2008 València

Expo. Museu S. Allende, Santiago de Xile, 2003

Expo. Chapelle de Jésuites, Nimes 2004

Expo. Université Paris-Sorbonne, Paris 2006

Expo. Antològica Casal Solleric, Palma de Mallorca 2001

Expo. Bancaixa, València 1999

Inauguració MNBA, L'Havana 2008

en un miembro más de esta comunidad universitaria que le rinde homenaje y confirma lo que, a todas luces, resulta una evidencia: que tarde o temprano el reconocimiento llega a quien lo merece. Y sin género de duda este el caso de Antoni Miró.

Armand Alberola Romà

La trayectoria artística de Antoni Miró

Antoni Miró (Alcoi, 1944) ha sabido, sin duda, combinar en su trayectoria personal una gran versatilidad de iniciativas, tanto directamente de tipo creativo –con su eficaz dedicación a muy diversas modalidades de propuestas estéticas – cómo atendiendo incansablemente al fomento y la promoción cultural. Una actividad que a veces ha ido de la mano de grupos artísticos de los cuales ha formado parte activa; así, tenemos que recordar su participación en el Grup Alcoiart, un grupo de mutua estimulación y clave en los inicios formativos de Miró que aconteció un frente de resistencia conjunta ante el difícil panorama inmediato en que se movían en los años sesenta.

Cronológicamente no es fácil de establecer en el ya considerable conjunto de su producción artística una cierta periodificación con respecto a la utilización de los recursos, técnicas y opciones estilísticas, puesto que, de hecho, Antoni Miró –sobre todo antes de abordar decididamente los caminos del realismo social – no dudaba al experimentar con lo que, de una manera u otra, llegaba a sus manos y conseguía despertar su interés. En este sentido, a lo largo de los años de progresiva firmeza personal –como inquieto autodidacta, practicante y convencido – no cuesta encontrar desiguales incursiones tanto en planteamientos abstractos como en respuestas figurativas, cubriendo así, en esta franja cronológica, un amplio espectro estilístico, según los distintos medios artísticos en que iba trabajando y el conocimiento y dominio de los cuales le han ido después posibilitando el mantenimiento de esta versátil capacidad que le permite ahora seguir abordando, con pleno desparpajo, el quehacer pictórico, la escultura, el mural, la obra gráfica más diversa, la cerámica, el *collage* o el *mail-art*.

Aun así, junto a la mencionada inquietud investigadora y experimental, volcada directamente en las diversas vertientes de los lenguajes estéticos y en los distintos medios expresivos, se puede así mismo resaltar –como un tipo de común denominador, que se mantiene a lo largo de su itinerario artístico – este firme talante de entrega y compromiso con la realidad circundante y con el pulso global de la existencia cotidiana que, sobre todo, se evidencia y madura en las series pictóricas producidas a lo largo de las últimas décadas. Una buena muestra de su voluntad experimentadora es el conjunto de aguafuertes sobre Sigmund Freud

day, as necessary as before. I have no doubt that he himself is aware of this and that will continue its efforts in the form of art giving us their full commitment. As it always has.

This anthology can only collect a selection of his broad and generous artist from Mas Sopalmo and makes him a member of this university community that pays homage and confirmed that, obviously, is an evidence: sooner or later or recognition comes to whoever deserves it. And without any doubt this is the case of Antoni Miró.

Armand Alberola Romà

The artistic career of Antoni Miró

Antoni Miró (Alcoi, 1944) has succeeded without any doubt, in his own career to combine the versatility of initiatives, both directly from creative-type with its effective commitment to diverse forms of aesthetic an also tirelessly serving the development and cultural promotion. An activity that has sometimes gone hand by hand of arts groups that have formed active part of it, so he took part in the Alcoiart group, a group of mutual stimulation key in the early formative Miró when became a joint resistance front to the difficult immediate outlook on moving in the sixties.

Chronologically it is not easy to establish in the already substantial body of his artwork a certain periodization in terms of use resource, technical and stylistic choices, and that in fact, Antonio Miró before tackling decisively the way of social realism did not hesitate to experiment with what one way or another, it came into his hands and managed to arouse their interest.

In this regard, progressively over the years a restless personal bond-like self-taught practiced and confident, did not appear to find unequal incursions into both figurative approaches abstract and in response thus covering, in this chronologically age, a wide stylistic spectrum, according to the different artistic media in which he was working and the knowledge and awareness of those who have gone after allowing the maintenance of this versatile ability that now allows you to continue to address, with complete ease, the task of painting, sculpture and mural, the more diverse printmaking, ceramics, *collage* and *mail art*.

However, with such concern and experimental research, aimed directly at the various aspects of aesthetic languages and the various means of expression, one can also highlight, as a sort

del 1983, donde Miró quiso ir más allá de los simples límites de la referencia retratística para penetrar, históricamente y expresiva, en la singular riqueza de la mítica personalidad de Freud. Es así como el extenso conjunto de trabajos artísticos recogidos bajo las respectivas nominaciones de "Amèrica Negra" (1972), "El Dòlar" (1973-80), "Pinteu Pintura" (1980-90) o "Vivace" (desde 1991) –por mencionar algunas de las series quizás más relevantes y características de su itinerario – son, sin duda, plenamente representativas de esta atención que Antoni Miró sabe prestar, estratégicamente, así a la extrapolación de la oportuna cita referencialmente histórica, a su reutilización –casi emblemática – como fuerte imagen simbólica, productora, por esto mismo, de elocuentes contrastes, así a la escueta y eficaz intersección de los estrictos valores plásticos con los valores propiamente existenciales, siempre, eso sí, desde una perspectiva marcadamente social, ecológica o cultural.

Mucho más radicalizado en sus propios planteamientos que otras opciones quizás

análogas o históricamente paralelas, el quehacer artístico de Antoni Miró –primero como grito de denuncia y liberación, después ciertamente como sosegada e incisiva reflexión a propósito de su propia actividad pictórica, es decir sobre el mismo hecho de pintar pintura o sobre la abrumadora situación del entorno humano y natural – ha ido adoptador, aun así, en muchas de sus singulares propuestas una creciente gradación expresiva, al cobijo de los efectivos registros del humor, de la oportuna ironía o aun, dado el caso, de la sátira despiadada. De hecho, a través de los montajes compositivos que, con no poca agudeza e ingenio, adopta en sus siempre cuidadosos trabajos, basados generalmente en los explícitos códigos y estrategias lingüísticos propios de los medios de comunicación de masas, consigue asegurar –desde dentro y haciendo suyos los mismos recursos que azota – una inquietante función catártica sobre el sujeto de la recepción artística, que ciertamente no puede limitarse, sin más, a ser neutral o indiferente contemplador de la argumentada temática que se le ofrece.

Ejemplos recurrentes de cómo utilizar, con indiscutible eficacia, el talante conminatorio de los efectos visuales, las intervenciones plásticas de Antoni Miró nunca están exentas de un elocuente índice reflexivo. Porque si es evidente –como bien se ha insistido una y otra vez – que puede ser la suya una "pintura de concienciación", no es, además, menos cierto que en su proceso creativo se incluye, al menos en igual medida, un destacado grado de autorreflexión del quehacer artístico sobre sí mismo, lo cual lleva, a la vez, hacia la creciente "concienciación de la pintura". Posiblemente, al amparo de este incisivo repliegue autorreferencial sobre el hecho pictórico, las diversas experiencias, técnicas, procedimientos y recursos se aúnan plenamente para mejor construir este particular lenguaje plástico –con su propia impronta personal – que no se agota exclusivamente al ser un medio para la comunicación ideológica sino que, juntamente, se constituye

of common denominator, which is maintained throughout his artistic career – this strong mood of dedication and commitment to the surrounding reality and the global pulse of daily life, above all, evidence and mature in the pictorial series occur over the last decades. A good example of his willingness experimenter is the set of etchings on Sigmund Freud in 1983, where Miró wanted to go beyond the simple limits of portraiture reference to penetrate, historically and expressive, in the unusual richness of the mythic Freud's personality.

Thus, the extensive body of artistic works collected under the respective nominations for "América Negra" (1972), "El dólar" (1973-1980), "Pinteu Pintura" (1980-90) or "Vivace" (from 1991)–to name some of the series perhaps most important and characteristic of his itinerary, are no doubt fully representative of this attention that Antoni Miró know how it works, strategically, is the extrapolation of a referential historically in time, re-use almost as a strong symbolic image, producing in that matter and telling contrast of the brief and also effective intersection of the strict artistic values with the values of existence itself, always, I must say, from a markedly social, ecological or cultural perspective.

Antoni Miró much more radical in his own approaches than some other alternatives, perhaps analogous or historically parallel his art work first as a cry of complaint and liberation, after surely as calm and incisive thinking about his own painting activity, and so forth on the very act of painting or paint on the overwhelming situation of human and natural environment, that has been adopted. However in many of its singular expressive proposed increasing gradient, away from the actual records of the humor, irony or timely including, it was appropriate the merciless satire.

In fact, through compositional assemblies with no little wit and ingenuity, adopts in its always careful work, usually based on the explicit codes and the specific linguistic strategies to the mass media, he is able to ensure – from inside and endorsing the some resources that he strikes– a disturbing cathartic function on the subject of the artistic receptor which certainly cannot be a neutral or indifferent spectator of the argument issue that is offered.

Recurring examples of how to use, with unquestionable efficiency, threatening will of the visual effects, plastic interventions of Antoni Miró are never free of reflective eloquent index. Because if it is evident has been stressed time and again, that may be his "awakening paintings" that is not also true in all his creative process, included at least in equal measure, a remarkable degree of self-reflection of the artistic daily routines on itself, what leads at the same time to a growing "awakening of the painting".

en registro de una evidente comunicación y experiencia estéticas. Así sucede por ejemplo, de manera, por cierto, muy singularizada –se tiene que reconocer sin tapujos –, en la ya extensa serie pictórica titulada "Vivace", donde la función estética y la función social se articulan íntimamente, a través de la cadena de sus juegos metafóricos, alrededor de un emblemático y ecológico vehículo. Un Miró concienciado y crítico en el mundo que lo rodea que ha sabido reinterpretar la historia, su realidad más inmediata. Hay que citar así su dedicación como cartelista, en plena sintonía con tantas instituciones y asociaciones que han podido disfrutar de sus imágenes para la difusión de su actividad. Con la serie "Sense Títol", la última obra de Miró, encontramos de nuevo su firme compromiso en busca de un mundo más justo y más humano. Esta es, sin duda, la gran contribución del pintor alcoyano.

Romà de la Calle

Historia de un tiempo y de un país

Molt a migjorn del nostre país rar,
aguaita nit un solitari far
Salvador Espriu: "Món d'Antoni Miró"

Por un amigo...

Antoni Miró y Bravo (Alcoi, 1944) es un trabajador metódico e incansable, un observador comprometido y un pintor inquieto y exigente, que, por el deseo de continuar el oficio familiar, ha trabajado también el hierro y el bronce. Impresiona comprobar la diversidad de técnicas y apoyos o la amplitud de temas y miradas de este creador. Su obra ha sido estudiada y presentada por expertos –amigos algunos de ellos, es cierto, pero siempre críticos y rigurosos–, como por ejemplo Romà de la Calle, Manuel Vicent, Wences Rambla, Joan Àngel Blasco, Isabel-Clara Simó o Ernest Contreras. Más sintéticamente, pero con igual entusiasmo, Antoni Miró ha sido reconocido por artistas, por poetas como Salvador Espriu, Joan Valls, Rafael Alberti, Josep Corredor-Matheos, Vicent Berenguer, Francesc Bernàcer, Marc Granell, Josep Piera, Jaume Pérez Montaner, Josep Pérez i Tomàs, Eusebi Sempere, Pablo Serrano, Ovidi Montllor, Antonio Gades... Yo, en cambio, no tengo los rudimentos para recorrer la obra de Miró como lo haría un crítico de arte, ni inspiración para glosarla cómo saben hacer los poetas. Si tengo el honor de participar en este catálogo, si doy mi punto de vista sobre una parte del trabajo que aquí se expone, debe de ser por lo poco que sé de historia, por la mucha admiración que me suscitan las pinturas de Antoni Miró, por

It is possible that under this incisive self-referential retraction on the pictorial fact, the various techniques experiences, the processes and resources fully come together better to build this particular visual language with his own personal stamp, which is not limited exclusively to being an ideological way of communication but together, it constitutes a clear record of communication and aesthetic experience.

This applies for example, so naturally, and singled out. It should be recognized unambiguously in the already extensive pictorial series entitled "Vivace", where the aesthetic and social function are intimately linked through the chain of his metaphorical games, some of them symbolic and ecological. A conscious and critical Miró in the surrounding world who has managed to reinterpret history, its most immediate reality. And we have to include his dedication as a poster designer, in full harmony with many institutions and associations that have been enjoying his pictures for the dissemination of its works. With the series "Sense Títol", Miró's latest work we find again his firm commitment and the search of a more just and more human world. This is without doubt the greatest contribution of the painter from Alcoi.

Romà de la Calle

The history of a time, of a country

Molt a migjorn del nostre país rar,
aguaita nit un solitari far.
Salvador Espriu: "Món d'Antoni Miró"

To a friend ...

Antoni Miró y Bravo (Alcoi, 1944) is a methodical and tireless worker, an observer and a painter committed and demanding, which, by the desire to continue the family occupation, has also worked with iron and bronze. Impressive to see the diversity of techniques and media, or the breadth of themes and looks of this creator. His work has been studied and presented by experts, some of them friends, it is true, but always critical and rigorous—as Romà de la Calle, Manuel Vicent, Wences Rambla, Joan Àngel Blasco, Isabel-Clara Simó and Ernest Contreras. More concisely, but with equal enthusiasm, Antoni Miró has been recognized by artists, poets like Salvador Espriu, Joan Valls, Rafael Alberti, Josep Corredor-Matheos, Vicent Berenguer, Francesc Bernàcer, Marc Granell, Josep Piera, Jaume Pérez Montaner, Josep Pérez i Tomàs, Eusebio Sempere, Pablo Serrano, Ovidi Montllor, Antonio Gades ...

el compromiso con esta tierra donde el mundo, como diría Bernardo Atxaga, se denomina País Valencià —un compromiso largamente compartido y debatido con el alcoyano—, y sobre todo por la sincera amistad que me une a Toni. Ya sabéis qué dice el dicho: por un amigo... ¡lo que haga falta!

La buena literatura

Me gusta la historia, las historias de todas las culturas y pueblos. Por esto, me gusta leer a los historiadores que, como los buenos novelistas, construyen discursos para ayudarnos a entender la realidad compleja o una pequeña parcela de esta. Desde el Génesis bíblico, la *Odisea* de Homero o las *Quatre Grans Cròniques*, los buenos narradores cuentan historias, pintan realidades, crean mundos. La facultad de concebir una realidad nueva —si es que hay algo radicalmente nuevo en el arte— es lo que nos atrae de los creadores. Hay quién compara el arte con la creación del mundo y el artista con un tipo de dios o diosa. Isabel-Clara Simó va más allá y afirma que Antoni Miró es dios y es mujer, por aquello de la creación y la productividad. Permitidme, pues, que me fije en las pinturas en que Antoni Miró, con la semilla fecunda de otras historias, gesta una nueva visión de la historia misma, para dar a la luz de nuestra mirada versiones sorprendidas de la realidad, criaturas inquietas, a menudo inquietantes, siempre crecientes.

A lo largo de toda una década y con una buena dosis de provocación, ironía y causticidad, Antoni Miró nos obsequió con visiones alternativas de obras maestras de la pintura. Como aquella poesía-herramienta que reivindicaba Celaya, alejada de la neutralidad maldita de quienes sólo ven evasión en la cultura, la obra de Toni es un arma cargada de futuro. El pintor de Alcoi hizo una obra comprometida con todos los hombres y pueblos ahogados por la dictadura franquista, por el imperialismo norteamericano, por la pobreza y la exclusión de esta sociedad llamada "del bienestar". Vietnam, Chile, Cuba, los Estados Unidos, Gaza, Bagdad, Auschwitz, nuestro país... no hay nada que sea ajeno a un pintor comprometido y honrado. Una anécdota, el detalle de un personaje o de una historia, la mosca en la cabeza de *la Gioconda* o el as de bastos en el sombrero del conde duque de Olivares son el cebo con que Miró nos engancha. La respuesta emotiva e inteligente del espectador es prácticamente inevitable, ahora somos nosotros quienes tendremos que acabar el relato, repensar el motivo y, tal como ha hecho el autor, pasar por la criba de la crítica la intención de la imagen primera. ¿Qué provoca, si no, *Manhattan people?* o *Sedutta ed abbandonata?* Muchas preguntas y la necesidad de explicar o de recrear lo que nos cuenta el autor, intencionadamente, a medias. Cada cual hace su lectura porque, cada vez más, más sugerente y abierta es la obra de Miró, que pasa una parte de la responsabilidad de la historia narrada al observador de sus cuadros. Por esto nos dice "Pinteu-Pintura" y no "mireu la meua pintura".

However, I don't have the basics to explore the work of Miró as some art critic would, or inspiration to gloss, as they do the poets. If I have the honor to participate in this catalog, if I give my point of view on some of the work presented herein, should be for the little I know about history, for the great admiration that I raise Antoni Miró's paintings by commitment to this land where the world, as would say Bernardo Atxaga, is called País Valencià —a shared and discussed commitment with this man from Alcoi—, and specially for the sincere friendship which binds me to Toni. You know what the saying goes, for a friend ... Whatever it takes!

The good literature

I like history, the history of all cultures and peoples. So, I enjoy reading the historians who, such as good novelists, build speeches to help us understand the complex reality or a small piece of it. From the biblical Genesis, the Homer's *Odyssey* or the *Chronicles of King James I*, good storytellers tell stories, paint realities, creating worlds. The power to devise a new reality—if there is nothing radically new in art— is what attracts from creators. Some people compare the art with the creation of the world and the artist with a kind of god or goddess. Isabel-Clara Simó goes further and claims that Antoni Miró is god and a woman, in the sense of creation and productivity. Let me then focus on the paintings that Miró Antoni, with the fertile seed of other stories, bring us a new vision of history itself, to enrich our points of view with amazing versions of reality, restless creatures, and often disturbing, always growing.

Over a decade and with a good dose of provocation, irony and caustic, Antoni Miró gave us alternative visions of masterpieces of painting. Like that poetry-tool vindicated Celaya, away from the neutrality of the damned who see only escape in the culture, the work of Toni is a loaded gun in the future. The painter from Alcoi was committed to work to all men and peoples drowned by the Franco dictatorship, by U.S. imperialism, poverty and exclusion from this so called "welfare society". Vietnam, Chile, Cuba, United States, Gaza, Baghdad, Auschwitz, our country ... there is nothing alien to a committed and honest painter. An anecdote, a detail of a character or a story, the fly on the head of *La Gioconda* or the ace of clubs on the hat of the Count-Duke of Olivares are the bait Miró uses to hook us. The emotional and intelligent answer of the viewer is almost unavoidable, so now we will have to finish the story, to rethink the purpose and, as the author did, pass the intention of the first image through the sieve of criticism. What causes, if not, people or *Manhattan people?* or *Sedutta ed abbandonata?* Many questions and the need to explain or recreate what the author intentionally tells us partway. Everyone

Pinteu Pintura

A partir de los años 80 del siglo pasado, empecé a ver de más cerca la obra de Antoni Miró. Me ayudaron el hecho de venir a vivir en Alicante y una visita al Museo de Arte Contemporáneo de Elche con Sixto Marco. Me impactaron las pinturas del periodo "Pinteu Pintura" (1980-1990), un ciclo que alguien ha calificado como el determinante en la creación del mundo proteico y más característico de Antoni Miró. La imagen y los mundos de "Pinteu Pintura" cautivan al espectador. Con iconos de la contemporaneidad más llamativa (marcas de coches de lujo, de tabaco, de bebidas, naipes...), lienzos que forman parte del imaginario pictórico colectivo (Velázquez, Bosch, Tiziano, Mondrian, Goya, Picasso, Dürer, Magritte, Toulouse-Lautrec, Dalí, Joan Miró...) y mezclas o collages provocadores, Antoni Miró nos obliga a mirar con otros ojos obras maestras y sacralizadas, nos hace cómplices de su mirada y nos invita a continuar el camino que él ha comenzado.

Es un placer con un punto de desasosiego contemplar la urna de terracota, que hay al Louvre, donde un matrimonio etrusco yace feliz y con una sonrisa relajada. Hay muchos parecidos en el museo etrusco de Volterra. Son historias placenteras que han llegado al final. ¿Qué debió de pasar antes? ¿Cómo fue la vida de aquella pareja? Seguramente querían que se los recordara unidos y satisfechos de estarlo. Estas son mis cavilaciones al mirar una urna funeraria. ¿Quién sabe ahora qué podía haber pasado antes y sobre todo después en las versiones que Antoni Miró hace de *La rendición de Breda*? En el original de Velázquez, Justo de Nassau, líder de la heroica defensa de Breda, entrega la llave de la ciudad a Ambrosio Spinola, general de las tropas de los Austria, y el ocupante, con un gesto de caballerosidad, detiene la reverencia del vencido. El pintor alcoyano se fija en el juego de las lanzas, las patas del caballo de los vencedores y, especialmente, en el contacto entre vencedor y vencido que recreará en multitud de ocasiones y formatos, con elementos y motivos diversos, con metáforas y juegos metonímicos para pensar el presente y otros contextos políticos. Además de *Les llances* y tal como hizo el Equip Crònica, Antoni Miró ha reinterpretado también *Las Meninas*. Bajo la maestría de Antoni Miró, la familia de Felipe IV adquiere una vida nunca imaginada por los personajes. Como en el original barroco, no son ellas las protagonistas auténticas sino los reyes que las miran complacidos o el espectador, que se siente golpeado o interpelado por una historia hecha de recortes, otras batallas, sin demasiado respeto por el paso del tiempo y los hechos históricos.

Algunos amigos, ilustres y mitos

A largo de su profesión, Miró ha estimado y pintado a su familia y a muchos amigos, como por ejemplo los añorados Antonio Gades (*Gades, La dansa*, 2001) y Ovidi Montllor (*Héctor-Ovidi*, 2005, *Proletariat 2006*). Pero su galería de ilustres está dedicada

makes their own reading because the more you watch it, the more suggestive and open is the work of Miró, who lends part of the responsibility of the story told to the viewer of his paintings. That's why we say "Pinteu-Pintura" and not "mireu la meua pintura".

Pinteu Pintura

Since the 80s, I began to look more closely at the work of Antoni Miró. It helped me to come to live in Alacant and a visit to the Museum of Contemporary Art in Elx with Sixto Marco. I was struck by the paintings of the period "Pinteu Pintura" (1980-1990), a cycle that someone has described as the determining factor in the creation of the proteic and most characteristic world of Antoni Miró. Image and "Pinteu Pintura" worlds captivate the viewer. With striking contemporary icons (luxury car brands, drinks, cards ...), canvases that are part of the collective imaginary painting (Velázquez, Bosch, Titian, Mondrian, Goya, Picasso, Durer, Magritte, Toulouse-Lautrec, Dali, Joan Miró...) and mixtures or provocative collages, Antoni Miró forces us to look with different eyes as sacred masterpieces and makes us coauthor in his eye and invites us to continue the path he has begun.

It is a pleasure with a point of restlessness to see the terracotta urn placed in the Louvre, where a happy Etruscan marriage lies in with a relaxed smile. Some are very similar in the Etruscan Museum of Volterra. They are enjoyable stories that have reached the end. What must have happened before? How was the life of this couple? Surely they wanted to be reminded of being together and happy. These are my concerns when looking at an urn. Who knows now what could have happened before and specially after in versions that makes Antoni Miró of *La rendición de Breda*? In the original Velázquez, Justin of Nassau, leader of the heroic defense of Breda, delivers the key to the city to Ambrosio Spinola, general of the troops of Austria, and the occupant, with a gesture of chivalry, the reverence of the vanquished stops. The painter from Alcoi focuses in the play of spears, the rump of the horse of the winners and especially at the contact between victor and vanquished that he will recreate many times and in different formats, with various elements and motifs, metaphors and metonymic games to think about this and other political contexts. Although in *Les llances* as did the Equip Crònica, Antoni Miró has also reinterpreted *Las meninas*. Under the mastery of Antonio Miró, the family of Philip IV has a life never imagined by the characters. As in the original baroque, not them, but the real actors of kings who look happy or spectator, who feels hurt or challenged by a patchwork history of other battles, without much respect for the passing of time and historical facts.

a grandes pintores y sus personajes: Picasso y el *Guernica* (*Gora Euskadi, Viva Picasso, 1985*); Velázquez y el conde duque de Olivares (*Retrat equestre, 1982-1984*); la *Gioconda* (*La gioconda, 1973, La famosa gioconda, 2008*); Dalí y el reloj que se funde (*Temps d'un poble, 1988-89*) o la mujer que mira por una ventana la mar y el infinito con un cielo de Joan Miró (*Mediterrània, 1988*), entre otros. Otros retratos de Miró son los de los ilustres insignes de nuestra cultura: Enric Valor, Joan Fuster, Joan Coromines, Antoni Gaudí, Pau Casals. Son faros que en la distancia iluminan nuestras singladuras personales, la larga travesía colectiva. Hay también dos personajes, determinantes para entender la psique y la polis, que no podían faltar en la iconografía de Antoni Miró: Sigmund Freud y Karl Marx. Y, por supuesto, el mito revolucionario más reproducido entre los jóvenes de los 70 y los 80: Ernesto Che Guevara (*A Che Guevara, 1970; Home lliure, 2001*). Y, junto a estos grandes nombres, los anónimos que tienen que emigrar, quienes sufren la opresión, quienes piden limosna, quienes sobreviven y luchan en Palestina, quienes, desde la diferencia, reclaman el derecho a ser considerados iguales. Miráis como miran el arte

Durante la década de los 90, Antoni Miró se dedicó a observar y poner sobre las paredes máquinas que construyen y destruyen la costa, conducciones de alta tensión, tuberías amontonadas, pilas de cigarrillos y de cartuchos, monstruos de una civilización que devora el entorno humano y el paisaje. Ante esto, el pintor huye y plantea una alternativa. La bicicleta acontece el tótem con que crea un mundo utópico sobre un paisaje difuso de tonos azulados celestiales. El erotismo fresco y mediterráneo de la "Suite eròtica" (1994) anticipa la admiración por el mundo griego. Inmerso ya en este nuevo milenio, Antoni Miró hará su viaje particular en Grecia: la belleza de la escultura y la arquitectura clásicas contemplada por aglomeraciones de turistas del arte, peregrinos de monumento a monumento. Una buena muestra de aquella estancia en Grecia, con escala en el Louvre para saludar la *Victoria de Samotracia*, se expuso en el Castillo de Santa Bárbara de Alicante la primavera de 2008. Estos últimos años, Antoni Miró se ha fijado en los espectadores y en los espacios del arte. Las grandes obras pasan a un segundo término: *La Gioconda* del Louvre contemplada por una muchedumbre de curiosos y fieles, espectadores de reverencia fugaz y foto apresurada; estudiosos y amantes del arte que transitan a la sombra del Partenón o bajo el sol de Epidauro, paseantes de museos griegos en actitudes de afecto y respeto hacia los que hicieron aquel templo, aquel teatro o aquel *Kurós* de Súnion. Este viaje a Grecia se complementa con el peregrinaje por los grandes museos de la cultura occidental, el British, el Metropolitan, el Guggenheim, el Louvre, la estación museo de Orsay, el Reina Sofía... Itinerario formativo en que los contenedores, catedrales del arte, son ahora el objeto de su atención. Como los disciplinados aprendices de una antigua academia, Antoni Miró ha iniciado ahora, con sesenta años cumplidos, un viaje por los clásicos

Some friends, men and myths

Throughout his career, Miró painted his family and many friends, like the missed Antonio Gades (*Gades, La dansa, 2001*) and Ovidi Montllor (*Hector-Ovidi, 2005, Proletariat 2006*). But his illustrious gallery is dedicated to great artists and their characters: Picasso and *Guernica* (*Gora Euskadi, Visca Picasso, 1985*), Velázquez and the Count Duke of Olivares (*Retrat equestre, 1982-1984*), the *Mona Lisa* (*La Gioconda 1973, La famosa Gioconda, 2008*), Dalí and melt the clock (*Temps d'un poble, 1988-89*) or the woman who looks through a window at the sea and the infinite sky with a Joan Miró (*Mediterrània, 1988*), among others.

Other portraits of Miró are the great men of our culture: Enric Valor, Joan Fuster, Joan Coromines, Antoni Gaudí, Pau Casals. They are in the distance headlights illuminate our personal voyages, the collective long journey. There are also two characters, crucial to understand the psyche and the polis, who could not miss in the iconography of Antoni Miró: Sigmund Freud and Karl Marx. And, of course, the most reproduced revolutionary myth enter youth 70 to 80: Ernesto Che Guevara (*Che Guevara, 1970, Home lliure, 2001*). And, alongside these big names, the anonymous who have emigrated, those who suffer oppression, begging, those that survive and struggle in Palestine, who from the difference claim the right to be considered equal.

See how they look the art

During the 90s, Antoni Miró watched and put on the machines that built walls and destroy the coast, high pressure pipes, pipe piles, pilots of cigarettes and cartridges, a monster devouring environmental civilization and landscape. Given this, the painter escapes and poses an alternative. The bicycle has become the totem that creates an utopian world in a landscape diffuse of celestial blue tones. The Mediterranean cool eroticism of "Suite Eròtica" (1994) anticipates the admiration for the Greek world. Already immersed in this new millennium, Antoni Miró will make his trip to Greece: the beauty of classical sculpture and architecture provided by the tourist crowds of art pilgrims from monument to monument. A good example of this stay in Greece, with stops at the Louvre to greet the *Victoria de Samotracia*, was exhibited at the Santa Barbara Castle in Alicante in the spring of 2008. In recent years, Antoni Miró is set at the spectators and art spaces. Great works go to the background: *La Gioconda* in the Louvre watched by a crowd of curious and faithful viewers and fast photo shooting, scholars and art lovers who travel the shadow of the Parthenon or the Sun of Epidauros, walkers of the Greek Museum with attitude, affection and respect for those who made that temple, or *Kuro* in Sounion. This trip to Greece with the pilgrimage is complemented by the great museums of

griegos y las obras de los grandes museos. Sabe que el tesoro que promete Ítaca es el viaje mismo y el aprendizaje que comporta la ruta. Estoy seguro que sacaremos nuevos placeres intelectuales. ¡Buen viaje, amigo Antoni!

Josep Forcadell

El Llibre dels fets de Antoni Miró

No sé cuántas obras debe de haber realizado Antoni Miró desde que se dedica al arte, pero incluso ignorándolo es evidente que la suya es una carrera muy prolífica, cambiando en los temas y mutando en la ejecución. Sin embargo, en todas sus creaciones descubrimos un sello personal y unas obsesiones constantes que son las que llevaron a Joan Francesc Mira a definirlo de manera brillante como un "fabricante de fantasías y sugerencias". Antoni Miró forma parte de aquella generación de pintores de nuestro país que, fatigada del informalismo estéril, sobre-explotado por los grandes maestros de la abstracción; no cayó en aquella figuración amanerada de raíces cubistas o expresionistas (que se denominó nueva figuración) sino que abrió los ojos ante la realidad para hacer una crónica de lo que veía, para denunciar las guerras, la discriminación racial, la explotación de los hombres, la hegemonía de los imperios (económicos o militares), la destrucción de nuestro planeta, las miserias de nuestra propia historia. Cómo muy bien explicó el mismo Antoni Miró a Joan Vicent Hernández (*Avui*, 8.8.1976) "pinto lo que no me gusta". Ciertamente, si en la mayoría de los casos, y de acuerdo con la vieja sentencia latina "verum, bonum et pulchrum", el arte se ha asociado con la idea de belleza y bondad, Miró ha optado para rehuir los esteticismos agradecidos porque ha preferido hacer un análisis descarnado de la existencia, y lo ha hecho utilizando un lenguaje que no tiene nada que ver con la tradición de las Bellas Artes, sino con la imaginaria surgida de los medios de comunicación modernos, unos medios que en general podemos afirmar que proporcionan una mirada más mecánica que reflexiva y, por lo tanto, más fría y distante, y aún así la pintura de Miró acontece un manifiesto, una propuesta analítica en la que, sin caer en los tópicos del *pop art*, ni en el hiperrealismo fácil, se integran arte, sociedad y tiempos modernos, expresados con una estética propia, que no deja de ser un reflejo fiel de la mirada de Antoni Miró, un artista que "mira la realidad y la transforma. La transforma en tres sentidos, diferentes y simultáneos: la transforma dándole sentido; la transforma rescatándola de la cotidianidad que hace opacos los objetos y las personas; y la transforma proyectándote su mundo alternativo, que es creación del artista", como definió con luci-

Western culture, the British, the Metropolitan, the Guggenheim, the Louvre, Musee d'Orsay station, the Reina Sofia ... Training itinerary in which containers, cathedrals of art, are now the object of his carefulness. As a former apprentice in a disciplined academy, Antoni Miró has now begun, with sixty years old, a trip through the Greek classics and the works of the great museums. He knows that the treasure that Ithaca promises is the journey itself and the learning involved in the route. I am sure that we will obtain new intellectual pleasures. Bon voyage, my friend Antoni!

Josep Forcadell

A Llibre dels fets by Antoni Miró

I do not know how many works has made out Antoni Miró since he dedicated to art, but even ignoring it is clear that it has a very prolific career, changing the issues of performance. However, we can find in all his creations a personal touch and a constant obsession that led Joan Francesc Mira brilliantly define Miró as a "maker of fantasies and suggestions."

Antoni Miró is part of that generation of painters of our country that, tired of sterile informality overexploited by the great masters of abstraction, did not fall into the mannered figuration of Cubist or Expressionist roots (the so called new figuration) but opened the eyes to reality to chronicle what he saw, to denounce war, racial discrimination, exploitation of men, the hegemony of empires (economic or military), the demolition of our planet, the misery of our own history. As explained himself very well looked at Joan Antoni Vicent Hernandez (*Avui*, 08/08/1976) "I paint what I don't like." Certainly, if in most of cases and according to the old Latin sentence "Verum, bonum et pulchrum", the art has been associated with the idea of beauty and goodness, Miró has chosen to avoid aestheticism pleasing because he has preferred to stark analysis of existence, and has done so using language that has nothing to do with the tradition of Fine Arts, but with the imagery that emerged from the modern media, means that in general we can state that provide a look that is more mechanical than reflective and, therefore, more cold and distant, and yet the Miró painting becomes an evidence, an analytical proposal in which, without falling into the clichés of pop art, or the hyper easy integrate art, society and modern times, expressed with a unique aesthetic, which no longer accurately reflect the look of Antoni Miró, an artist who "looks at reality and transform it. It does in three ways, simul-

Amb Sol Picó,
Barcelona 2009

Amb els presidents de
L'IEC i amics, Barcelona
2009

Amb M^a del Mar Bonet,
Barcelona 2009

Inauguració a UAB, amb
Solà, Sento, Simó,
Barcelona 2009

Amb Daniel Giralt-
Miracle, Barcelona 2008

Inauguració a Pia
Almoina, Barcelona 1999

Amb J.Ll. Carod-Rovira,
Festa 60 anys,
Sopalmó 2004

Amb Grau-Garriga,
Centre Ovidi Montllor,
Alcoi 2007

dez Isabel-Clara Simó en el catálogo "Antoni Miró. Els ulls del pintor". Si generacionalmente Miró está cerca del Equip Crònica, del Equip Realitat, de Genovès, de Canogar, etc., conceptualmente, sus planteamientos son disímiles. Él ni se formó en las escuelas de bellas artes tradicionales, ni en las escuelas de artes y oficios, ni participó en los círculos promotores del realismo crítico. Tampoco lo unía ningún vínculo especial con los grupos artísticos de la ciudad de Valencia ni compartía las especulaciones filosófico-políticas que derivaron en los dichas "crónicas de la realidad". Miró procedía (de hecho había sido uno de los fundadores) del Grupo Alcoiart, más aislado y menos afín a teorías estéticas o ideológicas aunque también acusaba el impacto de las transformaciones sociales radicales que se estaban produciendo aquí y también en todo el mundo y quería añadirse a la denuncia, cosa que hizo con un lenguaje directo y comprensible y, en el caso concreto de Antoni Miró, vinculado al espíritu del colectivo italiano Gruppo Denunzia.

La opción crítica de Miró, como precisó Joan Fuster, tenía dos protagonistas: el hombre y la sociedad, motivo por el cual los choques, las contradicciones, las incongruencias, los maltratos acontecieron el centro de su obra. Una actitud que no ha variado con el paso de los años porque siempre ha afirmado que la pintura tiene que opinar y que tiene que estar inmersa en la sociedad en que vive, por lo cual es este objetivo, de una manera más o menos evidente, el que marca la diferencia respecto las otras formas de mirar la realidad. Con todo, para Antoni Miró es tan importante aquello que quiere comunicar como la manera de comunicarlo, el fondo y las formas. Es por eso que en su obra encontramos tanto pinturas, como grabados, relieves, esculturas, carteles, incluso piezas realizadas con medios digitales, y el uso de estas técnicas no podemos periodizarlo, como con acierto ya ha comentado Romà de la Calle, porque la independencia de Miró lo ha traído a utilizar siempre la técnica que en cada momento específico le permitiera (y le permita) expresar con eficacia su compromiso con la gente y la vida, sin trascendentalismos, pero con una explícita voluntad de denuncia y siempre con ironía. Y si la suya ha sido denominada una pintura de concienciación es porque no se limita a una autorreflexión sino que busca la complicidad estética e ideológica de las personas que contemplan su obra. Probablemente por esta razón tiende al esquematismo, a la simplificación de los recursos plásticos y a pedir prestado de la historia del arte, del cine, del cómic, de la publicidad o de la televisión, recursos que faciliten o provoquen el diálogo con el espectador, con el que Miró quiere interactuar porque en el fondo, cada una de sus obras responde a una meditación, y es un lamento o un grito de alerta, porque es un pintor de ideas, que sabe aunar los contenidos ideológicos y la expresión plástica y conseguir un equilibrio particular que es el que personaliza su trabajo, una creación que, vista con perspectiva, me atrevería a decir que constituye un nuevo "Llibre dels fets", porque en su conjunto acontece una narración de los acontecimientos

taneous different: he transforms it making sense, rescuing the everyday that shadows objects and people, and projecting his alternative world, which is the brainchild of artist ", as defined with lucidity by Isabel-Clara Simó in the catalog "Antoni Miró. Els ulls del pintor ".

If generationally, Miró is close to the Equip Crònica, Equip Realitat, of Genovese, Canogar, or so, conceptually, their approaches are different. He was not educated in the traditional fine arts schools, or schools of arts and crafts, and participated in the promoters of critical realism circles. Nor bound him any special bond with arts groups in the city of Valencia or shared the philosophical and political speculation that resulted in so-called "Crónicas de la Realidad." Miró came (in fact had been one of the founders) from the Alcoiart Group, more isolated and less akin to aesthetic or ideological theories but also accused the radical impact of social transformations taking place here and around the world and wanted to join the complaint, through a direct and understandable language in his specific case. Antoni Miró tie together the spirit of the Italian group Gruppo Denunzia.

Critical choice of Miró, as Joan Fuster said, had two protagonists: the man and society, as clashes contradictions, inconsistencies, abuse became the focus of his work. An attitude that has not changed over the years because he has always claimed that the painting has a say and should be immersed in the society we live in, what this objective, a more or less evident that makes the difference over other ways of looking at reality.

However for Antoni Miró is important what and how he communicate background and shapes. That is why we find in his paintings, prints, reliefs, sculptures, posters, including pieces made with digital media, the use of these techniques cannot being divide, as Romà de la Calle commented. Miró's independence has always been the technique used in each specific time let (and allowed) to express effectively his commitment to people and life, without transcendentalism, but with an explicit desire to complaint, always with irony.

And if his paint has been named awareness paint, is because it is not limited to self-reflection but seeks the aesthetic and ideological complicity of people who can think about Miró's works. Probably for this reason it tends to be schematic and the simplification of plastic resources borrowed from art history, cinema, comics, advertising or television, causes resources to facilitate dialogue with the audience. Miró likes to interact because basically every one of his answers are meditation.

A cry of warning, because it is a painter of ideas who knows how to combine the ideological content and the artistic expression to achieve particular balance which is what it customize his works, a creation which, seen in a perspective I would say that

más importantes de su vida, escrita en plural de primera persona, como hizo el rey Don Jaime.

Daniel Giralt-Miracle

La guerra

En un ensayo luminoso sobre Toni Miró, publicado en 1989 por el San Telmo Museoa de San Sebastián con el título de *Diàlegs*, escribió Romà de la Calle: "recurriendo Antoni Miró a muchos mitos de la historia, intensifica, a su manera, su desmitificación para pasar desde la ironía, como catarsis, a la acción crítica como objetivo paralelo e insuperable de la vivencia estética."

La frase, a mi entender, describe perfectamente una de las facetas de este artista, situado en la línea del realismo social y plenamente comprometido con los problemas y con los logros de su tiempo. De ese compromiso surge su acusado interés por el pasado, porque él sabe muy bien que ese pasado ha conformado la situación actual. De ahí que la historia ocupe un lugar central en la obra de Toni Miró. A ella recurre de forma crítica –unas veces con una fuerte dosis de ironía, otras con auténtica amargura– para cumplir esa función catártica de la que habla el crítico citado. De modo que el espectador de las creaciones plásticas de Toni Miró nunca permanece neutral, a pesar de que generalmente el artista utiliza imágenes bien conocidas por todos, pues han sido reproducidas con frecuencia en multitud de medios. Toni las reinterpreta y muestra en nuevos contextos sumamente sugerentes, producto de su permanente interés por la experimentación estética.

En esta exposición del MUA son varias las obras que aluden a un fenómeno constante en el tiempo, que ha condicionado a todas las sociedades. Me refiero a la guerra. De esas obras, tres me han llamado especialmente la atención. Llevan los siguientes títulos: *Vietnam*, *Record d'Hiroshima* y *Ciutat sense sortida* (esta última muestra la entrada al campo de concentración de Auschwitz-Birkenau desde dentro, un punto de vista poco usual). Las tres aluden a experiencias que han marcado intensamente la segunda mitad del siglo XX. Auschwitz, Hiroshima y Vietnam son nombres genéricos utilizados para designar el exterminio de seres humanos en campos de concentración, la muerte masiva e indiscriminada causada por los bombardeos atómicos y las guerras imperialistas de nuestro tiempo. Los tres casos plantean el problema del mal en la cultura contemporánea y son utilizados asimismo como referentes de la represión política, las torturas, los funestos efectos de las dictaduras, la opresión de los poderosos sobre los débiles... y otros efectos de la guerra, como el hambre y la utilización de los niños como soldados en las sociedades

constitutes a new "Llibre dels fets" because as a whole becomes a narrative of the most important events of his life, written in first person, as did King Jaime.

Daniel Giralt-Miracle

War

In a light essay on Toni Miró, published in 1989 by the San Telmo in San Sebastian Museoa with the title *Diàlegs*, Romà de la Calle wrote: "Antoni Miró using many myths from the history, he increases in its way, its demystification to move from irony, as a catharsis to a critical action and unsurpassed parallel goal of aesthetic experience. "

The phrase, from my point of view it describes perfectly one facet of this artist, located in the line of social realism and fully committed to the problems and achievements of his time. From this commitment comes his keen interest in the past because he knows very well that because of that past he has shaped the current situation. Therefore, the story has a central place in the work of Toni Miró. He uses a critical-sometimes with a heavy dose of irony, sometimes with real bitterness- to cathartic play in this role that the critic forementioned. The viewer of the artistic creations of Toni Miró never stay neutral, although the artist uses images generally well known to all as they have often been reproduced in many ways. Toni reinterprets them in new contexts and shows highly suggestive, the product of his lifelong interest in experimental aesthetics.

In the exhibition of the MUA there are several works that allude to a constant phenomenon in time, which has conditioned all societies. I refer to the war. In these works, three particularly caught my attention. They have the following titles: *Vietnam*, *Record d'Hiroshima* and *Ciutat sense sortida* (the latter showing the entrance to the concentration camp of Auschwitz-Birkenau from the inside view, which is unusual). All three refer to experiences that have deeply marked the second half of the twentieth century. Auschwitz, Hiroshima and Vietnam are generic names used to describe the extermination of human beings in concentration camps, indiscriminate mass death caused by the atomic bombings and the imperialist wars of our time. The three cases raise the problem of evil in contemporary culture and are also used as benchmarks of political repression, torture, fatal effects of dictatorship, oppression of the powerful over the weak ... and other effects of war, as

que sufren esta maldición en todos los continentes, especialmente en África, asunto al que se refieren otros cuadros de esta Exposición.

Auschwitz, Hiroshima y Vietnam son fundamentalmente experiencias ilustrativas de la guerra total contemporánea. El concepto "guerra total" no nació en el siglo XX, pero durante esa centuria, y especialmente a partir de la Segunda Guerra Mundial, adquirió un nuevo significado. Desde entonces, por "guerra total" no solo se entiende la implicación de toda la población de los países beligerantes en el esfuerzo bélico, sino ante todo un desplazamiento del centro de gravedad de los objetivos de la guerra: la actividad bélica ya no se centra en la destrucción del ejército enemigo, sino en el exterminio y la inmovilización mediante el terror de la población civil. En una guerra como la de 1939-1945, en la que no tardó en quedar patente que la ganaría el bando que dispusiera del suficiente potencial demográfico y capacidad productiva para mantener el complejo aparato militar y paliar al instante la enorme destrucción causada por el nuevo armamento, era fundamental minar la capacidad de resistencia de la población civil. Por tanto, pasaron al primer plano los bombardeos de ciudades, sin discriminar los objetivos, y la represión masiva de la población, aparte de otros elementos, como los propagandísticos y los sistemas de coacción de distinta índole. El bombardeo de Guernica, también presente en esta exposición, fue, como es bien sabido, un ensayo en este sentido. Pero la realidad, o si se prefiere, la evolución de los mecanismos utilizados, sobrepasaron con mucho las previsiones y abocaron a resultados inusitados.

Auschwitz es la primera referencia de esta nueva situación. Su nombre simboliza el genocidio y la deshumanización de la población sometida a una dictadura, como reflejó dramáticamente Primo Levi en su relato: *Si esto es un hombre*. Pero conviene tener en cuenta, al hilo de las investigaciones actuales, que esta operación no puede quedar reducida a un grupo muy concreto, sobre el que se haga recaer toda la responsabilidad para eximir de ella a otros. El genocidio nazi no fue obra únicamente de los integrantes de las SS, aunque éstos fueron sus protagonistas principales y sus más vesánicos ejecutores. En él participaron asimismo y entre otros los aparatos gubernamentales de propaganda dirigidos por Goebbels, los jefes de ferrocarriles destinados al transporte de prisioneros y deportados, médicos y científicos encargados de vigilar la pureza de la raza, funcionarios del ministerio nazi de Asuntos Exteriores, los gobiernos y el aparato policial de los países satélites del Tercer Reich y el propio ejército alemán, la Wehrmacht. La denuncia de Auschwitz, pues, adquiere una dimensión universal.

Hiroshima evoca la destrucción en condiciones físicas horribles de miles de seres humanos, niños y ancianos entre ellos. La obtención inmediata de la rendición del enemigo fue la razón principal del gobierno de Truman para ordenar los bombardeos de Hiroshima y Nagasaki en agosto de 1945, pero los estudios actuales no se limitan a este argumento. Ponen de relieve que también intervino el deseo

hunger and the use of children as soldiers in societies that suffer this curse on every continent, especially in Africa, a matter referred to other paintings in this exhibition.

Auschwitz, Hiroshima and Vietnam are mainly illustrative experiences of total modern war. The term "total war" was not born in the twentieth century, but during that century, and especially since World War II, acquired a new meaning. Since then "total war" not only meant the involvement of the entire population of the belligerents in the war effort, but above all a shift in the center of gravity of the purpose of the war: the war effort is no longer focused in the destruction of the enemy, but also in the extermination and terror detention through the civilian population. In a war like that of 1939-1945, which soon was clear the side that would win enough it had the potential population and productive capacity to maintain the complex military machine and instantly alleviate the enormous destruction caused by the new weapons it was essential to undermine the resilience of the civilian population. Therefore came to the fore the bombing of cities, without discriminating against the targets, and massive repression of the population, with other factors such as propaganda and coercive systems of various kinds. The bombing of Guernica, also present in this exhibition was, as is well known, a study in this regard. But the reality, or if you prefer, the evolution of the mechanisms used far exceeded expectations and prompted unusual results.

Auschwitz is the first reference of this new situation. His name symbolizes the genocide and the dehumanization of the population under a dictatorship, as reflected dramatically in his account Primo Levi: *If This Is a Man*. But it should be noticed in line with current research, that this operation can not be reduced to a very specific group, on which is made over full responsibility for exempting it to others. The Nazi genocide was not the work of only those members of the SS, although these were its main actors and performers over bedlam. It was also attended among others the government propaganda apparatus run by Goebbels, the heads of railways for the transport of prisoners and deportees, doctors and scientists responsible for monitoring the purity of the race, officials of the Nazi Ministry of Foreign Affairs, governments and police apparatus of the satellite countries of the Third Reich and the German army itself, the Wehrmacht. The denunciation of Auschwitz, then, becomes a universal dimension.

Hiroshima recalls the horrific physical destruction of thousands of human beings, children and elderly among them. The immediate granting of the surrender of the enemy was the main reason for the Truman administration to order the bombing of Hiroshima and Nagasaki in August 1945, but current studies are not limited to this argument. Show that also involved the

de experimentar el poder destructivo de la bomba atómica (así como justificar los elevadísimos gastos ocasionados en su fabricación) y la pretensión de manifestar la preeminencia de Estados Unidos, no solo ante Japón, para disuadirlo de una actuación como la que este país inició en Pearl Harbor, sino también ante el resto de las potencias mundiales.

Vietnam, en cierto modo continuador del objetivo señalado, simboliza la guerra imperialista contrarrevolucionaria desarrollada en Asia y, mediante múltiples formatos, en varias regiones de América Latina. Una guerra destinada a asegurar el control norteamericano e impedir el triunfo de procesos revolucionarios que en el marco de la Guerra Fría fueron entendidos como amenazas a los intereses económicos y geoestratégicos de Estados Unidos. Pero Vietnam simboliza, asimismo, la capacidad de resistencia de la población civil a través de la lucha guerrillera cuando está convencida de la justicia de su causa. Es decir, tiene un efecto liberador, como perfectamente entendió el Che Guevara -asimismo presente en esta exposición en dos magníficas obras- cuando lanzó la propuesta de crear "uno, dos, muchos Vietnams" para luchar contra la desigualdad social.

Auschwitz, Hiroshima y Vietnam representan la guerra total de nuestro tiempo que sin solución de continuidad se propaga por todo el planeta con intensidad variable y en espacios más o menos extensos. Un tipo de guerra protagonizado, como ha escrito el historiador Gabriele Ranzato, por hombres que a menudo no están necesariamente motivados por una ideología, sino fundamentalmente dispuestos a emplear todos los medios disponibles -incluso los nunca imaginables y los que causan repulsión a quienes los utilizan- para vencer o debilitar al enemigo. Y ese enemigo es un ser humano. El cuadro de Toni Miró titulado *Repartidor de misèria* (2006), con la imagen de un jeep militar conducido por un soldado, lo expresa elocuentemente. Miseria material, física, pero también metafísica, porque la guerra de nuestro tiempo es una guerra total, cuya principal consecuencia es la deshumanización.

En la línea crítica y liberadora que caracteriza las creaciones plásticas de Toni Miró, tal vez no sea inútil, para finalizar este comentario, recordar el poema que abre el libro de Primo Levi: *Si esto es un hombre* (recurro de nuevo a este texto porque me parece el testimonio más elocuente y desgarrador de la deshumanización causada por la guerra de nuestro tiempo):

"Los que vivís seguros
En vuestras casas caldeadas.
Los que os encontráis, al volver por la tarde,
La comida caliente y los rostros amigos:
Considerad si es un hombre
Quien trabaja en el fango
Quien no conoce la paz
Quien lucha por la mitad de un panecillo

desire to experience the destructive power of the atomic bomb (and justify the very high costs incurred in their manufacture) and the attempt to demonstrate the preeminence of the United States, not just to Japan but also to talk them out of action as that country began in Pearl Harbor, but also to the rest of the powerful countries.

Vietnam, in a way of continuation of the above aim, symbolizes the imperialist war in Asia and developed by a multitude of formats in several regions of Latin America. A war to ensure U.S. control and prevent the triumph of revolutionary processes in the context of the Cold War were understood as threats to economic and geostrategic interests of the United States. But Vietnam symbolizes also the resilience of civilians by guerrilla warfare if it is convinced of the righteousness of their cause. That is, has a liberating effect, as perfectly understood the Che Guevara-also present in this exhibition in two magnificent works, when he launched the proposal to create "one, two, many Vietnams" to combat social inequality.

Auschwitz, Hiroshima and Vietnam represent the total war of our time that seamlessly spreads around the globe with varying intensity and more or less extensive areas. A kind of war starting as historian Ranzato Gabriele wrote about, often by men who are not necessarily motivated by an ideology, but fundamentally prepared to use all available means, including the ever imaginable and those that cause repulsion to those who use - to defeat or weaken the enemy. And that enemy is a human. Toni Miró's painting entitled *Repartidor de Misèria* (2006), with the image of a military jeep driven by a soldier, puts it eloquently. Material and physical poverty but also metaphysical, because the war of our time is a total war, whose main consequence is the dehumanization.

In the critical and liberating line that characterizes the artistic creations of Toni Miró, maybe not useless, to end this comment, remember the poem that opens the book by Primo Levi: *If This Is a Man* (I turn back to this text because I think the most eloquent and heartbreaking testimony of the dehumanization caused by the war of our time):

"You who live safe
In your warm houses,
You who find, returning in the evening,
Hot food and friendly faces:
Consider if this is a man
Who works in the mud
Who does not know peace
Who fights for a scrap of bread
Who dies because of a yes or a no.

Quien muere por un sí o por un no.
Considerad si es una mujer
Quien no tiene cabellos ni nombre
Ni fuerzas para recordarlo
Vacía la mirada y frío el regazo
Como una rana invernal.
Pensad que esto ha sucedido:
Os encomiendo estas palabras.
Grabadlas en vuestros corazones
Al estar en casa, al ir por la calle,
Al acostaros, al levantaros;
Repetídselas a vuestros hijos.
O vuestra casa se derrumbe,
La enfermedad os imposibilite
Vuestros descendientes os vuelvan el rostro."

Emili La Parra

Antoni Miró: la historia de la realidad

Con esta exposición que la Universidad de Alicante acoge sobre la trayectoria artística de Antoni Miró hacemos balance de los más de sesenta años de vida de un pintor. Más de cuarenta años dedicados exclusivamente al arte. Un trabajo minucioso y continuo marcado por las referencias cívicas, por el compromiso social de un artista que cree en la utilidad y en la capacidad de persuasión de los intelectuales. Un compromiso que también se refleja en la trayectoria de Miró a la hora de participar en colectivos que favorezcan la relación y la influencia entre los artistas. Porque la pintura mironiana ha dejado huella en varios artistas. Desde sus diferentes estudios, bien desde Altea, bien desde el Sopalmo, ha estado constantemente conectado con los artistas e intelectuales más destacados de cada momento, tanto en el extranjero como en el país, un reto que le trae a mantener una relación epistolar con escritores, artistas plásticos o críticos de arte de gran interés para los estudiosos de su obra y del contexto social y cultural de los últimos cincuenta años de nuestro país. Hay que decir que no estamos ante un pintor que se haya aislado físicamente en su estudio; en realidad, Antoni Miró siempre ha estado plenamente conectado a la actualidad y ha sido capaz de viajar de alguna manera al lugar donde están sus cuadros, que se han convertido en una extensión de su manera de ser y de pensar. Su obra, ya sea en muestras individuales o muestras colectivas, ha estado, y está presente, en más de cincuenta países. Y todavía en la

Consider if this is a woman,
Without hair and without name
With no more strength to remember,
Her eyes empty and her womb cold
Like a frog in winter.
Meditate that this came about:
I commend these words to you.
Carve them in your hearts
At home, in the street,
Going to bed, rising;
Repeat them to your children,
Or may your house fall apart,
May illness impede you,
May your children turn their faces from you."

Emili La Parra

Antoni Miró: the history of the reality

With this exhibition, hosted by the University of Alicante supporting Antoni Miró's career, we review the more than sixty years of life of a painter. More than forty years devoted exclusively to art. A meticulous and continuous references marked by civic and social commitment of an artist who believes in the usefulness and persuasiveness of the intellectuals class. A commitment that is also reflected in the path of Miró when participating in groups that promoted respect and influence among artists.

Because Miró's painting has left its mark on various artists. From his different studies, either from Altea or the Sopalmo, he has been constantly connected with the most prominent artists and intellectuals of all times, both abroad and at home, and a challenge that brings you to maintain a correspondence with writers, visual artists or art critics of great interest to scholars of his work and social and cultural context of the last fifty years of our country.

It must be said that this Miró is not a painter who has been physically isolated in his studio, in fact, Antoni Miró has always been fully connected to world news and has been able to travel somehow to the place where his paintings are, and have become an extension of his personality and thinking. His work, whether in solo or group exhibitions, has been shown over fifty coun-

actualidad, Miró tiene un especial cuidado con todas las convocatorias en las cuales participa, haciendo un seguimiento exhaustivo de la organización y el desarrollo de las muestras, ayudando en todo momento a ofrecer la mejor visión posible para el visitante. Así mismo, Miró se nos presenta como un artista que no se preocupa en absoluto por la crítica de los sectores más conservadores y que, en varias ocasiones, han intentado impedir la difusión de su obra. Es un artista amigo de artistas que se preocupa constantemente porque él, mejor que nadie, sabe el que cuesta dedicarse a esta labor. No es extraño, por lo tanto, que se defina como un "trabajador del arte" del mismo modo que otras personas son proletarios de las industrias o de las empresas, con la diferencia evidente de la condición de asalariado de él mismo, una condición que lo otorga una independencia envidiable y que además apoya el espacio creativo más logrado de Miró: su Mas Sopalmo, un espacio que le da multitud de satisfacciones y que es uno de los condicionantes más grandes de la evolución de su pintura en las últimas décadas. Podríamos añadir, ahora más que nunca, que Toni Miró ha sido un historiador en potencia, en cuanto que ha interpretado los acontecimientos de la historia que más le han impresionado a través de su pincel. Una revisión de los hechos que nos ha aportado una de las miradas más lúcidas y críticas de nuestro entorno en los últimos cuarenta años. No podemos olvidar en este breve recorrido de su figura, a través de su particular visión de la historia, su compromiso irrenunciable hacia sus amigos, y hacia cualquier iniciativa cultural o cívica que tenga carácter progresista y que busque la denuncia de las injusticias sociales tan presentes en su obra. Y es que en Miró pintor hay tres elementos básicos de Miró persona: la preocupación social, la reflexión nacional y el gusto por las personas. Un interés por la belleza interior de las individualidades conocidas que engloba los tres ejes apuntados. Y en este sentido ideológico, cabe destacar la profunda influencia del escritor Joan Fuster en la formación del pintor. El escritor explicó a la generación de Antoni Miró que hacía falta superar la manipulación historiográfica que había ocultado el fracaso industrial y social del País Valenciano, que se tenía que poner fin a una imagen estereotipada y que se debía ofrecer una idea más moderna y global de una sociedad justa y consciente de las desigualdades sociales, al mismo tiempo que se situaba en el marco cultural que le pertenecía. La obra de Miró es consecuencia directa de estos postulados, convirtiéndose en una respuesta decidida y activa al clamor de Fuster. Es evidente que no es el único artista influido por las ideas del ensayista, pero seguramente se trata de una las trayectorias que quedan más marcadas por su influencia y de manera más homogénea. Una vez evidenciado la vertiente social de su obra, queda claro que la pintura de Miró está siempre junto a los perdedores, y más en los últimos años, cuando ha sido capaz de añadir temas como el sexo o el urbanismo desaforado, destructor de la naturaleza, desde una ironía que inmediatamente hace cómplice al espectador de su obra.

tries. And even today, Miro takes special care with all the calls in which it participates, making a comprehensive monitoring of the organization and development of samples, helping at all times to provide the best possible vision ever for the visitor. It also looked to us as an artist who does not care about the criticism of conservatives and, in several occasions he tried to prevent the spread of his work.

He is an artist friend of artists who is constantly worried because he, better than anyone, knows that it costs to engage in this field. No wonder, therefore, he defines himself as an "art worker" the same way that other people are proletarians of the industries or companies, with the obvious difference of employee status for himself, a condition that it gives an enviable independence and also supports the most successful creative space of Miro: his Mas Sopalmo, a space that gives you plenty of satisfaction and is one of the biggest constraints on the evolution of his painting in recent decades. I might add, now more than ever, that Toni Miró was a historian in power, as he has interpreted the events of history that have impressed him most through his brush. A review of the facts has given us one of the most lucid and critical eyes of our environment in the last forty years.

We cannot forget in this brief tour of his figure, through its particular view of history, his unwavering commitment to his friends, and to any cultural or civic initiative that has progressive and seek the denunciation of social injustices as presented in his works. The painter Miró itself has three basic elements of Miró person: social concerns, the national debate and a taste for humans. An interest in the inner beauty of the individuals known which comprises the three axes targeted.

And in this ideological sense, it should be noted the profound influence of the writer Joan Fuster in the formation of the painter. The writer explained to the generation of Antoni Miró what was needed to overcome the manipulation that had hidden historiographical Valencia's industrial and social failure, which had to stop stereotyping and that should provide a more modern and comprehensive society and aware of social inequalities, while stood in the cultural frame that belonged to him. Miró's work is a direct consequence of these postulates, becoming an active and decisive response to the outcry from Fuster. It is clearly not the only artist influenced by the ideas of the essayist, but surely it is a paths more marked by their influence and more homogeneous.

Once highlighted the social aspect of his work, it is clear that Miró's painting is always close to the losers, and more in recent years, when he has been able to add items such as sex or outrageous urban destroyer of nature from an irony that immediately makes the audience complicit in his work. And is that content

Y es que el contenido siempre es la base inicial creativa de su obra: hacer comprensible aquello que le preocupa.

Para acabar, me gustaría hacer hincapié en la continuidad de la figura de Antoni Miró más allá de su obra. Una preocupación por el paso del tiempo, que a la manera de Marcel Proust, siente crecer la angustia ante el avance cronológico. La mejor manera de superar este sentimiento es la de dejar constancia de su paso por la vida, la participación constante y la producción interrumpida. El tiempo pasa, pero su impronta y el *savoir faire* de Miró queda. Esta muestra es una gran ocasión para contemplar esa impronta, ese compromiso y esa visión del mundo que Antoni Miró ha desarrollado a lo largo de su carrera, dejándonos guiar por el camino trazado por este autor para disfrutar de sus obras y su evolución en el mundo del arte. Y por qué no, su profunda y particular revisión de la historia.

Jesús Pradells

El compromiso artístico y político de Antoni Miró

1. El realismo social valenciano de los años sesenta del pasado siglo surge en una época conflictiva y tensa, dominada por desequilibrios de naturaleza social, cultural, política y económica. Situaciones que obligarían a un significativo número de artistas a tomar partido para pasar a propiciar, primeramente, un proceso de concienciación con su obra, y después desencadenar una reacción más o menos espontánea en la sociedad misma a la que dirigían sus mensajes.

Circunscribiéndonos al contexto cultural alicantino y en concreto al artista a quien va dedicado este texto, Antoni Miró, cabe decir que nos encontramos ante dos grupos con problemáticas parecidas a las de las comarcas de más al norte, donde se hallaban Estampa Popular de València, Equip Crònica y Equip Realitat. Me refiero al Grup Alcoiart y al Grup d'Elx, cuya adscripción a lo que se dio en llamar "realismo social" o "crónica de la realidad" fue plena, si bien sus miembros no llegaron a una común integración del lenguaje artístico tan grande como los artistas de Valencia, prefiriendo mantener sus respectivas individualidades y trayectorias personales.

Ambas agrupaciones nacieron, pues, en un contexto social y económico ciertamente proclive para el desarrollo de ese tipo de realismo. Por un lado, hemos de tener presente que la sociedad alicantina de mediados de los sesenta se caracterizaba por el predominio de los aspectos industriales sobre los agrarios. Por otro lado, la sequedad del clima y la pobreza del suelo no permitían una economía mixta como la que pudo desplegarse en otras comarcas de la geografía valenciana. De manera que, ciudades como Alcoi o Elx orientaron su sistema productivo hacia actividades relacionadas fundamentalmente con el textil y el calzado respectivamente.

what always is the initial basis of his creative work: to understand what it concerns to you.

Finally, I would like to emphasize the continuity of the figure of Antoni looked beyond his work. A preoccupation with the passage of time, the manner of Marcel Proust, like to grow the fear of the chronological progress. The best way to overcome this feeling is to record their passage through life, participation and production continued uninterrupted. Time passes, but his mark and the *savoir faire* is Miro.

This exhibition is a great opportunity to see this mark, that commitment and vision of Antoni Miró's world that has developed throughout his career, letting ourselves be guided by the path traced by this author to enjoy their work and developments in the art world. And why not, its deep and a particular history review.

Jesús Pradells

Antoni Miró's artistic commitment

1. Valencian social realism of the sixties of last century conflict arises at a tense time, dominated by imbalances in the social, cultural, political and economic matters. Situations that would require a significant number of artists to take sides to move and to encourage an awareness process with his work, and then to pull the trigger to a more or less spontaneous reaction in society itself which directed their messages.

Confining ourselves to the cultural context of Alicante in a particular way to the artist that is dedicated this text, Antoni Miró, we might say we are dealing with two groups with similar problems of those of northern regions, where were settled groups like Estampa Popular de València, Equip Crònica and Equip Realitat. I'm talking about Grup Alcoiart and Grup d'Elx, whose attachment to what he called "social realism" or "chronicle of reality" was full, although its members did not reach a common artistic language integration as large artists such those from Valencia, preferring to maintain their individuality and private trajectories.

Both groups were born then, in a social and economic context that certainly conduces to the development of this kind of realism. On the one hand, we must remember that Alicante mid-sixties society was characterized by the predominance of industrial over agricultural issues. On the other hand, the dry climate and poor soil would not allow a mixed economy such as that could be deployed in other areas of the Region of Valencia.

Amb Berlanga i T. Lloréns,
Madrid 1998

Amb Oteiza i Nestor
Basterretxea,
Euskadi 2000

Amb amics exposició UAB,
Barcelona 2009

A L'Havana 2003, amb una
escultura urbana

A Xile amb Isabel Allende i
Olivas, 2003

Premi Nacional "Por la Cultura"
L'Havana 2008
(amb Abel Prieto)

Exposició Hanseo University,
Seoul 2004

Amb Eliseu, Alegret i Peretó,
Octubre CCC, València 2010

En este sentido, la conflictividad laboral, los problemas de desarraigo social causados por la inmigración, un crecimiento rápido y mal controlado del urbanismo, etc., eran elementos que fueron incidiendo negativamente en la vida de las personas que rodeaban o entre las cuales se ubicaban dichos grupos artísticos, llevando a estimular entre sus componentes la reflexión crítica. Reflexión que trasladarían a su actividad artística con los mismos deseos de concienciación social que ya se encontraba en los grupos de Valencia. Así lo señalaba Romà de la Calle, estudioso de estos colectivos en su día, cuando en 1988 escribía en *Art-Sud*: "Ya desde sus comienzos los dos colectivos encaran la presencia de lo humano en el contradictorio contexto social que el desarrollo de la industria comporta en esa década. Tal experiencia les era ampliamente familiar y conocida a partir de la inmediata realidad cotidiana ofrecida por el propio entorno humano, con las respectivas avalanchas de la inmigración traída por el particular desarrollo industrial. Este concreto fenómeno urbano y su ineludible fundamento industrial serán, pues, un dato revelador que sociológicamente debe relacionarse con la génesis y orientación de ambos grupos artísticos".

2. Hablar del arte y del itinerario vital de Antoni Miró viene a ser prácticamente lo mismo, pues siempre ha estado trabajando en pos de lo mismo con un claro y nada ambiguo objetivo a través de un esforzado viaje por un camino recto, sin desviaciones ni falsedades. Es decir, en pos de escrutar la realidad humana y viva, lanzando su penetrante mirada para efectuar un análisis del estado de la cuestión, interrogarse sobre las incongruencias e injusticias que el ser humano es capaz de hacer y acometer sobre sus propios semejantes. Y toda esa indagación Miró la cuestiona y nos la cuenta a través de unas personales imágenes a lo largo de más de cuatro décadas de trayectoria artística

Y en ese camino que emprendió y en el que continúa siendo el mismo, mantiene su coherencia. A saber, es el camino de la coherencia conceptual y política, de la franqueza expositiva y de la persistencia en unas técnicas y medios que, aun con la evolución pertinente, ha sabido mantener a su manera sin escuchar el canto de sirena que las modas continuamente dejan oír. De modo que, fiel a su hoja de ruta, ha sabido servirse del instrumento adecuado -la herramienta plástica y mental- para llevar a feliz término la manifestación de su pensamiento y sus desvelos. Y ello mediante la rotunda brillantez de sus formas pintadas, coloreadas, grabadas, hechas alto o bajo relieve, de bulto exento, etcétera. Formas claras, imágenes directas, composiciones sin titubeos.

Y en ese discurrir vital y artístico, por el que ha ido diversificando sus imágenes, pero siempre -insisto- en pos de un mismo objetivo donde lo vital, lo social y lo ético van siempre entrelazados, llegó a un estadio, no hace mucho, que parece le faltaba por tocar: el de fijarse -o sea, abordar con más insistencia- en todos esos aspectos de los que digo son su sino, su meta. Aspectos a observar y escudriñar a la luz de una nueva situación, de un nuevo topo, de un ámbito singular donde se imbrican de un modo especial: la ciudad.

So, cities such as Elx or Alcoi oriented their production system to activities related mainly to the textile and footwear respectively.

In this sense, labor disputes, problems of social dislocation caused by immigration, rapid and uncontrolled growth of urban development, and so on where elements that were negatively impacting in the lives of people around or between which were located these arts groups, leading to stimulate among its components critical reflection.

Reflection would move to his artistic activity with the same desires for social awareness that was already in the groups of Valencia. A studios of these groups in those days was Roman de la Calle that noticed this in 1988 and wrote in *Art-Sud*: "Since its inception the two groups face the human presence in the social adversarial context that the development of the industry bear in the decade. Such experiences was widely familiar-known from the immediate fact of life offered by the very human environment, with the respective avalanche of immigration that was brought by the particular industrial development. This particular urban phenomenon and its industrial base will be unavoidable, and is revealing that sociologically facts should relate to the genesis and direction of both arts groups. "

2. Speaking of art and the vital journey of Antoni Miró it is almost the same, as has always been working towards the same with a clear and unambiguous objective through a dedicated travel a straight path without deviation or falsehoods. That is, after scrutinizing human experience and reality, launching his penetrating gaze to conduct the assay of the state of the grounds for considering the inconsistencies and injustices that human beings can do and accomplish on their own fellows. And Miró questions all that research and explains it to us thru his personal image over more than four decades of artistic career it began, and still remain the same, with firm consistency.

The way political coherence opened a frankness exhibition of some techiques means that, even with relevant developments it kept in his own way without listening to the siren's song that remains fashionably and make themselves heard.

Remaining loyal to his roadmap, has been able to use the appropriate "plastic and mental tool" to a successful conclusion of the demonstration of his thoughts and efforts. And so, by his forthright brilliance of its forms of painted, colored, engraved, made high or low relief, free package, and so on. Forms clear, direct images, compositions without hesitation.

In that life and artistic discourse, which has been diversifying his images, but always - I insist - towards the same objective, where the vital, social and ethical are always intertwined in a stage. Not so long ago it seemed he still had to play: to focus more insistently on those aspects that are his goals. Points to observe and scrutinize under the light of a new situation, a new

Mas antes de llegar ahí, recordemos: Miró es un personaje que ama la naturaleza, que se rodea de ella, que se cabrea ante las continuas afrentas que recibe. No es baladí que el Mas Sopalmo donde vive y trabaja sea eso, la manifiesta reivindicación de su inserción en la naturaleza misma a la hora de ejercer la cotidianidad de su vida y la de los suyos. Y esto es lo que le ha llevado en los últimos años a trabajar también, extensa e intensamente, en una serie "Vivace", donde todo cuanto gira en torno la naturaleza, el paisaje y la filosofía de la sostenibilidad, queda magníficamente expuesto mediante sus vibrantes imágenes.

3. Así pues Miró, aun cuando hasta ese momento que apunto no lo hubiera explicitado pictóricamente, no por ello había dejado de reparar en ese amplio espacio en continuo cambio que supone la ciudad; faltaría más. Pero sí ha ocurrido algo innegable: el haber pasado a abordarla específicamente, a centrarse plásticamente en ese espacio o lugar –como base de convivencia, desarrollo y de injusticias– a fin de explorar su significado. El significado propio que entraña desde que el hombre levantara las ciudades, se asentara en ellas y se refugiara tras sus murallas físicas y/o mentales. Y ello desde hace miles de años. Pero no quiero –que nadie se asustetretrotraerme a la Antigüedad, ni siquiera al arranque de las ciudades medievales. No necesitamos ir tan lejos. Simplemente vamos a situarnos en el momento actual, el de la ciudad contemporánea. Esa ciudad que *modernamente* despierta cada día, se levanta imparable..., como vino a decir el futurista Umberto Boccioni al titular su memorable cuadro de 1911, *La città che sale*. Más aún, situémonos, como hace Miró, en una conocidísima cosmópolis, y fijémonos en el suceso ocurrido hace nueve años en ella: en la Ciudad de las ciudades, en la Babilonia de la modernidad: Nueva York. Y ¿por qué? Pues porque parece que a partir de los sucesos del denominado 11-S, que como sorpresivo aldabonazo recorrió todo el orbe, es cuando Toni Miró se fija de forma especial y se pregunta qué está ocurriendo en la ciudad, en ese ámbito específicamente humano y teóricamente diseñado para la interacción de las personas. Y así, repara a fondo en cómo la sociedad y sus más variopintas formas de *vivirla* (de *vivir* la *polis*) tienen mucho que ver con esa potente organización sistémica de salud, cultura, escolarización, bienestar y conflictos, rechazos o acogimiento, que representa la ciudad. En fin, la crítica mirada de nuestro artista tiene mucho que ver, por tanto, con las ciudades cual mapa o ámbito de convivencia, sociabilidad, intercambio de pareceres más o menos democrático; pero también con la gente que allí acude: los emigrantes, los refugiados que acuden, desde lugares inhóspitos por guerras y hambrunas, a la moderna ciudad occidental, cual esperanzada tierra de promisión. Tierra prometida que no acaba ser del todo un venturoso refugio para toda esa gente, dado que también tiene sus contradicciones. Contradicciones que se resuelven del modo más dispar y hasta de forma sangrante en numerosas ocasiones.

mole, an unique area where overlap in a very special way: the city.

But before we get there, we must remember that: Miro is a character who loves nature, which surrounds it, and it pisses him off the constant insults he receives everytime. It is significant that the Mas Sopalmo where he lives and works is showing demand for its insertion in the nature itself sharing his daily routines with his family and himself. And this is what has led in recent years to work too long and intense, in a series: "Vivace", where everything is surrounded by nature, landscape and philosophy of sustainability, and is splendidly exposed through their vibrant images.

3. Until that moment I still remember he had not explained visually, and it nevertheless had stopped noticing the huge space that is changing the city, hope so. Then something undeniable happened: have gone to directed specifically, to plastically focus in that space or places as a basis for coexistence, development and injustices, to explore its own meaning.

The inherent meaning of its own since the man lifted the cities to settle in them and take shelter behind physical or mental walls. This for thousands of years. "I do not want anyone to panic, go back to antiquity, not even the start of medieval cities".

We don't need to go that far. We're just going to place ourselves at the present time, that one as in the contemporary city. This modern city that wakes up every day, gets up unstoppable ..., as it came to the futurist Umberto Boccioni said holder his memorable 1911 painting, *La città che sale*. Moreover, let us place ourselves, as it looked, in a well-known cosmopolis, and let's look at the incident that occurred nine years ago on it: the City of the cities, the Babylon of modernity times: New York. And why? Well it seems that after the events of so-called 11-S, which as a surprise knock traveled around the world, is when Toni Miró is set in a special way and wonders what is happening in the city in that area and theoretical-specifically human designed for the interaction of people. And so deeply about how to repair the society and its most varied forms of *living* (to live the "polis") have much to do with this powerful systemic organization of health, culture, education, welfare and conflict, rejection or placement, which represents the city. Finally, the critical gaze of the artist has much to do, therefore, with the cities which map or area of coexistence, sociability, exchange of views more or less democratic, but also people who go there: migrants, refugees come from places inhospitable by war and famine, to the modern western city, hopefully the promised land. A promised land just not be entirely happy haven for all those people, since it also has its contradictions. Contradictions are solved in the most disparate and even so bloody many times.

4. La ciudad, como conglomerado de gentes y generadora de acontecimientos y sucesos, viene a ser en términos dramaturgicos un gran teatro donde, desde el amanecer hasta el anochecer, suceden un sinfín de cosas en medio del griterío y bullicio más ensordecedores, cuando no en medio del silencio más espeso. Cada día la ciudad se despierta y pone en marcha el espectáculo: gentes apresuradas que van a sus ocupaciones, mendigos y vendedores de bagatelas por las esquinas, remedos de cantautores en los pasillos del metro. Escultores de su propio cuerpo que con el mimo más quietista y ensimismado, deleitan a unos viandantes y son despreciados por otros. No faltan dibujantes callejeros, echadoras de cartas y de la buena ventura. Ni vendedores de papelinas, medio escondidos en una calleja o al amparo de la arboleda de un parque. Tampoco faltan, por supuesto, rapaces haciendo el despistado a ver qué bolso de qué despistada señora arrebatan de un tirón.

Pero la ciudad es asimismo un conglomerado de intereses. No olvidemos que las ciudades han devenido, desde las ciudades-estado griegas hasta las sedes capitalinas de los modernos estados, en centros de poder. Qué mejor ejemplo que recordar el eje Roma-Berlín-Tokio, de infausta memoria; o que para hablar de un país se haga mencionando su capital oficial: Según París, tal y tal cosa...; el gobierno de Londres está dispuesto a no se qué; disminuye la tensión entre Moscú y Washington tras poner fin al enfrentamiento que... En definitiva, la ciudad centro de poder, eje de tejemanejes del signo más variado, pero también campo de acción de muchas cosas interesantes. Y entre ellas, y más hablando de un artista, no podemos -aparte de por su función social- dejar de observar, como así hace Miró, en esos contenedores de arte que son los museos; a pesar de que podríamos pensar de algunos si es arte o banalidades lo que encierran y/o muestran. De este modo, Toni Miró, viajero impenitente por lo demás, no ha dejado de ofrecernos, en la correspondiente serie de creaciones al respecto, su particular visión de estos lugares, centros también de poder aunque bajo otra especificidad. Y así son paradigmáticos sus *bloques* de pinturas-objetos, alargados como alargada es la factura de las imágenes de los rascacielos que *construye* Miró; interesante el retazo interior que del MACBA barcelonés nos ofrece, o el exterior del Museo Serralves en Portugal; sin olvidar la sala de Turbinas de la británica Tate Modern o el hueco de la escalinata del valenciano IVAM. Escenas y escenarios que nos presenta mediante imágenes concisas, limpias, esenciales de configuración y nitida geometría. En otros cuadros se percibe un cierto aire deconstructivo: de formas más explosionadas, como ocurre con la imagen del Guggenheim bilbaíno, o calidoscópicamente fragmentadas como la que representa al Guggenheim neoyorkino.

Parece, por tanto, que Miró cuestiona con sus enfoques y retazos iconográficos, o sea, mediante la construcción y la forma (tectónica y apariencia) de lo estructural, las estructuras mismas institucionales o políticas que forman parte del hecho expositivo y museal. Suerte

4. The city, as a conglomeration of people and generating events from happenings, comes to be in terms of dramaturgical theater where, from dawn until dusk, countless things happen amid more deafening clamor and bustle, if not in the middle the thick silence.

Each day the city wakes up and starts the show: people rushed to go to their occupations, beggars and sellers of trinkets on street corners, imitations of singers in the underground corridors. Sculptors of his own body to mimic more quietist and inward, a delight passers that are despised by others. No missing street artists, fortune-tellers and good fortune. Neither drug dealers, half hidden in an alley or under the trees in a park. There are also, by the way, rapacious birds of apparently innocence to see how it can take the bag of an absent-minded lady.

But the city is also a conglomerate of interests. Do not forget that cities have become, from the Greek city-states to the capital's seats of modern states, centers of power.

What better example to remember than the Rome-Berlin-Tokyo axis, infamous, or to talk about a country can make its official capital mention: According to Paris, so and so ..., the London government is willing to not know what, whether it decreases tension between Moscow and Washington after ending the confrontation ... to summarise, the city center of power goes of the sign axis more varied, but also scope for many interesting things.

Among them, and talking little bit more about an artist, we cannot apart him from his social function of observing and looking into those huge containers also called art museums, though some might think it is banality art or show. Otherwise, Toni Miró, a widely traveled man, has continued to offer during the relevant series of creations in this term, his particular vision of these places, centers of power but also in a different specificity. And so are paradigmatic their blocks of paintings objects, as long is the long bill of pictures of skyscrapers that Miró *builds* and the interesting interior patch of MACBA Barcelona. Also the outside part of the Serralves Museum in Portugal, not forgetting the Turbine Hall of Tate Modern or the hollow of the steps of Valencia IVAM. Scenes and scenarios presented to us through images concise, clean, crisp essential configuration and geometry. In other paintings an air collecting deconstruction: ways more explosive, such as the image of the Guggenheim in Bilbao or the kaleidoscopic fragmentation as represented in the New York Guggenheim.

It seems, therefore, that Miró creates a mentally-dispute in ourselves with his approaches and iconographic pieces, that is, through the construction and form (tectonics and appearance) of the structural, institutional structures or policies themselves are made part of the exhibition and all-related-to the museum.

de metonimia y metáfora conceptuales que teje plásticamente con una gran finura, como quien no quiere la cosa, como quien no desea forzar la máquina..., lo que posiblemente sea el modo más inteligente de realizar una crítica o cuestionamiento eficaz.

5. Y de continuar mirando por el retrovisor de la historia de su particular periplo creativo –donde, insisto, Miró trenza el compromiso ético y social con su forma de hacérselo visible a través de sus imágenes–, no tenemos más remedio que detenernos en aquellas obras de la serie "L'home avui" (1973). Realizaciones que asumían la etapa histórica en la que cambios sociales y revoluciones culturales, más o menos locales, parciales o universales, ponían a nuestra consideración hechos y situaciones relativas al ser humano inserto en un momento álgido del revuelto devenir político. Unos años antes nos encontramos con las pinturas y metalgráficas sobre "Vietnam" (1968) que, por cierto, en ese mismo período convivían con otras obras de carácter abstracto y de fisonomía geométrico-"mineralista" bajo el título de "Relleus visuals", para pasar, un tiempo después, a encontrarnos con la serie de obras que "retratan" sin ambages, descarnadamente, la "Amèrica Negra" (1972) o lo que comporta "El dòlar" (1973-1980).

En las pinturas de "Vietnam" Miró denunciaba aquel conflicto, brutal choque entre las ansias expansionistas de los americanos de entonces y sus hijos, que se vieron abocados a un sinsentido cuando la mayoría de ellos estaba por la paz, en concordancia con los movimientos pacifistas que recorrían todo el occidente frente a la escalada bélica de aquellos años. Años a los que, en el decurso del tiempo, había precedido lo que supuso la discriminación y avasallamiento de los negros americanos en su propio país, y la adoración de todo cuanto conllevaba la sociedad de consumo representada por la moneda americana. Esto es lo que se transmitía, consecuentemente, en las mencionadas series "Amèrica Negra" y "El dòlar". Series donde Miró ponía de manifiesto, de modo crítico, la brutalidad de aquellos acontecimientos, por un lado, y por otro, la falsa idolatría de lo que representaba el billete verde, cual nuevo objeto-tótem de dominación a escala mundial.

En definitiva, obras que nos permiten comprobar cómo el compromiso social y político del alcoyano es constante: es el que le ha llevado a explorar muchos temas y hacerlo mediante variados registros. Y así hasta desembocar en la serie "Pinteu pintura" (1980-1991), uno de los segmentos más largos e insistidos de su itinerario plástico y que bien puede pensarse constituye una brillante metaforización de su permanente compromiso con el País Valencià. De manera que así, de esta guisa, podríamos y podemos seguir hasta la actualidad: trayectoria, la de Miró, sembrada de series bajo su persistente mirada hacia todo lo que supone el compromiso cultural y político, humano y solidario, que le ha llevado a exponer en tantos países y quedar representado en numerosos museos e instituciones; así como dar pie a un sinfín de escritos, artículos, catálogos y libros. No voy a extenderme más. He sido invitado a escribir, junto a otros críticos,

Sort of conceptual metaphor, metonymy and artistically woven with great finesse, avoiding forcing things up ... which is possibly the most intelligent way to make a criticism or questioning effectively.

5. Still looking in the mirror of the history of his particular creative journey, where, again he looked braid the ethical and social commitment that has let us visible through their images, we have no choice but to dwell on those works series "L'home avui" (1973). Accomplishments assumed the historical period in which social change and cultural revolutions, more or less local, partial or universal, put for our consideration facts and circumstances relating to the human being embedded in a troubled political future.

Some years before we find the paintings and canmaking on "Vietnam" (1968) which, incidentally lived in the same period with other works of abstract and geometric features "mineralista" in the title of "Relleus visuals", to pass a thereafter, to meet the series of works that "portray" bluntly, starkly, "Amèrica Negra" (1972) and this brings "El dòlar" (1973-1980).

In the paintings of "Vietnam" by Miró he complained that conflict, a brutal clash between the expansionist ambitions of the Americans of those generation and their siblings, who were doomed to a meaningless when in reality most of them were for peace, in keeping with the peace movement that crossed throughout the West against the escalating war in those years. Years who, in the course of time, meant and preceded discrimination and subjugation of black Americans in their own country, and worship all that entailed of a consumer society represented by the American currency.

This is what was being transmitted, therefore, in those series "Amèrica Negra" and "El dòlar". Series in which Miró showed critically, the brutality of those events, on one part, and on the other the false idolatry of representing the greens new tótem of global domination.

Summarising the works allow us to see how the social and political commitment of the man from Alcoy is constant: it is that has led him to explore many subjects and do so through various records. And so to lead series "Pinteu Pintura" (1980-1991), one of the larger segment of his plastic itinerary, insisted and may well think is a brilliant metaphor of its ongoing commitment to the Valencian heritage. So well, in this manner, we could and we can continue to the present: Miró's career planted under his continuing series looking at everything that involves cultural and political commitment, humanity and solidarity, which has been exhibited in many countries and is represented in numerous museums and institutions, as well as give rise to a host of writings, articles, catalogs and books. I will not expand further. I was invited to write, along

como acompañamiento al amplio y excelente texto que Carles Cortés, comisario de la exposición, ha elaborado concienzudamente con el cariño y afecto que su profunda amistad con Toni así lo requiere.

En conclusión -una conclusión parcial y limitada si se quiere, dadas las circunstancias de mi escueta intervención, pero creo que pertinente y necesaria-: en Antonio Miró forma y expresión, contenido y continente, detentan un sustrato sin fisuras que es difícil de encontrar en otros autores por lo que respecta a su sentido unificador y a la vez multipoliédrico. Ciertamente se ha hablado mucho -yo mismo lo estoy haciendo ahora- de su pintura como *vis política*, pero creo que ello no debe hacernos olvidar que su personalísima versatilidad artística, constatada a través de numerosas técnicas y recursos lingüísticos, ha sido y es capaz de sobrepasar las barreras entre las diferentes disciplinas artísticas y hacer, por ejemplo, que una *visual line* o dirección visual pensada para el plano ilusorio de la representación bidimensional no sea algo muy distinto, en sus efectos comunicativos, del modo en que dispone, pongamos por caso, una escultura o proyecta los relieves de una placa mural, a fin lograr un sentido visual de parecido resultado. O que, por poner otro ejemplo, la nitidez de una pieza cerámica nada tenga que envidiar a la precisión con que modula su dibujo -ya potencie su linealidad objetual, estructural o de sombreado- plasmado sobre el papel o configurando pictóricamente una determinada imagen en el lienzo. En definitiva, obra gráfica, mural, escultórica, grabada, etc., que aun respetando sus correspondientes estatus mediáticos (entendido esto ya como material diferenciado, ya como distinción cualitativa de sus respectivos acabados finales y efectos visuales, táctiles o ambos), mantiene la coherente base sintáctica de su formalidad organizativa. La cual, enlazando todos esos extremos, se aprecia que lo hace con el dominio y soltura de quien sabe expresar lo mismo -su persistente contenido de enjuiciamiento crítico de la realidad en su más amplio e intenso sentido- a través de diferentes vías y a lo largo de las diversas etapas por las que ha transcurrido su plástica.

Wences Rambla

Las ciudades del silencio

Una gran ciudad es, por desgracia para muchos, un gran desierto
Thomas Fuller

¿Qué no se habrá dicho ya alrededor de la obra del artista alcoyano Antoni Miró? Un alud de palabras, cuando menos muy sensatas, sinceras, osadas, instruidas, etc., conmueven la densa bibliografía sobre el pintor del Sopalmo. Un montón de reflexiones, de razonados hallaz-

with other critics, to the accompaniment of the extensive and excellent text by Carles Cortés, commissioner exhibitor, that has meticulously prepared with love and affection of a deep friendship with Toni.

To conclude, a partial and a limited conclusion if you will, given the circumstances of my brief intervention, I think it is relevant and necessary one: in Antonio Miró form and expression, content and container, hold a seamless substrate that is difficult to find in others a relation to their unifying and multi-polyhedral sense. Certainly much has been said, I myself am doing now his painting as politics, but I think that this should not obscure the fact that his personal artistic versatility, proven through numerous technical and linguistic resources has been capable of overcome barriers between differents artistic disciplines and done, for example, a visual line or designed to address level of visual illusion of two-dimensional representation is not very different in its communicative effects, the way they have said, it is a sculpture or a relief projects of the wall plate, to achieve a *visual sense* of the same result. Or, to take another example, the sharpness of a ceramic piece has nothing to envy to the precision with the modulates of the drawing enhance of its linearity's object, structural or shade-represented on paper or by setting up a certain image pictorially in canvas. To summarise a printmaking, mural, sculpture, etching, etc.. That status while respecting their respective media (understood as a material that already differentiated, and as a qualitative distinction in their respective final finishing and visual effects, tactile, or both), maintains the coherent basis of its organizational formality. Which, linking all these ends, we see that it does with the ease of control and who knows how to express the same persistent prosecuted content critic of the reality in its deeper and broader sense-through and along different routes. The various stages that his art-performance has passed.

Wences Rambla

The city of Silence

Una gran ciutat és, per desgràcia per a molts, un gran desert
Thomas Fuller

What has not been yet told about the work of the artist from Alcoi Antoni Miró? An avalanche of words, at least very sensible,

gos y de espirales analíticas, se han construido como corpus elemental de conocimiento de su quehacer creativo. Y bien. Iremos pues a por nuestro trabajo particular. Y desde la modestia, pero también desde la pasión, favorecida en este caso por el afecto, tendremos que decir la nuestra, surcando un camino, aunque difícil, no menos atractivo. Las sendas de la intuición y de las emociones, que pensamos están en el seno de la inmensidad pictórica que significa el abordaje de la obra del pintor, nos servirán para practicar una aproximación desde la medula hasta los finísimos aromas que vagan en la superficie de la piel. Si atendemos la retórica tradicional, el binomio ciudad y silencio parecen ser una afirmación de contrarios, porque el trance ciudadano acontece muy alejado de aquello que consideramos es el silencio. Pero no en este caso concreto que nos ocupa. Las ciudades que nos presenta Antoni Miró en sus cuadros aparecen transitadas por un silencio espeso, duro y muy difícil de tragar. Ciudades, sin embargo, que presentan al objeto creativo, o significativo, una sustancia informativa llena de personajes. Hombres y mujeres que viven solos, que miran solos, que lanzan la mano pidiendo limosna, que supuran la miseria llamativa de un desarraigo impropio de humanidad. Y recordamos las palabras de Valeri Máxim, que ahora nos gustan, "las ciudades son un miserable reducto donde se contienen todas las humanas derrotas" para significar el valor simbólico de la ciudad desierta, la ironía fundamental que alienta en los edificios donde se haya el poder, aunque sea el poder cultural, la trágica soledad de los hombres que dicen, y no hablan, con la mirada triste y huidiza. A veces el humo de los automóviles son las huellas de una civilización cautivada por los eufemismos de la existencia acomodada y vacía. "Ciutat grand, soledat gran" dirá, y se lo tomamos de anticipo, Estrabó. Y todo esto, la soledad, el silencio, la química de los desheredados, crecen en el manantial de las aguas fecales del alcantarillado en que se han transformado, de verdad, las ciudades y, quizás también, los pueblos. Creemos, muy sinceramente, que, Antoni Miró, con firme disciplina espartana, calla y escoge, del paisaje urbano que lo rodea o conoce, la mejor escena, para invitarnos a considerar la voz del silencio. En un osado salto al vacío, nos precipita a contemplar las imágenes precisas que nos tendrán que construir las sinfonías de la ausencia o de la soledad participada. El hombre vive solo, y morirá solo, aunque nos damos cuenta que las manos aprovechan para estrecharse en el complejo reino de la desesperada necesidad de afectos. Antoni Miró, al igual que nos muestra Píndar en sus *Odas*, muchas veces consigue una mayor impresión de las cosas cuando calla que cuando guarda silencio. Silencio que hace daño, porque es un fiel reflejo de las carencias y de la prisa. Silencio que expulsa el misterio del vivir cotidiano, inmersos como estamos en la jungla enferma de las ciudades, ahora impotentes para construir la ternura, y quizás el reconocimiento del otro. Recordamos a Sartre: *l'enfer, c'est les autres*. También, sin embargo, las ciudades vacías, que con demasiada dificultad alientan por los poros saturados de miseria, precipitan, como si de una vulgar

sincere, bold, educated, etc., Moved by the dense literature from Sopalmo's painter. A lot of reflections, spiral reasoned and analytical findings have been built as a basic corpus of knowledge of his creative work. Well. Then we go about our particular work. And modesty, but also from the passion, favored in this case by the affection, we have to say to our people, plowing a path, also a bit difficult, and less attractive. The paths of intuition and emotions, we think the fray if that means the vast pictorial approach of the painter's work, will help us to practice an approach from the marrow to the finest flavorings that flows on the surface of the skin.

If we consider traditional rhetoric, the twin city and silence seem to be a contrary claim, because the citizen trance happens far from what we consider, silence. But not in this particular case at hand. Cities are presented as Antoni looked at his pictures remain busy by a heavy silence, carry and a very difficult thing to swallow.

Cities, but in order to present creative, or significant substance of character's information. Men and women living alone, just watching, throwing his hand for aid, which ooze misery as an improper striking of an uprooting of humanity. Remember the words that now makes us play Valeri Máxim: "les ciutats són un miserable reducte on es contenen totes les humanes derrotas", to signify the symbolic value of the deserted city, which encourages the fundamental irony in the buildings where RAE (Royal Spanish Academy) power, even as a cultural power, embrace the tragic men's solitude who say, and do not speak, elusive sad eyes.

Sometimes cars are the traces of a civilization captivated by the euphemisms of emptiness of welfare as: "Ciutat gran, soledat gran", and we take it in advance. All of these facts as, solitude and silence, the chemistry of the disinherited grows round the sewage that have become, the real cities and perhaps people too.

We believe, very sincerely that Antoni Miró, with firm Spartan discipline, quieten and surrender, the urban landscape that surrounds it, or know the best scene, and invite us to keep the voice of silence. In a daring leap into the air, rushing us to contemplate the precise images that we have build in the symphonies of the absence or the partake solitude. The sun man alive, and die alone, although we realize that advantage to push his hands into the complex realm of the desperate need for affection. Antoni Miró, likes to show his Píndar a les seues *Odes* when he often get a greater impression of things when he is silent when everything is silent. Silence hurts because it is a true reflection of the shortcomings of the pressure. Silence, check out the mystery of everyday life, immersed as we are sick in the jungle of cities, now powerless to build tenderness, and perhaps the

reacción química se tratara, el bulto de los pretéritos. La curva en la espalda de la abuela nos hace daño, la mano extendida del pedigüeño nos repugna, el pitillo escondido del transeúnte que pide es, cuando menos, una fuerte ironía, el hombre extendido, harto de vino barato, anuncia el derrumbe posible de los altos castillos que viven en los refranes ridículos. *Recomendar sobriedad al pobre es grotesco e insultante a la vez. Es como decir que coma poco a quien se muere de hambre*, le pedimos prestado a Oscar Wilde. Y la furia, que casi es imperceptible, aunque aparece muy presente en las palabras nunca dichas, resbala por las extremidades de los cuadros tan bien pintados, tan bien acabados, tan exquisitamente iluminados. Una furia que se mastica en las muelas del entendimiento, profundas como la garganta inmensa de la entraña suburbial. Al epicentro del caos humean los vehículos, saturando la atmósfera de química podredumbre, bálsamo del suicidio colectivo. Coches que no hacen ruido, evasiones como son de la senda verosímil de la historia. A veces todo se asemeja al sueño. Al misterio que vive en los sueños. Y en este caso Antoni Miró, como lo hace también Joseph Conrad, aboca: *Vivimos como soñamos: solos*. Pero el silencio, estamos muy seguros, puede acontecerse por la magia oculta en el fondo de las esperanzas trabajadas, despacio, y para los hombres, también para Antoni Miró, en un tipo de recurso audible, si ahora escuchamos las voces cordiales del sentimiento y de la voluntad de resurgir. El silencio es el muro que rodea la sabiduría, asegura un viejo adagio árabe. Y no en vano, Antoni Miró ha elegido la noche para trabajar en el estudio del Sopalmo. Un silencio furtivo, forrado de voces anónimas que se cuelan, a través de los pinceles pulidos de la perfección, en medio de la multitud que habita la inteligencia. Y todos, ahora, sin melancolía, pero con cierta nostalgia de futuro, van tomando voz, y van diciendo la suya, porque el pintor, el artista, como un demiurgo generoso, presta la gracia de la representación. Desde el no rezo, crece el sentimiento del vivir posible, merced a la voluntad, que nunca se para, del pintor. El silencio es el gran arte de la conversación, opina y defiende William Hazlitt. Cobra voz el silencio porque existe la singular estrategia de la comunicación plástica, o lo que es lo mismo, porque habita en el seno del silencio la necesidad de disfrutar los beneficios de la comunicación.

Desde la pintura, desde el cultivo del arte de Antoni Miró, y por los caminos de un silencio reconocido en la distancia, reencontramos, a cada pasada que hacemos, una voluntad de hacer mucho trabajo por la cultura, la propia, claro está. Silencio propio, revestido de esfuerzo y sin claudicaciones, que dirige sus pasos hacia el ámbito principal de la cultura. Emerger mundos, acrecentar edificios llamativos, quizás neurálgicos, exprimir los cítricos de la fantasía y vivir tantas vidas que posibilitan el encuentro eficaz de los hombres: la cultura libera de verdad. O sólo la cultura es franca materia primera que nutre la sustancia primordial de la esperanza. Ya tenemos algo. También lo testimonia Unamuno: *solamente la cultura da libertad*. Lo podemos tomar como una garantía de futuro. Y esto lo sabe y lo conoce a la

recognition of others. Recalling Sartre: *l'enfer, c'est les autres*. Empty cities, with much difficulty encourage the pores saturated with misery, rush, as if an ordinary chemical reaction is involved, as the bulk of past. The curve at the back of Grandma hurts us, the beggar's outstretched hand repels us, the cigarette hidden from the passer-by ask is, at least, there is a strong irony, the man stretched out, fed up with cheap wine, announces the possible collapse castle of high living to the ridiculous sayings. *Recomanar sobrietat al pobre és grotesc i insultant a la vegada. És com dir que menge poc aquell qui es mor de fam*, we borrow it from Oscar Wilde.

The fury that is almost, imperceptible, but still remains very much in the words, never said slipping through the tips of the pictures so well painted that finishes as well as exquisitely illuminated. A fury that is chewed for toothache of understanding, deep as the throat from the heart of suburban. At the epicenter of chaos smoldering vehicles, saturating the atmosphere of chemical decay, balsam of collective suicide. Cars that do not make noise, escape likely a path of history. Sometimes everything looks like sleep. The mystery lives on the dreams, and in this case Antoni Miró, does Joseph Conrad, as: *vivim com somniem: sols*. Silence is very confident, it can happen, by the deep occult magic of hope worked, slowly, and for men, also for Antoni Miró, a resource type audible, if now we hear the voices of feeling and cordial smile will happen. Silence is the wall surrounding the wisdom, says an old Arab proverb, and Antoni Miró has chosen not to work night at the Sopalmo workroom. A stealthy silence, lined with anonymous voices that from school through the brushes of polished perfection, in the midst of the crowd that inhabits the mind, everyone now, not melancholy, but with a certain nostalgia for the future, are taking voice and saying their own, because the painter, the artist is like a generous demiurge, given the grace of representation. Since I do not pray, the junk of life grows possible, through the will, which never stops the painter. El silenci és el gran art de la conversa opinion by William Hazlitt. Cobra is the silence because there is a unique visual communication strategy, or is the same, because the silence dwells in the need of joy and benefits communication.

From the painting, to the cultivation of the art of Antoni Miró, and the ways of silence recognized in the distance, met again, each going to do, a willingness to do much work for culture itself, of course. Silence itself, covered with hard work of uncompromisingly devotion, holds his own pass into the main area of culture. Emerge worlds, build buildings, striking, perhaps neuralgic, pressing citrus fantasy and lived so many lives that enable effective gathering of free-men-culture really well. Or just the raw-material culture is frank that feeds the pri-

Pintant el vell alianto mig sec,
Sopalmo 2010

Alianto del segle XIX, al portal
del Sopalmo 2010

Eduard Torres filmant una sèrie,
Sopalmo 2010

Pintant a Fuster, Estudi
Sopalmo 2007

Tallant escultures de fusta,
Sopalmo 1993

Pintant "Repartidor de misèria"
Sopalmo 2007

Tallant un model per
fondre, 1993

Pintant "Burka políptic"
Sopalmo 2010

perfección Antoni Miró, pues es un norte que, desde siempre, guía su particular conversación con la pintura, su particular universo creativo que le facilita, como ninguna otra cosa se lo permite, el compromiso cívico y la pasión para vivir abrazado a la tierra. Y cuando hablamos de cultura sabemos lo que estamos diciendo. No se trata de una cultura de masas, de una cultura rellena de la desproporción y de victorias, de una cultura que empuja la rueda del consumo insustancial, de una cultura de ajetreos y tan cáustica, no. Se trata de una cultura arraigada en la materia cordial, de una cultura que hace ganancias sin darnos cuenta, sin ruidos, pero pesando como una gota de esencia encima del vestido del domingo. *La cultura es una cosa y el barniz otra*, nos ayuda a matizar Ralph Emerson. Pues en la pintura de Antoni Miró vive, franca, la sencillez, dentro del objeto pictórico. Y entendemos el criterio de austeridad porque nos encontramos bien instalados en el seno de una realidad que participa del elemental viaje de la compasión humana. Que de esto también se trata. Para olor, y para indiferencia, ya tenemos buenos ejemplos en las ciudades donde habita el silencio estridente. Nos gusta reconocerlo, cuando más y más observamos la pintura de Antoni Miró, y como Filliou, nos transformamos en niños, empapados de sutileza. Y esto, nos parece, está muy bien. También nos recuerda Nietzsche que la sencillez y la naturalidad son la última finalidad de la cultura.

Sin embargo, en ningún momento todo lo que hemos ido desguzando a lo largo de este pequeño artículo de aproximación al pintor Antoni Miró, y a su trabajo creativo, resta lejos de consecuencias plásticas al reino de la belleza. No podemos olvidar, ni queremos, que se trata de un artista, y que trabaja para conquistar, mediante una tarea profundizada, y también acariciando, las migajas precisas de belleza que se requieren para hacer partícipes a los otros de su voluntad: ser un hombre completo, donde el compromiso con la sociedad esté bien claramente razonado y preciso. Seguramente no se trata de una belleza al uso, más bien podríamos referir que asistimos a la obra de quien mira la existencia a través de unos ojos que orbitan alrededor de la condición de humanidad. Ejercicio natural para Antoni Miró, a quien le agradecemos el regalo que nos hace cuando visita, una vez tras otra, la esencia frágil de la memoria. Porque también, como señala David Hume, la belleza de las cosas existe en el espíritu de aquel quien las contempla. Una especie de vasos comunicantes en el ejercicio de mirar. Mirar y reconocer el talento, también la capacidad de entrometerse en la sensibilidad de las personas. Y esto es fantástico. Porque la belleza es inmortal en el arte, como bien asegura Da Vinci. Su cultivo nos facilita el viaje hacia el conocimiento, y desde el conocimiento podemos, muy bien, ganar la libertad.

Josep Sou

mary substance of hope. We already have something. Unamuno also attests: *solament la cultura dóna llibertat*. It can take as a guarantee for the future, and Antoni Miró knows perfectly, that it is a north that has always guide our particular conversation with the painting, his particular creative universe that makes it easy, as nothing else allows, a civic engagement and embrace with passion to live on earth. When we talk about culture we are saying. It is not a mass culture, a culture filled with the disproportion and victories, a culture that pushes the wheel of pointless consumption, a culture of bustle and so caustic, no. It is but a culture rooted in the warm area, a culture that makes profits without realizing it in, no noise, but weighing a drop of essence over the dress on Sunday. *La cultura és una cosa i el vernís una altra*, it helps us to qualify Ralph Emerson. Well, Antoni Miró painting live free, simplicity, within the pictorial object understand the criterion of austerity because we installed the very reality that is a trip that involves the basic human compassion. This also involved. To smell the indifference, we have good examples in cities where silence lives furiously. We hate to admit, that Antoni Miró's painting more and more, has become Robert Filliou, steeped in elusiveness. And this seems fine. Nietzsche also reminds us that simplicity and naturalness are the ultimate aim of the culture.

At no time, all we have been scrapping over this short paper to approach the artist Antoni Miró, and his creative work, visual impact remains far from the realm of beauty. We cannot forget, nor want, this is an artist and his works conquer, through in-depth and patting the crumbs precise of beauty that are required to attend to be a complete man. Where the commitment to society is very clearly reasoned and accurate. Surely this is not a beauty use, rather we are witnessing something that could cite the work of someone who looks out of existence through the eyes that orbit around the condition of humanity. Natural exercise for Antoni Miró, would appreciate the gift that we do when visiting at last time the other, the essence of a fragile memory. Because also, as David Hume, beautiful things exists in the spirit of the beholder. A kind of communicating vessels in the exercise of looking. See and recognize the talent, also captivate capacity-is on the sensitivity of individuals. And this is very fantastic. Because beauty is immortal in art, as Da Vinci use to said. Its culture gives us the journey towards knowledge, and since we know that very well, we set free.

Josep Sou

Mas Sopalmo a l'alba

Mas Sopalmo al capvespre

ANTONI MIRÓ naix a Alcoi el 1944. Viu i treballa al mas del Sopalmo. El 1960 rep el primer premi de pintura de l'Ajuntament d'Alcoi. El mes gener de 1965 realitza la seua primera exposició individual i funda el Grup Alcoiart (1965-1972) i en 1972 el Gruppo Denunzia en Brescia (Itàlia). Són nombroses les exposicions dins i fora del nostre país, com també els premis i les mencions que se li han concedit. És membre de diverses acadèmies internacionals.

En la seua trajectòria professional, Miró ha combinat una gran varietat d'iniciatives, des de les directament artístiques, on manifesta l'eficaç dedicació a cadascun dels procediments característics de les arts plàstiques, fins a la seua incansable atenció a la promoció i foment de la nostra cultura.

La seua obra, situada dins del realisme social, s'inicia en l'expressionisme figuratiu com una denúncia del patiment humà. A finals dels anys seixanta el seu interès pel tema social el condueix a un neofiguratisme, amb un missatge de crítica i denúncia que als setanta s'identifica plenament amb el moviment artístic anomenat crònica de la realitat, inserit dins dels corrents internacionals del pop-art i del realisme, prenent com a punt de partida les imatges propagandístiques de la nostra societat industrial i els codis lingüístics utilitzats pels mitjans de comunicació de masses.

Les diferents èpoques o sèries de la seua obra com "Les Nues" (1964), "La Fam" (1966), "Els Bojos" (1967), "Experimentacions" i "Vietnam" (1968), "L'Home" (1970), "Amèrica Negra" (1972), "L'Home Avui" (1973), "El Dòlar" (1973-80), "Pinteu Pintura" (1980-90), "Vivace" (1991-2001) i des del 2001 "Sense Títol", rebutgen tota mena d'opressió i clamen per la llibertat i per la solidaritat humana. La seua obra està representada en nombrosos museus i col·leccions de tot el món i compta amb una bibliografia abundant que estudia el seu treball exhaustivament.

En resum, si la seua pintura és una pintura de conscienciació, no és menys cert que en el seu procés creatiu s'inclou un destacat grau de conscienciació de la pintura, on diverses experiències, tècniques, estratègies i recursos s'uneixen per a constituir el seu particular llenguatge plàstic, que no s'esgota en ser un mitjà per a la comunicació ideològica, sinó que, de manera paral·lela, es constitueix en registre d'una comunicació estètica evident.

Porta sud estudi

ANTONI MIRÓ nace en Alcoi en 1944. Vive y trabaja en el Mas Sopalmo. En 1960 recibe el primer premio de pintura del Ayuntamiento de Alcoi. En enero de 1965, realiza su primera exposición individual y funda el Grupo Alcoiart (1965-72) y en 1972 el "Gruppo Denunzia" en Brescia (Italia). Son numerosas sus exposiciones dentro y fuera de nuestro país, así como los premios y menciones que se le han concedido. Miembro de diversas academias internacionales.

En su trayectoria profesional, Miró ha combinado una gran variedad de iniciativas, desde las directamente artísticas, donde manifiesta su eficaz dedicación a cada uno de los procedimientos característicos de las artes plásticas, hasta su incansable atención a la promoción y fomento de nuestra cultura.

Su obra, situada dentro del realismo social. Se inicia en el expresionismo figurativo como una denuncia del sufrimiento humano. A finales de los años sesenta su interés por el tema social le conduce a un neofiguratismo, con un mensaje de crítica y denuncia que, en los setenta, se identifica plenamente con el movimiento artístico "Crónica de la realidad", inscrito dentro de las corrientes internacionales del pop-art y del realismo, tomando como punto de partida las imágenes propagandísticas de nuestra sociedad industrial y los códigos lingüísticos utilizados por los medios de comunicación de masas.

Las distintas épocas o series de su obra como "Les Nues" (1964), "La Fam" (1966), "Els Bojos" (1967), "Experimentacions" y "Vietnam" (1968), "L'Home" (1970), "América Negra" (1972), "L'Home Avui" (1973), "El Dólar" (1973-80), "Pinteu Pintura" (1980-90), "Vivace" (1991-2001) y desde 2001 "Sense Títol", rechazan todo tipo de opresión y claman por la libertad y por la solidaridad humana. Su obra está representada en numerosos museos y colecciones de todo el mundo y cuenta con abundante bibliografía que estudia su trabajo exhaustivamente.

En resumen, si su pintura es una pintura de concienciación, no es menos cierto que en su proceso creativo se incluye un destacado grado de "concienciación de la pintura", en la que diversas experiencias, técnicas, estrategias y recursos se aúnan para constituir su particular lenguaje plástico, que no se agota en ser un "medio" para la comunicación ideológica sino que de común acuerdo se constituye en registro de una evidente comunicación estética.

ANTONI MIRÓ was born in Alcoi in 1944, and at present lives and works at Mas Sopalmo. In 1960 he was awarded the first prize for painting by the Town Hall of Alcoi. In January 1965 he carried out his first one-man show and founded the Alcoiart group (1965-1972). In 1972 he founded Gruppo Denunzia in Brescia (Italy). Since then he has held a number of exhibitions, both in Spain and abroad, and he has also been distinguished with various awards and honourable mentions. He is a member of several international academies.

In his professional trajectory, Miró has combined a wide variety of initiatives, ranging from those specifically artistic, in which he has demonstrated his efficient devotion to each of the procedures that characterise the plastic arts, to his untiring attention to the advance and promotion of our culture.

His oeuvre, pertaining to Social Realism, set forth in the style of Figurative Expressionism as an accusation on the subject of human suffering. In the late sixties his interest in social subject-matter led him to a Neo-figurativism charged with a critical and recriminatory message. In the seventies such a message is fully identified with the artistic movement known as Crònica de la Realitat (Chronicle of Reality), inscribed in the international trends of Pop Art and of Realism, which takes as its point of departure the propaganda images of our industrial society and the linguistic codes employed by the mass media.

The different periods or series of his work, such as Les Nues (The Nudes) of 1964, La Fam (Hunger) of 1966, Els Bojos (The Mad) of 1967, Experimentacions (Experimentations) and Vietnam, both of 1968, L'Home (Man) of 1970, Amèrica Negra (Black America) of 1972, L'Home Avui (Man Today) of 1973, El Dòlar (The Dollar), executed between 1973 and 1980, Pinteu Pintura (Paint Paint), carried out between 1980 and 1991, Vivace, between 1991 and 2001, from 2001 "Without Title" reject all kinds of oppression and cry out for freedom and human solidarity. Miró's oeuvre forms part of many museums and private collections all over the world, and has generated a wide bibliography that studies his work in detail.

In short, if Miró's painting is one of consciousness-raising, it is not less true that the artist's creative process also comprises a high degree of "consciousness of painting", in which different experiences, techniques, strategies and resorts combine to form a plastic language of their own, not merely as a "means" for ideological communication but with one accord, as the registration of a clearly aesthetical communication.

Estudis i tallers del Mas Sopalmo

MÓN D'ANTONI MIRÓ

En homenatge al gran artista alcoià

Molt a migjorn del nostre país rar,
aguaita nit un solitari far.

El bleix del sofriment el va sotjant,
ones endins, a l'hora foscant.

Ell em segueix en l'aspre desconhort
de vanament lluitar contra la mort.

- Les mans amb gruix de cordes m'han lligat,
quan als senyors demano llibertat.

- No puc fer res per ajudar ningú,
perquè jo sóc tan desvalgut com tu.

Però sense descans, amb viu clamor,
em serviran la forma i el color.

És un combat que mai no vol repòs.
Hi deixo l'esperit, el moll de l'os.

- Entona, doncs, un càntic triomfal
damunt abismes guardadors del mal.

Heu ben guanyat, clars ulls, lluny de cap vesc,
tan sols esbatanats a l'aire fresc.

I sentiràs com l'ala de l'ocell
t'uneix, al blau, al nom d'un poble vell.

Salvador Espriu

Històries (de la nostra història)

Ignasi Jiménez Raneda	7
Josefina Bueno Alonso.....	9
Introducció de Carles Cortés.....	11
Presentació d'Isabel-Clara Simó	15

Textos

Armand Alberola.....	23
Romà de la Calle	29
Josep Forcadell.....	37
Daniel Giralt-Miracle	45
Emili La Parra	55
Jesús Pradells	65
Wences Rambla.....	77
Josep Sou.....	95

Imatges

Sense Títol 2010-2001	4
Vivace 2001-1991	154
Pinteu Pintura 1990-1980	180
El Dòlar 1980-1973.....	202
Amèrica Negra 1972	225
Òpera Prima 1971-1960	233
Traduccions, castellà-anglès.....	247
Curriculum (www.antonimiro.cat)	281
Poema de Salvador Espriu	284
Justificació	287

CURRÍCULUM

www.antonimiro.cat

www.antonimiro.com

ORGANITZEN:

COL·LABOREN:

Editat amb motiu
de la mostra antològica
d'Antoni Miró al MUA
2010-2011

mua

Museu Universitat d'Alacant
Museo Universidad de Alicante

Universitat d'Alacant
Universidad de Alicante

Vicerectorat d'Extensió Universitària
Vicerrectorado de Extensión Universitaria